

DRITTER THEIL.
SPRACHPROBEN.

A. Märchen.

Aus Mitilini.

1. I fiða.¹⁾

Mía furá ídan énas vaslés, ékani dikaftá xróna na kaá píði. S ta dikaftá xróna aga-stróðtsi i jnéka t, jéusi mña gor. Aftí i kor miyálusconi. I tsírs-i-ts, i vaslés, tn émaði úlis ts ðles, tn émaði ta yrámata, tn éðusi s tu skuló. Oélsi na tn máð filósufus. Afti i filusufia tn ékani apukundriaki: íðili na káti munaxi ts, ož mi aθróp. Tsi pu kádun monaxi tsi tséda, tsíu tn óra áksi mña funi: „Tóra ná i yrijá!“ ípi aftí i funi. Pánu s aftí d dromára ériksi mña funi. Pij' apánu i mána ts tsi tn ívri λιθιμωμιά.²⁾ T ksiyliðímsi i mána mi puli tiranída. Tn ípi: „Ae θélu, na mi gá-ðisi munaxi. Ti épaðis?“ — „Íksa mña funi: tóra ná i yrijá!“ funi vuji tsi trumíri.“ Tn ipíran tsi kádan úl mazi; ðe tn áfnan kaθól munaxi.

Pérasí polís tsirós. Aftí anéftsi tsi kádun munaxi tsi tséda. Éðitsi pu tséda, íksi páli tn íðja funi. Amésus fónaksi t mána. Píji apánu tsi i tsírs-i-ts, i vaslés. T rótsi: „Ti 'x̄s, kóri-m?“ — „Íksa aftí tn íðja funi,“ ípi du dzíri ts: „Na fers íðó ts filusóf, ts ðaskáli-m, na ts po aftó pu paθénu. Aen íni fádama; íni práma, tu vlépu mi ta mátja. Oélu na tu po, na ðúmi, ti íni aftó pu paθénu, na tu ksijísumi.“ Píyan i ðaskál' éðitsi tsi tu ípi. Ípan i ðaskál': „San akújs aftí t funi, na pis: tóra ná pu ðínumi.“ Éfyan.

¹⁾ Die griechischen Titel der Märchen stammen von den Erzählern, die deutschen sind von mir zur Kennzeichnung ihres Inhaltes hinzugefügt.

²⁾ S. Glossar u. λιθωμιά.

Anéftsi mes d gámara tsi tsidúsi s tu má-ganu. San áksi aftí t funi, ípi: „Tóra ná pu ðínumi!“ Tsíu tn óra, pu ípi aftó, íbi enas aitós, d bíri s ta níxa t tsi éfji. Apumínan na vlépin úl na pajéu i vaslupúla s tun uranó: tn éxasan. I mána sfálsi tu palát, tu vápsan mávru; úl i pól mavrufórsi. Akóma ta za mávra tá vápsi i vaslés.

D gor tn ipíji j aitós, tn ériksi mes mñan irmiá. Tn éðusi éna misalél, éna zivýar tsókara tsi tn ípi: „Na 'plóns tu misalél tsi na jirévjs, ot fají θéls, na si ðíu, na tros tsi níró na piús.“ Éfji j aitós tsi tn afítsi munaxi. Ílípí mon tun uranó tsi d ji: ékliji tsi érnudan níxta tsi méra. Mña vasílssa na travá tétju vársanu mes tn irmiá! — Uxtó xróna purpatúsi mes tn irmiá.

S ta uxtó xróna mña níxta íði mña feks karsí puli makriá. Purpátji, purpátji, purpátji níxta tsi méra. Kódipsi s aftí t feks: ídan mña mádra; éftaksi si kózmu, si ðla mer, ož kudá s ta θká-dun. Ídan énas džubáns, íxi mádra nus vaslé. Íxi mña jnéka tsi mña gor. Aftí parakálsi tu džubán, na káti éðitsi péra. Íp' i džubáns: „Ti na si kánu? Ími ftuxós; ðen éxu na si zísu iséna.“ Tun ípi aftí: „Ae θélu na mi tajíjs: γο zo; ðe θélu fají api séna.“ Íp' i džubáns: „Kátsi!“ Kádan mi ti jnéka t džubán s t mádra. Píjini apupís' ap t mádra ts' ípluni tu misalél ts' étruji. I džubáns apurúsi ts' i jnéka t tsi tu kurítsi t, pus zúsi aftí, p en étruji fají: i džubáns ðe d dájizi.

Tu kuríts t džubán píjini ta tajíia t vaslé káða méra. Arótsi tu kuríts t džubán: éklij'

i džubáns: „pjos na paj ta tajína?“ Tun ilij' aftí: „Mi gles! na ta pázu iyó.“ Lej i džubáns: „Ksers isí na ta pas?“ Íp' aftí: „Ae kséru iyó: de kser tu gadurél? ópu paj tu gadurél, éditisi ta dínu tu gála, ta tirjá tsi tsi mdziðris.“ — Piri tu gadurél: píji tu gadurél tsi stáðtsi s ts miyáls ts kors t vaslé d bórtá. Ívyan óksu na ta párin; ípan: „Éž ts' al' kor i džubáns?“ Ípi: „Éž tsi ména; iyó imdan s tu skuló, tsi zabúnipsi j adrifí m tsi tá-fira iyó.“ Skóðtsi i vasílsa, na ta par, na t' adjás. Aftí píji s tu máganu tsi tséda. Tn idi i vasílsa, tn ípi: „Mi mi tu žalájs!“ Tn ípi: „Éhá s! de tu žaló.“ I vasílsa, san idi tu tsédma ts, palavóðtsi ts' ípi t džubán d gor: „Ksers tétja tsi tsidás? Ða jañ j adrifí s, na erts kané mína, na mi tsidás, na si plirósu pulá gřóša.“ Tn édusi pulá prámata, tn édusi tsi parádis. Ta píji písu s tu džubán. I džubáns puli xártsi tsi sástsi, tiluja ta ksi-bérðipsi.

Mi tajá píri tu álu tu tajín tsi tu píji s ti mkrí d gor t vaslé. Stáðtsi tu gadurél' bros d bórtá tsi ívyan tsi ta píran mésa. Ts' ípan: „Éž ts' al' kor i džubáns?“ Ts' ípi: „Éž tsi ména, tsi m' íxi s tu skuló.“ Píyan na t' adjásin. Skóðtsi i vasílsa, pu éravji s t mižani. Aftí kádun ts' éravji s ts vasílsas t mižani. Tsi tó-kani kalítiru ap t vasílsa. Íp' i vasílsa: „Mi mi tu žalájs!“ Tsiú t stiymí tu téłusi tu rižxu ts' ípi: „Ae si tu žaló.“ I vasílsa, sa dúksi, sástsi tósu kaló, pu tó-kani, tsi tn ípi: „Na jañ j adrifí s, na si páru go idó, na ravjs. Ts' éni kríma tétja prukumén kupéla na káðisi si mádra.“ Tn ípi tsi: „Pulí kaló; na tu po tu dzíri m.“

Mi tn ávriu ídan t vaslé tu tajín. Ifórtusi tu gadurél', tu píri, évani brustá tu gadurél': píji tsi stáðsti bros t vaslé d bórtá. T palatjú j aðróp lípan s tn aklíša. Íxi éna mkró parakurúð. Ídan t vaslé i jos munaxós: lej t vaslé i jos tu parakurúð: „Pe tn na ta fer mes d gámara?“ Aftí ídan párapulí ómurf: sa b lab j íkus, elabi. Ama píji aftí mes d gámara, sfálsi t vaslé i jos d bórtá tsi d grátsi mes d gámara. Aftí idi ta plája ts mes d gámara: den idi típuta. Íði tfétsa tsi spaðjá: travá éna spaðí, pu krémudan, tsi ékupsi t vaslupéd tu tsifál; tu ériksi kata jí tsi perú

tu gaduráts tsi pajlón s tu džubán tsi lej s tu džubán: „Na tu mso tu misalél na tu vajs kátu: Ða diú fají, na tróti.“ Íp' i džubáns: „Jatí?“ Ípi: „Ékupsa t vaslé t ju tu tsifál.“ Íp' i džubáns: „Ti tókanis aftó?“ Ípi aftí: „Jatí íðili na mi par d dmi. Kalítiru ídan tu tsifál t ap d dmi m? Jafó píra tu tsifál t.“

Píji tu parakurúð tsi túpi s tu vaslé. Píji i vaslés, idi tu jo skutuménu, píri álu tu strátima tsi píji s tu džubán tsi tun édisan tu džubán ts' aftína mazi. T lej i vaslés: „Jatí skótusis tu jo m?“ — „Jatí tun skótusa? Jatí íðili na mi par d dmi m.“ Lej i džubáns: „Aen ín' i kóri m. Éž anáms xřónu, pu írti s t mádra m. Miði d dajizu miði putízu: tiluja zi, de du kséru. Arótsi i kóri m ts' írti aftí. Ae kséru go, ti íni.“ Lej i vaslés: „Na t skutósumi, Ða žlitós máni máni; de Ða tira-úeti. Na tni pníksumi, páli tu íðju. Na tni váłumi zudaní mes tu láku? Na tni žtisumi mes tu mnimór mazi mi tu jo m?“ — Tni žtisán mes tu mnimór zudaní mi tu níkró. Éfji i kózmus.

Tris méris píji mía fíða, na faj ta májtja t níkrú. I fíða éfji, apómnan ta fðéla. Vyáz tu tsókaru ts tsi skutóh ta fðéla; ípi: „Fuvíðka t fíða: Ða fufðó tsi ta fðéla? Ta skótusa.“ I fíða píji tsi píri éna xórtu tsi étrivji ta fðéla tsi ta zudanípsi tsi ta píri tsi éfji. Aftí mázipsi aftá ta xórta, pu péftan ap t fíða, ts' évani s tu tsifál kudá s tu limó tsi tun étrivji ap aftó tu žurtár tsi tu zudanípsi. Tun ípi: „San adérfja Ða pírasumi!“ Ápluni tu misalél tsi tróyan tsi pínan tsi trayðúsan; zúsan san adérfja.

Ésusi i xřónus, ts' ékani mnimósno i vaslés, tsi j' aðróp arxóðan ap ta žurjá tsi pírasan na dun tu mnimór: ts' akúsan tsi trayðúsan mésa. Píyan s tu vaslé ts' ípan: „Tu psižkó, pu káns, ja t psxi tu káns i ja t zují t?“ Ts' ípi i vaslés: „Vre žurjátis, írtati, na mi píripekšiti? Tóra na ðis tu tsifál s pu Ða tu pitáksu!“ — „Ož, vaslé, i jos s íni zudanós, éž t jnéka mésa tsi trayðún. Píyami na díumi tu mnimór t ts' akúsami: éž tsi t jnéka mésa tsi trayðún.“ San íksi ja t jnéka, pistipsi. Píri i vaslés aðróp tsi píyan ts' aníksan tu mnimór; lej aftí tu vaslupéd: „Iména Ða m' afisin mes tu mnimór na mi žtísin.“ Lej tu

vaslupéd: „Isí θa vjis próta ts' ístira γo.“ Píγan j' aθróp ts' aníγan tu mnimór; tsi lej: „Mi ríksti kamía bétra tsi mi ztpísiti! ts' imi zudanós.“ Lej i vaslés: „Aftí na mi d vγánumi óksu, móni na t xítsumi mes tu mnimór!“ Lej tu vaslupéd: „Aftí θa vji próta ts' ístira γo: i zujé m ts' i θánatos-i-m ín' aftí.“ Íγyan óksu: θámaksi úlus i kózmus na tun dun skutuménu mes tu xrónu zudanós.“

Píji s tu palát tsi tn arvuástsi. Ala tun úlji: „Prósiksi na mi mi díks mi tu daχtíl's mi kakó trópu!“ Aftós den itólmisi kamía furá na tni rutís, apu pu ini. — Aftí san ipíji s tu palát tsi kádan, ídi pulí aθróp, pu arχódan ap d batríða ts. Múa furá lej tun arvuástskó ts: „Na pars mían ámaksa mkrí, na vγámí na purpatíksumi kumát, jatí pulí stínaxuréθka!“ Ip' aftós: „Na párumi!“ Píri tn ámaksa, jana vγun óksu. Rótsi t miγál' adírfi: „Tí θels na si féru ap tu tsarsi?“ Ípi: „Kabósis kaválnúdis na mi fers mi tu γadurél, pu ferá tu γála.“ Tn ípi: „Bás ustúne!“¹⁾ Tu ídju ípi t mkrí adírfi: „Tí θels na si féru? θa páγu na psunísu.“ Ípi: „Kabósis kaválnúdis.“ Ts' ípi páli: „Bás ustúne!“¹⁾ Rutá d biθirá ts: „Tí θels na si féru?“ Ip' i piθiró: „Na mi fers tu tsivré ts arivónas!“ Tn ípi: „Bás ustúne!“ Lej tu biθiró: „Tí θels na si féru? θa psunísu.“ Ip' i piθirós: „Na mi fers tu daχtlíd ts arivónas.“ Ípi: „Bás ustúne!“

Édjuksi tun amaksá ts' íbi mi tun arvuástskó ts mes tn ámaksa tsi píri tu drómu ts patrídas ts. J' arvuástskós ídan pulí trumazménus, jatí den íksiri, pu tun baj. Aftí t méra ívji i mána ts ts' i tsírs-i-ts, i vaslés, mi tn jaléna tn ámaksa tsi sirjanízan. Íγyan s tu íksuxí. Aftí djáviní katapán s tn ámaksa. J' arvuástskós fónazi: „D vaslitsá tn ámaksa θa xtpíjs, na mas χalásin.“ Aftíi de milúsi kaθól: mi ti ótsi ts tn ámaksa spa ts mánas-i-ts tn ámaksa mi ta jalá tsi tn éspasi. J' arvuástskós énni ekstatikós, san ídi, pu éspasi tn ámaksa, fuvíθtsi pulí: den íksiri, pus ini i kór tun. Tóti fónaksi i mána:

¹⁾ Türk. *bás ustúne* eigentlich „auf meinen Kopf“, d. h. ich stehe zu deiner Verfügung. Man führt bei dieser Höflichkeitsphrase die Hand zur Stirn.

„Kóri m! pu ístan?“ I kor ípi: „Índan s tn írmhá.“ — „San évrixi, pu káθustan?“ — „Apukátu ap t skúrka.“ Tóti énni p'la ekstatikós, pu ídi, pus ídan tétja vasílsa miγál, ts' ípi: „Épripí na mi pars tu tsifáli m; íγis úlu s tu díkju, jatí ístan tétja vasílsa: ets m épripí ts' ets m ékanis. Zitó t xγórisi s.“

Ístira píγan s tu vaslé, tu batéra t γabrú tsi píγan ta piskésja:¹⁾ tu vaslé kuróna tsi daχtlíd, d biθirá tsivré mi sírma tsidménu tsi kirlánta mi pírlántja díliméu tsi mi tímáis pétris; píji tsi kuínádis lulúdja tsi vραχóla pírlanténa. Évani ts kaválnúdis mazí mes tu panér. Tóti píγan ts zbéθir tsi ts kuínádis tsi kánan tu γámu.

Erzählt von einer älteren Frau, Στυλιανή Γ. Τυραζέλης.

2. Das kluge Mädchen.

“Ένας νοικονύξος²⁾ ζιβγῆς ἦδαν. Πῆρι τὰ βόδια, διέφτσι ε τῆ δλ'ά τ πουρνό πουρνό, τσ' ἀπόμυ ἡ ῥζουτσαρά τ ε τὸν σπῖτ μὲ δυθ κουπιλαρέλ'α τσὶ μν'ά κόρ, τσ' ἔφρι πανὶ μὲς d γριββατή. Ἰ γέρουε, σὲν ιδιέβρι, τ λέξ: „Τί φαγὶ θά μὲ φέρε σῆμυρα;“ — “Οτ μαγιρέψου, λέξ, θά σι φέρου.“ Μαγιρέψι, πῆρι τοῦ φαγὶ, διέφτσι.

Ἀπόμυαν τὰ μωρὰ τσ' ἡ κουπιλούδα. Ἡ κουπιλούδα, τσῆ πῶφρι, εἶχι παναθύρ κουδά τ ε τσὶ λόζαζι μὲς τοῦ δρόμου. Πέρινα ἓνα παλλ'κάρ. Εἶδι τσεῖνους ἀποὺ κάτου, εἶδι τσεῖν' ἀποὺ πάνου: λουγαστήξαν. Πόνισ' ἡ ψγῆ τ: τοῦ παλλ'κάρ d διγένδισι, τν ἀγάπσι βιδέν.³⁾ Πέξ ζ d βόρτα, χιπῆ ζ d βόρτα. „Εἶμι διχτός, νὰ ἔφτου μέσα;“ — “Ὁξ, λέξ, μὲ τί τρόπον θανέρε μέσα; Ἡ μάνα μ εἶνι ε τὸν τσόρ-ι-μ. Σὲν ἔφτ, λέξ, ἡ μάνα μ, ὅτ σὶ πῆ, τσεῖνου θὰ κάρ'ε. Ἰὰ ποῦ βουρῶ νὰ σι βέλου μέσα, μοναγῆ μ μὲ τὰ μωρὰ;“ — Τσεῖνους βάστα μν'ά τσαντούδα ε τὸν χέρ τ, μηδὶ μλῆ μηδὶ χιπῆ καθόλ — βαίν' μέσα. Ἀνέφτισ' ἀπάνου: τοῦ κουρίτσ μέρ' μὲς d γριββατή: δὲ βγαίν' ἔξου, μῆ τ μαλλ'ονξάν'. „Ἰατί, λέξ, ζουκῶρα, δέ μὲ δέχισι; Ἰὼ ἀνέφτ ε σζάλα, δὲ θὰ κατιβῶ πλ'ά.“

¹⁾ Türk. *peşkes* „Geschenk“.

²⁾ Die echtdialektische Form wäre *ῥζουτσεῖς*. Die Alte wollte zeigen, daß sie gebildet zu sprechen verstehe, verfiel aber bald wieder in ihren Dialekt: vgl. *ῥζουτσαρά* gleich im nächsten Satz.

³⁾ Türk. *birden* „mit einem Schläge, sofort.“

Νά — ἡ μάνα ἔρχιτι: μν' ἐ τσι δυὸ ἀνιβαίν' ἀπάνου, πέζ κινδέ τ. „Πάναμα μ, λέζ, ἰέ μ, ποῦ ξάπλουσις ἔδουνα ἀπάνου ε τᾶχρια; Σὺ εἶσι καλονδιζόμενος.“ — „Ἄτσι, νά σ πῶ! Ἰγὼ ἦρα: ἡ κόρ δέ μι δέχονδου, μὰ γὼ ἦρα. Ἰγὼ, λέζ, θὰ γίνου γαβρός τσι θάρα μείνου ἰδὸ ἀπόψι.“ — „Ἐμ, ἰέ μ, λέζ, τίλιζα θὰ πάρε τῆ θποῆ μ ἄ γόρ;“ — „Ἰγὼ, λέζ, δὲ θέλου μηδὶ βιὸς μηδὶ καλά: θὰ πάρον τοῦ κοριτσο μόνου μὶ τ φορηιά.“ Ἀπόμνι, κάτσι ἔδατσι.

Ἦρι ἰ ἄδρας τς. Λέζ: „Ἐνα παλλ' κέο ἦρι!“ Λέζ ἰ ἄδρας-ι-τς: „Τοῦ ξέρον γὼ ἀφιὸ τοῦ παλλ' κέο: εἶνι πλούσουσ τσι θὰ πάρε μας χάρις προῦκα, χάρις τὰ ὄσα ἔνι.“ Ἦβρι τοῦ κοριτσο ἀπ ἄ γριββατῆ τσι κατιβαίν' κάτου τσι φονράζ τ μητέρα τ κάτου. „Ἄφτος, λέζ, δὲ θὰ παγαίν'. Μν' ἀν ὄρθα ἔχουμι μὲς τοῦ κιάσ, νὰ τὴ σφάξουμι, νὰ πάρε τσι κομμιάτ ρίζ, νὰ κάρουμι πιλάφ, νὰ πιράσουμι.“ Κατιβαίν' μάνι μάνι, σφάζ τν ὄρθα, τ μαριόψαν. Ἦρι ἰ ὄρα νὰ κάσιεν νὰ φᾶν. Εἶχαν κομμιάτ σαλάτα, κάσιαν, ἔφαγαν. Ὑστια βάναν τν ὄρθα, πιάσι ἰ γέρονς νὰ τὴ κόψ. Λέζ τοῦ παλλ' κέο: „Ἰγὼ, λέζ, θὰ ἄ γόψου.“ Πιάν' ἀφτός τν ὄρθα, τ ξιμιροῦζ. Κόβζ τοῦ τσιφάτ' τς ὄρθας τσι τοῦ δίν' τ γέο. Κόβζ τσι τὰ δυὸ τὰ φτιοῦ τσι δίν' τό ἴνα ε τό ἴνα τοῦ κοπιλαρέλ' τσι τ' ἄλλου ε τ' ἄλλου. Κόβζ τσι τὰ δυὸ τὰ πονδάρια, βάζ τό ἴνα βροστα σὶ λόγ τ, δίν' τσι τ' ἄλλου ἄ γουπιλοῦδα τσι τν οὐλάτσι τν ὄρθα, τ δίν' τ ἴκουτσαρά.

„Ἰγὼ, λέζ, τώρα πλ' ἄ θὰ σὶ πῶ γαβρό.“ — Λέζ: „Νέ μι πῆς!“ — „Θέλου, λέζ, νὰ σι ρουτήσου, πῶς τό κανεσ τοῦτον τοῦ φέροσμου τσι τὴ μοίρασις.“ — „Τοῦ τσιφάτ' τό ὄδουσα τ ἴκουτσόρ, γατί εἶνι τοῦ τσιφάτ' τ σπιτιοῦ. Τσι τοῦ καράβ τῆ ἴκουτσαρά, γατί ἦδαν ἴκουτσαρά τ σπιτιοῦ. Τὰ φτιοῦ τὰ ὄδουσα τὰ πιδιά, γατί θὰ παδριφτοῦν νὰ φύγιεν ἀποῦ μέσα ἴποῦ τοῦ σπιτ, νὰ πιτάξιν. Τὰ πονδάρια θὰ ἴπομείνεν μὲς τοῦ σπιτ, γατί θὰ παρτοῦμι μείε νὰ γίνουμι μείε ἴκουτσοροί.“

Ἰπουφάγαν. — Σὺν ἀπουφάγαν, σκῶσαν τοῦ τραπέζ. „Τώρα, λέζ, ποῦ τὰ τιλώσαμι οὐλα τσι τὰ βιτίσαμι,¹⁾ ἰγὼ νὰ παγαίνου. Ἰσεῖς νὰ γίνιτι ἔτοιμι! Τρεῖς μέρις μείνιτι ἰδὸ, τρεῖς μέρις σᾶς δίνου διουριζα, θὰ σᾶς στείλου νὰ σᾶς πάρεν.

1) βιτίζον „mache fertig“, türk. bit-yirmek.

Σκώθτο²⁾ ἀφτός νὰ παγαίν'. „Ἐχιτι ἰά,“ λέζ. — „Σ τοῦ καλό, γαβρό!“

Ἰπιασι τοῦ babā¹⁾ τς σάλας τσι μιλᾶ τ νέφ. Τ λέζ: „Τὰ ζουτροῦλα βρός τσι πίσου οὐλα ἔφτσιρα ἴν.“ — Τσεῖν' τοῦ εἶπι:

Φαίνουμι²⁾ τσι κόβζουμι,
ῥάβζουμι τσι βάζουμι

(ποῦς ἦδαν τὰ μουρὰ κακουφορημένα). Λέζ ἰ γαβρός: „Τοῦ σπιτ μας δὲν ἔχ' ἔξουρ,³⁾ μόν' ἔνι ἀνιουοσσιπαζόμενον.“ — „Εἶνι, λέζ, ἀνιουοσσιπαζόμενον, ἔμα τὴ πιάνν.“

Ἀφτσι τοῦ πιδὶ τοῦ πῆρι τσι τᾶπι τ μάνα τ τσι παῖον' ψουμ' ἄ τσι παῖον' ἔνα μῆλου τσοῖ τσι τριάδα πτάρια χαλβᾶ τ' ἔνα τουλοῦμ κρασί τσι μν' ἀν ὄρθα καβουροζμέν',⁴⁾ τὰ φορητών ἀπᾶ ε τοῦ ζῶ, τὰ δίν' τοῦ δοῦλου τ, νὰ τὰ πᾶ τᾶδι-που' δον καθουδιγίψι, νὰ τσι τούτουσαν τοῦ τισικρέ τσι νὰ τοῦ δώσ τν ἀρβονάσισή. Τοῦ παλλ' κέο ἀφτό, ποῦ πῆγνι τοῦ γουμάο, ἦδαν φτουχῆ ἡ μάνα τ — τοῦβρι τοῦ πιδὶ τς ε τοῦ τισιμέ νὰ ποντίσ τοῦ ζῶ.

„Βρέ“, λέζ, „ποῦ τὰ πῆς;“ — „Τ ἀφιδκό μ ἀρβονάσισι τσι τὰ πάρον τν ἀρβονάσισή τ.“ — „Βρέ, δὲ κατιβάς νὰ μὶ δόξ κανέ ψουμῖ;“ — Ἰν' δικαπέδι φτάρια χαλβᾶ, μσὸ μῆλου τσοῖ τσι τοῦ μισὸ τοῦ κρασί τσι τν ὄρθα, κατὰ ποῦ-δαν οὐλάτσι, τν ἔδουσι τ μάνα τ. Τᾶλλα τὰ μσὰ τὰ φόρτουσι τσι πῆρι ε τν ἀρβονάσισή. Πιάν' ἀφτῆ μάνι μάνι τοῦ χαρτί, ἀνιγνών' οὐλα μσὰ μσὰ. Πιάσι ἀφτῆ τσι τᾶχραψι, ποῦς τὰ ὄσα ποῦ μὶ στέλν' εἶνι μσὰ:

δάδλι, δάδλι τοῦ διμάτ
τσι μισὸ ἴδαν τοῦ φισάο
δικαπέδι σόν' ἰ μῆρας
τσι τς ἀγάπης τοῦ λουλοῦδ
μηδὶ ἦδαν μηδὶ φᾶνη.

Τσι καθουοζέβζ τοῦ παραζό: „Σὰ βῆς, λέζ, τσι χουρέβζιτι, νὰ τοῦ πῆς: στάσ ἀφιδκό:

Σὺν ἀγαπᾶς τῆ πέροδρα,
Μὴ κλίνης τῆ κοροῦνα!“

Μὶ τοῦ ταχᾶ ἔστλι, ἄ βῆρι τσι βλου-γῆθτσι.

Erzählt von einem uralten Mütterchen namens Maria.

1) Türk., „Geländerkopf“.

2) = ὑφαίνουμι.

3) Türk. kusur „Fehler“.

4) Türk. kavurmak „braten“.

3. Der Meisterdieb.

Μι'ὰ φοροῦ ἦσαν τρεῖς κλέφτες: ἦσαν καλοὶ κλέφτες. Πήγαν εἰς ἓνα χοροῦ. Στὸν δρόμον, τοῦ παραῖναν, βόησαν ἀκόμα ἕναν: ἔκλιπτι τοῦ φέσ ἀπ τοῦ τσιφάλ τσι τό-βαζι εἰς τὸν δρόμον τ. Τὸν φτάξαν ἢ ἄλλ' οἱ κλέφτες τσι τὸν ρουτήσαν: „Τί τέχν' κάν'ς;“ Τσεῖνους τς εἶπι: „Ξέρον κλέφτες: ἔχομονι νὰ δῆτι, τί μάστονους εἴμ' ἰγώ.“ Ἀέν ἢ ἄλλ': „Τί βουρεῖς νὰ κάν'ς;“ — „Βουρω νὰ κλέψω τὰβγά ἀποκάτου ἀπ τν ὄρθα ποῦ πλεκόν', νὰ μὴ μὴ καταλάβ.“ — „Βράβον, τ εἶπαν, τοὶ μεῖς σὶ θέλομονι γὰ τέτοια δλ'ά.“

Πήγαν μέσα εἰς τὸν χοροῦ, βρίστσιν ἓνα τσι ἔκλιπτι ῥόδια εἰς ἓνα βαχισῆ πὰ εἰς τὸν δοῖχον. Τὸν φάραξι νὰ κατέβ κάτου ἰ πρότονους ἰ κλέφτες. Κατέφτσι κάτου. Τὸν δῶτσι ἓνα βέτσον. „Γατί μὴ χενάης;“ τ εἶπι, „νὰ μάθς νὰ κλέφτες, νὰ μὴ γάν'ς δ δέχν' ριζιλ.“¹⁾

Πήγαν εἰς μὴ μὴ μὴ πούλιτεια καθὼς τῆ Σμύρνη,²⁾ ποῦνι πούλλι σπίτια. Ἔτσι γριζάν μὴ βδομάδα νὰ μάθιν, ποιὸς εἶνι πλοῦσιους. Ἐμαθαν ἓνα μαγαζι ποῦ εἶχι πούλλι χρήματα. Παραῖναν κάθι μέσα τοὶ βλέπαν. Μι'ὰ μέσα μιτροῦσι τὰ χρήματα, ὅπου εἶχι ἡ κάσσα μέσα. Τσεῖνους κάδαν ἀπόξον τσι λότζι, πόσα χρήματα μιτροῦσι. Ἐμαθι τσι ἔβγαλι τοῦ κλειδι τοῦ ἴδιου τσι ἦρ'ξι μὴ βραδαῖά τοῦ μαγαζι. Ἦσαν μάζι οἱ κλέφτες οὐκ μέσα. Ἦρ'ξι δ γάσσα, μέτροσι τὰ χρήματα. Τεπὲ ἔγραψι μέσα εἰς τὸν τιφτέρ³⁾ τ μαγαζοῦ, ἦρ'ξι τὸν θρό τ τοῦ τιφτέρ τσ' ἔγραψι τσι τσεῖνους τὰ ἴδια, ὅτι ἔγραψι μετὰ τοῦ ἄλλου. Τεπὲ κλείσαν τὸν μαγαζι, δὲν ἰπῆσαν τὰ χρήματα. Ἀέξ ἰ κλέφτες ποῦ ἔκλιπτι τὰ ῥόδια: „Γατί δὲν τὰ πήραμι;“ — „Ἀβριοι θὰ τὰ φέρ τσεῖνους ἢ ἴδιους.“

Τὸν ποροῦ παραῖνιν εἰς τὸν κοινάκ' τσι κά-νιν ἀγοργῆ τσεῖνον ποῦχι τὸν μαγαζι. Τοῦ δίν-νιν τσιρό: „Ἦσταμι μετὰ τὸν μαγαζι σ τσι σ ἀφῆζαμι τόσινα μεζίτια, λίρις τόσινας. Τώρα λοιπὸν ἤσταμι τσι θέλομι, νὰ μετὰ τὰ δόξς τσεῖνα τὰ χρήματα, ποῦ σ δόξαμι παρακατα-θήξ.⁴⁾“ Τσεῖνους σὰ τὸν ἦχοι, δὲν ἰξέρ τι νὰ πῆ. „Πότι μ δότσιτι τὰ χρήματα ἀφτά;“ —

¹⁾ Türk. *mezil* schändlich, zu Schanden.

²⁾ Der Erzähler verfiel hier in die Gemeinsprache.

³⁾ Türk. *defter* = pers. *tefler* „Koutobuch“ (Miklo-
sich, Türk. Elem. I 46).

⁴⁾ Wort der Schriftsprache, *παρκαταθήκη* „Depot“.

Schriften der Balkankommission. I. Heft VI.

Τσεῖν' εἶπαν: „Ἰπέσ τὰ δόξαμι. Μέλιστα τὰ ἔξς παραζιμένα μετὰ τοῦ τιφτέρ σ τοὶ μὴγάλο. Στὰ οὐγδόδα διέ! Σὰ δὲ μὰς πισιτέβης, σιαιλ νὰ φέρον τοῦ τιφτέρ νὰ δοῦμι!“ Ἔστι τοὶ φέ-ραν τοῦ τιφτέρ. Τ λέγαν ἰτσεῖν': „Ἦρ'ξι τοὶ τιφτέρ τσι δὲ εἰς τὰ οὐγδόδα!“ Ἦρ'ξι, ἦβρι οὐγ-δόδα ἀριθμός. Ἀροῖνιν τσι τσεῖν' τοῦ θρό δονν τοῦ τιφτέρ, πιάνιν τσι λέγιν: „Μακάσα μεζίτια, πιηῆδα λίρις.“ Ὅτι μονρέδα εἶχι μέσα, ἦσαν τσι εἰς τὸνα τοῦ τιφτέρ τσι εἰς ἰῆλλου. Τότσιου σὺλ-λουγίζονδα, τί τρέξ. Ἔστι τσι φέραν δ γάσσα ἔτσι πέρα, βράλεν τσι τὰ μιτροῦσαν ἓνα ἓνα. Ἦσαν σοσιτά, χῶρις νὰ λειψ τίποντα. Τὰ πῆ-ραν οἱ κλέφτες τσι φάγαν. Τσεῖνους σὺλλουγί-ζονδα.

Τώρα ἀφτοὶ ἀπουμέναν μετὰ δ βόλ' τσι κλέφ-ταν. Παραῖναν τσι καμ'ε φοροῦ εἰς τ βασιλὲ τοῦ χαζανὲ τσι κλέφταν ὅσα ποῦ θέλαν, ὅχ μαζου-μένα. Ἴ βασιλὲς ἔβαξι ἀδρόπ τσι φάγαν νὰ τς πιάσιν: δὲν ἰβουροῦσαν. Ἴ βασιλὲς εἶχ' ἓνα κλέφτι τσι τὸν εἶχι φλακουμένον. Τσεῖνον φά-ραξι τσι τοῦτσι: „Μὴ πειράξ ἓνας κλέφτες τσι δὲ βουρω νὰ τὸν βιάσου. Τί μ λέξς σὺ;“ Τσεῖ-νους εἶπα: „Εἶνι μάστονους πούλι τσι δὲ θὰ βουρέξς νὰ τὸν βιάξς, μόνου θὰ βάλ'ς μὴ γα-μῆλα νὰ τ φοιρτώξς γρόσα τσι νὰ δν ἀφῆξς νὰ παραῖν' πίσον γάλ'α γάλ'α τσι νὰ βλέπν τσεῖν', θάν' ἔβγν νὰ γροῦψν νὰ δ γλέψιν, τσ' ὅπ δ ἀραβίξιν, νὰ πᾶν νὰ σμαδέψιν τοῦ σπῆτι, τσι νὰ σταθῆ ἓνας νὰ βλέπ τσι ἢ ἄλλους νὰ δῶσ χα-βέξ.“ Ἐνας ἦβρι ἀπ τς κλέφτες τσ' εἶδι δ λόρτα ποῦ εἶχι διβισί¹⁾ τραζιμένον: πιάσι τσι σμαδέψι οὐλις τς πόρτις μὴ τοῦ διβισίε μετὰ τοῦ σοκατ²⁾ τσεῖνον. Πήγαν ἢ ἀδρόπ νὰ γροῦψιν τοῦ σπῆτι ποῦχαν σμαδιμένον: ἦσαν τς³⁾ πόρτις οὐλις σμα-διμένους: δὲν ἰξέραν, χάσαν τοῦ σπῆτι, πήγαν, τοῦ-παν εἰς τὸν βασιλέ.

Ἴ βασιλὲς φοννάξ τοῦ κλέφτι, τοὶ ρουτῆ πάλι. Ἀέξ ἰ κλέφτες: „Ἄλλον δὲ θὰ κάν'ς τίποντα, μόνου νὰ βάλ'ς μὴ γοιγὰ νὰ γροῦψ παστριμά,⁴⁾ γατί δ γαμῆλα τ σφάξαν τσι δ γάναν παστριμά.“ — Πῆγι ἢ γοιγὰ, γρόξι οὐλα τὰ σπῆτια, ποῦς ἔχ γόξ ἀμστρουμέν' τσι γοιγῆ παστριμά. Πῆγι εἰς τὸν σπῆτι ἀφτό τσι βροῖτσι τοῦ παστριμά.

¹⁾ Türk. *tebesir* „Kreide“.

²⁾ Türk. *sokak* „Gasse“.

³⁾ Das nachgestellte Subjekt steht im Acc.: vgl. Sp. 343.

⁴⁾ Türk. *pastirma* „Pökelfleisch“.

Εἶπαι: „Ἡ κόρ-ι-μ εἰν' ἀγαστρομεν'." Ἡ γραινα τε δῶπι παστοριμῶ. „Τί λέν, κόρ-ι-μ, τόνουμα σ;“ Εἶπαι τσεῖν' ἰθνομα τς. — „Θυῶς σχορῶς, κόρ-ι-μ,“ εἶπ' ἡ γραινά. Βγαίνοντας δ ἄβρα τν ἡθροι ἰ κλέφτις, ἡ ἄβρας ἀφινῆς τς γραινας, ποῦ δῶπισι τὸν παστοριμῶ, τοῖ λέξ: „Τί θέλ'ς σὲ ἔδιου πέρα;“ Τσεῖν' εἶπαι: „Κουμιμά παστοριμῶ γροῖψα τς γραινας νὰ μ δώσ.“ Ἄμα τοῦτσι φτός, τς λέξ: „Ἐλα νὰ σ δώσουσι τοῖ γὼ κουμιμά,“ ἵατί κατέλαβι, ποῦς ἦδαν βαμέν'. Πιέν' τοῖ τ γραινά τοῖ τ σφῶξ τοῖ τ χών' τσ' ἀφτή. — Εἶδαν, δὲν ἰφάν¹⁾ ἡ γραινά.

Ἡ βασίλς φουβῶξ τοῦ γλέφτ τοῖ τὸν ροντῆ πάλι. Λέξ ἰ κλέφτις: „Ἄλλου θὰ σ πῶ νὰ κἀγ'ς. Νὰ βάλ'ς ἕνα βαρέλ' κατράμ τοῖ πίσσα μέσα σ τοῦ χαζανέ, ποῦ ἔχ'ς τὰ γρόσα, σ τοῦ παραθύρ ἀποκατόν ποῦ κατβαίν', νὰ τοῦν διέξ'ς.“ Τσεῖν' τ βραδεία πῆγαν οἱ κλέφτις πάλι νὰ κλέψω. Ἀνβαίν' ἀπ τοῦ παραθύρ ἡ ἕνας ἰ κλέφτις, ποῦ μέσα: ποῦ μέσ τοῦ βαρέλ', ποῦδαν ἀποκατόν. Ἀποδέχιν ἡ ἄλλ' οἱ δυὸ οἱ κλέφτις ἀποκατόν: — τίποντα δὲν ἰκατέφτισι. Ἀνβαίν' ἡ ἕνας νὰ δῆ. Τοῦν εἶδι μέσα σ τοῦ βαρέλ' κουλλ'μένον. Τοῦ ροντῆ: „Τί ἔπαθις, ἀδριφέ;“ — „Μέσ τοῦ βαρέλ' ἔπισα: ἔπι πίσσα τοῖ κατράμ γιμάτου, τοῖ δὲ βορῶ νὰ ἔβγου, μόνου πιὰ σείξ κἀντι, τί θὰ κἀντι!“ Τότις ἔκουψι τοῦ τσιφῆλ' τ τοῖ τοῦ πῆρι τοῖ πῆξ. Σὰν ἰξμέρουσι τοῦ πορνοῦ, πῆρι ἰ βασίλς νὰ δῆ: εἶδι ἔθρουπου χῶρις τσιφῆλ' μέσ τοῦ βαρέλ'.

Πῆξ, τοῦ λέξ σ τοῦ γλέφτ πάλι. Λέξ ἰ κλέφτις: „Ἄθ θὰ βορῶξ νὰ τοῦν διέξ'ς, ἵατ' εἶνι μῶστουρς πουλύ, τοῖ δὲν εἶνι ἕνας ἀκόμα, μόν' εἶνι δυὸ, τρεῖς ἀκόμα: μόνι νὰ βγάλ'ς διλάλ²⁾ νὰ ἔβξ σ τοῦ μιζδάν,³⁾ νὰ μῆ τοῦν γάν'ς τίποντα, νὰ πῆξ, ποῦς χαρῆς δ ζουή, τοῖ νὰ πῆξ: θὰ τοῦν ἔχ'ς μέσα σ τοῦ παλάτ νὰ φλέξ, μόνι νὰ μῆ φουβῶσι.“ — Φάναξι ἰ διλάλ'ς δυὸ μέρις, τρεῖς τοῖ τοῖλιμι πλ'ὰ ἀφτόν τοῦ λόγου τ βασίλ, ποῦς δὲ θὰ τοῦν βειράξ ὅποιους εἶνι θὰ τοῦν γάν' μέσα σ τοῦ παλάτ φύλακα. Σὰ δοῦξ'σ ἀφτός, ἡθροι τσ' εἶπαι: „γὼ ἴμι“, τοῖ τοῦν ἡθροι σ τοῦ βασίλ ἀφτός ἡ ἔθρουπου. Σὰ δοῦν εἶδ' ἰ βασίλς, τ εἶπαι: „Μῆ φουβῶσι: γὼ σὲνὰ θὰ σὶ κἀνου καλὸν ἔθρουπουν θὰ σ' ἔχου μέσα

σ τοῦ παλάτ-ι-μ. Μόνου θὰ σ πῶ, νὰ πῆξ σὶ μὲνὰ πουλιτεῖα, ποῦνι ἕνας ἄλλους βασίλς τοῖ μὲ γιῶ, ποῦς δὲ βορῶ νὰ πιῶσου ἕνα κλέφτ.“ Λέξ τσεῖνους: „Γὼ βορῶ τοῖ πάγου, βασίλ' μ, τοῖ τοῦν φέρον τοῖ τοῦν ἴδιου.“ Λέξ ἰ βασίλς: „Ἄμ πῶς θὰ τοῦν γλέψ'ς, νὰ τοῦν φέξς τοῦν ἴδιου;“ Λέξ: „Νὰ μ δόξ'ς διακόσις λίρις τσ' ἕνα καζίτσ⁴⁾ ἀγλήγορρον τοῖ δυὸ χαμάλ'δις νὰ πάγου νὰ τοῦν φέρον.“

Πῆρι σ δ βουλιτεῖα τσεῖν' τσ' ἀγῶρασι ποῦ-πουλα (φτιρά) τοῖ μέλ', τοῖ τ νύχτα τσεῖν' ἀλειφ-ται τοῦ μέλ' τοῖ κλῆτσι μέσ τὰ φτιρά, τοῖ κουλ-ῆσαν οἶλα πᾶνου τ τοῖ γή'τσι σὰν ἀγῶριους ἔθρουπου. Εἶχι δ γάσσα χαζίρ, ποῦθίλι νὰ τοῦ βάλ' μέσα. Πέτα δέντι μὲ τοῦ στόνι τοῖ κἀν' τρόπου τσ' ἀνβαίν' ἀπ τοῦ παραθύρ τοῖ πῆξ ἔϊτσει, ποῦ τσοῦδαν ἰ βασίλς, τοῖ στάθτσ' ἀποῦ πᾶνου τ μὲ τοῦ σπαθὶ τοῖ τοῦν χῆτσι μὲνὰ κλοντῶ. Τοῖ ἴωσι ἰ βασίλς τοῖ γλέπ ἀποῦ πᾶνου τ ἕναν ἔθρουπου ἄγῶριου, τοῖ τ λέξ: „Μῆ φουβῶσι: γὼ ἴμι Χάροξ τσ' ἦρα νὰ σὶ πάγου, μόνου πῆξ τοῖ μιλῆξ: ζουδανὸ θέλ'ς νὰ σὶ πάγου ἡ τ ψύχ' σ;“ Τσεῖνους εἶπαι: „Ζου-δανὸ.“ Τοῖ τοῦν ἡθροι ζουδανὸ τοῖ καυβοῦχαν χῶρις νὰ μιλῆξ ἀπ τοῦ παραθύρ μὲ τοῦ στόνι, τοῖ κατέφτισι τοῖ τσεῖνους τοῖ τοῦν ἔβαλι μέσα ζ δ γάσσα, πέτα δ γάφουσι καλὰ, τοῖ τοῦν σκῶσαν οἱ χαμάλ'δις τοῖ τοῦν βάλαν μέσα σ τοῦ καζίτσ. Ἡθι μέσα τσ' ἀφτός τοῖ τραβῆξαν τοῖ παγῆγαν τοῖ πῆγαν σ δ βόλ', ποῦδαν ἡ ἄλλους ἰ βασίλς. Τ νύχτα ποῦδαν ἔϊτσει, τοῦν σκῶσαν οἱ χαμάλ'δις μὲ δ γάσσα μαζὶ τοῖ τοῦν ἡθραν σ τοῦ παλάτ τ βασίλ. Σὰν ἰξμέρουσι, πῆξ' ἰ βασίλς τσ' ἡθρῆξ δ γάσσα τοῖ τοῦν βγάξ ἀποῦ μέσα. Ἀνοῖξ τὰ μάτια, βλέπ παλάτια, λέξ: „Ἦ! τοῖ σ τοῦν ἄλλου τοῦ γόζιμου ἔχ' τέτοια παλάτια σὰ τὰ θκά μ;“ Τότις λέξ ἰ βασίλς: „Τί διαλογίζισι; Βλέπς ποῦθιρις: θὰ κλέψω μὲνα καμν'ὰ φουρά, τοῖ κλέψω σένα τοῖ σὶ φέραν σ τοῦ θκά μ τοῦ παλάτ.“ Τότισου κατέλαβι, ποῦς δὲν ἦδαν Χάροξ, μόνου ἦδαν δλ'ὰ ἀφτοῦ τ βασίλ, ποῦ τοῦ κἀναν φτό. Τό-τις ἰδῶτσι βαξίς πουλύ τ κλέφτι τοῖ τοῦν εἶχι τοῖ μέσα σ τοῦ παλάτ τ πλ'ὰ. Τσεῖνουν τοῦν ἔστιλι, τοῦ βασίλ, τοῖ πάγου πάλι σ τοῦ πα-λάτ τ τοῖ τοῦν εἶπαι: „Μάθι πλ'ὰ νὰ μῆ πειράξ'ς!“

1) = schriftsprachlich *igān*.

2) Türk. *dellal* „Ausrufer“.

3) Türk. *mezdan* „Platz“.

4) Türk. *kajyk* „Kahn“.

Erzählt von dem Küster (ζωνοτήλων) der Kapelle Ἁ. Εὐφροσύνης in Mitilini, Πάριος von Kalloni, früher Mönch im Kloster Λαζαρίων. Er hat einige Formen des

Dialekts von Kalloni eingemischt: φέρω == mitil. φέρων, βλέπω == mitil. βλέπω, ἔργον == mitil. ἔργον neben πῆσιν, κλέψω usw.

Aus Ajasso.

4. Die vergessene Braut.

Μιὰ φορὰ ἦσαν ἕνας βασιλῆς τὸ ἦσαν ζαβούρς.¹⁾ Ἦσσι ἕνα βασιλοπαιδ: πῆρι δου βασιλῆς τοῖ πῆρι δου ζ α γόο τ, γιατί εἶπαν, νὰ τοῦ δαγίξ ἦν κόο τ σαράδα μέρις, ἔστιρα νὰ τοῦ σφράξ ἦν βασιλῆς, νὰ πάο τοῦ αἶμα τ, νὰ ἀλφτι, τοῦ μούτσου τ. Ἦν κόο τ ἀγάποι τοῦ βασιλοπαιδ τὸ ἔπιφτι μαζί. Σὶν ἰσοσοτήριαν ἦν σαράδα μέρις, πῆρι δουν ἦ κόο τὸ ἔφρι. Τῶρε-ι-τς πῆρι τοῖ ἔδουν ἔβρι μηδὲ α γόο. Ἦν μάνα μέριςσα ἔπισι ἀπουπίσου τς, νὰ τνὲ φτάξ: ἦν κόο γροίξ πίσου τοῖ δλέπ τ μάνα τς. Αἰξ: „Ἐφταξὶ ἦν μάνα μ. Τῶρα θὰ σὶ δώσου μιὰ βατό, νὰ σὶ κἀνον ἀκκλησά, τοῖ γὼ θὰ γένου καλόριου.“ Ἦν βασιλῆσσα ἔφταξὶ τοῖ εἶπτι: „Ἄν εἶδης μιὰ κονπέλα;“ Αἰξ ἦν κόο: „Τῶρα πέρασι ἀπέδου.“ Ἦν βασιλῆσσα βατ' μὲς τν ἀκκλησά, γιατί δῆ νὰ φτάξ α γόο. Ἦν κόο τί νὰ κἀν; — χινπέ τοῦ βασιλοπαιδ μιὰ βατό τὸ ἔκαν δουν λιμ' ἔφτι γὼν μιὰ πάπια. Τρέξ ἦν μάνα τς, νὰ τν ἔραπάξ. Τίναξὶ τὰ φτιρά τς τοῖ στράβουσι τ μάνα τς. Καταρήθου ἀνα ἦν μάνα τς τὸ εἶπτι: „Νὰ σὶ πῆ ε τοῦ χοιρῶ τ, νὰ σιδύπῶ ἦν μάνα τ, νὰ τούνη φλήθ, νὰ σὶ κἀνιά!“

Πῆρι ε τοῦ χοιρῶ τ. Τοῦ βασιλοπαιδ πῆρι ἀνα σὶ μιὰς γοιῆς σπτέλ τοῖ λέξ: „Κάτο ἔδου, νὰ πάγου ε τ μάνα μ, νῆστιν οἱ μουσῆς, νὰ σὶ πέρου.“ Αἰξ ἀφτι: „Σὰ βῆς ε τ μάνα σ, θὰ σὶ παρακαλέσου, νὰ μὴ σὶ φλήθ ἦν μάνα σ, γιατί θὰ μὴ κἀνιά.“ — Πῆρι ε τ μάνα τ. Σὰ δουν εἶδι ἦν μάνα τ, παλαβώθου ἀπ τ χαρά τς: „Καλῶς τοῦ γό μ! ὄχ, ἦ μ, πῶς σ' εἶχα χαμέου! Ἔλα νὰ σὶ φλήθου!“ — „Ὁ, νὰ μὴ μὴ φλήθ! τοῖ θὰ ξιχάσου τῆ ἦν μάνα μ. Πῆς νὰ μαζουχοῦν μουσῆς τὸ ἀθρόπ, νὰ πᾶν, νὰ πάριν τῆ ἦν μάνα μ ἀπ τς γοιῆς τοῦ σπῆ: νὰ ξικουρασῶ τοῖ γὼν ζουμιά, ὥστα νὰ μαζουχοῦν ἦ ἀθρόπ.“ Ἐπισι, πῆρι δουν ἦν νῆπου. Πῆρι ἦν μάνα τ τοῖ φήσι δουν: ξέ-

χασὶ τῆ ἦν μάνα τ. Αἰξ ἦν μάνα τ: „Σῆκου, ἦ μ, νὰ πῆς νὰ πάο τ ἦν μάνα σ!“ — „Γατὶ παῖζιν ἀπόξου ἦν μουσῆς;“ Αἰξ ἦν μάνα τ: „Πῶς εἶπτις, ποῖς θέλ' ε τ ἦν μάνα σ, νὰ πῆς νὰ πάο.“ Αἰξ: „Ἄν ἔχου ἦν μάνα.“

Ἦν ἦν μάνα ἀπόμιν ε τς γοιῆς τοῦ σπτέλ. Τί κἀν' ἦν ἦν μάνα; — πῆ τοῖ κἀν' ἕνα σπῆ ἀπόξου ἀπ τ πατέρα τ τοῦ παλάτ: ἦν σάλα τς κονπέλας ἦσαν πῶ καλὴ ἀπ τοῦ παλάτ τ βασιλῆ. Κῶπρου ἦν ταχῆς: δλέπιν ἕνα μὴ δλου παλάτ βρουστὰς τοῦ σπῆ δουν τοῖ μιὰ γονπέλα μέσα σὰ δουν ἦν μὴ τρεῖς σκλάβις. „Κῶπρου, ἦ μ — λέξ ἦν βασιλῆς — νὰ δῆς ἕνα παλάτ καρὸ ε τοῦ θρό μας τοῖ μιὰ γονπέλα μέσα μὴ σκλάβις!“ Σῶντι ἦν ἦν, δλέπ α γονπέλα, ἔ δν ἦξου, ξέχασὶ ἀνα.

Πῆρι μὲς τοῦ καφινὲ τοῖ λέξ τ τοῖ τ ἀλλου: „Νὰ ἔρτι νὰ δῆμι μιὰ γονπέλα! Ἦσους θὰ σῆς ἀνοικῶ τοῖ δῆμι μέσα τοῖ πλαγῆσι.“ Πῆ ἕνας, δέν κατὸ γοῦσα ε τοῦ μαδίλ' τ, πιτῆ δουν ε τοῦ παραθύρ: παῖντι δουν ἦν σκλάβις τοῖ πῆρι δουν ε κονκῶνα. Αἰξ: „Ἄν' ε τοῖ βάλ δουν μέσα!“ Βάλασι δουν μέσα, δέιρα δουν ἔστιρα πιταξά δουν ἀπόξου. — Πῆρι ἀφτις πάλι σὶ ἔλλου. Αἰξ: „Πᾶν τοῖ δῶ!“ Πῆρι τοῖ βῆξ μὲς τοῦ μαδίλ' τ δικῶσα γοῦσα, πιτῆ τοῦ μαδίλ' τ: παῖντι δουν ἦν σκλάβις τοῖ πῆρι δουν ε τ βασιλῆσσα. „Βάλου δουν μέσα — λέξ — δώστου δουν πολλῆς τοῖ πιτάξου δουν ἀπόξου!“ — Πῆρι ε τοῦ καφινὲ ἦν δυν ἦν δαυμέν'. Ἀφτις, ποῦ τνὲ ξέχασὶ, ροντῆ τς: „Ποῦ πῆρι;“ Αἰξ: „Σ τῆ ἦν μάνα σ πῆρι.“ Αἰξ: „Τοῖ γὼ θὰ πάγου.“ Πῆρι, δέν μὲς τοῦ μαδίλ' τ πιταξά γοῦσα τοῖ ἦν δουν ε τοῦ παραθύρ. Αἰξ ἦν κονπέλα: „Βάλου δουν μέσα, δώστου δουν πολλῆς τοῖ πιτάξου δουν ἀπόξου!“ . . . .

Ἀφτις ἔν ἦν ἦν νὰ ποουρατῆξ: ἀπόξου ἀπ τ βασιλῆ α βῶστα γόξου οἶλ' τ νῆχα. Αἰξ ἦν τῶρε-ι-τ: „Ποῖς εἶνι, ποῦ γοιῆς οἶλ' τ νῆχα;“ Αἰξ: „Ἦν ἦν σ εἶνι.“ — „Πᾶντι δουν μέσα.“ Πᾶντι δουν τοῖ δυνῶντι δουν, πᾶντι δουν ε τοῦ ζουμάτ. Στεῖλαν νὰ φουράξιν τ ἦν μάνα τοῖ νὰ ροντῆσιν, γιατί ἔδειρε τ βασιλῆ

¹⁾ „krank“, aus türk. *zabun* „erschöpft, schwach“.

τοὺς ἰό. Πῆραν παπαδὺς εἰς τοὺς ζωντάτο, πῆραν
Τοῦτοῦ, πῆραν ἀρχόδ. Πῆρη ἢ ἡ γράϊνα τοῖ
χοιτῆ:

„Ὡρα καλὴ εἰς τὴς ἄρχονδης!
Μιτῶν' αὐ τοῦ παπαδουῦ!
Σαλαμαλέμ εἰς τὴ Τουρκιά
Καὶ ἡ εἰς τὰ παλλικάρια!“ —

— „Πὶ μένα πῆρης τὰ κατό,
Πὶ τοῦτον τὰ διακόδα,
Πὶ τοῦ Φλουριντίν' τοῦ ζαβαλῆ¹⁾
Πῆρης τὰ πιδακόδα.“

— „Θυμάσι, Φλουριντίν μου,
Μέσα εἰς τὴ γάμαρά μου;

Ῥοδόσταμου σὶ πόυζα.
Ῥεπιφτις καὶ μαζὶ μου.

Θυμάσι, Φλουριντίν μου;
Ἰὰ ἴδα δὲ θυμάσι;
Ποῦ γίνηγεις ἐδὸ κληρά
Τοῖ γὼ προσιζύνισά σι.

Θυμάσι, Φλουριντίν μου;
Ἰὰ ἴδα δὲ θυμάσι;
Ποῦ γίνηγεις ἐδὸ λιμῶν
Τοῖ γὼ κοιλέβησά σι.“

Τότις κατάλαβι, ποῦς ἦδαν ἢ ἡ γράϊνα τ, πῆρη
ἀνα τοῖ κόναν γάμου.

Aus Plomari.

5. Fastnacht.

Μν' αὐ φορὰ ἦταν' ἕνας γέρονς τοῖ μν' αὐ
γρηιά. Τώρα ἔχουσι ἦταν' ἀπονηγίεσ τσ' εἶχαν
ἕνα ἀρνὶ εἰς τοῦ φούρον, ἡ δὲ νὰ φῶν'. Τώρα μό-
τσι ἦρη τοῦ μιδμέρ, κάττισαν', νὰ φῶν' τοῦ
ἀρνὶ. Ἐχουσι π τρωγῶν', εἶπὶ ἰ γέρονς: „Πῶνα-
ρα, ἔμ τώρα κὶ θὰ κόνουμι;“ Ἡ γρηιά τρώ-
μαζι, καὶ εἶπὶ ἰ γέρονς τοῦτον τοῦ λόγου. Ἀέξ
ἔχουσι ἰ γέρονς: „Ἄμ, ἔν ἀξιχάσαιμ, μουρη
γρηιά, νὰ πάγουμι κρασί; — Ἄμ τώρα κίδα
θὰ κόνουμι;“ — „Κίδα θέλ'ς, ἀπὸ λόγου ὡς
λόγου νύχτασι,²⁾ λέξ ἢ γρηιά, „ἔμ ἰδὸν τώρα,
μάθι ἔ φταν' ἰ νοῦς νὰ παραδξείλουμι μὴ κ'
κατσάμα μας, νὰ πῆς τώρα μν' αὐ στιγμῆ³⁾ εἰς κ'
Ἄιβελῆ⁴⁾ νὰ μας σκ'είλουν' δώδικά μὲν δράμν' α
κρασί.“

Ἀέξ ἰ γέρονς: Ἄραμα!⁵⁾ γρηιά, τώρα ἔ μὴ
φταν' ἢ ζαλάδα μ, μόνου ἔχουσι τὸ σένα νὰ μὴ
ζαλίξ. Ἀέξ τώρα, κὶ θὰ κόνουμι; θὰ χαλάσ
τοῖ τοῦ ἀρνὶ.“ Ἀέξ ἢ γρηιά: „Ἐλα, βρὲ γέρον,
ἔ φταν' ἀλλ' ἰ νοῦς σένα. Ἄς εἶν δά, ἡμεῖς
πλ' αὐ γιράσουμι τσ' ἔ φταν' ἰ νοῦς μας. Ἄς

1) Türk. zavallü „elend, unglücklich“.

2) = νύχτασι.

3) στιγμῆ ist eine schriftsprachliche Form, die auch
Ungebildete brauchen. Dialektisch dafür *ματιά*.

4) *Aivaly* liegt an der asiatischen Küste, Lesbos
gegenüber.

5) Entstellung von *Πῶναρα*, wie *Potzblitz* für *Gott-
blitz* u. dgl.

εἶν δά! Ἰίδι, βάλι τοῦ φέξ σ¹⁾ νὰ πῆξ πλ' αὐ
μν' αὐ στιγμῆ ἴσα πῆρα εἰς τοῦ Μουμάκ' νὰ πά-
ρουμι κουμμάκ' κρασί, καὶ τσ' ἰγὼ, ξέρε, σου-
ρώνου τοῦ τοῦ κρασέλ' εἶν καλό. Ἄιδι βρὲς,
πῆρη τοῖ τοῦ δικαν' κέλ' ²⁾ σ τσ' ἰγὼ τοῦ δικαν'-
κέλ-τ-μ νὰ πῆμι. Ἄιδι μάν μάν!“

Ἀοιπὸν τὸν ἦσαν' ³⁾ νὰ παγαίνουν'. Ἐ, τώρα
ξέρε πλ' αὐ ἰδὸν — ὅπ πῶν' ἢ ἀθρόσι, πείρ-
νον' τοῦ κλειδὶ μαζὶ του. Φκοὶ ἄμους κλει-
δώσαν', ἀλλ' κὶ νὰ κόνουν' ἀπὸ τοῦ σὺλλου-
γίξμ' δον; — ἀφήσαν' τοῦ κλειδὶ ζ σ' ἄρτα
τοῖ παγαίαν'. Τώρα ἀξέχασα: πῶν φέγουν',
εἶπὶ ἢ γρηιά (καὶ φηξ ἔξ πῶν ποὺ μν' αὐλό),
λέξ: „Βρὲ γέρον, ἔμ καλὰ τώρα εἶν νύχτα, ἔμ
ἔστιρα κίλιζα θὰ βλέπουμι;“ Ἐλα νὰ πάρουμι
μν' αὐ καλαθίδα ἄχρου τοῖ νὰ ἰχίτουμι εἰς τοῦ
δρόμου ἀπὸ ἕνα μονόχειρου ἄχρου τσ' ἔστιρα
νὰ ἀκλονθοῦμι τοῦ ἄχρου τοῖ νὰ ἔχουμι ἔδιον.“

Τώρα ἡμεῖς ξέρουμι, ποῦς τς ἀπονηγίεσ
γινόδι ἀρκοῦδης.⁴⁾ Τώρα ἔχουσι π παγαίαν'
ἡβραῶε τξ ἢ ἀρκοῦδης εἰς τοῦ δρόμου τοῖ ρουτού-
σαδὲ τξ: „Καὶ ἰχίτιτι εἰς τοῦ δρόμου τοῦ ἄχι-
ρου;“ Τσεῖν' οἱ κκαβαδὶς εἰπαδὲ δον: „Μαθέ,
ἀξιχάσαιμ νάγουράσουμι κραδὶ τοῖ ἰχίτουμι τοῦ
ἄχρου εἰς τοῦ δρόμου, καὶ εἰμῶσι γέξ πλ' αὐ τσ'
ἔ βλέπουμι νὰ πορηπατοῦμι.“ Κοιρίσαν' πλ' αὐ

1) φέξ σ aus φέσι σ(ον), wie *νῆξ* aus *βροῦξ*, s.
Sp. 80 ff.

2) = *δεκαπυξίλι* „Stückchen“.

3) = *πῶναρα*.

4) Vermummungen, Masken.

τοὶ παγαίαν' ἰ' ἕνας ε' κ' μὲν τὸ ἰ' ἄλλος ε' κ' ἄλλ'. Ἰ' ἀροῦδις ἀκλουθοῦσαν' τοῦ ἔχθρου, πᾶν' ε' τοῦ σπίζ' τς γοιᾶς τὸ τ γέο, βρίζον' τοῦ κλειδὶ ζ' βόρτα, ἀνοίγουν', βαίνουν' μέσα, τρῶν' οἶλον τοῦ ταψί¹⁾, τοῦ ἀρηί. Ἄπτα²⁾ σφαλοῦν' ἰ' βόρτα τοὶ φεύγουν', ἀφήζαν' τοῦ κλειδὶ ζ' βόρτα.

Ἔ! ἰ γέρονς τὸ ἠ γοιᾶ πῆραν' ε' τοῦ Διον-
μάκ', παίρνουν' τοῦ κρασί, ἀκλουθοῦν' τοῦ ἔχι-
ρου, βαίνουν' μέσα: κί νὰ δοῦν'; — τοῦ ἀρηί
φραγμένον. Ἰ γέρονς χάσι τὰ μὲν ἀλά δ' πλᾶ,
ἔπισι ἔηται χάμ, θυμυμένους ἀπὰ τοῦ θυμό δ.
Διάνταξι ἰ γοιᾶ, ἔποιε μῆμα πᾶ ἀπὲ ε' μοῦρη
δ, νὰ κ' κ' πῆδ³⁾ μὲ τοῦ τοσοῦρ. Ἔ! ἔηται
ποῦ τσμοῦδ, πᾶ μὲν μῆμα ἀπὲ ε' μοῦρη δ. Ἡ
γοιᾶ δὲν' δ' μὲν ἀπὲ ε' μοῦρη δ — σπᾶ κ'
μοῦρη δ. — Ἔ, ἔ, ἔ! Παράξινου ἔν ἦταν';

Erzählt von einem Schulknaben in Plomari in der
Schule des H. Βαρβαρζήνης.

6. Die dankbaren Tiere.

Ἦταν' μὲν ἀ φουρὸ ἕνας βασιλῆς τοὶ μὲν ἀ
βασιλῆσσα, τὸ ἔχων' ἕνα ἰό. Τὸ ἦταν' ἔητοντι
πέλιμους, τὸ ἀφήτοι ἡ βασιλῆς τοῦ ἰό δ' τοὶ
πῆρι νὰ πουλιμῆ. Δῶτσι τοὶ τὰ κλειδιὰ, ἡὲ
νὰ φλέγ τς κάμαρις τὸ εἶπι δ: „Οἴλις τς κά-
μαρις νάροικῶ, μόνου μὲν ἀ νὰ μὴν ἀνοικῶ!“
Τσεῖνους πῆρι τὸ ἦ' ξι οἴλις τς κάμαρις·
μόνου ζ' ἰ πῆσου πῆσου⁴⁾ ἦβρι μόνου τσίπις⁵⁾
τοὶ γάξις⁶⁾ τοὶ κίπουν' ἄλλου. Τσεῖδαν' τὸ
ἕνα ἀρομαρέλ' τὸ ἦταν' μέσα ξισαζμένον,⁷⁾ τὸ
ἦταν' ἕνα κάδρον, μὲν ἀ θυμυρη ἡραῖνα: τὸ ἦθλι
ἀπ' ἔητοντι νὰ κ' πᾶρ ἡραῖνα. Ἔ! μουρὸ ἡβᾶρι,
κίλιμα κ' ἀγάπα ἀπ' ἔητοντι!

Ἐκλιψι πουλλῆς λίρις τοὶ παγαίν', παγαίν',
ἡὲ νὰ πᾶρ κ' ἡραῖνα. Πᾶγινι, πᾶγινι: βόριστο
ἕνα γέρον' εἶπι δ' ἰ δ' ἀ τὸ κίλιμα νὰ φᾶν'.
Σὲν ἰφάγαν', εἶπι τς ἀε⁸⁾ οἶλα ἰ γέρονς, τοὶ

¹⁾ kupferne Pfanne.

²⁾ aus ἔπειτα = ἔπειτα.

³⁾ = χτυπήση.

⁴⁾ in dem hintersten (verbotenen) Zimmer.

⁵⁾ Spinnweben.

⁶⁾ Schmutz.

⁷⁾ „τακτοποιημένον“. Der Schrank war innen derart
eingrichtet, daß er ein Bild enthielt.

⁸⁾ „er sagte es ihm“. Auf Lesbos bedeutet τς τοῦπα
nicht nur τῆς τὸ εἶπα „ich sagte es ihr“, sondern auch
τοῦ τὸ εἶπα „ich sagte es ihm“. Der Grund für diese

πῆρι πρῶτα σὶ μὲν ἀ βροῖδ. Ἔηται ἦταν' λέσπις,
ἦταν' σφιῆξις τοὶ σμίγαν' ¹⁾ ἕνα χοιρατέλ'. Δὲν
δουν' μὲν ἀ μὲν ἀ παρτσᾶ²⁾ τὸ εἶπι: „Φᾶτι
πλᾶ, φᾶτι νὰ χοιραῖσιτι, ψουφίσι!“ Τσεῖνις
δῶκασέ δ' ἕνα φτιρὸ τὸ εἶπαν': „Ἄμα μας θέλις
κίπουντι, κάφτι του τοῦτου τὸ ἰμεῖς βρός!“

Πᾶγινι, πᾶγινι: βόριστο μιρμῆδ³⁾: „Γιὰ σας,
καλῶς τονν! Νὰ μὲν ἀ παρτσᾶ χοιᾶς, φᾶτι!“
Σὲν ἰφάγαν', δῶκασέ δ' ἕνα φτιρὸ σάνι⁴⁾ πῆρι
τς μέλσις. Πῆρι πλᾶ θουστᾶ ε' τοῦ βασιλῆ,
τοῦ βατέρα τς ἡραῖνας: „Πιδί μ, εἶπι τσεῖνους,
θά σ κόψου τοῦ τσουφᾶλ' σ, σὰ δὲ κᾶν' ε' τσεῖνα
π θὰ σ πῶ.“ — „Καλά. Ταρῆ μὲ καλὸ τοὶ
κᾶνου τα, βέξ μ.“⁴⁾ Ἄμα ξμέρονσι, ἦβαλι τς
κουπέλις τὸ εἶπι: „Ἄμα ν' ὄγς, ποιὰ εἶπι ἠ
κόρη μ, θὰ κ' πάρς.“ Κᾶρξ' τοῦ φτιρὸ τοὶ
σφιῆνας — νά! τὸ ἔρχτι. „Ποιὰ εἶπι ἠ κόρη
δ;“ — „Τούκ' α, εἶπι, π θὰ τσιδρῶσου.“ Τὸ
ἔδειξι κ' φτός. „Καλὸ ν' ὄσις του τοῦτου.“

Ἄβριου πάλι ἦβαλι δ' ἕνα ρουδᾶ γιμᾶτου
φασούλ' α, ἀρβίθια τοὶ ὄταρ τὸ εἶπι δ: „Ἀέ-
λιξι τα!“ Τὸ ἔκαψι τοῦ φτιρὸ τὸ ἦταν' οἶ
μιρμῆδ³⁾ τὸ εἶπι, νὰ τοῦ διαλέξιτι σὶ μὴ ὄρα,
τοὶ διαλέξασέ δου. Τὸ πῆρι ἰ γόρη δ' τοὶ
παδρέφτι τονν. — Πῆρι ε' τοῦ βασιλῆ τοῦ πα-
τέρα δ

τοὶ κᾶναν' γάμου τοὶ χαρῆς,

ὄρανα τοὶ πασκαλές.

Παραμῦθι, -μῦθι, -μῦθι

τοῦ κορκῆ τοὶ τοῦ ἡουβίθι.

Aus derselben Quelle wie Nr. 5. Die Darstellung
ist ziemlich mangelhaft und mehr die Inhaltsangabe
als die Erzählung eines Märchens.

7. Das böse Weib.

Enas padréftsi, piri mia jučka. Léghá i
ális jučsis: „Krima s tu kupél! piri fli k'
jučka!“ — Tsi rajéu úlu anápuða. Sa bar
krijás j ádras-i-ts ts' ípi, a tu kaá ptánja,

merkwürdige Erscheinung ist wohl der, daß τοῦ τὸ εἶπα
zu τ τοῦπα werden mußte, was schwer von bloßem τοῦ-
πα = τὸ εἶπα zu unterscheiden ist.

¹⁾ sie stritten sich.

²⁾ Türk. parça „Stück“.

³⁾ Nach sán ἰφάγαν', wo das Augment erhalten
blieb (vgl. Sp. 296 — die Erscheinung ist wohl gemein-
lesbisch), gegenüber sonstigem φάγαν', sagt man auch
sán ἡφᾶν für sán πῶν, indem man das i zu sán zieht.

⁴⁾ „mein Fürst“ (türk. bej „Fürst“).

tšín ɖa tu kañ vrasót. Sa bar psárja tš' ípi j ádras-i-ts, a ta kañ tyañstá, tš'ín ɖa ta kañ psta úla. Lej: „ɖa paratíjs ta xúja¹⁾ fta, jakí éxu tš' iyó xúja!“ — lej: „ók²⁾ ɖéls, káni tš' iyó e da parató.“ Lej j ádras-i-ts: „Aidi a pámi s tu panajír!“ — lej fki: „e bámi!“³⁾ Lej: „Aidi, a mi bámi s tu panajír!“ — lej fki: „ɖa pámi — s tu jnal⁴⁾ s!“

Kaváltševyúñ apá s t' áluya. Píjan s éna mérus: katicikañ ap t' áluya. Ívjaláñ tu xórtu: vánašé du, na fañ táluja. Pjan j ádras-i-ts, aplón éna xram⁵⁾ apá s tu pyád. „Ba tši pas tši kats pa s tu xram, tš' íni pyád apukát, tši ɖa pejs méša!“ Lej fki: „ɖa kátsu pa s tu xram tš' as payénu mes tu pyád!“ Katsi pa s tu xram, páj mes tu pyád. Ítañ énas djávlus méša. Kaváltšipsé dun pa s tu limó. Fónazi i djávlus: „Áfsi mi!“ Fki lej: „E s' afínu.“ Lej j ádras-i-ts: „Ki m dšís, djávlú, a d gánu, a katév apupánu s?“ Lej i djávlus: „ɖa pay na ébu mesi máas vašlu-púlas k tš'á. Tši si pári ɖjó sika tši ɖos ta; na ta fa, na pars kató žládiš ɣróša; tš' iyó ɖa évyu, a fíyu.“ Píjan, tši játripsi ftos k vašlupúla. Lej i djávlus: „Od⁶⁾ burís, káni tš'ija tora! pári ts kató tši žládiš. Tš' iyó ɖa pay na ébu mes t vašlé t' afkí tši e ɖa vjénu. Tši ɖan ártun, a si fundksuñ, tš' iyó e ɖa vjénu.“ . . . . .

Tátu jhútsi, san íp' i djávlus. Píjan, fundksa dun. Lej i vašlés: „Éla ši, p játripsis g' góri m tši péris kató žládiš ɣróša, játripsi tš' iména na pars ɖjakóšis — ji ɖa si xalásu!“ — Píji, játrivji tris mérus: i djávlus en ívjini. Lej i vašlés: „ɖa si xalásu.“ Lej ftos: „Mi mi xalájs! Ajo mérus akóma, ápta⁷⁾ xalásé mi!“ Pa ftos s t avki tu vašlé tši lej: „Évyu, kbári, apu méša, tši ɖa mi xalásu.“ Lej i djávlus: „É vjénu.“ Lej ftos: „ɖa pay, a féru k jnéka m.“ Lej t vašlé: „Mía méra akóma ápta xalásé mi!“ Pérú

1) xóð(ɣ)é (türk. *chaj*) „Art, Gewohnheit“.

2) = žti.

3) = δέν πᾶς.

4) ɣváte (türk. *ynad*) „Trotz“.

5) xóðmu „Leinendecke“.

6) od aus ot (vor ó-), das im Lesbischen soviel als ɖre bedeutet.

7) = ἕαυτα.

davúla,¹⁾ pézan — akú i djávlus tši lej: „Ki crudúñ²⁾ apóksu?“ Lej i áɖrupus: „I jnéka m érxiti.“ — „Pé m, lej i djávlus, pjó ɖrómu ɖa páru, ɖána vɣu na fíyu, na mi g' dšú ta mákja m. Tu fóvu píra.“

Erzählt von Ξωφύλαξ II. Πυλίου, γαυλίης in Potamos.

8. Der Wettlauf des Fuchses mit dem Krebs.

Mía furá itañ énas kávlus tši zdruffjásañ³⁾ tši spírañ kɖár tši star. Írt' i tširós, ɖirisa du; vála du méša s' abárja, kséxura tu star, kséxura tu kɖár. Lej j alipú: „Éla, na mirásumi!“ Lej i kávlus: „Pjo ɖa pars?“ Lej j' alipú: „Tu star!“ Lej i kávlus: „Tši ɣo tu star!“

Lej j' alipú: „Na pam' ap éna mérus na tréksumi tš' ópjus pa mani mani s t abár, na par tu star.“ Lej i kávlus: „Na jénu xazír⁴⁾ na tréksumi.“

Káɖud i kávlus apa s éna mármaru. Lej j' alipú: „Ópiti⁵⁾ m pis: alésta! na kópsumi na tréksumi!“ — Aa pa s k urá ts; lej: „Alésta!“ Kópsañ, paj j alipú mes t abár mi tu star. Píðksi i kávlus méša s tu star. Lej j' alipú: „Prímu!“⁶⁾ Lej i kávlus: „Tala gránta!“⁷⁾ Pír' i kávlus tu star. Pír' j' alipú tu kɖar.

Von demselben wie Nr. 7.

9. Der Fuchs als Brautwerber.

Mía furá itañ énas áɖrupus tši ziv-ɣárzi: vlep mían alipú: „Murí alipú, ɖa si skutósu. Jakí éfajis úlis ts órɖis?“ — Lej j alipú: „Mi mi skutójs, tši ɣo na kánu prukšíná na si padrépsu, na s ɖósu arxóksa jnéka.“ Lej (j) áɖrupus: „E si skutónu, na mi padréps.“

1) Türk. *davul* „Trommel, Pauke“.

2) = βροτοδύ.

3) = συντροφιά σου.

4) türk. *hazır* „bereit“.

5) = πρώτος.

6) „Nummer eins“.

7) Der Erzähler erklärte mir *tal'a gránta* als Ausdruck für 100, = ital. *taglia grande* „großer Kerbschnitt“, durch den auf dem Kerbholz die Hunderte angedeutet werden.

Píji j alipú prukšíná. Lej: „Éχμ, kóri m, éna γabró tsi 'ni pulí árhus.“ Tšínus ítaθ ftuzós, en íçi vvatší na val.“ Lej i kupéla: „As érk i γabρός, na tun do.“ Lej i prukšíná-tirja: ¹⁾ „Éskla s k Smírú, ala θána érk²⁾ ja tu dko s zatír,³⁾ mónu e kšidíniti: θána érk mi ta palá ta rúça. Ala sa θéls, ál méra θ' íjθí⁴⁾ tsi vleps tun.“ (Tšínus en éç rúça, na val ála) „ini urkuménus na padreftí mi ta palá: a dun θéls éna, si θel ikató.“

Von demselben wie Nr. 7. Ich habe die ziemlich pointelose Erzählung hier nur wegen der Sprachformen aufgenommen.

10. Die Listen der Frauen.

(Dialektische Wiedergabe einer Erzählung aus dem Syntipas-Roman).

Ένα βαδλόπλου πήγι ε ένα ν'κουτόθρ. Φτόδ ρω'όι donr: „Jazí γυλίς;“ — „Γυλίξον, να μάθον τοίν ηιζών τς παροουγίς.“ — „Κί 'νι τούτα σεράδα μλάγια, π'έξς φουροτιμέρα;“ — „Έχον γουμιέρα τοίν ηιζών τς παροουγίς ε τὰ τιπρέρια.“ — „Έμαθίς ούλις;“ — „Έμαθα τς.“

Αέj ή ηράικα τ άδρσθ τς: „Νά φέξς ένα ψάθ μιγάλον, έ κάνομι τ μσαφίρ⁵⁾ φαγι!“ — Άπτα είπ' ή ηράικα ε τοίν άδρα τς: „Νά φύξς ιδύ, να φάμι μεξ μί⁶⁾ τοδ μσαφίρ.“ Χαζί-ριψι⁷⁾ τοδ σουφρά.⁸⁾ Τοδ βαδλόπλου κάτσι ε τοδ σουφρά. Η ηράικα χέδιψι τον τοί φούλ'όι donr. Τοδ βαδλόπλου είπι: „βάτ'όι θ'έξς να κάνομι κίπουτα;“ — „Ναί, ή καριόλα είναι χαζί-ρι.⁷⁾ Πάνι τοί ζιγνιρόστοί, τ'ό έρχομι.“ — Jà μ'ά έβήξι φονές: „jà τοδ Θιό, προουφτάξιτι! Πηίjτόι ί μσαφίρς.“ Μαζώχτ'όι ί κόζιμους, άρόό'όι: „Jazí 'νι φτόδς γημός;“ — „Iγώ τοίν άν'ξα, έ τοδ γλυτόσου, jazí πηίjτόι μί τοδ κόκκαλον τ ψαριό.“ —

¹⁾ == προξενήτρια.

²⁾ == έθρη.

³⁾ Türk. *chayr* „Rücksicht“.

⁴⁾ == θά ένδουθί.

⁵⁾ μωσαφίρις, türk. *mücafir* „Gast“.

⁶⁾ φάμι μεξ μί τοδ μωσαφίρ'όι ist kontaminiert aus γάγω έγώ με τοδ μωσαφίρ'όι X φάμι μεξ, έγώ καί ό μωσαφίρ'όις. Diese Ausdrucksweise ist in der Volkssprache nicht selten. Eine analoge Kontamination (σόν τς, σόν καί, μετά καί) bespricht Schulze K. Z. 33, 239f.

⁷⁾ Türk. *hazır* „bereit“; *zağırca* „bereite“.

⁸⁾ Türk. *sofra* „Eßtisch“.

Αέj ή ηράικα ε τοδ βαδλόπλου: „Είχίς τοί γουμιέρον τούτων ε τὰ χαριά σ;“ — „Όχ!“ — „Πάγιτι τόρα ε τοδ δόπον σ, ε τοδ σπίζ' σ: έ δουρείς να μάθς ούλις τς παροουγίς τοίν ηιζών.“ Τότις τοδ βαδλόπλου έκαπέ da ούλα τὰ τιπρέρια.

Erzählt von Άριστοόδ Δ. Τσιριγώτου, die als ihre Quelle mir das Μυθολογικόν Συγγίμα (Venedig 1870, S. 47 ff.) vorwies.

11. Freie Erzählung eines Arbeiters.

Λέγυμι ε tu álas ε Fótšis.¹⁾ Ένας κάθιτι tš' aflerijóti: θάρjι, pus θa klépsumi álas. Imís e dun θέlamí maží: ftos akluθá. Lej íγó: „Κί akluθás? Imís e siférumi maží, jakí e skóns pulí γυμάρ.“ Lej ftos: „Skónu ósu γυμάρ n valiti.“ Imís i tris mimák, paj énas tsi γimós éna tšivérk²⁾ lás. Έρχιτι písu; lej: „Aidi a klépsum' álas, funáksumi fton! Léγυμι: tútu tu tšivérk éç mól mésa; na mi klépsumi álas, a klépsumi tu tšivérk mól: καή pulá γρόσα.“ Léγυμι fru: „Éla a skójs tu tšivérk, p éç mól mésa!“ Ípi énas álus apu mas: „Síkuse tu íši, p skóns pulí γυμάρ! Pári tu tširi parapanu ja tu gópu s!“ Fθísami.³⁾ síkuse du. Ftos tu skóh: e ksér, pus éç lasp mésa. Fθísami d, désami du apá z j galkína⁴⁾ t. Ajo ap tsi dtší mas tsi zdrof⁵⁾ vjénuú apu brustá; léryú: „Apéθani i patéras-i-m.“ Ríksah tésira tfétsa⁶⁾ s tun ajéra. Léγυμι: „Kópsi! θa mas skutósuú.“ Ftos ítaθ diménu tu tšivérk apá z j galkína t; en íbóř, a kopš. Έpisi, ηλυθίmsi, ap tu fóru t, χέστ' apánu t. Imís kánami, pus e dun ídami.

Ftos épisi anástšilus, ékupsi tu šni mi ta dódja tší vrisk mas mes tu kafiné. Lej: „Mí mláti kanénas, mi du katalón!“ Lej ftos t kafidá: „Tšérasí mas óš' imisti mésa, na s dósu éna midétk.“ Έρχιτι énas Oθomanós (t ípami úla pruttítira), béu mes tu kafiné, vyáz níia μαγέρα tší léj: „Órpus píji tš' éklipsi tu mól, θá tu gánu partšés.“ Vjéu ftos, p síkuni k lasp, perú drómu ísa péra.“ Léγυμι

¹⁾ Phokáa.

²⁾ κβέρετι „Bienenstock“.

³⁾ == βοηθήσαμε.

⁴⁾ καρίνα „Rückgrat“.

⁵⁾ συντρόφοι.

⁶⁾ τουφέκι.

mis: „Ftos p ékupsi, tu éklipsi.“ J Oðo-
manós tšlumáiki éna stšilu tši lej: „Pjás tun,
Láku!“ Ftos p ékufti, lej: „Sxurésité mi tši i
ðjos sxurěj sas.“¹⁾ Épisi mes tu jaló. Imis
lpðikamé dun, pírami mña várka tši píyami
tši pjásamé dun. Ap éjtuti en ipáksi pla éjtsi.

Vrísku tun idju s k Smírú; lej: „Kí ðla
káis tóra?“ Lej ftos: „Én éxu ðla.“ Léj iyó:
„Érxisi masí m!“ Lej ftos: „Érxumi. Pámi
s tu Sereköj!“ Lej fnu, na pa brustá tš istira
pay iyó, na m pi: „Kalós órsis, mástur!“ —
Léyuñ oš itañ mes tu kafiné: „Kí ðla kser?“
Lej ftos: „Suivrdžis.“²⁾ Lej énas Oðomanós:
„Pósa grósa ðéls, mástur, na pámi na ðúmi.
Éx niró s t' abéli m, ða sas plirósu.“ Píyami,
idami. T lej: „Éx niró.“ — „Pósa grósa ðé-
liti kturá na sas óósu, na tu vyáliti tu niró?“
Lej iyó: „Uxtakósa.“ Tšénuš ðótsi iftakósa tši

ðjo káðis láð tši mña uká kapnó. Píyami,
ðlépsami tris méris; ívrami éna mármaru: en
ízi niró. Ísa péra ízi éna pyað álu: kraní-
sami tu niró tésirs numák ul' níyta, ríksami
ðjakósis lajinis mésa. Írti j' áðrupus tu
purnó tši lej: „Ívriti niró, mástur?“ Lej:
„Ívrami sa du žon krijó.“ Lej j' áðrupus:
„Vyáliti éna kmar na pjo. Tši láti, a sas
plirósu.“ Plérusé mas j' áðrupus, fíyami ku-
mák psumí; ápta travíksami, fíyami. Aksizá-
sami éna kapélu éjtsi; fónazi j' áðrupus:
„Láti písu!“ Imis ðarásami, ksirástši tu niró,
tš en ijirísami ksúpisu, ja na mi zimánuðumi,
p ríksami tu niró ap álu pyað s tu pyað tu
ðkó t.

Von demselben wie Nr. 7. Als eine genauere
Probe der Mundart habe ich die Erzählung hier auf-
genommen.

Aus Molivos.

12. Der Hirt als König.

Énas džubáns mi t' jnéka t tši ta piðjá t
kádan s tu vno. Ízi éna dam³⁾ tši kaðúdan
mésa. Tóra i vaslés mi tu vizír mazi ívyan
s tu áv. Píyan s tu vno apánu tši tšivýsan
laji na skutósn. Ístira píyan s aftinó tu ðam,
pu ménan msafiródis. Dun éval' i džubáns su-
frá tši fáyan étsi péra. Irótsi i vaslés tu džu-
báñ: „Pos pívnáti éðju péra?“

„Ap ts kléftis rayát⁴⁾ ðen éxumi.“

„Ém, jatí ðen éxiti rayát?“

„Kléftis mas patún, kleftn ta próvata.
Pámi, galésumi⁵⁾ — i ayás ðe ðurá t ðla
kalá. I vaslés éni anáksus: ðe gaðudjéj ts
ayáðis. Ti na kánumi (lej i džubáns)? Mas
tsalapatún éðju péra.“

I jnéka t fundz tši lej: „Vr' áðrupi, mi
léjs tétja lója!“ I džubáns lej páli: „Ti ða
mi kaniti? ða ta léyu“.

¹⁾ = αυχλωσέση σας. Wie in *qéj* σ = *qéai* σου
(Sp. 488, Anm. 1) ist das *j* hier nach dem Schwund von
i zwischen zwei *s*-Lauten (Sp. 80 ff.) entstanden, deren
zweiter zu einem folgenden Enklitikon gehört.

²⁾ Brunnenmacher.

³⁾ „Hütte.“

⁴⁾ *qaxáti* = türk. *vahat* „Ruhe“.

⁵⁾ = *éyzalésoue*.

Tu purnó skuðúkan, ifíyan. — San ipíj'
i vaslés s tu saráj, éstli tši tun ifónaksi tu
džubáñ. Píran tu džubáñ tši píyan s tu saráj.
Rutá tóra i vaslés: „Kalós órsis!“

„Pulá ta jét!“

„Tútis ts méris írti kanénas áðrupus s tu
dam s.“

Ip i džubáns, pus írtan ðjo numát.

„Ti ðélan éjtsi péra?“

„Ifáyan, ipjúkan, ifíyan ap éjtsi péra.“

„Sa ts ðis étsiñ ts áðróp, ts žnuríjs?“

„Ts žnurízu.“

Ívyan i vaslés ts' i vizírs mes tun álu tu
nudá, vðlan ta ríxa dun, píyan s tu džubáñ
brustá. Lej i džubáns: „Na, lej, sis ísti, aféñdi“.

„Ti lója 'ni púpis, éjtsi péra s tu dām s?“

„Tsína pu ípa, lej, ðe ta ksizánu, ta ípa.“

„Ai, na si kánumi vaslé, burís káns zap¹⁾
tu gózmu ísi?“

„Bráu, tuw gánu.“

„Éna žrónu sa ðe burís na tuw gáns zap,
na páru tu tsifál s?“

„Tuw gánu zap. Aós m t žazniðjú²⁾ tu
klíði!“

¹⁾ *zéro* *zéro* „zähme, bringe zur Ruhe“.

²⁾ *žazróti* „Schatzhaus“.

Tu lipón tu dótsi i vaslés tu kliší. Tu píri i džubáns tu kliší, píji, aníj tu hazné, píjasi, jémsi tu madíl t líris. Fundáz ts pašádis: „Láti s tu saráj! — Pósa grósa mūtaku¹⁾ pérniti?“ — „Xíla grósa.“ — „Xíla píðakósa sas dínu, na vastíti tu gózmu dínatá na mín akújidin klipsés²⁾ — istira 9a páru ta tsifála sas.“ — I pašádis sa d akúsan, sfíksan tu gózmu: den akújidan ji klipsés ji zabaralíkja.³⁾

Istira i vaslés ídi tu gózmu, pókani zap aftós i Manóls, t kakufáni;⁴⁾ skóniti i vaslés tsi vaz rúxa zijbčka⁵⁾ tsi skóniti t níxta tsi píjén s tu zabaralík. Ídan mían arméusa tsi tayápa ta óksna. Tu lipón píji z d bórta ts, vróðiksi d bórta ts. Ídan j' adirfós ts mésa. „Pjos éni, pu vrudá d bórta?“ Kaθós p katéftsi aftós n' aníks d bórta, tráviksi tu spoθí i vaslés, tun ékani djó kumátja. Éfj' i vaslés ap éjtsi, píji s tu palát.

I grúnd sóθtsi, fundáz tóra t Manól. „Vre, píni píðilís na káhs tu gózmu zap?“ I Manóls lej, na m dójs mía prudisméja⁶⁾ si dčka méris, na tun píjas aftón tu zabarán.⁷⁾ I džubáns kódan i kaiménus níxta, ídi mía feks karsí s tu spít itsí pu skutóθtsi j' áθrupus; píji s feks itsín tsi rutá t gríja. „Aen ídis isí pu káθisi éðju péra s tu panaθír, pu skutósan tun áθrupu, den ídis, píjos írti karsí?“

Lej i gríja: „Tun íða, ma fuvúmi na tu po“.

„Pjos ídan?“

Lej: „I vaslés ídan i jíðjus“.

„Na, mía xúxta flurjá! — Tí fórji itsós pu tun iskótusi?“

„Ifórji tsípkekú¹⁾ s tu gólu²⁾ t, ifórji putúr;³⁾ ifórji tuzlúkja,⁴⁾ tsirvúla, s tu tsifál ifórji kjuláf.⁵⁾ Ídan mi ta psará ta jéia“.

Iskóθts' i Manóls, píji s tu palát, píji s tu vaslé kudá. Íxan ts' éna stšlu éjtsi péra, tun istulísan tsi tun ikánan áθrupu ja na píras íj órkus tun. — Fundázan ts pašádis éjtsi péra. — Lej i vaslés: „Tu pazarlík⁶⁾ mas tí ídan? — A tun évrs tu zabará aftón, na páru tu tsifál t; a de tun évrs, 9a páru 9o tu θkó s“.

Istira íp' i Manóls: „Akúsiti, pašádis, sa tun évru, 9a páru tu tsifál t. Ai, léji, tí 9a pí (rutá tu vaslé)? Tí mšínixta píji d borta aftús itsós, p tun iskótusi. Ifórji tsípkekú s tu gólu t, ifórji putúr; ifórji tuzlúkja, tsirvúla, s tu tsifál ifórji kjuláf“. Íp' i Manóls t vaslé: „Isí isí zabarás!“ Ja na píras i lóyus t, píran t stšlu tu tsifál! Istira skónit' i vaslés tsi lej t Manól: „Séna de s prép na káθisi s tu vno apánu džubáns“, tsi tun ékani vizír.

Istír' i džubáns perú d džubánina tsi tn ékani vizírina tsi ta píðjá viziréla.

Erzählt von Θεόδωρος Μοζουράκης, Aufseher eines μετόχ. (Bauernherberge) in Molivos, einem blinden Greis, der mir als Märchenerzähler gerühmt wurde.

Märchen aus dem nordöstlichen Lesbos (Mandamados und Skamnia)

gesammelt von Σπυρ. Ἀναγνωστου.

13. Τ θράκ οί νιραδζές.

Μν'ά φουρά ηδαν ένα βασλονπαίδ. Τώρα άποδ τότι ποῦ γροί'σι τοῦ γόζμου, ηλιγι τ πατέρα τ' „γῶ, πατέρα θέλου νά πάγουν s τ θράκ τs

νιραδζές.⁷⁾“ Τοῦλιγι, τοῦ ξενήλιγι· ἰ πατέρας τ τί νά κάρ', ποῦ τοῦν εἶγι ένα τοῖ μοναχόν; — άποφασί'z νά τοῦν στείλ'. Τ μέρα ποῦ άποφάγσι πλιά νά τοῦν στείλ', τοῦν καθουρήδιψι τοῖ τ εἶπι· „έτσι, πιδί μ, νά σ πῶ! Θά πάs

1) μηνιαίω „Monatsgehalt“.

2) κλεψιάs „Diebstähle“.

3) „Ehebrüche, Hurereien.“

4) τοῦ ζαχοφάνη ist eine schriftsprachliche Wendung.

5) Ethnikon eines türkischen Stammes in Kleinasien.

6) προθεσμία „Frist“.

7) „Ehebrecher.“

1) Kleid mit langen geschlitzten Ärmeln.

2) Türk. kol „Arm“.

3) „Beinkleid.“

4) „Gamaschen.“

5) Alb. k'ül'af, rumän. chiulaf, bulgar. kjulaf = türk. k'ül'ah „Mütze“.

6) Türk. pazarcılık „Handel“.

7) = νιρατζές „Pomeranzenbäume“.

ἔϊτσι, π μιλιτῆς νὰ πῆς, ἀμὰ νῆγς τὰ μάτια ε ἰέσσιρα. Ἴ δρῆκονς, ποῦ φλάξ τς νραδῆξες, τσοιμάτι μ' ἀνοιχτὰ μάτια. Σὰ δῆς τοῦ λοιπῶν, ποῦς ἔχ τὰ μάτια τ σφαί'στέ, νὰ μὴ πῆς κοιτά τ! γιατί θὰ σὶ φῶ. Σὰ δῆς ἀμὰ, ποῦς ἔχ τὰ μάτια τ ἀνοιχτὰ, νὰ χῆγς ν' ἀραῆξς τοῖα φύλλα. Νὰ μὴ ξαναπλόγς ἀμὰ τοῦ χέο σ, γιατί θὰ ν' ὄσ [== ἐνοιώσ] ἰ δρῆκονς."

Πῆρι δὲ ἓνα ἄλλον τοῦ βασλουπαῖδ' πάγρι, πᾶγρι, ἦβρι τ δρῆκ τς νραδῆξες, ἦβρι τοῦ δρῆκον τσ' εἶχι τὰ μάτια τ ἀνοιχτὰ· χῆστοι, ἤραξι τοῖα φύλλα. Ἄμα ἦβρι τοῦ βασλουπαῖδ ε τ γλάστρα τ πριβουλ'οῦ, ἔστισι τοῦ ἓνα τοῦ φύλλον, ἦβρι ἀποῦ μέσα μν'ὰ κουπέλα· φώναξι· „μρό, μρό!“ Ἄν εἶχι τοῦ βασλουπαῖδ μρό — ἔσασι ἡ κουπέλα.

Ἄμα πῆρι κομμιάτ δρόμου ἀκόμα τοῦ βασλουπαῖδ', στίζ τσ' ἄλλον φύλλον: ἦβρι πάλι μν'ὰ κουπέλα, φώναξι: „μρό, μρό!“ Ἄν εἶχι τοῦ βασλουπαῖδ μρό νὰ τς δῶς — ἔσασι τοῖ ταῦτεν' ἡ κουπέλα. Ἐστισι τοῦ βασλουπαῖδ εἶπι μῆς τοῦ ποῦ τ: „νέφῆσον τοῦτοῦ τοῦ φύλλον, νὰ μὴ τοῦ στίσσου ἔδιον π δὲν ἔχ μρό, μὸ νὰ πάγου ἄροστὰ σὶ μν'ὰ βρόσ, νὰ τοῦ στίσσου!“

Ἄμα ἔνομη κομμιάτ δρόμου, βρίστο ἓνα τοισμέ· κατιβαίν' ἀπ τ ἄλλον τ, ἔστισι τοῦ φύλλον· ἦβρι πάλι μν'ὰ κουπέλα, φώναξι: „μρό, μρό!“ Ἀραῖ δ κουπέλα, τ ἕχιν' μῆς τοῦ μρό. ἦβρι μν'ὰ κουπέλα, θυμορφ ποῦ δὲν ἦδαν νὰ δ δῆς. Τῶρα εἶπι τοῦ βασλουπαῖδ τς κουπέλας: „Νὰ σ ἀνιβάσου, λέξ, πᾶνον σὶ τοῦτοῦνα τοῦ βλάτανου, ποῦ εἶνι κοιτά ε τ βρόσ, τοῖ νὰ πάγου γὼ νὰ πάγου μλάρια ἀπ τοῦ χοριό, ταπέ νὰ ἔγον νὰ σὶ πᾶρον.“ Ἀνιβάξ δ κουπέλα πὰ ε τοῦ βλάτανου τοῖ πᾶγρι ε τοῦ βατέρα τ νὰ πᾶρ μλάρια.

Ἄμα πᾶγρι τοῦ βασλουπαῖδ, πῆρι μν'ὰ-ν ἀδῆγῆνα, νὰ πᾶ νὰ γιμῶς τὰ κμάρια τς ε ἔτσου τοῦ τοισμέ. Εἶδι τοῦν ἀπόστῆον τς κουπέλας, θάρρα, ποῦς ἦδαν ἰ θκός τς ἰ ἀπόστῆονς, τσ' εἶπι: „Ὁχ! θυμορφ ποῦ εἶμι, τοῖ ἰ μᾶστουῆς-ι-μ δὲ μὴ θέλ!“ Ἡ κουπέλα δὲν ἰβάσταξι τοῖ φώναξι ἀποῦ πᾶνον ἀπ τοῦ βλάτανου τσ' εἶπι: „Ὁχ! π νὰ χαθῆς! Σὲ εἶσι, βρη ἀδῆγῆνα, ἡ γῶ!“ Γυρίξ ἰ ἀδῆγῆνα, βλέπ δ κουπέλα τοῖ τς εἶπι: „Σὲ, κόρ-ι-μ, εἶσι· γὼ τοῦληγα χορσατά. Κατέβα κάτου νὰ σὶ ψαιρίσον!“ Εἶχι — δὲν εἶχι ἰ ἀδῆγῆνα μὴ τ γλυτῶα τς τ γλώσσα κηῆφιρι

δ κουπέλα· κατέφτσι κάτου. Ἐτσει ποῦ τ ψείρξι, τρυπῶν' μν'ὰ τσακκοράφ μῆς τοῦν ἀμῆλ'α τς. Ἐτσει ποῦ τ τρέπουι, στάξαν τρεῖς στάλις αἷμα μῆς τοῦ ποῦ τοῖ γν'εζον τρία ποῦ ψαρῆλ'α. Πῆρι δ κουπέλα ἰ ἀδῆγῆνα, τν ἔροξι μῆς ἓνα ἄουμᾶν'. Ταπέ ἀνέφτσι τσεῖν' πὰ ε τοῦ βλάτανου ε τοῦ δόπου τς κουπέλας.

Ἦρι δὲ ἔστισι τοῦ βασλουπαῖδ μὴ δολ' τοῖ παραδοῦλ', ἰὰ νὰ πᾶρ δ κουπέλα. Ἦβρι τν ἀδῆγῆνα! — Τί ἦθιλι νὰ κᾶν'; — δ ἦβρι, εἶδι τοῖ τὰ ποῦ τὰ ψαρῆλ'α, τὰ πῆρι τοῖ τσεῖνα, πῆρι ε τοῦ παλάτ. Σιφανουθῆζαν.

Τῶρα τὰ ψαρῆλ'α τῆβαλι μῆς σὶ μν'ὰ ἰάλα. Ἄμα πῆρι τοῦ βασλουπαῖδ νὰ τὰ δῆ, κᾶταν χορῆς. Ἄμα πῆρι ἰ ἀδῆγῆνα, χρόδαν νὰ βγά-λιν τὰ μάτια τς. Τῶρα ἰ ἀδῆγῆνα φουβῆθισι, μὴ πᾶρ τοῦ βασλουπαῖδ καμν'ὰ ἐπουψία, κᾶφτ ε τοῖν ἄροστου. Παιόν' τοῦ βασλουπαῖδ ἰα-τροῖ: δὲν ἰβουρέσαν νὰ κᾶνιν τίπουτα. Πῆσου πῆσου εἶπι ἰ ἀδῆγῆνα, ποῦς σὶ δὲ σφᾶξ ἔφτα τὰ ψαρῆλ'α, γὼ δὲ θὰ ἰάνου. Τοῦ βασλουπαῖδ δὲν ἦθιλι νὰ τὰ σφᾶξ. ἰ ἀδῆγῆνα φώναξι κᾶθα μέρα: „Ἄ μ' ἀγαπῆς, τοῖ ἰ ἀφτὸ δὲ τὰ σφᾶξ.“ — Τοῦ βασλουπαῖδ τί ἦθιλι νὰ κᾶν'; — ἔσασι τὰ ψαρῆλ'α.

Ἄμα τὰ ἔφαρι ἰ ἀδῆγῆνα, σμμαῆζῶζαν τὰ κοκαλέλ'α τουν τοῖ τὰ ἦζιν ἀπ ἔξου ἀπ τοῖ παραθῆ. Σὶ καθόσις μέρις φῆτροσι ἓνα του-παρίσσ ἀπ ἔξου ἀπ τοῦ παραθῆ τοῖ σὶ ἰγου διάστημα ἀψήλουσι τσ' ἔγρι μινάλον, ἀθεόρατον δέδρον. Τῶρα ἔπιτι πῆρι τοῦ βασλουπαῖδ ἀποῦ κάτου ἀπ τοῦ τουπαρίσσ, τ' ἔκαμ ἀγῆρα. Ὅπιτι πῆρι ἀποῦ κάτου ἰ ἀδῆγῆνα, κατέβρι νη φοῦδα¹⁾ τ, νὰ τ σκουτῶς.

ἰ ἀδῆγῆνα τοῦ λοιπὸ πάλι τὰ κατάλαβι, κᾶφτ ε τοῖν ἄροστου. Παιόν' πάλι τοῦ βασλουπαῖδ τς ἰατροῖ — ἀδιαφῆρατα! Ἐστισι εἶπι ἰ ἀδῆγῆνα: „Ἄμα κόψς τοῦ τουπαρίσσ τοῖ τοῦ πυροθῶ, θὰ ἰάνου. Τν ὄρα ἀμὰ ποῦ τοῦ κᾶφτιν, νὰ φλάγιν ἀθρόπ, νὰ μὴ πᾶρ κανῆς πιτσεφλοῦδα!“ Τοῦ βασλουπαῖδ δὲν ἦθιλι πάλι νὰ τοῦ κόψ· μὰ ἔλα δὲ ποῦ βῶξι κᾶθα μέρα ἰ ἀδῆγῆνα, ποῦς δὲ τν ἀραῖ τσὶ ἰ ἀφτὸ δὲ τοῦ κόρῖ — τί ἦθιλι νὰ κᾶν'; — ἔβαλι ἀθρόπ τοῖ τοῦ κόψαν τοῖ διέταξι τς ἀθρόπ νὰ μὴ τῆχ τοῖ πᾶρ κανῆς πιτσεφλοῦδα. Τῶρα, τν ὄρα ποῦ στίζαν τοῦ τουπαρίσσ, πιρῆ ἀπ ἔτσει

¹⁾ „Wipfel“.

μὴ γοιὰ, γέροντι μὴ πεισαφλίδα. Δὲ τς δώ-
 ζαν. Τώρα κατὰ τὴν πέταξι μὴ πεισαφλίδα
 μέσα εἰς τὰ πονδάρια τς. Δὲ βαίον', πᾶ εἰς τοῦ
 σπῖτι τς τοῖ πῆρι νὰ τ ῥίξ ἀπὲ εἰς τ φουτιὰ.
 Φώναξι ἡ πεισαφλίδα: „Μὴ μὴ κάψις, θειά, τοῖ
 θὰ δῆς πούλῃ καλὸ ἀπ ἰμένα.“ Πάλι πῆρι ἡ
 γοιὰ νὰ τ ῥίξ πὰ εἰς τ φουτιὰ — πάλι φώναξι.
 Τη ἔοριξι τοῖ ἡ γοιὰ ἀποδ κἀτ' ἀπ τ σκάλα.

Τώρα ἡ γοιὰ πῆρι εἰς τὴν ἀκκλησιὰ. Ἦβριμι
 μὴ κουνπέλα ἀπ δ βιτσαφλίδα, ἔκει οὐδὲ τοῖ
 δὲλῆς τ σπιτιοῦ. Γέροντ' ἀπ τὴν ἀκκλησιὰ ἡ γοιὰ,
 ἴβριστι τοῦ σπῖτι παστριμένου, τὰ πιὰτα πλυ-
 μένα, οὐλα ἀκροάτα. Εἶπι: „Ποιὸς ἄραγις νὰ
 εἶνι, π τὰ κἀν' ἔφτια;“ — Μὴ ταχὲ κἀν', ποῦς
 θὰ πᾶ εἰς τὴν ἀκκλησιὰ, ἀνοίξ δ βόρτα, ταπὲ ἔστια
 βαίν' μὲς τοῦ ἀβάς, κάδα. Ἀμα ἦβρι ἡ κουν-
 πέλα, νὰ ξιδιαρμῖς, χύντι ἀπ ὄξον, τὴν ἔσπῃ.
 „Σὺ εἶσι, εἶπι ἡ γοιὰ, ποῦ κάθισι μὲς δ βιτσα-
 φλίδα;“ — Ἀραπᾶ δ βιτσαφλίδα ἡ γοιὰ, δ βιτᾶ
 πὰ εἰς τ φουτιὰ. Ἀπὲ τότες ἡ γοιὰ εἶχι δ γου-
 πέλα ἀκροφὰ μὲς τοῦ σπῖτι, τοῖ τὴν εἶχι σὰ κόρ.

Τώρα ἡ ἀφροπ, ποῦ φλάγαν τ νύχτα εἰς τοῦ
 χοριό, πὶδ βροστὰ πηροῦσαν ἀπ τοῦ σπιτέλ'
 τς γοιὰς: βλέπαν πέδα σκοπιτά. Ἀπὲ τότες
 ἀμὰ ποῦ εἶχι δ γουπέλα, βλέπαν τοῖ ἔφιδξι τοῦ
 σπιτέλ'. Μὴ βραδεὶα σκαλῶσαν ἀπ τοῦ παρα-
 θύρ, εἶδαν μὴ κουνπέλα, ποῦ νὰ δ βιτῆς εἰς τοῦ
 ποντήρ. Ἀποδ στόμα εἰς τοῦ στόμα πῆρι τοῖ εἰς
 τ βασιλονπαῖδ τᾶφτι, ποῦς ἡ γοιὰ ἔχ ἀκροφὰ εἰς
 τοῦ σπῖτι-εἰς μὴ κουνπέλα, θυμορφ σὺν ἄλλῳλου.

Τώρα μὴ μέρα διαλάλιξι, ποῦς τοῦ βράδ
 θάν' ἔχ τοῦ βασιλονπαῖδ τραπέξ τοῖ νὰ πᾶν
 οὐδὲ οἱ ἰραῖτοις, γοιὰς τοῖ κουνπέλις. Πῆρι
 οὐδὲ οἱ ἰραῖτοις εἰς τοῦ ζιαφέτ,¹⁾ πῆρι τὸ ἡ
 γοιὰ χωρις νὰ πάω δ γουπέλα μαζί τς. Τότες
 τοῦ βασιλονπαῖδ τ ρῶτοι: „Γιατί δὲν ἰπῆρις
 τοῖ δ γόρ σ;“ Ἦ γοιὰ τὰ χροιάστσι, τοῦ λοιποῦ
 ἀναγᾶστσι νὰ πῆ ψέματα, ποῦς δὲν ἔχ καμ' ἡ
 κόρ. „Γὼ — λέξ τοῦ βασιλονπαῖδ — τοῦ ξέρον,
 ποῦς ἔχ κόρ' μοναχὰ νὰ πᾶς νὰ δ βάς, γατὶ
 ἀλλ' ὡς θὰ πάρον τοῦ τσιφάλ' σ.“

Ἦ γοιὰ ἦθιλι — δὲν ἦθιλι, πᾶ, φέρν' δ
 γόρ τς. Κάναν δὲ οὐδὲ τοῦ παραμῦθ τοῖ κάθι
 κουνπέλα ἦλιμι τὸ ἀπ ἕνα παραμῦθ. Ἦδαν ἡ
 ἀράδα νὰ πῆ τοῖ ἡ κουνπέλα τς γοιὰς ἀμὰ τσεῖν'
 δὲν ἦθιλι νὰ πῆ τοῖ ἦλιμι, ποῦς δὲν ἦξιρι παρα-
 μῦθια. Τοῦ βασιλονπαῖδ τς εἶπι: „Ἄν ἔπαθις

¹⁾ Türk. *ziyafet* „Festmahl, Bankett“.

σὺ τίποντα; Ἦγτοι πέξ, νὰ τίλωσ ἡ ἀράδα
 σ!“ Εἶπι ἡ κουνπέλα: „Γὼ πάθια ἔπαθα πούλλῃ
 μὸ πρέπ νὰ σφαλῖς ἡ πόρτα νὰ τὰ πῶ!“ Σφα-
 λισαν δ βόρτα, πᾶσι ἡ κουνπέλα, εἶπι οὐδὲ τοῖ
 παραμῦθ ἀπ τὴν ἀρχή, ποῦς ἦδαν μὲς τοῦ φύλλου,
 οὐλα, τὰ ψαρέλ'α, τοῦ τουπαρῖσσ — δὲν ἀφί-
 τσι τίποντα.

Τότε τοῦ βασιλονπαῖδ κατάλαβι, ποῦς ἦδαν
 ἡ θισή τ ἡ κουνπέλα, ποῦ τὴν εἶχι πὰ εἰς τοῦ
 βλάτερον. Θύμουσι μὴ τὴν ἀλλῆρα τοῖ διατάξ
 νὰ τ κένιν κομμᾶτια κομμᾶτια, πετὰ νὰ βάλιν
 πὰ εἰς ἕνα ἔλλογον ἀπ τὸ ἴνα τοῦ μέρονς τὰ
 κομμᾶτια τὸ ἀπ τοῦ ἔλλου ἕνα τσιφάλ' κφὰ
 καροῦδια τοῖ νὰ πέφτ κομμᾶτια τοῖ καροῦδ, ἴσα
 μὴ νὰ τ φᾶν οἱ σισῦλ'. Ἦστια τ σιφαναῦθ-
 τοῖ δ γουπέλα τοῖ κἀναν γάμον τοῖ χαρῆς τοῖ
 καλῆς ἀπονχοιῆς.

14. Οἱ σαράδα δράτσ.

Μὴ φουρὰ ἦδαν ἕνας βασιλέξ. Τώρα ἦδαν
 σαράδα δράτσ, τοῖ πηγαῖναν τοῖ πατοῦσαν κάθι
 βράδ τ βασιλέ τοῦ χαζανέ. Ἦφτος ἡ βασιλέξ
 εἶχι μοναχὰ μὴ κόρ. Μὴ μέρα εἶπ' ἡ κόρ
 τ βασιλέ: „Νὰ μ κἀν'ς, πατέρα, μὴ σιδιρέν'α
 φουρῖσσὰ τοῖ σιδιρέν'α παπούτσια, νὰ πάρον νὰ
 σφάξον τοῖ δράτσ!“ Κἀν' δὲ ἡ πατέρα τς τ
 σιδιρέν'α φουρῖσσὰ τοῖ τὰ σιδιρέν'α παπούτσια.
 Παίρον' ἡ κόρ ἕνα σπαθί, πᾶ, βρονδᾶ εἰς τ δράτσ
 δ βόρτα. Κατιβαίν' ἕνας δράκονς: κόφτ ἡ κόρ
 τοῦ τσιφάλ' τ. Ἦστια κατιβαίν' ἄλλους: τ
 κόφτ τοῖ τσιφάλ' τοῦ τσιφάλ'. Μ' ἔφτον τοῖ
 δρόπου ἔσφαξι τς τριάδα ἰν'ά. Πῆρι πῆρι
 κατέφτσι ἡ μγάλους τον, βρέξ τοῦ τσιφάλ' τ,
 τὴν εἶδι, κατάλαβι, ποῖ εἶνι. Σκῶν' ἔφτειν' τοῖ
 σπαθί: δὲν ἰδόσσι, νὰ τὸν σκοπιῶσ' μοναχὰ
 ἕνα κομμᾶτια τσιφάλ' πῆρι τοῖ τ μῦτ-ε-τ τοῦ
 σπαθί τς. Ἦστια πᾶ ἡ βασιλονπούλα εἰς τοῦ
 παλάτ, εἶπι τ πατέρα τς, ποῦς σῶτονουσι οὐδ'
 τοῖ δράτσ.

Τώρα ἡ μγάλους ἡ δράκονς, ποῖ δὲν ἰσχο-
 τῶθισι, πᾶ τοῖ χρυσαφῶν¹⁾ τοῦ πρόσσουπον τ
 τοῖ τοῦ τσιφάλ' τ. — Ἦστ' ἡ τσιφός, νὰ πα-
 ριφτιῆ ἡ κόρ τ βασιλέ: λέξ τ πατέρα τς: „Νὰ
 μ δῶξ ἕνα μῆλον κῶ, νὰ κάτσον μὲς τοῦ πα-
 ναθῦρ τοῖ νὰ διακαλήξς εἰς οὐδὲ τοῦ βασιλῶν
 μας, νὰ πηράσιν οὐλα τὰ πελλ' κῶρι ἀπονζῶτον

¹⁾ χρυσαφῶν „vergolde“.

ἐπὶ τοῦ παναθύρου, τοῖς ἑποιοῦν ὄξιν τοῦ μίλου, τσεῖνον θὰ πάρον.“ Μακάληξι δὲ ἡ βασιλῆς, πιναῖ οἰλους ἡ δονάσ¹⁾ ἀπ ὕξιν ἀπ τοῦ παναθύρου τ παλατιοῦ: πέρασι τοῖς ἡ δράκους. Τοῖν εἶδι ἡ βασλουποῦλα μὴ χρυσαφουμέν²⁾ μοῖρο, τοῖν ἔφισι: ὄξιν τοῦ μίλου πὰς τοῦ δράκου. Παδριφτοῦσαν δά.

Τώρα ἕνα πέρασι κουμμάτ τσιρός, εἶπι ἡ δράκου, ποῦς θέλ³⁾ νὰ πᾶ μὴ τ γναῖκα τ ἑ τοῦ βατέρα τ. Παιρὸν δὲ ἡ δράκου δ κουπέλα, πᾶζαν. Ἄμα πῆγαν κατᾶγαλα, δ γράμασι ἀπ τὰ μαλλᾶ σὶ μνᾶ ἡ τῶ εἶπι: „Θὰ κάθῃσ ἔφτου κριμαζμέν⁴⁾ τοῖς θὰ πάγον νὰ σμαζώξω ἀπὶ σαράδα βνὰ κλαδιά, νὰ σὶ κάψου.“ Ὅτ πᾶζισι, νὰ, τῶ ἀράξ ἕνα καράβ. Ἄζοῖν ἀποῦ μέσ ἀπ τοῦ καράβ φουρές: φουφουτοῦσαν.⁵⁾ Παραῖναν νὰ βγοῦν, τρουμάζαν. Μὴ τὰ πολυλογουῖμι — ἕνας ἀποῦ μέσα ἀπ τοῦ καράβ, ποῦχι κουμμάτ καρδιά, κέν⁶⁾ τοῦ σταβρό, ἡβρι ὕξιν, πηγαίν⁷⁾ κατὰ τ φουρή, ἡβρι δ κουπέλα κριμαζμέν⁸⁾. Ἄμα τοῖν εἶδι ἡ κουπέλα, φάναξι: „Γλύτουσὶ μὴ, βάρα, γλύτουσὶ μὴ, τοῖς θὰ μὴ κάψ ἡ δράκου.“ Ἐφτους δὲ κέν⁹⁾ καθόλ τσιρός, βγάξ τοῦ μαχαίρ τ, κόβη τὰ μαλλᾶ τς κουπέλας, τ ξικρέμασι, τν ἡφρι μὲς τοῦ καράβ. Ἰ καπιτάν¹⁰⁾ οἰς ἕνα ἡφισι τὰ πάγια τς κουπέλας, τ λυπήθισι τοῖς πρόσταξι τοῖς δ γούφαν μὲς τοῦ στόρ. Δέν ἡπέρασι πολλῶ ὄρα: πᾶ ἡ δράκου ἑ τν ἡλά, δέν ἡβρι δ κουπέλα. Εἶδι τοῦ καράβ, πᾶ μέσα, ρουτᾶ: „Δέν εἶδατι καμνᾶ κουπέλα;“ Οἱ νάφτις εἶπαν: „Μεῖς τώρα ὄτ ἀράξαμι τοῖς σὶ καμνᾶ ὄρα μέσα θὰ παραῖνοῦμι;“ Πᾶ ἡ δράκου, θουραῖ ἑ τῆ μνᾶ, θουραῖ ἑ τν ἡλλ¹¹⁾: δὲ τν ἡβρι. Πᾶ πάλι ἑ τοῦ καπιτάν¹²⁾ οἰς: „Σεῖς (λέξ) τν ἔφτι, μόν¹³⁾ νὰ δ βγάλλι, νὰ δ βάρον!“ — „Φάξι — εἶπ¹⁴⁾ ἡ καπιτάν¹⁵⁾ οἰς — καδοῦ μὲς τοῦ καράβ, τοῖς σὰ τν ἔβρος, τότε ἔξ νὰ πῆς.“ Πῆρι πάλι ἡ δράκου, σκάλιξι τοῖς μὲς τοῦ στόρ: δὲ τν ἡβρι, πᾶζισι καταθιμουμένους.

Ἐστισα οἱ καπιτάν¹⁶⁾ οἰς βάλαν πανᾶ, φῆγαν τοῖς πῆγαν τῶ ἀράξαν βρουστὰ ἑ ἕνα χουριό. Παιρὸν δ κουπέλα, δ βάζιν μὲς ἕνα καππότιου τοῖς δ ἡγαν σὶ μνᾶ γοιά. Ἡ γοιά ἑ τν ἀρχὴ δέν ἡφισι νὰ πάρ δ κουπέλα. Μὴ τὰ πολλὰ τὰ παρακάλα τοῖς τὰ βαξίδα κέναν τ γνώμ τς νὰ διχθῆ δ κουπέλα τοῖς δ βαραδξίσαν νὰ μὴ

¹⁾ Türk. dünya „Welt“ (Miklosich, Türk. Elem. I 52).

²⁾ = χρυσαφίς.

δ βγάξ καθόλ ὕξιν ποῦβιτα. — Κάδαν δὲ ἡ κουπέλα μὲς μὴ τ γοιά, ἔλλουθι, ἕκαν ξινουδῆς, ζοῖσαν μνᾶ χαρά. Κουδὲ ἑ τοῦ σπιτέλ τς γοιάς ἡδαν ἕνα παλάτ. Μνᾶ μέρα λέξ ἡ κουπέλα τς γοιάς: „Ἄδι (λέξ), νὰ πᾶς σὶ τσεῖνοῖνα τοῦ παλάτ τοῖς νὰ ρουτῆς, ἔν ἔφιν νὰ σ δώσιν κατὲ μαδῆλ, νὰ τσιδῆσον. Ἄμα νὰ μὴ λέξς, ποῦς ἔξς κουπέλα!“ Πᾶ δὲ ἡ γοιά ἑ τοῦ παλάτ, ρουτᾶ: „Δέν ἔφτι κατὲ μαδῆλ¹⁷⁾ ἡ τσέδμα, τοῖς μ¹⁸⁾ ἔσφι μνᾶ κουπέλα.“ Κατὰ τῆς τσεῖν¹⁹⁾ τν ὄρα ἡφισι ἡ μγάλους ἡ γός, εἶπι: „Βοῆ μῆτερα, γὼ ἔχου ἕνα μαδῆλ²⁰⁾ ἡ τσέδμα.“ Τοῦ βγάξ, τοῦ δίν²¹⁾ τς γοιάς. Τοῦ πᾶ ἑ τοῦ σπιτέλ τς: τοῦ τσιδᾶ ἡ κουπέλα, τοῦ δώσι τς γοιάς: τοῦ πῆρι ἑ τοῦ παλάτ. Κατὰ τῆς ἡδαν ἔτσει ἡ μισός ἡ γός: βλέπ τοῦ μαδῆλ, εἶπι: „Τοῖς γὼ θέλου νὰ μ τσιδῆσον ἕνα.“ Δίν²²⁾ δὲ ἀκόμ²³⁾ ἕνα μαδῆλ²⁴⁾: πᾶ: τοῦ τσιδᾶ ἡ κουπέλα, τοῦ δίν²⁵⁾ τς γοιάς: τοῦ πῆρι. Κατὰ τῆς ἡδαν ἔτσει ἡ μικρός ἡ γός, εἶπι: „Τοῖς γὼ θέλου ἕνα.“ Δίν²⁶⁾ δὲ τς γοιάς ἕνα μαδῆλ²⁷⁾, μὴ ἔφτους πονηρός ἀκλούθισι τ γοιά: νὰ δοῦμι, ποῦ θὰ πᾶ. Ἄμα ἡφισι δ ἡόρτα, πᾶ τοῖς τσός μέσα, εἶδι δ κουπέλα. Γουτῆς πῆσον ἑ τοῦ παλάτ, λέξ τς μῆτερας τ: „Γὼ θὰ πάρον τς γοιάς δ γόρ γναῖκα.“ Εἶπ²⁸⁾ ἡ βασιλῆσσα: „Ἄμ ἔξ καθὲ ἡ γοιά κός;“ — „Ἐξ δά, τοῖς καλονέξ;“ (εἶπι τοῦ βασλουπαῖδ), γὼ τν εἶδα μὴ τὰ μάτια μ.²⁹⁾

Πῆγαν δὲ, τοῦ εἶπαν τς γοιάς, ποῦς ἡ βασιλῆς θέλ³⁰⁾ δ γόρ τς, νὰ τ δώσ γναῖκα ἑ τοῦ μικρό τ τοῦ γός. Ἡ γοιά τοῦ εἶπι τς κουπέλας. Ἡ κουπέλα εἶπι: „Θὰ τοῖν βάρον, ἀμὰ θὰ κέν³¹⁾ ἕνα παλάτ καταμῆς τ θάλασσα τοῖς νὰ ἔξ παραῖοἰ ἀποκᾶτου ἀπ τ σκάλα τοῖς νὰ βράζιν πῆσσα τοῖς κατῶ, γατὶ μὴ τῶνγᾶ ἕνας δράκου.“ Τοῦ βασλουπαῖδ κέν³²⁾ ἕνα παλάτ καταμῆς τ θάλασσα, τῶ εἶχι μονῆχα ἕνα φανό, τῶ ἀποκᾶτου ἀπ τ σκάλα ἔβελι παραῖοἰ, τοῖς βράζαν πῆσσα τοῖς κατῶ. Παδριφτοῦσαν δά. Τώρα τσοιμοῦσαν τ μέρα τοῖς καθοῦσαν τ νύχτα, γατὶ φουβοῦσαν τοῦ δράκου.

Σ τοῖς τρεῖς βραδειές εἶπι τοῦ βασλουπαῖδ: „Ἄς πέσοῦμι κουμμάτ! Ἰ δράκου ποῦ θὰ κατᾶβ, ποῦς εἶσι ἔδιον;“ Πέσαν δά: τοῦ βασλουπαῖδ τσοιμήθισι, ἡ κουπέλα κάδαν ἔφρουπ³³⁾. Ἐτσει ποῦ κάδαν, ἡφισι πὰ ἑ τοῦ σαράδ πορπατῆξά. Πῆσι τῶ ἔλλιμι. Ἐτσει ποῦ ἔλλιμι, ἡφισι ἡ φανός, βάζ ἡ δράκου τ μοῖρο τ τῶ εἶπι: „Παῖος σ ἔφρι ἔδιον;“ Ἐδειξι ἔφρειν³⁴⁾ τοῖν

ἄδρα τς. Ἀπλὸν ἰ θράκονς τὰ πονδάρια τ, ἔπισι μὲς τοῦ παλάτ. Εἶπι: „Τώρα πλ' ἂ δὲ μ γλυτών'ς. Ἄγι νὰ παγαίνουμι!“ Εἶπ' ἡ κουπέλα: „Διέβινι σὸ βρουστά, νὰ ἔρτου τσι γώ, γιατί θέλον νὰ βάλου τὰ ρούχα μ.“ Τοῦ κατὰ-φιρι δὲ τοῦ θράκον: πάγινι τσεῖνονς βρουστὲ τσι τσεῖν' ἀπονπίσου τ. Ἄμα πῆγαν κατα-μισῆς τ σκάλα, γὰρ μν' ἂ ἡ κουπέλα τοῦ θρά-κον μ' οὐλ' τς τ δύναι: ἔπισι μὲς δ βίσσα: στεθοῦχαν τὰ πονδάρια τ ἄλοστα. Πῆγι ἡ κουπέλα, πλάγιασι. — Τοῦ πουρνὸ ἔμα σκου-θῆκαν, εἶπι ἡ κουπέλα τ βασλουπαῖδ: „Ἐλα νὰ πάμι κάτου, νὰ δῆς, τί ἔκανα ψές!“ Πᾶν δὲ κάτου: τοῖν εἶδι τοῦ βασλουπαῖδ τ' εἶπι τοῖν παραγούδου νὰ τοῖν βγάλιν ἀπ δ βί-σσα τσι νὰ τοῖν βιτάξιν ε τ θάλασσα. Ὑστια ἔκαν ἄλλου παλάτ μὲς τοῦ χοιρὸ τ' ἦσαν τσι καθοῦσαν μέσα τσι πιροῦσαν πουλὸ κακά, τσι μὲς καλότιρα.

15. Ἴ κάβουρας.

Μν' ἂ φουρὰ ἦδαν μν' ἂ γραιῖα τσι δὲν ἔκανι μουρά. Καρσι ε τοῦ σπιτ τς ἦδαν ἕνα παλάτ. Πῆγινι δὲ ἡ γραιῖα ε τοῦ παλάτ τσι χόριβρι τὰ μουρά τ βασλέ τ' ἦλιγ: „Ἄς κόνου γώ ἕνα μουρὸ, τ' ἔς εἶνι τσι κάβουρας!“ Τοῦ ἦλιγ μν' ἂ, τοῦ ἦλιγ δυό: τ λ' πῆθτσι ἰ Θιός: ἀγα-στρώθτσι. Ἦσι δὲ ἰ τσιρός, νὰ γινῆς: γινῆ, κέν' ἕνα κάβουρα. Σὰν ἰσαράσι¹⁾ τ' ὕστια, πῆγι πάλι ε τοῦ παλάτ: πιν' νὰ χοιρέψ τὰ μουρά τ βασλέ. Ἀρχινοῦν: „Βρη σὸ, ποῦ ἔκανις κάβουρα, τὰ δικά μας τὰ μουρά δὲ θέλουμι νὰ τὰ χοιρέβριν οἱ κάβουρουμάνις.“ Ἡ γραιῖα ἔμα ἔφαγι ἀφτεῖν' δ βαπάρια,²⁾ δὲν ἰξαναπάτσι τοῦ πονδάρ τς ε τοῦ παλάτ.

Ἴ κάβουρας μέρα μὲ δ μέρα μονγάλ'νι. Ἡ γραιῖα τοῖν εἶχι πρώτα μέσα ε τοῦ πανέο, ὕστια ἔκαν ἕνα σακκέλ' τσι τοῖν ἔβαλι μέσα. Ἡ γραιῖα πῆγινι ε τν ἀκκληδὰ, ἔφινι τοῦ σπιτ ἔριμον τσι σκοιτό, γιμάτου πλυδὰ,³⁾ τὰδζὰ⁴⁾ ἔρως τσι πίσου. Ἦρχουσαν ἀπ τν ἀκκληδὰ, ἔβριστι τοῦ σπιτ φρονκαλ'μένον, τὰδζὰ πλυ-μένα, πλ' ἂ οἶλα ε τοῦ δόπου. Ἡ γραιῖα ἦδαν

ε ἀπουρία. „Τοῦτου — λέξ — δὲ bidiz,¹⁾ μου-νάχα νὰ παραφλάξου, νὰ δῶ, ποιὸς εἶνι, ποῖ τὰ κέν' ἀφτά.“ Μν' ἂ μέρα ἀφῆν' τοῦ σπιτ πλυδαζιμένον,²⁾ πῆ, κρυβίξινι ἀπονκάτ' ἀπ τ σκά-λα, λουζάξ: βγαίν' ἰ κάβουρας ἀπ τοῦ κατόκ³⁾ τ — τί νὰ δῆς; — ἕνα παλλ'κέρ σὸ τοῖν ἄδ-ζιλον. Ἀρχινοῦ, παίρν' τ φρονκαλά. Ἀνιβαίν' ἡ μάνα τ: „Ἄ, σὸ εἶσι, γέ μ, τοῖ δὲ μ τοῦ λέξς, μὸ μ' ἔξ ἰ κόζιμους κλοντσο τ' ἀλικάτ,⁴⁾ ποῦς σ' ἔκανα κάβουρα.“ — „Γώ — λέξ — εἶμι, μόν νὰ πῆς ε τοῦ παλάτ τσι σὸ σ ποῦν τίπουτα, νὰ πῆς: νὰ εἶχισ τοῦ κάβουρα μ γαβρὸ ε τ μι-γάλ' σ δ γόο!“

Πῆ ἡ γραιῖα ε τοῦ παλάτ. „Τί κέν' ἰ κά-βουρας σ; κωνδέβξ νὰ ψουφῆς;“ ρουτῆ ἡ βασίλ-σσα. Ἀέξ ἡ γραιῖα: „Νὰ τοῖν εἶχισ γαβρὸ ε τ μιγάλ' δ γόο!“ Τέκοῦ ἡ βασίλ'σσα, τοῦπι τ βασλέ. — Πῆ πάλι ἡ γραιῖα ε τοῦ παλάτ, πάλι τ ρουτῆσαν, τί κέν' ἰ κάβουρας: εἶπι πάλι: „Νὰ τοῖν εἶχισ ε τ μιγάλ' δ γόο γαβρὸ!“ Ἀέξ ἰ βασλές: „Σὰ σκουθῶ τοῦ πουρνὸ τσι ἔβρου κωνδὰ ε τοῦ παλάτ ἕνα πριβόλ' τ' ἔξ ἀπ οἶλα τὰ δέδρα, ποῦ εἶνι ε τοῦ γόζιμου τσι φάγον ἀπ οἶλα καρπό, τότε θὰ τοῦ γάνου γαβρὸ.“ Πῆ ἡ γραιῖα ε τοῦ σπιτ, τοῦ λέξ τ κάβουροῦ. Ἴ κά-βουρας εἶχι τρία ψφέλ'α μὲς τ τσέπ τ. Παίρν' τοῦ ἕνα, πῆ ε τοῦ φανέο τουν, τραβᾶ μν' ἂ: πιτιῶδιν τέσσιρις κωνπέλις: „Τί οφῆις, ἀφιδ-κό;“ τοῦ ρουτῆσαν οἱ κωνπέλις. „Ἀπόψι — λέξ — νὰ πάτι καρσι οἱ τσεῖνον τοῦ παλάτ τσι νὰ κέντι ἕνα πριβόλ' ἀπ οἶλα τὰ δέδρα γιμάτα καρποί!“ — Σκῶντι τοῦ πουρνὸ ἰ βασλές — τί νὰ δῆ; ἕνα πριβόλ' μὲ οἶλα τὰ δέδρα γι-μάτα καρποί. Τὸ χραιάτσι: „Βρέ — λέξ —, ἔφτους θὰ πέο δ γόο μας.“

Σὰν ἰπῆγι ἡ γραιῖα: „Καλά — λέξ — τοῦ πριβόλ' ἔγινι, μονραχὰ θέλον ταχὲ τοῦ πουρνὸ, σὸ σκουθῶ νὰ ἔβρου ἦλ'ον μέσα ε τοῦ πριβόλ', γιατί δὲ χτυπᾶ ἔτσι ἦλ'ονς, πειδῆς εἶνι βνέ, τσι δὲν ἀπλῶν' ἔδριον ἦλ'ονς.“ Πῆ πάλι ἡ γραιῖ-κα, τοῦ λέξ τ κάβουροῦ. Παίρν' ἰ κάβουρας τσι πᾶλλον τοῦ ψφέλ', τοῦ τραβᾶ ε τοῦ φανέο: ἔβραν οἱ κωνπέλις τσι τοῖν ρουτῆσαν, τί θέλ'. „Θέλον — λέξ — τοῦ πουρνὸ, νὰ σκουθῆ ἰ βασλές τσι νὰ ἔβρ ἦλ'ον.“ Σκῶντι ἰ βασλές: λάψαν τὰ

¹⁾ σφραγίζω die vierzig Tage des Wochenbettes durchmachen.

²⁾ „Brotsuppe“, hier in übertragenem Sinne, s. Sp. 453.

³⁾ πλυσιδ „Schmutz, Kehrricht“.

⁴⁾ = ἀγγεῖα.

¹⁾ Türk. *bit-mek* „aufhören“.

²⁾ πλυδαζον aus πλυσιδαζω „beschmutze“.

³⁾ Türk. *kabuk* „Schale“.

⁴⁾ Die Leute haben mich zum Gespött.

μέτρα τ ἀπ τοῖν ἤλου. „Τώρα — λέξ — τί νά κάνου; νά γυρέψου ἀκόμα ἓνα, τοῖ θὰ δ βάρ ποῦ θὰ δ βάρ δ γόρ-ι-μ.“ Εἶπι τοῦ λοιπὸν πάλι ε τῆ γραιζα: „Θέλου τοῦ ποικρό, σὺ σκουθῶ, νά ἔβρου ἓνα λουτρό, νά βῶ μέσα, νά λουτῶ.“ Πῶ πάλι ἡ γραιζα, τοῦ λέξ τ καθουριοῦ. Ἰ κάβουρας τραβῶ ε τοῦ φανέρ τοῖ τῆλλου τοῦ ψφέλ: ἤβραν οἱ ζουπέλις, τοῖν ρουτήσαν, τί θέλ. Εἶπι: „Τοῦ ποικρό νά ἔβρ ἰ βασίλῆς ἓνα λουτρό ζουδῶ ε τοῦ παλάτ.“ — Σκῶντι ἰ βασίλῆς, βλέπ ἓνα λουτρό ζουδῶ ε τοῦ παλάτ· κατιβαίν, πῶ, λούντι μέσα.

Ἰστορια φουαῖς τῆ γραιζα τοῖ τς λέξ: „Νῶρτ ἰ κάβουρας ε τοῦ παλάτ, νά πάρ δ γόρ-ι-μ!“ Ἰμ νόρεμ νά πῶ; Τότις πῆρι ἡ μάνα τ, πῆρι δ ζουπέλα τοῖ πῶ ε τοῦ σπῆτ. Οἱ ἀδοιφῶδις τς λέγαν: „Σῶν ἔφτειν’ δὲν ἦσαν ἀλλ’ ε τοῦ δουνῶ τοῖ πῶ νά πάρ ἔφτουν τοῦ γέβουρα τοῖ νά μῆ πάρ ἓνα βασλουπαῖδ;“ Ἢ ζουπέλα ἤλιγ: „Κάβουρας ἦσαν ἡ τῆγῆ μ νά πάρον, κάβουρα θῶν’ ἔχου.“

Τώρα ἦρτι ἦρτι, θελήσαν οἱ δυὸ οἱ μζορῆς οἱ βασλουποῖλις νά πᾶν ε ἓνα παναγῆρ. Εἶπαν δὲ τοῖ ε τ μιγάλ: „Θᾶν’ ἔρτς, βοή, τοῖ σῶ;“ — „Ἰμ νά ρουτήσου — λέξ — τοῦ γέβουρα, μ, νά δοῦμι, μ’ ἀφήν’.“ Ἰ κάβουρας τς εἶπι: „Νά πῆς τοῖ γῶ θᾶν’ ἔρτου ἀπῶ ε ἓνα μάβρου ἄλλουγον. Τσεῖνις, ἕμα μὴ δοῦν, θὰ σ λέγιν: νά, βοή, παλλῆκῶρ γὰ σῆνα, τοῖ θὰ σ ποῦν πουῖ-λά λόζα.“ Πᾶν ε τοῦ παναγῆρ: ἔτσει ποῦ κά-δαν τοῖ τρῶγαν τοῖ πῆναν, νά, ἓνα παλλῆκῶρ μὴ τοῦ μάβρου τῆλλουγον. Ἰμὰ τοῦ εἶδαν, ἀχι-νοῦν: „Νά, βοή, ποῦ νῆς τῆφλις, παλλῆκῶρ γὰ σῆνα, μὸ πῆγῆς τοῖ πῆρις τοῦ γέβουρα!“ Ἢ ζουπέλα μῆδὶ μῆτῶ. Τοῦ παλλῆκῶρ ἔφρι μὴ τῆ-λουγον. Ἰμβοῦκῶν ε τοῦ χοικρῶ τοῖ γ’ ἀδοι-φῶδις τς μὴ τς ἄδρ τουν.

Ἰστοι ἄλλου παναγῆρ: οἱ ἀδοιφῶδις ἦσαν χαζῆρ, νά πᾶν, τοῦ εἶπαν δὲ τοῖ ε τν ἀδοιφῆ τουν. Τσεῖν’ εἶπι πάλι: „Νά ρουτήσου τοῦ γέ-βουρα!“ Ἰ κάβουρας εἶπι: „Νά πῆς, τοῖ γῶ θᾶν’ ἔρτου μ’ ἓνα κότσου ἄλλουγον, τοῖ γῶ θὰ φορεῶ ροῦχα στολῆζμένα μ’ ἀσήμ’α, τοῖ θὰ σ ποῦν πάλι τὰ ἄρανα μέρανα,¹⁾ τοῖ σὺ νά μῆ πῆς τίπουτα, ποῦς εἶμι γῶ, γατί θὰ μὴ χάξς.“ Πᾶν δὲ πάλι ε τοῦ παναγῆρ: ἔτσει ποῦ τρῶγαν τοῖ πῆναν, νά τσ’ ἔρχιτι ἓνα παλλῆκῶρ μὴ τοῦ

κότσου τῆλλουγον. Ἀχινοῦν δὲ πάλι γ’ ἀδοι-φῶδις τς, τί θέλ’ς, καρδιῆ μ, τοῖ εἶπαν λόζα, μὰ ἡ ζουπέλα δὲν εἶπι τίπουτα. Σῶν ἰτέλουσι τοῦ παναγῆρ, γυρίσαν πάλι μὴ τς ἄδρς τουν.

Ἰστοι ἄλλου παναγῆρ: ρουτήσαν πάλι γ’ ἀδοιφῶδις τ μιγάλ’ τουν: „Τῆλιζα τοῦ λέξς; Θὰ πᾶμι πάλι ε τοῦ παναγῆρ;“ — „Νά ρουτήσου — λέξ — τοῦ γέβουρα μ, νά δοῦμι, τί θὰ πῆ.“ Ρουτῶ δὲ πάλι τοῦ γέβουρα: ἔφτους εἶπι: „Νά μῆ πῆς, γατί ἀφτῆ τ φοιρῶ θὰ μὴ φαιρῶξς.“ — „Γῶ δὲ θὰ σὶ φαιρῶξου,“ ἤλιγῆ τσεῖν’ . „Ὅζ, θὰ μὴ φαιρῶξς (λέξ), γατί γ’ ἀδοιφῶδις σ θὰ γυρέψιν, νά σὶ δειρῖν, τοῖ θὰ τοῦ πῆς, ποῦς εἶμι γῶ ἰ κάβουρας, τοῖ θὰ μὴ χάξς, τοῖ θᾶν’ ἔρτς νά μ’ ἔβρος ε τς τρεῖς ζουλόνης.“ Τσεῖν’ δὲ τοῖν ἤχοι, πῆρι μαζί μὴ τς ἀδοιφῶδις τς. Ἰτσει, ποῦ κάδαν πάλι τοῖ τρῶγαν τοῖ πῆναν, νά τοῖ πιρῶξ ἓνα παλλῆκῶρ. Ἀχιῶσαν πάλι, τς λέγαν λόζα: ταπὲ κατεπαῖσαν νά τ δέρον. Τότις εἶπι τσ’ ἀφτειν’: „Νά, ἔφτους εἶν’ ἰ κάβουρας-ι-μ τοῖ γῆνιτι παλλῆκῶρ.“ Ἰμὰ τοῦ εἶπι τοῦτο, γὰθτσι τοῦ παλλῆκῶρ.

Ἢ ζουπέλα σκῶντι, πῶ ε τοῦ σπῆτ, ρουτῶ τ μάνα τ καθουριοῦ, τοῖ τς εἶπι: νά κᾶν’ ἓνα ζιουδουχῶ¹⁾ τσ’ ἓνα ῥαφτάδου,²⁾ τοῖ νάροχῶδιν γ’ ἀθρῶπ νά τρῶν, νά λέγιν ἓνα παραμῶθ τοῖ νά βᾶζιν μνῶ φοιρῶδῶ ροῦχα, τοῖ νά πηγαῖν. Ἢ ζουπέλα τὰ ἔκαν. Παραῖναν πουῖλλοὶ ἀθρῶπ. Ἰνας στοραβῶς εἶχ’ ἓνα μουρῶ τσ’ εἶπι: „Ἰγῆ νά πᾶμι τοῖ μῆς, νά φᾶμι, νά πάρομι τσ’ ἀποῦ μνῶ φοιρῶδῶ ροῦχα τοῖ νά παραῖνομι!“ Ἰτσει, ποῦ παραῖναν νά πᾶν ε τοῦ ζιουδουχῶ, κάτσαν ε ἓνα ζουταμῶ, νά φᾶν. Πῆρι τοῦ μουρῶ ἓνα ζουμιμάτ ψουμί, νά τοῦ μιλῆσ:³⁾ τοῦ πῆρι ἰ πουταμῶς κάτου. Τοῦ μουρῶ ἀκλουθᾶ τοῦ ψουμί: πῆγαν ε ἓνα βῆρου. Πῶ νά βῆ τοῦ μουρῶ μέσα: τοῦ χῆπα ἡ πόρτα, δὲ τοῦ ἄφρι. Κάδιν ὄζου, κάδιν: εἶδι τρεῖς πιρῆστῆρια τοῖ βαῖναν μέσα ε τοῦ βῆρου τοῖ λέγαν: „Ἀέξι μ, πόρτα!“ τοῖ ἡ πόρτα δὲ τὰ χῆπα. Ἰμὰ παγῆγαν τὰ πιρῆ-στῆρια, πῶ τοῦ μουρῶ ζουδῶ ε δ βῶρτα τοῖ λέξ: „Ἀέξι μ, πόρτα!“ Βαῖν’ μέσα. „Ἀέξι μ, σκά-λα!“ Ἰμβαῖν’, βῆριστ ἓνα τραπέζ φαζά. „Ἀέξι μ, τραπέζα!“ Ἰφραγῆ τοῦ μουρῶ καλά. Ἰμὰ ἀπόφαγῆ τοῦ μουρῶ, ἦρταν τὰ πιρῆστῆρια, βαῖν’ μῆς ἓνα δουλάπ τοῖ κάδιν. Τὰ πιρῆστῆρια ἕμα

¹⁾ = ζιουδοχῆτορ.

²⁾ „Schneiderwerkstätte.“

³⁾ μουλιζῶ „befeuchte“.

¹⁾ Papierlapapp, nichtige Redensarten.

ἀποφάσαν, πῆραν τοῦ χρᾶσι, νὰ πιῶν. Ἀέϊ τοῦ πρώτου: „Τὸν ἄθιμα νὰ ἔχ ἡ μάνα τ, ποῦ μὴ παραδῶσι ε τς δράστυνας τὰ χέρι.“ Τοῦ δεύτερου εἶπι: „Ἀνάθιμα τῆ ἡραῖα τ!“ Τοῦ τρίτου εἶπι: „Ἀνάθιμα τῆ ἀδιρφή τ!“ Τοῦ μουρῶ, ἕμα παγγῆκαν τὰ πισιτέρια, παγαίν' πουταμῶ πουταμῶ, πῆρι ε τοῦ βατέρα τ, εἶπι τὰ ὄσα εἶδι τοῖ ἔπαθι.

Ἄμα πῆγαν ε τοῦ ξινοδουχῶ, φάγαν τοῖ εἶπαν οὐλον τοῦ παρεμύθ τουν, ποῖς ἀφτοῖ ἀρχάδαν τοῖ τοῦ μουρῶ πῆρι ε ἕνα βύργον τῶ εἶδι τρία πισιτέρια τοῖ ἦρσι, τί εἶπαν τοῖ τί κέταν — μὴ λίγα λόγια, ὅτ ἔπαθι τοῦ μουρῶ. Ἡ κονπέλα, ἕμα τοῦ ἦρσι, σφραλεῖ τοῦ ξινοδουχῶ τοῖ παῖρ' τοῦ μουρῶ, τοῖ μὴ'ε τοῖ δυὸ ε τοῦ βύργον. Ἄμα πῆγαν, „δέξι μι, πόρτα!“ βαίνιν μέσα, „δέξι μι, σκάλα!“ ἀνιβαίνιν. Ἄμα πῆγαν τῶ εἶδαν τοῦ τραπέζ, προῦσαν: „δέξι μι, τραπέζα!“ — τρῶν. Τοῖ τοῦ μουρῶ παῖρ' ἄ γουπέλα τοῖ τ βᾶξ μὲς τοῦ δουλάπ τοῖ παγαίν' ε τοῦ βατέρα τ.

Ἄμα ἦρταν τὰ πισιτέρια, φάγαν. Σὰν ἰπῶν, λέγαν πάλι: „Ἀνάθιμα σὶ τσεῖνον, ποῦ τὰ παραδῶσι!“ Ἄμα ἦρσι ἡ κονπέλα, ποῖς τοῦ παραδῶσι ἡ ἡραῖα τ, πιτωῖτι ἀπ τοῦ δουλάπ τοῖ λέϊ: „Νέμι, ἦρτα νὰ σὶ πάρον ἀπ τς δράστυνας τὰ χέρι.“ — „Ἄε βορρεῖς — λέϊ τοῦ πισιτέρ — νὰ μὴ πάρος, μοννάχα ἔλα νὰ σὶ δεῖξον!“ τοῖ ἄ βῆρι τοῖ τς ἔδειξι: „Βλέπς — λέϊ — τσεῖνον τοῦ βύργον, νὰ πᾶς ἔτσει τοῖ νὰ φρονκαλεῖς τοῦ βύργον. Τῶ ἡ δράστυνα θὰ σὶ γὰξ, θὰ φρονάξ — τοῖ σὸ νὰ μὴ γρηῖς τοῖ δῆς καθόλ, μονναχὲ νὰ φρονκαλεῖς, τοῖ ἕμα τιλώης τοῦ φρονκάλλμα, νὰ τς γρηῖς ἄ γαταμισῆ ἄ γουλόνα, ἵατὶ ἀφτῆ θὰ γρηῖς, νὰ σ δῶσ ἄ βίσου ἄ γουλόνα.“ Ἄμα πῆρι ἡ κονπέλα ε τοῦ βύργον, φρονκάλεμ. Ἡ δράστυνα ἄ γούδα, ἄ γάτσιρι: τσεῖν' τέλονσι τοῦ φρονκάλλμα. Τόπις ἡ δράστυνα τς εἶπι: „Ἄε θέλ'ς, νὰ σ δῶσον τίπουτα ἡὰ τοῦ γόπου, ποῦ φρονκάλλσις; Νά, νὰ σ δῶσον τούτεν'α ἄ γουλόνα!“ Ἡ κονπέλα εἶπι: „Σὰ θὰ μ δώης, καλέτιρα δῶσι ἄ γαταμισῆ!“ Τοῖ πῆρι ἄ γαταμισῆ, ποῦ ἦδαν ἰ ἄρας τς,

τοῖ κέταν γάμου τοῖ χαρῆς
τοῖ καλῆς ἀπογρηῖς.

16. Die goldenen Eier.

Μὴ'ε φουρῶ ἦδαν ἕνας ἄθριπος φουρῶς, ποῦ δὲν εἶχι ε τοῖν Ἡ'λου μοῖρα. Εἶχι δυὸ πιδιὰ τοῖ τὰ δυὸ μικρά. Τοῖ ἕνα τ τοῦ μουρῶ γύριβρι τοῖ καλὰ νὰ πᾶ μαζί μὴ τοῦ βατέρα τ. Ἴ πατέρας τ ἦλιγι: „Βορέ, μουρῶ'ι μ, τί θὰ κέν'ς νῶρτς μαζί μ; Γὼ θὰ πάγον μαχορεῖα, νὰ φέρον κλαδιά. Ποιὸς θὰ σὶ σκόν' μαθῆ;“ Τσεῖνονς ἦλιγι: „Θάν' ἔρτου, θάν' ἔρτου.“ Ἐ-κλιγι, φῶναξι: ἴ πατέρας τοῖν λεπήθισι, τοῖν βῆρι μαζί τ. Ἴ πατέρας τ, ἕμα πῆρι ε ἕνα χουράφ, ἀπόθισι τοῦ πιδι ἀπὰ σὶ μὴ'ε πέτρα τοῖ πῆρι τσεῖνονς, νὰ κέν' τὰ κλαδιά. Τόρα, ἔτσει π κέδαν τοῦ πιδι τοῖ γλέντισι¹⁾ μοννάχου τ, πῆρι βροστὰ τ ἕνα πλὶ τῶ ἔκαν ἕνα ἀβγό. Τοῦ πιδι τοῦ πῆρι τοῖ φῶναξι: „Ἐ! πατέρα, ἔλα νὰ δῆς ἕνα ἀβγό, τί ζιμουρφον ποῖνι!“ Ἴ ἄθριπος εἶχι τῆ δ'λά τ, δὲν ἔτσει καθόλ ἀφτῆ. Ὑστιρα ἀπὸν λίγ ὄρα φουρῶθισι ἴ ἄθριπος νὰ ξύλα, πῆρι τοῖ τοῦ πιδι τοῖ δεῖβιν, χουρῆς νὰ δῆ, ποῖς κράται ἀβγό. Ἐνας Οὐβριγῶς εἶχι κουδὰ ε τοῦ σπῆτ τουν μαγαζῆ. Πῆρι τοῦ μουρῶ τὰβγό: γέμισι τσεῖνονς ἄ βουδιὰ τ πράματα τοῖ τ δῶσι τοῖ ἴσα μὴ μὴ'ε οὐκὰ ἰνῆ, τοῖ τοῦ πῆρι ε τοῦ σπῆτ, τοῖ τοῦ μαριφέσαν τοῖ φάγαν.

Ὑστιρ' ἀπ οὐχτῶ μέρις ἦθιλι πάλι ἴ ἄθριπος νὰ πᾶ ε τὰ κλαδιά τοῖ πῆρι τοῖ τοῦ πιδι μαζί τ. Ἐτσει π κέδαν, πάλι τοῦ πιδι πὰ ε ἄ βέτρα, πηγαίν' πάλι τοῦ πλὶ βροστὰ τ, κέν' πάλι ἕνα ἀβγό. Παῖρ' πάλι τοῦ πιδι τὰβγό τοῖ τοῦ πᾶ ε τοῖν Οὐβριγῶ. Ἴ Οὐβριγῶς τ δῶσι πράματα, τ ἔβαλι τοῖ δέκα γρόδα ε τοῦ χέρ. — Ὑστιρα ἀπ οὐχτῶ μέρις πάλι τὰ ἴδια. Τσεῖν' τ φουρῶ ἀμὰ τοῦ μουρῶ πιᾶσι τοῖ τοῦ πλέλ'. Ἴ ἄθριπος ἐπουψιάσισι, ποῦ γέλα τοῦ μουρῶ ἴ Οὐβριγῶς, παῖρ' ἴ ἴδιονς τὰβγό τοῖ τοῦ ποῦλ'σι ε τοῖν Οὐβριγῶ. Τσεῖνονς τ δῶσι ἴφτὰ χ'λάδισ γρόδα, ἕνα καράβ τῶ οὐκα τὰ πράματα τ μαγαζοῦ τ, τοῖ πῆρι τὰβγό. Ἴ ἄθριπος πλ'ε ἔριμ ἄρχονδας μ' ἕνα ἀβγό.

Τόρα τοῦ πλέλ' κάθι μέρα ἔκαν ἕνα ἀβγό: τοῦ πλοῦσι ἴ ἄθριπος, τῶ ἔδιτς ἔριμ πουλὲ πλοῦσιονς τοῖ δὲν ἦξιρι πλ'ε, ποῦ νὰ βάλ' τὰ γρόδα. Πῆρι ἕνα δοῦλον τοῖ τ εἶπι: „Τούτενα τὰ χουράφια εἶνι θυὰ σ, τοῖ σὰ π θὰ λουγῆς τὰ θυὰ σ, νὰ λουγῆς τοῖ τὰ θυὰ μ.“ Σὰν ἦβρι

¹⁾ γλεττῶ „sich unterhalten“.

ἵ' ἄθροιστος δοῦλον πιστό, ἀπουράξῃ νὰ πᾶς τὸν χατζιλίκ.¹⁾ Σ τὸν χατζιλίκ τότε ἵδ' νὰ πᾶ ἵ' ἄθροιστος; ἔπειτα τὸν κάτον κάτον νὰ πικρᾶσιν τρία χρόν'α, ἵδ' νὰ γροῖσ πίσου.

Σάν ἰπάγῃσι τὸν λοιπὸν ἵ' ἄθροιστος, ἵ' Οὐβροῖδος ἤθιλι τὸν καλὰ νὰ μέθ, ποῦ τὰ ἤθροισσι τὰ βγά. Πῆρι ἕνα πενέο γιμάτου πράματα τὸν γρόζις τὸν μαχαλά. Ἡ ἡραῖκα κατέφῃσι μν'ὰ μέρα κάτον, σάν ἰπέρον ἵ' Οὐβροῖδος, ἔγορσσι καθήλις τὸ ἄλλα ψιλικά τὸν τ δῶσι ἕνα ἀργό. ἵ' Οὐβροῖδος γλυκάθῃσι, γρόζις κάθι μέρα, ἡραῖκα τὰ βγά. Τώρα ἡ ἡραῖκα τὸν ἵ' Οὐβροῖδος τὰ ψῆσαν μαζί τὸν θέλαν νὰ παρτοῦν. ἵ' δοῦλοῦς τ καθουρήδιβρι κάθι μέρα: ἀφτῆ τ δ'ά τς. Θιων' τὸν τσεῖνους, τὰ χιυπᾶ κάτον, τὰ φῆρ' οὔλα ἡραῖκασι²⁾ τὸν ἔργι. Σάν ἀπόμῃ ἔφτειν' μοννάχ, ἔκαν πλ'ὰ, δε ἡθιλι. ἵ' Οὐβροῖδος μν'ὰ μέρα τς εἶπι: „Νὰ χαλάσουμι τὰ πιδιὰ τὸν νῆρτου καμν'ὰ βραδειά, νὰ στυφανουθοῦμι. Νὰ ἰξῆς, λέξ, ψατση πὰς τ σκάλα, τὸν σάν ἔρῃν τὰ πιδιὰ, νὰ ψακουθοῦν.“³⁾ Νὰ σφάξς τὸν τοῦ πλέλ νὰ τὸν φάγου, ἵατὶ ἀλλῶς δὲ θὰ σὶ πάρον.“ Ἡ ἡραῖκα τὸν ἡραῖ, ἔσφαξι τὸν πλέλ τὸν τοῦ ἔβαλι τὸν ἔβραξι. Σάν ἰπῆραν τὰ πιδιὰ, ἐνοῖσαν τὸν χαραῖ:⁴⁾ εἶδαν τὸν πλέλ τὸν ἔβραξι. Τώρα τὸν ἕνα τὸν πιδι ἔφαρι τὸν τσιφάλλ, τὸν ἕμα τῆφαρι, γρόζις, τί γινδαν τς οὔλου τὸν γόζιμου. Τῆλλον τὸν πιδι ἔφαρι δ γαρδιὰ τὸν τὰ σκώτια, τὸν ἕμα τῆφαρι, ἕμα σῆβλιπι καρσί, γρόζις, τί ἡθιλις νὰ κάν'ς. Σάν ἰπῆρι ἡ μάννα τὸν, ρῶσι: „Πᾶ τὸν φάγει τὸν πλέλ;“ Τσεῖνα εἶπαν: „Ἀὐ τὸν ἀτζίξαμι καθόλ.“ Τῶσις ἀφτῆ τὸν πῆρι τὸν τῆραψι· ἔστῃρα ἔρριξι ψατση πὰς τ σκάλα, νὰ κατιβοῦν τὰ πιδιὰ νὰ ψακουθοῦν. Τῶσις τσεῖνους, ποῦ ἔφαρι τὰ σκώτια, εἶπι τὸν ἄλλον: „Ἡ μάννα μας ἔχ σκουπό, νὰ πάρ τὸν Οὐβροῖδ ἄρα, τὸν ἔρριξι ψατση πὰς τ σκάλα, ἵδ' νὰ ψακουθοῦμι. Μόνου ἔρι νὰ κατιβοῦμι ἀπ τὸν πεναθῆρ νὰ πᾶμι τὸν σκουλό.“

Σάν ἰβρήκαν τὰ πιδιὰ τὸν βράδ ἀπ τὸν σκουλό, εἶπι πάλι τσεῖνους, ποῦ εἶρι φεγυμένα τὰ σκώτια: „Ἡ μάννα μας, λέξ, ἔχ ψακουμένον“ τὸν φαγί, τὸν νὰ μὴ φᾶμι ἀπ ἀφτό· μόνου νὰ

1) Türk. *hadzilyk* „Wallfahrt“.

2) Er läßt alles stehen und liegen (*jam-jasi* = türk. *jam jasi* „ganz flach, platt“?).

3) *ψακῶνω* „vergifte“.

4) „Kessel.“

φᾶμι ψομι τὸν τρι, τὸν νὰ πάρονμι τὰ ρούχα μας τὸν νὰ φῆγομι.“ Νὰ δὲ τὸν βαῖν' ἡ μάννα τὸν βάζ ἡροιστά τὸν τὸν φαγί. Ἄφτοῖ δὲ δὸ ἀτζίξαν καθόλ, μόνι φάραν ψομι τὸν τρι. Ἔστῃρα εἶπι τσεῖνους, ποῦ ἔφαρι τὸν τσιφάλλ: „Εἶνι νύχτα! ποῦ νὰ πᾶμι, ἀδριφέ, τέτοια ἔρα; τὸν πορῆρ νὰ πάρονμι τὰ ρούχα μας τὸν νὰ φῆγομι!“ Τὰ πιδιὰ πέσαν. Σάν ἰπέσαν, ἡραῖ ἵ' Οὐβροῖδος. Ρῶσι τὴ ἡραῖκα: „Ἐραῖς τίποντα;“ Τσεῖν' εἶπι: „Τίποντα δὲν ἰβῆρα νὰ κάνον. Τὰ παλόπιδα! Μῆμι ἀτζίξαν καθόλ τὸν φαγί· φάραν μόνου ψομι τὸν τρι. Γὼ λέγοι, τὸν πορῆρ νὰ πλιρῶσουμι ἕναν ἄθροιστος νὰ τὰ πάρ, νὰ τὰ βγάλλ' ὄξου τς τν ἰρημν'ὰ τὸν νὰ τὰ χαλάσ.“ ἵ' Οὐβροῖδος τὸν παραδέχῃσι.

Τώρα τὰ πιδιὰ σκουθῆκαν, προῦ νὰ ξιμῆρῶσ καλὰ, πῆραν γρόδα μὲς τσεῖσι τὸν τὸν φάραν μὲ τὸν ἄθροιστος, ποῦ ἔστῃ ἡ μάννα τὸν, ἵδ' νὰ τὰ χαλάσ. Τώρα ἡ μητέρα τὸν εἶπι ἀκρυφὰς τς ἀφτό τὸν ἄθροιστος, σὰ τὰ σφάξς, νὰ φέρ σμάδια: ἀπ τὸν ἕνα τὸν δαχτλέλ τ τὸν ἀπ τὸν ἄλλον τὸν ἡραῖ τς ματουμένου. Σάν ἰπῆραν τς τὸν βῆρ τὰ πιδιὰ μ' ἀφτό τὸν ἄθροιστος, γροῖζιν τὸν λέγιν: „Νὰ πᾶς ἔδιου κονδὰ ἀπ μν'ὰ μέρα, νὰ φέρς ἕνα ἐρῖ!“ Πῆρι ἵ' ἄθροιστος, ἀγῆρασι τῆρῃ, ἡραῖ μν'ὰ φουτιὰ τὸν τὸν ψῆραν. ἵ' ἄθροιστος γρόζις, ἡβλιπι τὰ πιδιὰ τὸν ἔλιγι. Τὰ πιδιὰ εἶπαν: „Πῶς κλαῖς, βῆρα; πῶς εἶπι ἡ μάννα μας, νὰ μᾶς σφάξς τὸν νὰ πάρς ἀπ τὸν ἕνα τὸν δαχτλέλ τὸν ἀπ τὸν ἄλλον τὸν ἡραῖ ματουμένου; Σὰ θέλ'ς νὰ μᾶς χαρῆς δ ζουή, κόψι ἀπ τὸν ἕνα τὸν δαχτλέλ τὸν χᾶραξι τὸν τὸν λιμὸ τ ἄλλου τὸν πᾶρι τὸν ἡραῖ ματουμένου τὸν ἔρι τὰς τ μάννα μας!“ Τῶσις ἵ' ἄθροιστος χᾶρσι δ ζουή τὸν πιδιῶν, πῆρι τὰ σμάδια τὸν πᾶγῃσι τὸν τᾶδειξι τς τ μάννα τὸν.

Τώρα τὰ πιδιὰ ἔτσει ποῦ διμβαῖναν, εἶδαν μν'ὰ πούλιτεια, ἀμὰ πούλι μακροῖα. Γῆρσι ἡ καρδιονγῶσις τὸν εἶπι τς τὸν ἀδριφῶ τ: „Ἄφτοῦ, ποῦ θὰ πᾶμι, θὰ σὶ κάρῃ βασιλέ, μὲ θὰ κάρ'ς τὸν μένα βιζιῶ;“ — „Σὶ κάνον,“ εἶπι ἵ' ἄλλου. Τώρα τὰ πιδιὰ σάν ἡραῖσι πλ'ὰ τὸν ἔριφῆξι, κατέφῃκαν κονδὰ τς δ βουλιτεια. Εἶπ' ἡ καρδιονγῶσις: „Ἐλα, λέξ, νὰ κάτσουμι ἀποῦ πίσου ἀπ τὰ κλαδιὰ, ἵατὶ μέσα τς δ βουλιτεια τρέχ' κάτιπι. Τώρα ἀπ εἶνι ἵ' ἄθροῖσι, οὔλ' θὰ

1) Türk. *jaka* „Kragen“.

βροῖν ἀπ' οὗ ἀπ' ἃ βασιτεία, θὰ συμμαζιφοῦν τοῖ θὰ βγάιν' ἕνα πλέλ', τοῖ εἰς ὄντοις τοιφάλλ' καθίξ', τοῦτον θὰ κώνν βασιλέ." Πῆραν δά, καθίσαν ἀποὺ πίσιου ἀπ' τὰ κλαδιὰ τσ' ἀπαδέχαν, νὰ δοῦν, τί θὰ γίν'. Ἀὐν ἰπέρασι πολλή θρα τοῖ βλέπιν τσ' ἔρχιτι ἀσκέο, κόζιμουσ πονλίε. Ἀφῆκεν τοὺ πλέλ': ἔφτου πέτα πέτα, δὲν ἰκέδαν ποῖβιτα. Ἰ' ἀθροῦπ φονάξαν: „Ὅποιοις εἶνι κοιμιμένους, νὰ βγῆ!" Βγῆκεν ἀφτοῖ. Τοὺ πλέλ' πῆ τοῖ καθίξ' πόνου εἰς τοὺ τοιφάλλ' τ μιγάλ. Τότις ἦρταν κονδά τουν οὐλ', τ βάλαν κονρόνα, βασιλική φουριδά, τοῖ τς πῆραν τοῖ τοῖ δὲν μὴ παρόταξ μιγάλ', τοῖ τοὺ μζοὺ τοῖν γάνων βίξιρ.

Τώρα νῆροτομι εἰς τοὺ πατέρα τουν! Ἰ πατέρασ τουν ἦρι ἀπ' τοὺ καθίξιλι. Πῆρι δά εἰς τοῖ σπῆτ, βρονδῆ ἃ βόρτα: βγαίν' Ἰ Οὐβροῖόε. „Τί γροέβης — λέξ — ἔδιου;" Ἰ' ἔθροιοις εἶπι: „Ἀὐν εἶνι, μαδέ, τοῦτον θρο μ σπῆτ; Τί θὰ πῆ: τί γροέβου; Σὺ τί γροέβης ἰδῶ;" Τότις συμμαζονχτιῆκεν οἱ ἵτόν' τοῖ τ εἶπαν ἕνα ποῖοε ἕνα οὐλ' τν ἀκῆθαια. Ἰ' ἔθροιοις πῆρι νὰ τοῖ κλαδιῆ ἀπ' τοὺ μζοῦ τ. Πῆρι εἰς τοὺ δοῦλου τ, ἵα νὰ μάθ' καλύπτια: τ εἶπι τοῖ τοῖ τσῆνοῖς τὰ ἴδια. „Ἐμ, τὰ μονρά μ, βάριμ, τί γίν' κεν;" ρῶτσι ἰ καμῆνοῖς. „Καθῆκεν", τ εἶπι ἰ δοῦλοῖς. Ἰ' ἔθροιοις δὲν ἦξιρι πλ'α, τί ἔκανι ἀπ' τοὺ γαμῶ τ. Σὺν ἰσηῖρι¹⁾ οἱ καθόσις μέρις, κέν' ἀγοῖν τ γραινα τ τοῖ τοῖν Οὐβροῖόε τοῖ γροῖβρι τὰ πιδιὰ τ. Ἰ' ἐπόθιο κατῆ(ν)τσι ὡς τοὺ βασιλέ.

Πῆρι τοὺ λοιπόν Ἰ' ἔθροιοις εἰς ἃ βασιτεία, ποῦ ἦδαν τὰ πιδιὰ τ βασιλέδιε, ἵα νὰ κοῖθῆ. Τώρα βροὺ νὰ ἔστ' ἰ πατέρασ τουν, γροῖξ' ἰ μζοῦ τοῖ λέξ εἰς τοὺ μιγάλον: „Ἀδοῖξέ μ — λέξ — ἰ πατέρασ μαε ἔρχιτι. Τώρα ὅπ' εἶνι, θὰ φανῆ. Νὰ τ κῆνομι μιτῶν'α, σὺν ἔρι, θὰ μῶε καταλάβ. Ἐξοε τί πρέπ νὰ κῆνομι, ἵα νὰ μῆ μῶε γροῖοῖς; Νὰ κῆνομι ἀπ' ἕνα μῆλον τοῖ νὰ τοὺ παῖζομι εἰς τὰ χέριε μαε: τοῖ σὺν ἀνοῖξ' ἰ πόρτιε, τοῖ φανῆ ἰ πατέρασ, νὰ τὰ ὀξῶσι τοῖ νὰ σονθοῖμι νὰ τὰ κῆνομι, τσ' ἔδιε τοῖ τοὺ πατέρασ μαε θὰ πονονοῖδοῖμι, τοῖ δὲ θὰ μῶε γροῖοῖς, ποῖε εἶμισι μῶε." Ἐτσι π τὰ λέκεν ἀφτέ, ἵβ' ἰ πόρτιε: ἔκταν σὺν ποῦ τοῖ εἶπαν. Ἰ πατέρασ τουν δὲν ἰκατάλαβι τίποντιε μζοῖ τς γροῖοε καθόλ, ποῖε ἦδαν πιδιὰ τ. Τὰ πιδιὰ τόπ' τ ἔδειξαν τόπον νὰ καθῆσ τσ' ἔστιρε τοῖν ρουτῆ-

¹⁾ = ἰσηῖριε.

σαν, ἵα ποῖε ἐπόθιο ἦρι. Πῆσι δά Ἰ' ἔθροιοις τσ' ἦλιρι: „Ἐἶχε γραινα, πιδιὰ τοῖ πρῶματα. Τοὺ λοιπόν οὐλα ἔφτι μ τὰ πῆρι ἕναε Οὐβροῖόε. Τώρα σὺε πιρκαλιῶ, νὰ φονάξει τι γραινα μ τοῖ νὰ τ ρουτῆσι, τί ἔκταν τὰ πιδιὰ μ. Τὰ πιδιὰ μ γὼ θέλου, τώρα τίποντιε ἄλλου." Τὰ πιδιὰ δὲν ἰβαστάξαν, πῆσαν τοῖ κλοῦσαν. Κατιβῆκεν ἀπ' τοὺ θροῖου, γουκατίσαν βροσιὰ τ τσ' εἶπαν: „Πατέρα, δὲ μῶε γροῖοῖς; μῶε εἶμισι τὰ πιδιὰ σ." Ἰ πατέρασ τουν τς πῆρι εἰς τν ἀγαλ'α τ τοῖ τς φλοῖσι τσ' ἀπ' τ χαρά τ ἔλλιρι τσ' ἀφτόε.

Ἐτσιρε σὺν ἰσηῖρταν, στείλαν τοῖ φέραν τ μζοῦε τουν τοῖ τοῖν Οὐβροῖόε. Κοιμάσαν τοῖν Οὐβροῖόε τοῖ τ μάνα τουν τ στείλαν εἰς ἕνα μονναστήε καλονγοῖα, χῶριε νὰ τ ξαρεδοῖν π'α εἰς τὰ μάτιε τουν. Τοὺ πατέρασ τουν τοῖν εἶχαν κονδά τουν, τοῖ πέρα τοῖ τσὺε σὲ βασιλέε.

17. Τὰ σαράδα τουλοῖμ'α.

Μν'α φουρὸ ἦδαν δὲν ἀδέρρα. Ἰ' ἕναε ἦδαν ἔρχουε τοῖ Ἰ' ἄλλουε φτογῶε. Ἰ φτογῶε εἶχι τοῖε κῶριε τοῖ δὲν εἶχι σπῆτ, μὲ ἕνα σαμῆλ' τοῖ κῆδαν μέσα. Τώρα ἦρχουδαν ἰ Ἀεβοῖ. Ἰ φτογῶε δὲν εἶχι μῆρι φουμ'α μζοῖ ἀφῆ. Τὰ μονρά τ κλοῦσαν. Ἰ' ἔθροιοις πῆρι τοὺ τρουβῆ τ νὰ πῆ ξῆξ¹⁾. Σ τοὺ δροῖου, ποῦ διέβρι, τοῖν ἦβρι ἕναε ἔθροιοις τοῖ τ λέξ: „Ποῦ διβαίν'ε;" Πῆσι δά ἔφτουε ἰ καμῆνοῖς τσ' εἶπι τ φτώχα τ. „Ἄτσι, λέξ Ἰ' ἄλλουε, καλὰ τί θὰ σ πῶ, νὰ τοὺ κέν'ε τοῖ θὰ γίν'ε πῶ ἔρχουε ἀπ' τοῖν ἀδιοῖο σ. Ἐτσι ποῦ διαβαίν'ε, θαν' ἔβρε δροῖε, τοῖ σὺν εἶνι σαράδα, νὰ κροφστῆε: σὺν εἶνι σαράδα ἕναε, νὰ τς ἀκλουθῆε, νὰ ἔβρε τοὺ βέροῖου τουν, τοῖ πῆρι ὄσα θέλεε!"

Ἰ' ἔθροιοις σὲ δοῦ ἦτσι, ἀκλουθῶσι τοῖ δροῖου τ. Ἐτσι ποῦ διέβρι, ἦβρ' ἕνα πλάτανου: ἀνέφτι εἰπέρον τοῖ κῆδαν ἴσα μὴ νὰ ξιμῶε, πανὲ μῆ τοὺ φῶν τὰ θροῖα. Ἐτσι ποῦ μούταξι πόνου εἰς τοὺ κλάτανου, ἦτσι τοῖ κλοῦσαν. Σιτόφτι, βλέπ' τοῖ πιρποῖν ἀποκῆτοῖ. ἦδαν οἱ δροῖε. Μιτῶε, μιτῶε τς: ἦβγαλι σαράδα. Ἀπάδιξι κοιμιέτι, κῆρασι τοῖ Ἰ' ἄλλουε. Κατιβαίν' ἀγλήγορα, πῆ κοιμιέτι παρκαῖτου: ἦβρι τοὺ βέροῖου δοῖν. Θουρῶ καλὰ, ἀφροῖοῖτι: κῆραεσ τοιμονοῖα: οἱ δροῖε ἦδαν παμῆν'.

¹⁾ ἔξω = γῆρὸ „bettle".

Ἐπιβάζι ἔδοινα — ἔφρα: ἵβρι τοῦ κλειδί. Ἀν-
βαίν' ἀπάνου — τί νὰ δῆς! γυμάτους ἢ κόζιμους
φλουριό. Γυμώξ τοῖ τσεῖρους τοῦ τρουβᾶ τ φλου-
ριά „τὸ ἀπ ἰδῶ φεύγειν οἱ ξέν“.

Πᾶ δὲ ε τοῦ χοιριό, ἀγοιράξ ἀγλήγονρα ἕνα
μιγάλου σπίτ τοῖ ἵβι μὴ τὰ πιδιά τ. Ὑστια
ἀγρόρασι γουράφια, μαγαζιά, ἔγινι μέγας τοῖ που-
λέξ. Ἰ ἀδριφός τ δὲν ἰβάσταξι: τοῦ ρώτσι μν' ἄ
μέρα, ποῦ ἵβρι τόσα γρόδα. Τότις τσεῖρους
εἶπι οἰλ' τν ἀλήθεια. Ἐοχιτι δὲ ἵ ἀγοιρος ε
τ ἵραῖτα τ τοῖ τν εἶπι οἰλα. Ἰ ἀγοιρατά δὲν
τοῖν ἀφίγ', θέλ' τοῖ καλὰ νὰ πᾶ τοῖ τσός ε
τοῦ βήγον. Παίρν' τοῦ λοιπὸ ἕνα τρουβᾶ τοῖ
παράιν'. Τώρα ἵ ἀδριφός τ ξέχασι νὰ τ πῆ,
ποῖς, σὺν εἶνι σαράδα οἱ δράτσ, νὰ μὴ πᾶ τοῖ
σὺν σαράδα ἕνας, νὰ πᾶ. Ἐβρι τὸ ἔφτους τοῦ
βλάτανου, ἀνέφτσι: πιάσαν πάλι οἱ δράτσ. Σὺν
ἱπιράσαν, χόρις νὰ τς μιτρήσ, κατιβαίν' τοῖ μν' ἄ
τοῖ δνὸ ε τοῦ βήγον. Τώρα οἱ δράτσ κατα-
λάβαν, ποῖς ἀρχόδαν τοῖ κλέφταν τὰ γρόδα τουν,
τοῖ κἀδαν ἵ ἕνας τουν τοῖ φέλαρι ε τοῦ βήγον.
Σὺν ἀνέφτσι τοῦ λοιπὸν ἔφτους τοῖ γέριβι φλου-
ριά, τοῖν εἶδι ἢ δράτους: τοῖν ἔσφαξι.

Σκῶντι ἢ ἵραῖτα τ τοῖ πᾶ ε τοῖν ἀδριφου-
φου τς τοῖ τ εἶπι, ποῖς δὲν ἵβρι ἵ ἀδριφός τ.
Σκῶντι ἔφτους, πᾶ ε τοῦ βήγον, ἵβρι τοῦ τσι-
φάιλ' τἀδριφου τ. Τοῦ ἔβαλι μὲς τοῦ τρουβᾶ
τ τοῖ τοῦ πῆρι ε τ ἵραῖτα τἀδριφου τ.

Οἱ δράτσ πῆραν ἢ καθένας τουν ἀπ' ἕνα
χοιριό τοῖ τοῦ γουρέβγαν τοῖ λέγαν: „Ὅποιους
ἔχ φλουριά νὰ μᾶς τὰ δώσ, νὰ τ δώσωμι μὲς
λέρις!“ Πίσου πίσου ἵ ἕνας τουν ἵβρι ε τοῦ
χοιριό ἀφτιου τἀθριποῦ. Βαίν' μὲς ἕνα κειφινέ
ἵσα ἵσα ἵβρι ἀφτιὸν τοῖν ἄθριπου. Τσιραστή-
ξαν, τοῖν βῆρι ε τοῦ σπίτ μσαφιό. Ἰ δράτους,
ἀπ τὰ φλουριά ποῦ ἴλλαξι, ἀπ τὰ λόξα τἀθρι-
ποῦ, ἀπ τοῦ ἕνα, ἀπ τοῦ ἄλλου κατέλαβι, μὴ
ποιὸν ἔχ νὰ κἀν' — μὴ ἄλλα λόξα, κατέλαβι,
ποῖς ἔφτους ἵδαν, ποῦ τς ἔκλιφτι. Πᾶ ε τοῦ
τραπέξ, ε δ γουβέδα ἀπάνου ρουτᾶ ἵ ἄθριπους
τοῦ δράκου, ἵα ποῖα δλ' ἵβρι ε τοῦ χοιριό τουν.
„Εἶμι, λέξ, ἔδουρος τοῖ γουρίζου τὰ χοιριά, νὰ
δοῦμι, τί πρᾶμα πλ' ὄτι σὶ κἀθι χοιριό. Ἀρα-
γισ-ι-μ, λέξ, νὰ¹⁾ φέρ κενένας ἔδιου μέλ', πλ' ὄ-

¹⁾ Vordersätze, mit νὰ eingeleitet, stehen an Stelle
von Bedingungssätzen: sie sind wohl aus Fragesätzen
(soll jemand Honig hierher bringen?) in derselben Weise
entstanden wie die analogen Satzformen im Deutschen
(bringt jemand Honig her, so . . .).

τι;“ — „Πλ' ὄτι βέβαια,“ εἶπι ἵ ἄθριπους. —
„Τότις, λέξ ἢ δράτους, νὰ φέρου μὲς τοῦ σπίτ
ε σαράδα τοιλοῦμ' ἄ μέλ'.“

Τοῦ ποιροῦ ἔφρι ἢ δράτους, πᾶ ε τοῦ βή-
γον τουν, ἀδαμῶν' τοῖ τς ἄλλ', βάζ κἀθι ἕνα
μὲς ἕνα τοιλοῦμ, τὰ φοιριτόν' τὰ τοιλοῦμ' ἄ
ἀπένου ε τὰ ζᾶ τοῖ τὰ πᾶ ε τοῖν ἄθριπου ἵα
μέλ' γουιέ.¹⁾ Τὰ ξιφοιριτώσαν, τὰ βέλαν μὲς
τοῦ κατόξ. Τώρα οἱ δράτσ, ποῦ ἵδαν μὲς τὰ
τοιλοῦμ' ἄ, εἶχαν τοῦ λόγου τουν κεινομένου μὴ
τοῦ δράκου, ποῦδαν μᾶξι μὴ τοῖν ἄθριπου, ἕμα
ἔφτ' ἢ δράτους τοῖ τς πῆ τ νύχτα: „Ὦρα εἶνι!“,
νὰ στοῖσιν τὰ τοιλοῦμ' ἄ μὴ τὰ μαγαίρια τουν,
νὰ πιταχτοῖν ὄξου νὰ σφάξιν τοῖν ἄθριπου τοῖ
τ φαμίλ' α τ τοῖ νὰ κἀψιν τοῖ τοῦ σπίτ τ.

Καταλαχοῦ τσεῖν' τ βραδεῖ ἔτσιε ποῦ γλι-
τίξαν ἀπένου ἵ ἄθριπους μὴ τοῦ δράκου, πῆρι
κἀτου μν' ἄ ἵραῖτα τοῖ γέριβι νάπουμειν' τσεῖρου
τοῦ βράδ μσαφιόσσα. Οἱ παρακόρις δ βῆραν
μὲς τοῦ γέριβι.²⁾ Σὺν ἵ ἄθριπους τὸ ἢ δράτους
ἀπουφάγαν, ἢ μσαφιόσσα εἶπι: „Νά, ποῦ ἔχτι
δὲ τόσου μέλ'! Ἀῦτι νὰ κἀνομι τρανήτις!“³⁾
Οἱ παρακόρις πᾶνι, ψῆριν ποὺλδ ποὺλδ τρα-
νήτις: Ὑστια πῆραν μν' ἄ κλ' ἄρα τοῖ μν' ἄ κούπα
τοῖ πῆραν νὰ λύσιν ἕνα τοιλοῦμ νὰ βγάλιν μέλ'.
Ἐοτ πιάσαν τοῖ σαλαγοῦσαν τοῦ τοιλοῦμ, ἢ δρά-
τους, ποῦδαν μὲσα ε ἔτσου τοῦ τοιλοῦμ, ρώτσι:
„Εἶνι ὦρα!“ Οἱ παρακόρις νάκοῖσιν φουνη ἀποὸ
μὲς ἀπ τοῦ τοιλοῦμ, τριλλαθῆξαν ἀπ τοῦ φόβου
τουν, ἀφῆξαν ἀπ τρουμάρα τουν τοῖ κούπις τοῖ
κλ' ἄρα τὸ ὄπου φῆξ-φῆξ! Ἀνβαίνιν μάνι μάνι
ἀπένου, φουκᾶζιν ὄξου ἀπ τοῦ ρουτᾶ τοῖν ἄθρι-
που τοῖ τ τοῦ λέγιν. Ἰ ἄθριπους ἔξουρους.
βῆμι μὲς τοῦ νόημα, κατέλαβι, ποῖς μὲς τὰ του-
λοῦμ' ἄ εἶνι οἱ δράτσ. Κατιβαίν' μάνι μάνι,
ἀνάφτ φουτιά, ζματεῖ⁴⁾ μὲς τοῦ κἀζέν' κηρὸ τοῖ
μὴ τοῦ θιουμὸ ζμάτσι⁴⁾ οἰλ' τς δράτσ ποῦδαν
μὲς τὰ τοιλοῦμ' ἄ.

Τώρα ἵ ἄλλους ἢ δράτους, ποῦδαν ἀπένου,
κατιβαίν' ἀγλήγονρα ε τοῦ κατόξ, ποῦ ἵδαν τὰ
τοιλοῦμ' ἄ, τοῖ φουκᾶξ: „Ὦρα εἶνι!“ Τότις ἵ
ἄθριπους, ποῦ κἀδαν ἔτσιε κεινομένου, εἶπι:
„Εἶνι, λέξ, ὦρα, μὸ στοῦψι τὸ ἔβα μὲσα!“

¹⁾ Türk. jerine „anstatt“.

²⁾ „Küche.“

³⁾ τηρανῆτα in der Pfanne gebackener Kuchen,
Krapfen.

⁴⁾ ζματεῖ und ζματεῖ aus ζματεῖ „verbrühen“,
hier auch „kochen“.

Στάφει ἰ θράκουσ νὰ ἔβ μέσα: τοῦ χιπῆ μν'ἄ μ' ἕνα σπαθὶ ἵ ἄθριπουσ, ἔκουψι τοῦ τοιφάτ' τ. Τοῦ ποιορὸ πῆρι κισαῶζῆδιε τσι τς κβαιῖσαν τοῖ τς πιτάξαν ε τοῦ ἱαλό' τσ' ἀπομεινεν τσ' ἰ πύργουσ τσι τὰ φλουριὰ οἰλα θκά τ, τσ' ἴδαν τσεῖνουσ καλὰ τσ' ἱμεῖσ καλῖτιρα.

18. Οἱ νέγιε τσ' ἠ πιθιρά.

Μν'ἄ φοιρὰ ἴδαν ἕνα παλλ'κάρ τσ' εἶχι μν'ἄ μάννα μοναχά· ἰ πατέρας τ ἴδαν ἀποθαμένουσ. Τοῦ παλλ'κάρ ἀγάπα πουλὲ τ μάννα τ, ποῦ τοῖν μιν'ἄλ'ν, τοῖν ξιροαμμάτιψι τσι τοῖν ἔκαν πλ'ἄ σουστὸν ἄθριπου. — Ἦρι, ἴρι: τοῦ παλλ'κάρ παγαίν' πέρα· παγαίν' πέρα, κάδαν ἕνα χρόνου, κάδαν δυό, ἀμ τ μάννα τ δὲ τ ἔχεσι τσι τς ἔσπιρη σῆμυρα ἕνα μιν'ἄλ'ν, ταχὰ ἕνα, τν ἄλλ' ἀλέβο, πλ'ἄ, δι νόρει.

Ἄμα τιλ'ῶσαν τὰ τρία τὰ χρόν'α, ἴρι ε τ μάννα τ. Πῆρι ἠ μν'ἄ, πῆρι ἵ ἄλλ' τοῖ τοῖν βροξινουσαν, νὰ πάο μν'ἄ ἱτόν'σσα. „Νὰ δ βάρεσ σὸ τσι νὰ δῆε, τίλιγα θάγαπᾶ τ μάννα σ. Θὰ φσᾶ, νὰ καθίσι. Ἐχ σπῖτ τσινοῦροῖου, προῦκα — τί σ πῶ πλ'ἄ — πουλὲ βαρεῖα.“ — „Δὲ θέλου γῶ — ἴλιγ τοῦ παλλ'κάρ — νὰ ἔχ σπῖτ τσινοῦρα τσι προῦτσισ βαρεῖε! Γῶ θέλου, νάγαπᾶ τ μάννα μ, ἱανὰ ταχὰ, σὰ παγαῖνον πέρα, μῆ τ διῶξ τσι γορῖε μὲσ τσι στράτιε· μονάχα νὰ τν ἔχ σὰ δὰ μάννα τς τὰ δυό.“ — „Τὶ σὶ ν'ἄξ σένα — λέγαν οἱ προξινίτιριε — τσεῖν' θὰ τν ἀγαπᾶ, θὰ δ γαλουλουῖε, θὰ τν ἔχ πλ'ἄ σὰ μάννα.“ Εἶχαν, δὲν εἶχαν: τοῦ ξιμ'ἄλ'ισαν· δ βῆρι. Παροφτοῦζαν δὰ, κἄναν τοῦ γέμου.

Θέλ'σι πάλι τοῦ παλλ'κάρ νὰ παγαίν' πέρα. Παίρν' τ μάννα τ, δ βῆ ε τοῦ σπῖτ τσι λέξ τς ἱραῖεσ τ: „Γῶ, ἱραῖε, θὰ παγαῖνον τσι τ μάννα μ τν ἀφῆρον ε τὰ χέριε σ, τσι νὰ μῆ μάθου, ποῦε δ γαουλόγιεσ καιμ'ἄ μέρα.“ Πᾶξ τοῦ πιθὶ πέρα τσ' ἀφῆρι τ μάννα τ ε τ ἱραῖε τ. Ἡ ἱραῖε τ βαρέθισι νὰ κἄδιν, νὰ τρεῖ χαζῖο: τί νὰ κἄν; Μᾶζοῖε ἀπ οἰλιε τσι ἱτόν'σιε ἀβγά τοῖ παῖρν' μν'ἄ καλάθα, τ γμιῖξ ἔχρον τσι βᾶξ τᾶβγά μὲσ δ γαλόθα, νὰ πλακῶν' ἠ πιθιράε τς τᾶβγά. Κάδαν ἠ γοιὰ, τὰ πλάκου, ἄλλα ἔσπασι, τσι πῆρι ἠ νῆφ τς τσι τς ἔδιν φοιμῖ. — Δὲ πέρεσι πουλῖε τσιόε, τσ' ἴρι ἰ ἵόε τς ἀποῦ πέρα. Ρῶτσι δὰ τ ἱραῖε τ: „Ποῦ εἶν' ἠ μάννα μ;“ Ἡ ἱραῖε τ τὰ χουῖεσσι:

„Ἄμ ἔερον γῶ (λέξ), τί ἔρι, ἔμ ἔερον γῶ; νὰ, πέθαυ.“ Τοῦ πιθὶ τοῦ πίσιψι.

Μν'ἄ μέρα πᾶ, νὰ βάλ' τ μιλοῖοῦ τᾶχρον: εἶδι μν'ἄ καλέθα, λουῖᾶξ — τί νὰ δῆε; Ἡ μάννα τ τοῖ πλακῶν' ἀβγά. Τ βῆξ ἔξου, δ βαστρέβξ ἀπ τοῦ ἔχρον τσι τὰ σπαζῖμενα τᾶβγά, σκῶντι τσι μν'ἄ τοῖ δυό ε τοῦ Δισπότ — δὲν ἱμῖληξι τίπουτα νὰ πῆ τς ἱραῖεσ τ — πᾶ ε τοῦ Δισπότ: „Ἀάσκαλι (λέξ), εἶχα μν'ἄ μάννα τσι τν ἀφῆκα νὰ πάγου πέρα, τσ' ἠ ἱραῖε μ τν ἔβαλι νὰ πλακῶν' ἀβγά. Τοῦ λοιπὸν θὰ τ χουῖεσσι.“ Τ χῶρεσι δὲ ἀφτεῖν'.

Πῆρι πάλι τσι τοῖν ξιροαροξινουσαν σὶ μν'ἄν ἄλλ'. „Νὰ δ βάρεσ — λέξ — ἀφτεῖν', νὰ δῆε, τίλιγα θαν' ἔχ τ μάννα σ, ἔχ σὸν τν ἄλλ', ποῦ τν ἔβαλι γοιὰ, νὰ πλακῶν' ἀβγά.“ Μὶ τὰ πουλλά, μὶ τὰ λίγα τοῖν μεταφέραν: δ βῆρι. Ἄμα τιλ'ῶσαν οἱ γᾶμ, θέλ'σι νὰ φῆξ πέρα τσι δ βαρέδ'εἰλι σὸν δ βῶτ, νὰ λουῖᾶξ τ μάννα τ καλὰ. Πᾶξ τοῦ πιθὶ. Ἡ ἱραῖε τ ἔσπιρα ἀποῦ λίγιε μέριε εἶπι τς πιθιράε τ: „Σὸ (λέξ), γοιὰ, ἱατὶ νὰ τρεῖε χαζῖο; Ἄδι νὰ σὶ κἄνου ἕνα τρουβαδέλ', νὰ παγαῖν'ε ε τοῦ σκουλό, νὰ μεθαῖν'ε γοῖαμματα.“ Ἡ γοιὰ πῆρι ε τοῦ σκουλό — μν'ἄ μέρα, δυό μέριε, πῆρι κἄν, δυό βδομάδιε. Σ ἔφτου τοῦ διόστῆμα ἴρι τσ' ἰ ἵόε τς ἀποῦ πέρα. Ρῶτσι τ ἱραῖε τ, ποῦν ἠ μάννα τ. „Ἄμ δὲ ἔερε, κηπουάρα μ, ποῦ ἔπισι κἄν' ἀπ τ σκάλα τσι σκουτῶθισι;“ Τοῦ πιθὶ τοῦ πίσιψι.

Μν'ἄ μέρα κάδαν ε τοῦ γαφῖν: ἔτσι ποῦ ἴπι τοῦ καφέ τ, βγαῖταν νὰ μοναῖ ἀπ τοῦ σκουλό. Αῶζῖ τὰ μοναῖ, εἶδι τσι μν'ἄ γοιὰ μὶ τοῦ τρουβαδέλ': πᾶ κουδὰ — τί νὰ δῆε; Ἡ μάννα τ! Μᾶν μᾶν παῖρν' τοῦ θροῦβᾶ ἀπ τοῖν ὄμου τς, δ βῆ ε τοῦ σπῖτ τς ἱραῖεσ. Ἡ ἱραῖε τ τὰ χουῖεσσι. Τσεῖνουσ χῶριε νὰ πῆ τίπουτα, πᾶ πάλι ε τοῦ Δισπότ: τ χουῖᾶξ.

Ἄμα τ χῶρεσι, πᾶσαν πάλι τσι τοῖν βροξινουσαν, νὰ πάο μν'ἄ χῆρα. Τοῖν ξιμ'ἄλ'ισαν πάλι: δ βῆρι. Δ βῆρι, κἄναν γέμου. Ἦρι πάλι ἰ τσιόε, νὰ πᾶ πέρα. Πῆρ' πάλι, καθουδ'έβξ τ ἱραῖε τ, νὰ καουλουῖᾶξ τ μάννα τ. Ἄμα ἴρι ἰ τσιόε, πᾶξ πέρα. Ἡ ἱραῖε τ εἶπι μν'ἄ μέρα: „Σὸ γοιὰ, τί κἄθισι; Ἄδι νὰ πᾶεσ ἀπῶνου ἔξ' ἀπ τοῦ χουῖᾶ, ποῦ κἄδαν ἀῶζῖν' τσι κἄναν πέταλα τσι παῖζιν τσι λῶρα, νὰ μάθεσ τσι σὸν ἱὰ πέταλα νὰ κἄν'ε, ἱὰ νὰ μάθεσ νὰ παῖξε λῶρα.“ Ἡ γοιὰ, ἠ κημῖν' ἴθιλι, δὲν ἴθιλι —

πῆρι, κέδαν ζαρέ, δυό μῆρις ζουδά ε τς ἀδζγάν,
 ξιαθι τοῖ ἐπιζι τ λέρα καλύτιρα ἀποὺ ἕνα μέ-
 σιουρα. Ἄμα τίλωσαν οἱ δυό μῆρις, πῆρι τ
 λέρα τς, γρόζι μὲς τοὺ δρόμου τσ' ἐπιζι, τοῖ τς
 διναν ψουμί, τσ' ἔτρουρι. Ἦοτι δὲ ἰ γός τς.
 Ἔτσι ποὺ διεβρι μὲς τοὺ δρόμου, εἶδι μν' ἄ
 ζβέρα μουρά. Μουζά, βλέπ μν' ἄ γοιὰ τοῖ ἐπιζι
 μν' ἄ λέρα τοῖ τραγοῦδα:

Ἦ μν' ἄ ἡ γρό μ ἔβαλι
 ἀβγά ζὲ νὰ πλαζόνου.
 γρό, γρό, γρό.
 Ἦ ἄλλ' ε τοὺ σκοιλό
 ζὲ νὰ πηραίνου.
 γρό, γρό, γρό.
 Ἦ ἄλλ' μ ἔβαλι
 τ λέρα ζὲ νὰ μάθου.
 γρό, γρό, γρό.

Τοὺ παλλέκο, ἕμα εἶδι τ μέννα τ, ἄ βῆρι ἀπ
 τοὺ χέο τοῖ ἄ βῆρι ε ἕνα ἄλλον σπῖτ. Χώρσι
 πάλι τ ἡραῖκα τ τοῖ κέδαν μαζί μὲ τ μέννα τ
 τοῖ δὲν ἰπαροφῆρτσι ποτέ.

19. Die drei Nachbarn.

Μν' ἄ φοροῦ ἦδαν τρεῖς γτόν', τσ' οἱ τρεῖς
 ἦδαν φτουχοί' μὲ ἰ' ἕνας ἦδαν πολὺν θιουφου-
 βοῦμιουε ἀθριπουε. Μν' ἄ μέρα λέγιν οἱ δυό:
 „Μεῖς πρότα τσ' ἔστιρα εἰμισσι ποῖμισσι φτου-
 χοί. Ἄρι — λέζ — νὰ πάρομι τοῖ τοὺ γει-
 τουνα μες, νὰ κλαφτοῦμι, νὰ προουπέσομι, νὰ
 παρακαλέσομι τοὺ βασιλέ, πᾶ τοῖ μᾶς δώσ τοῖ
 ζήσομι!“ Πῆρι ἔφτειν', φουράζιν τοὺ γειτουνα
 τουν τοῖ τ λέγιν: „Ἄρι νὰ πᾶμι ε τοὺ βασιλέ,
 νὰ τ γροέφομι γοῦδα, νὰ ζήσομι!“ Λέζ ἀφ-
 τός: „Ἄμ δὲ παρακαλῶ τοὺ Θεό, νὰ μ δώσ
 γοῦδα, μὲ θὰ πάγον νὰ παρακαλέσομ τοὺ βασιλέ;“
 Λέγιν ἰ' ἄλλ': „Ἐλα σὺ, τοῖ μὴ γροέψς τσ'
 δλα!“ — „Ἄε βοιρῶ (λέζ) νὰ διβαίνου τσὰκ
 ἔτσιε ἔγου τῆ δλ' ἄ μ.“ — „Ἐλα — λέγιν πάλι
 ἰ' ἄλλ' — ἔλα βᾶρι μὲ τοὺ μιονζάματου!“ —
 „Σὰν εἶνι μὲ τοὺ μιονζάματου, τότε ἔχομι.“
 Πῆρι δὲ οἱ δυό ἀπ ἕνα τρουβᾶ τοῖ διβαίναν.
 ἰ' ἄλλουε δὲν ἰπῆρι τρουβᾶ, μὲ διεβρι τοῖ τός
 ἀπουτίσου τουν.

Ἄμα πῆρι ε τοὺ βασιλέ, εἶπαν τῆ φτώχα
 τουν. ἰ' βασιλέε τοῖ ἔπήθου τσ' εἶπι: „Νὲ
 σὰς δώσο — λέζ — γοῦδα, νὰ ζήσι, μὲ ποὺ
 θὰ τὰ βάλι;“ — „Νὲ — λέγιν ἀφτοῖ — ποῖς

ἔχομι τς τρουβᾶδιε μες.“ Προουτάζ ἀγλήγορα
 ἰ βασιλέε, νὰ πάριν τς τρουβᾶδιε τοῖ νὰ γιμώσιν
 φλουριὰ. Τότιε λέζ τοῖ τ ἄλλουε: „Ποῖνι τσ'
 ἰ θζός σ ἰ τρουβᾶε, νὰ σ τοῖ γιμώσο;“ —
 „Γὼ — λέζ ἰ' ἀθριπουε — δὲ θέλου, μόνου
 ἀπ τοὺ Θεό πιριμένου.“ — Ἄμα πῆρι τοὺ
 δρόμου τουν τοῖ διβαίναν, ἰ βασιλέε, ἕσου σῆ-
 γιρι, θύμουμι μὲ τοὺ λόγου ἀφτινοῖ τοῖ στέφ'
 ἀγλήγορα ἕνα δοῖλου μ' ἕνα ἰφέτσ,¹⁾ νὰ τρέζ,
 νὰ τοῖ φτάζ τοῖ νὰ σκοιτώσ ἔτσοινα, ποὺ δὲν
 ἰσῆκουμι τρουβᾶ. Πῆρι ἔφτουε τοὺ τρέτσ τοῖ
 διεβρι. Τόρα ε τοὺ δρόμου, ποὺ διβαίναν ἰ'
 ἀθροῖπ, ἰ' ἕνας τουν κοιράστου τοῖ δῶτσι τοὺ
 δρουβᾶ νὰ τοὺ σζών' ἰ μιονζαματάε. ἰ' ἄλλουε,
 ποὺ ἔτριχι ἀπουτίσου τουν μὲ τοὺ τρέτσ, βλέπ
 ἔφτουε, ποὺ δὲν ἰσῆκουμι τρουβᾶ, τοὺν ἀβλα-
 δῆ,²⁾ ἔροριζι, τοὺν σκότουσι. ἰ' ἄλλ' οἱ δυό
 τοὺν ἀφῆκαν τοῖ διβαίναν.

Σ τοὺ δρόμου ἦδαν ἕνας ποιταμὸε μιγάλοε.
 Λέζ ἰ μιονζαματάε τ ἄλλουε: „Στάσο, λέζ,
 νὰ βροδεῖσο νὰ λιγοστῆψ³⁾ τοῖ τοὺ νιρό, νὰ
 πιράσομι!“ ἰ' ἄλλουε δὲ τοὺν ἦτσι, πῆρι νὰ
 πιράσ τοὺ βουταμὸ: τοὺν βῆρ' ἰ ποιταμὸε κάτου,
 βοῖλ'σι τοῖ ἰ τρουβᾶε. ἰ' ἄλλουε κέδαν ἔτσιε,
 κέδαν ἴσα μὲ ποὺ βροδέισσι πῆ ἰ τσ' ἦρισι νὰ
 νεχιτάζ. Πείρον' τοῖ ἕνα ἡραβδί, ἀκκουῖα πά-
 νου, ἦβρι ἀπ τοὺ βουταμὸ. Σὰν ἰπάτσι ε τ
 ξιρά, πᾶ νὰ βάλ' τοὺ ἡραβδί ε τοὺ στόνι τ
 τρουβᾶ, ποὺ ἦδαν βλημένουε μὲς τοὺ βουταμὸ.
 Τράβε ἔφτουε τοὺ ἡραβδί, τράβιζι γοῦδα, ἦβγαλι
 ἀπ τοὺ βουταμὸ τοῖ τοὺν ἄλλου τοὺ δρουβᾶ.
 Ἐφτουε τότε κέδαν τοῖ διαλονγῆζδαν, τίλιε
 νὰ τοὺ κέν', π δὲν ἰσκουνοῦδαν δυό δυό τρου-
 βᾶδιε. Ἐτσιε ποὺ διαλονγῆζδαν, νὰ, τοῖ πιριγᾶ
 ἕνας καβάλλα ἀπᾶ ε ἕνα ἄλλουε. „Πᾶ τσ' εἶνι
 ζὲ ποῖλ'μα τοὺ ἄλλουε;“ — „Σὰ βροῦ — λέζ
 — μουσιρῆ,⁴⁾ τοὺ πλῶ.“ Πέφτιν ε τὲ παζάριε:
 πῆρι ἰ' ἀθριπουε τοὺ ἄλλουε. Φοιροτόν' ἀπένου
 τς τρουβᾶδιε, καβαλλέβζι τοῖ πλάλ' ἰ ε τῆ ἡραῖκα τ.

Ἦ ἡραῖκα ἕμα τοὺν εἶδι, τοὺν ρῶτα δά:
 „Τὶ χαβάριε;“ — „Τὰ χαβάριε μες — λέζ —
 εἶνι καλά, μὰ οἱ γτόν' μες σκοιτουθούκαν, τοῖ
 δὲ θὰ βοιροῦμι νὰ κάνουμι ραχάτ ἀπ τοῖ ἡραῖ-
 τσιε τουν, μὲ διάλιζι τὰ πιὸ καλά μες πρᾶματα
 τσ' ἔρι νὰ παγαίνουμι ε ἄ Βόλ'!“ — Πείριην

¹⁾ = τρυγέτι. türk. tufek „Flinte“.

²⁾ „zielen.“

³⁾ ἀλιγοστῆσο „sich vermindern“.

⁴⁾ Türk. müsteri „Küfer“.

τὰ καλά τοιν τὰ πράματα, καβαλλέψαν πὰς τὰ ζᾶ, πὲν εἰς τὸν λιμνῶνα, πινόν' ἕνα καίτο, πῆγαν εἰς δὲ Βόλ'. Τ βραδεία, ποῦ πῆγαν, γροῦψαν σπῆν, δὲν ἰβόησαν. Τν ὥρα πλ'ά, ποῦ παλζ τοῦ παζαβιλέλ', ἦβρι ἵ ἄθριπους ἕνα χάν' τοῖ ἀπουφάτσι, νὰ πιράσ ἔτσι τ νύχτα μὶ τ ἵραϊκα τ. Τσεῖνους, ποῦχι τοῦ χάν', τ εἶπι, ποῦς τ νύχτα δὲ βᾶζ ἄθριπου πλ'ά μὲς τοῦ χάν', ἵατὶ ὅποιους πᾶ μέσα, δὲ τοῦ βριστομὶ πλ'ά. Λέζ ἔφτους: „Υπάροχ Θιός;“ — Λέζ ἵ ἄλλους: „Υπάροχ.“ — „Ε! τότες — λέζ ἵ ἄθριπους — ἄν'ξι νὰ πᾶμι μέσα!“

Ἦσαν δὲ μὶ τ ἵραϊκα τ μὲς σὶ μὴ'ά κάμαρα. Φρονκάτσι ἵ ἵραϊκα τ ταπὲ λέζ: „Εἶδις (λέζ) καλὸ νουδαδέλ', ποῦ εἶπι τοῦτου; Λόμασι — λέζ — τοῖ μὲς τοῖ γροῦβγαμὶ τὸς ὥρα σπῆν!“ Ἀμα φάγαν τοῖ πέσαν, πὰς τὰ μισάνηχτα, ἵτσι ἵ ἄθριπους μὴ'ά φουρή, τοῖ βόῖζι σῆλου τοῦ χάν'. Ἐφτους σῶντι μᾶνι μᾶνι, ἔκανι τοῦ σταβρό τ ταπὲ ἀνοῖχ δὲ βόρτα τ νουδαδιῶ ἀγάλ' ἀγάλα, ἵανὲ μὴ' ῥὸς τῆ ἵραϊκα τ, βλέπ ἕναν ἀράπαρον ἴσα μ' ἔφρα πᾶνον. Τοῖ τ λέζ: „Σὺ — λέζ — εἶσι; τόσου τσιρό — λέζ — σὶ γροῖβγαμὶ τοῖ δὲ σ' ἵβρισια. Ἐλα — λέζ — μαζί μ!“ Ἐφτους ἵ καμῆμενος τοῦν ἀκλούθσι. Παγαίν', παγαίν': πῆγαν εἰς ἕνα ἀάμ, τοῖ κάδαν ἕνα μάρμαρον. Σζών' ἵ ἀράπς τοῦ μάρμαρον, κατιβαίν' μέσα εἰς τ γῆ τοῖ λέζ τοῖ τᾶλλου νὰ κατιβῆ τοῖ τὸς. ἵ ἄθριπους ἔκανι πάλι τοῦ σταβρό τ τὸ εἶπι: „Τί θὰ μᾶς χάν' τοῦτους ἔδιον μέσα;“ Κατιβαίν' ἵ ἄθριπους μέσα, βλέπ μὴ' ἄν ἀράδα σφίδις. Λέζ ἵ ἀράπς: „Ἄρι (λέζ) τοῖ ἄν'ξι τὸνα σῆλις!“ Πᾶ ἔφτους, ἀνοῖχ: τί νὰ δῆς; σῆλις γιμάτις φλογοῖά! Τ λέζ πάλι ἵ ἀράπς: „Οἷλις (λέζ) τοῦτις θὰ σ τς δώσον, μὲ νὰ τὰ μιταχειρίης, σὰ βοῦ πρέπ!“ Ἐφτους πᾶρι ἵ ἄθριπους τοῖ πλέψασι.

Πὰς τὸν πουροῦ βρουεῖ δὲ βόρτα τσεῖνους, ποῦχι τοῦ χάν', τοῖ φῶναζι: „Ε! σῆς ἀποῦ μέσα, ζουδανοῖ εἶσι;“ — „Ἐμ, τί (λέζ) ἔφτους ἀποῦ μέσα) νὰ πιθάνομι, ἵθιλις ἵη —;“ — Σᾶν ἵβρι ἵσφια ὄξον ἵ ἄθριπους, τ εἶπι ἵ χανῶζις: „Μὴ'ά — λέζ — τοῖ δὲ σὶ παιρῶζ σῶνα κανεῖς, ἔλα νὰ σὶ πλέψον τοῦ χάν'!“ Πέσαν εἰς τὰ παζῶρια: ἀγόρασι ἔφτους τοῦ χάν'. Σᾶν ἀγόρασι ἵ ἄθριπους τοῦ χάν', πινόν' του, τοῦ ῥίχιν' κάτον τοῦ χάν' ἀπ τῆ μὴ'ά δὲ βάδα ἕνα ψουμαδιῶ τὸ ἀπ τν ἄλλ' ἕνα ζιτουδοῦχὸ τοῖ διελᾶλῆσι: ὅποιους εἶπι φτουχός, νῆοχιτι νὰ

τοῦ τσάβα¹⁾ τοῖ νὰ κάτι ἔτσι, νὰ τοῦν δίν' τοῖ γροῦδα.

ἵ βασιλῆς σᾶν ἵτσι τοῖτον, λέζ τ βίζις: „Ἄρι (λέζ) νὰ πᾶ²⁾ δοῦμι τοῖ μὲς τοῖτον τοῦ γαλόν τοῦν ἄθριπου.“ Πῆγαν ἔφτειν' ἀπ ἕνα ἄλλουγον τοῖ πῆγαν. Ἐφτους πᾶ μᾶνι μᾶνι, παῖον' ἕνα ἄλλουγον πῆδ καλὸ ἀπ τ βασιλέ, χάν' χαλῶρια μαλαματέν'ά τοῖ τῶβαλ εἰς τοῦ παχῆ. Ἐφτους λέζ τ βασιλέ: „Ἰὰ σῆλα (λέζ) τοῦτα εἶσι σὶ ἵ αἰτία.“ — „Ἰατι;“ λέζ ἵ βασιλῆς. „Θιᾶσι (λέζ), ποῦ ἵσφια μὴ'ά φουρᾶ τρεῖς ἀθροῦπ τοῖ σ γροῦψαν γροῦδα τοῖ ἔσφλις νὰ σκουτώσιν τοῦν ἕνα. Ἐφτους (λέζ), ποῦ ἔσφλις νὰ σκουτώσιν, εἶμι γῶ.“ Τσ' εἶπι δὲ τ βασιλέ, μὶ παῖον τρόπου ἔγρι πλούσιους. Τόυς ἵ βασιλῆς φρασιστήθσι πουλὲ τοῖ τοῦν καθουγῆδιψι νὰ τὰ ἔχ ἔδις πᾶδα τὰ γροῦδα τ, ἵανὲ ζῆσ μὶ καλὸ τρόπον. Ἐφτους πᾶρι τοῦ ἄλλουγον μὶ τὰ μαλαματέν'ά τὰ γέμ'ά,³⁾ ποῦ τ χᾶρσι ἵ ἄθριπους, καβᾶλλιψι τοῖ πᾶτσι μὶ τοῦ βίζις. — Εἶχι δὲ τοῖ ἵ ἄθριπους τὰ γροῦδα τ τοῖ ζῶσι καλά, τοῖ μὲς καλύτερα.

20. Der gerechte Richter.

Μὴ'ά φουρᾶ ἵσαν δὲν ἀδέσφια. ἵ ἕνας ἵσαν ἄρχους τοῖ ἵ ἄλλους φτουχός. Πῆ, ἵ φτουχός νὰ ζῆσ κουδὰ εἰς τοῦν ἀδιρφό τ τοῖ τ εἶπι: „Ἐτσι, ποῦ θὰ ἔχς ξέν' ἀθροῦπ παραιοῖ, πᾶρ ἵμῆνα νὰ ζῶ κουδά σ.“ Τσεῖνους τοῦ βῆρι παραιοῖ τοῖ τοῦν ἔσφλι τὰ Κσιουῖνινα τ μέρα νὰ ζιβγαρίσ. ἵ ἀδιρφό τ εἶπι: „Σῆμῆρα, μαθῆ, γῆντι πουτέ, νὰ ζιβγαρίσσι, ποῦ εἶπι Ἀκσιουῖνινα.“ — „Ἄδι, λέζ, σῆμῆρα, ποῦνι καλῆ μέρα, τοῖ ταχά, σὰ βρέζ, μὴ πᾶς!“ Πῆρι ἵ ἄθριπους τὰ βόδια, πῆρι εἰς τοῦ χουρῶφ νὰ ζιβγαρίσ. Σᾶν ἔζιψι τὸ ἕκανι μὴ' ἄν ἀβλατσᾶ, ψόφσι τῶνα βόδ. Πῆρι νὰ τσιδῆσ τοῖ τᾶλλου, πέφρι, ψουφῶ τοῖ τᾶλλου. Πῆρ' ἵ καμῆμενος τὰ μᾶτια χῆάμινα τοῖ δ γαροδιὰ καμῆν' τὸ ἔοχιτι τοῖ τὰ λέζ εἰς τοῖν ἀδιρφό τ, ποῦς ψουφῆσαν τὰ βόδια. „Οχ! — λέζ ἵτσεῖνους — σὶ τὰ σῶτόνσις.“ Τοῦν βῆρι νὰ πᾶ χριθῶν.

¹⁾ tsaba „unentgeltlich“.

²⁾ Dies indeklinable πᾶ nach νὰ (auch nach θᾶ) dürfte durch „innere Kürzung“ aus πᾶω νὰ, πᾶς νὰ, πᾶ νὰ usw. entstanden sein, ähnlich wie θᾶ aus θᾶω νὰ usf. Vgl. Sp. 362, Anm. 1.

³⁾ Türk. gem „Zaum“.

Σ τοῦ δρόμου, ποῦ διβαίνουν, ἴβραν ἕνα σαίτ. Ἀνέφτοι ἵ ἔρχοντες ἀπάνου νάποιμειν' τσείν' τ βραδειά μουσαφίος, ἀπόμνι τσ' ἰ κατ- μένους ἰ φτουχός κατ' ἀπ τ σκάλα, νά ξιμου- θῆ ἔπουε ἔπουε.¹⁾ Σάν ἴπταν δὲ ἀπάνου ἵ ἀφι- δάδης τοῦ κρασί, κατέφτσι ἡ ν'ζουτσαρά τ σπι- ποῦ, νά βάλ' ἄλλον κρασί. Σάν εἶδι ἀποκάτου ἀπ τ σκάλα ἄθριπου, φουβήθτσι, βάζ τς φονές — ἴδαν τσ' ἀγαστρομέν' — ἀπουβάρτσι. Ἰ ἄδρας τς ἴθιλι νά τοὺν ἀγαλέσ. „Ἐλα, λέῃ ἵ ἀδριφός τ, μαζί μ'! γιατί τοῖ γὼ ἵ ἀφτόν πα- γαίνου.“ Πῆρι μαζί τ τσ' ἀφτόν τοὺν ἄθριπου τσὶ διβαίνουν νά τοὺν γρίνι.

Ἰ φτουχός διαλουρίτσι, ποῦε θὰ τοὺν γρι- μέσιν, τσὶ πῆρι, νά κριμνιστῆ ἀπ ἕνα ἀψλὸ ἀράχτ.²⁾ Ἀποκάν' ἀπ τοὺν ἀράχτ κάδαν σα- ράδα καλονγέο. Σάν ἔπισ' ἔφτους ἀποκάν' ἀπ τοὺν ἀράχτ, ἔπισι ἴσα ἴσα ἀπάνου ε τοῦ γού- μινου τονν τσὶ τοὺν σκότουσι. Τοὺν βιάσαν οἱ καλονγέο, νά πᾶν ε τοῦ γαδῆ νά τοὺν γρίνι. Ἰ ἄλλ' οἱ δὲ φονέξαν: „Τοῖ μεῖς ἵ ἀφτόν παγαίνουμι. Μόνα σκότουσι τὰ βόδια μ.“ „Μό- να ἀπόβαρι τ ἵναίκα μ.“ Πῆραν δὲ τσὶ τς καλονγέο, νά πᾶν, νά πᾶ κριθοῦν.

Σ τοῦ δρόμου ἴβραν ἕνα ἄθριπου τσὶ προσ- πάθει νά σκῶσ τοῦ γάδαρου τ ἀποδ χέμ. Πῆ- ραν κουδά: τρέχ πάλι ἵ ἄθριπους, ποῦ τοὺν βα- γαίναν ε τοῦ γαδῆ, νά τοὺν σκῶσ ἀπ τν οὐρά: ἀπόμνι ἵ οὐρά τ ε τὰ χέρια τ. Πῆραν τσ' ἔφτουν μὲ τοῦ ζόο,³⁾ νά πᾶν, νά τοὺν γρίνι. Ἀφτός πλ' ἴδαν κουδά ε τοῦ νοῦ, ποῦε δὲ θὰ γῆκτώσ πουτέ. Μὲ ἰ Ουῶς πουτέ δὲν ἀφίν' τοῦ γαλὸ τοὺν ἄθριπου.

Ἰ καδῆς, ποῦ πῆραν τοὺν ἄθριπου, νά τοὺν γρίν', ἴδαν ἴθους ἄθριπους. Σάν ἴρταν βρουστά τ, νά τς κρίν', ρότσι πρώτα πρώτα τοὺν ἔρχου- δα: „Τί ἔχς σὸ μὲ τοῦτον τοὺν ἄθριπου;“ — „Τοὺν ἔστλα, λέῃ, νά πᾶ νά ζιβγαρίσ, τσὶ μ σκότουσι τὰ βόδια μ.“ — „Τί μέρα — λέῃ ἰ καδῆς — τοὺν ἔστλις;“ — „Τὰ Χριστούγννα.“ — „Τὰ Κοτούγννα;“ — λέῃ ἰ καδῆς — ἔμ τί Κοτιανοὶ εἰσι σεις; τέτοια μέρα ζιβγαρίζιν που- τέ; Ἀγλήγουρα νά δώῃς τ ἄθριπου τρία χί'α γρόδα!“ Ἰ πλουσίους τί νά κᾶν; Βγάξ, μιτοῦ τρία χί'α γρόδα, τὰ κᾶν' ἕνα κοῦκκου τσ' ἴβ' ὄξου. — Πῆρι ἵ ἄλλους, ποῦ ἀπουβάρτσι ἵ

¹⁾ „jüngd wie.“

²⁾ „Felsen.“

³⁾ Türk. von „Gewalt“.

ἵναίκα τ. „Σὺ, λέῃ ἰ καδῆς, τί ἔχς μ' ἀφτόν τοὺν ἄθριπου;“ — „Ἀπόβαρι, λέῃ, τ ἵναίκα μ.“ — „Ἄμ δὲν ἴξέρατι, λέῃ, ποῦε εἴχατι τσ' ἄλλον ἄθριπου, νά τοὺν βάρτι τσὶ τσεῖνον πᾶνον; Νά τ δώῃς ἀγλήγουρα χί'α γρόδα!“ — Πῆραν οἱ τριάδα ἐν' ἄ καλονγέο: τς ρότσι: „Σεῖς πάλι, τί ἔχτι μ' ἀφτό τοὺν ἄθριπου;“ — „Σκό- τουσι τοῦ γούμινό μας;“ εἶπαν οἱ καλονγέο. „Σεῖς — εἶπι — ἔχτι δίκαιου, τσὶ πρέπ τσὶ σεῖς νά τοὺν σκουτώσι. Νά πᾶτι — λέῃ — ε τοὺν ἴθιου τοῦ δόπου, ποῦ κάδαν ἰ γούμινους τσὶ νά βάλτι τοῦτον τοὺν ἄθριπου ε τν ἴδια τ θεῶ. Ἰστορα νά πᾶτι σεῖς ἀποκάν' ἀπ τοὺν ἀράχτ τσὶ νά πέφτιτι ἀπάνου τ ἕνας ἕνας, ἴσα μὲ νά τοὺν σκουτώσι!“ „Ἄε πᾶμι, δὲ πᾶμι: φουβούμιστι;“ εἶπαν οἱ καλονγέο. „Τότσι — εἶπ' ἰ καδῆς — σὰ φουβούσι, νά δώσι ε ἀφ- τὸν τοὺν ἄθριπου δέκα χί'α γρόδα!“ — Πῆ- ραν τσὶ τοὺν ἄλλον μέσα. Τσεῖνους εἶπι: „Μέ- να μὲ πῆραν μὲ τοῦ ζόο.“

Πῆρι τοῦ λοιτὸν οἶλα ἀφτὰ τὰ γρόδα ἵ ἄθρι- πους τσ' ἔγνι ἔρχουδας, τσὶ ἵ ἀδριφός γῆν'τσι φτουχός.

21. Τὰ χλ'ουπταρέλ.

Μν' ἄ φουρά ἴδαν μν' ἄ ἵναίκα τσ' εἶχι ἕνα μουρὸ μοναχά. Τῶρα τοῦ μουρὸ δὲν ἴβγνι καθὸλ' ὄξ' ἀπ τοῦ σπῖτ, πάρα κάδαν μὲς τοῦ γουνῖδ κουδά ε τν ἀχλ'ά. Τοῦ βγαλι τσ' ἡ μη- τέρα Ἀχλ'ουπταρέλ.

Μν' ἄ μέρα τ εἶπι ἡ μάνα τ: „Ἄγι, βρὲ μουρέλ-ι-μ, κομμιάτ ὄξου!“ Τὰ χλ'ουπταρέλ' εἶ- πι: „Ἀῶσι μ — λέῃ — ἕνα παρᾶ νά πάγον!“ Ἀν' δὲ ἡ μάνα τ ἕνα παρᾶ: τοὺν βαιόν', ἴβγνι ὄξου. Ἄμα ἴβγνι ε τοῦ δρόμου, ἴβροι μουρὸ τσὶ θέλαν νά σκουτώσιν ἕνα κουτέλ'. Τοῦν εἶπι: „Βρὲ μουρέλ'α, δῶσι μ μόνα τοῦ κουτέλ' νά σᾶς δώσον ἕνα παρᾶ.“ Ἀν' τοῦ παρᾶ, πῆρι τοῦ κουτέλ' τσὶ τοῦ πῆρι ε τοῦ σπῖτ τονν.

Μν' ἄ ἄλλ' μέρα εἶπι πάλι ἡ μάνα τ: „Ἄγι, βρὲ μουρέλ-ι-μ, κομμιάτ ὄξου!“ Ἀῖχ τὰ χλ'ου- πταρέλ': „Ἀῶσι μ πάλι ἕνα παρᾶ, νά πάγον!“ Ἀν' ἕνα παρᾶ, τοῦ βαιόν' τὰ χλ'ουπταρέλ', πῆρι ὄξου. Ἐτσει ποῦ διέβνι ε τοῦ δρόμου, ἴβροι πάλι μουρὰ τσὶ θέλαν νά σκουτώσιν ἕνα κατέλ'. Εἶπι: „Ἀῶσι μ μόνα ἔφτουν τοῦ κατέλ', νά σᾶς δώσον τοῦτοννα τοῦ βαρᾶ!“ Παίον' τοῦ κατέλ', δῶσι τοῦ βαρᾶ. Πῆρι δὲ ε τοῦ σπῖτ τοῦ κα- τέλ' τσὶ κάδαν πάλι μὲς τοῦ γουνῖδ.

Μιὰ μέρα τ εἶπι πάλι ἡ μητέρα τ: „Ἄγι, βρε μορφέλ-ι-μ, κοιμμάτ ὄξον!“ Εἶπι τὰχ' οὐπταρέλ': „Ἄωσι μ πάλι ἕνα παρῶ νὰ πάρον!“ Ἄωσι ἡ μάννα τ ἕνα παρῶ· ἤβρι τὰχ' οὐπταρέλ' ὄξον. Ἔτσι ποῦ διέβρι, ἤβρι πάλι μορῶ τσι διβαῖναν νὰ σκουτάσιν ἕνα φδέλ'. Εἶπι: „Ἄωσι μ μόνα ἔφτοι τοῦ φδέλ' νὰ σᾶς δώσουν τούτουκα τοῦ βαρᾶ!“ Δί' τοῦ βαρᾶ, παίρν' τοῦ φδέλ', τοῦ πῆρι τῷ ἔφτου σ τοῦ σπίτ τουν.

Τώρα σὲ δαρέθριψι τοῖ τὰ τρία τοῖ μιγαλῶσαν, λέξ μν' ἄ μέρα τοῦ φδέλ': „Ἄγι πλ' ἄ νὰ μὴ πᾶς σ δ βασιδα μ!“ Σκόντι τὰχ' οὐπταρέλ', βάζ τοῦ φίδ' βροσιτὰ τῷ ἀφτὸς καταπόδ διβαῖναν. Σ τοῦ δρόμου, ποῦ διβαῖναν, γυρῖς τοῦ φίδ' τοῖ λέξ: „Ἰ θρός-ι-μ ἰ πατέρας εἶνι ἰ βασιλῆς τῷ φιδιοῦν. Τώρα ἔμα πᾶμι ἔτσι, οἴλα τὰ φίδια θὰ χθοῦν ἀπάνου σ, μὰ σὲ νὰ μὴ τρομᾶξς, γατὶ γὼ θὰ φωνάξου τοῖ θὰ σ' ἀφῆσιν τοῖ ἔμα πᾶς σ τοῦ σπίτ τ πατέρα μ, θὰ γυρέψ ἔφτους, νὰ σ δῶσ πολλὰ πράματα, γατὶ μὴ γλύτουνσι, μὰ σὲ νὰ μὴ διχτῆς τίποντα, μὸ νὰ γυρέψς τοῦ δαχτλίδ, ποῦ ἔχ ἀπουκάτου ἀπ τ γλώσσα τ!“

Πῆρι δὲ ἔτσι· σφυρῖς μν' ἄ τοῦ φδέλ', πιάσαν τῷ ἀρχόδαν φίδια, φίδια. Γέμοσ' ἰ κῶμους φίδια, τοῖ καταμύ τουν εἶχαν ἕνα φίδαρον, ἴσα μ' ἔφρα πάνου! Τοῦτους ἦδαν ἰ βασιλῆς τουν. Τὰ φίδια, ἔμα εἶδαν τὰχ' οὐπταρέλ', χθῆκαν ἀπάνου τ, νὰ τοῦ φᾶν. Φώναξι τοῦ φδέλ', τοῖν ἀφῆκαν. Τότις τοῦ φδέλ' πᾶ κουδῆ σ τοῦ βατέρα τ, λέξ: „Τοῦτου — λέξ — τοῦ πιδί, πατέρα, μὴ γλύτουνσι ἀπ τοῦ θάνατου ἴσα μὴ τώρα ἤθιλα νᾶμι πλ' ἄ ξιχαζόμενος. Ἰ ἀφτὸ σῆμερα τὸν ἤφιρα ἔδιον, νὰ τ δῶξς, ὅτ σὶ γυρέψ.“ Τοῦ βαίρν' δὲ ἰ φίδαρου, πῆρι σ τοῦ σπίτ τῷ τ λέξ: „Τί καλὸ θέλ'ς ἀποῦ μένα, ποῦ γλύτουνσι τοῦ μορῶ μ;“ Λέξ τὰχ' οὐπταρέλ': „Ἄ θέλον τίποντα, λέξ, πέρα θέλον τοῦ δαχτλίδ, ποῦ ἔχς ἀπουκάτ' ἀπ τ γλώσσα σ.“ Τότις εἶπι ἰ βασιλῆς τοῦ φιδιοῦν: „Μιγάλον πράμα μ γέριψς, ἀλλὰ γὰ τοῦ χατίρ τ γοῦ μ σ τοῦ δίνο.“ Πῆρι τοῦ δαχτλίδ τὰχ' οὐπταρέλ', πᾶξ.

Σ τοῦ δρόμου, ποῦ διέβρι, πείνωσι τῷ εἶπι: „Τοῦ φίδ, λέξ, μ' ἤθιλι τόσα τοῖ τόσα, τοῖ δὲ τὰ πῆρα, μουνάχα πῆρα τοῦτου τοῦ δαχτλίδ, τοῖ τώρα ψουγῶ ἀπ δ βεῖνα.“ Θύμουνσι, χτυπᾶ μν' ἄ κάτου τοῦ δαχτλίδ τοῖ γουροῦτσι νὰ παγαίν'. Ἄμα χτύπει κάτου τοῦ δαχτλίδ, πιπέχ-τοι ἀποῦ μέσα ἕνας Ἀράπς τῷ εἶπι: „Τί οὐρίξς,

ἀφιδικό;“ — „Ἄμ τί θὰ οὐρίσοι; — λέξ — θέλον νὰ φέγον.“ Στρών' ἰ Ἀράπς ἀγγίχουρα τραπέξς, βάζς φαγά, κραδῶ τῷ ὅτ ἀγαπᾶς, καρδιά μ. Σὲν ἀπόφαγι τὰχ' οὐπταρέλ', τὰ συμᾶξουσι ἰ Ἀράπς, πᾶξ πάλι μέσα σ τοῦ δαχτλίδ. Πῆρι τοῦ μορῶ τοῦ δαχτλίδ, ἤρι σ τοῦ γουριῶ τῷ ἔβαλι τ μάννα τ νὰ τοῦ βρουξινάψ σ τ βασιλῆ δ γόρ.

Ἰ βασιλῆς εἶπι: „Σὰ βορέσ ἰ γός σ τοῖ γουρῆσ σ τοῦ τάδι τοῦ μεῖδάν οἴλον τοῦ βασιλῆου μ, τότι θὰ τοῦ βάρον σ δ γόρ-ι-μ γαρό. Ἄνον σαράδα μέρις διορῖα: σὶ σαράδα μέρις σὲ δὲ βορέσ, θὰ πάρον τοῦ τσιφᾶλ' σ.“ — Πῆρ' ἡ μάννα τ, τοῦ εἶπι. Τώρα πιροῦσαν οἰ μέρις: τὰχ' οὐπταρέλ' κάδαν ἀξέν' αστουξ.¹⁾ Ἄμα σῶσαν οἰ τριάδα ἐν' ἄ μέρις, ἰ βασιλῆς τ ἔστυ εἶδις, ποῦσ οἰ μέρις σῶνιν τοῖ πᾶν τοῖ νὰ μὴ κᾶν' ποῦσ τοῦ ξέχασι. Τοῦ πιδί τ ἔστυ ξουπίσου γαβά, ποῦσ τοῦ ξέρ τῷ ἔς μὴ γ' ἄξιτι.²⁾ Ἄμα ἤριταν οἰ σαράδα μέρις, παίρν' τοῦ δαχτλίδ τοῖ πᾶ σ τοῦ μεῖδάν, ποῦ ἤθιλι νὰ ταγῖς τοῦ κόζιμου. Χτυπᾶ μν' ἄ τοῦ δαχτλίδ: βγαίν' ἰ Ἀράπς τοῖ λέξ: „Τί οὐρίξς, ἀφιδικό;“ — „Θέλον — λέξ — τοῦτου τοῦ μεῖδάν νὰ γιμῶξς φαγά.“ Πιάν' ἰ Ἀράπς, γέμοσι φαγά τοῦ μεῖδάν, πῆρι ἰ ἀθρώπ, φάγαν, τοῖ πιρυσέψαν βιλῆμ³⁾ τὰ φαγά.

Τότις ἰ βασιλῆς λέξ πάλι σ τ μάννα τὰχ' οὐπταρέλ':⁴⁾ „Σὰ κᾶν' — λέξ — ἰ γός σ ἕνα δρόμου ἀπ δ βόρτα σας ἴσα μὴ τ θισή μ οἴλον ἴσα γιμάτου σὶ σαράδα μέρις πάλι διορῖα, θὰ τοῦ βάρον γαρό.“ Ἄμα σῶσαν πάλι οἰ σαράδα μέρις, χτυπᾶ τοῦ πιδί τοῦ δαχτλίδ κάτου τοῖ προσιτᾶξ τὸν Ἀράπ νὰ κᾶν' ἀγγίχουρα ἕνα δρόμου ἀπ δ βόρτα τουν ἴσα μὴ τοῦ παλάτ, ἕνα δρόμου γιμάτου ἴσα, προῦ νὰ σκουθῆ ἰ βασιλῆς. Πιάν' δὲ ἰ Ἀράπς ἴσα μὴ νὰ πῆς τρία, τὸν ἔχει. Σκόντι ἰ βασιλῆς, ἐνοῖξ τοῦ πιναθῆ, βλέπ ὄξον — τί νὰ δῆξς; — Θαβοῦσαν τὰ μάτιε τ ἀπ τοῦ δρόμου.

Φωνάξ πάλι τ μάννα τ πιδιοῦ τοῖ τς λέξ: „Ἄνῶμα, λέξ, ἕνα πράμα θὰ κᾶν' ἰ γός, τοῖ θὰ τὸν βάρον πλ' ἄ γαρό. Θέλον, λέξ, νὰ κᾶν' ἕνα πῆρογος καλέτιρον ἀπ τοῦ θρό μ τοῖ πα-

¹⁾ „sorglos, ruhig“.

²⁾ = ἐνωμᾶζεται.

³⁾ = türk. bile „sogar“ + m aus μον. vgl. lesh. bürüm = βάρε μον (Sp. 361).

⁴⁾ Acc. statt des Gen.

λάτ. Τοῦ δίνου πάλι σαράδα μέρις διορία. Σὰ δὲ βορεῖς, θὰ πάρον τοῦ τσιφάτ τ.“ Τοῦ πιδι πάλι — νὰ μὴ τοῦ ποικιλογοῦμι — σὰν ἰσῶσαν οἱ σαράδα μέρις, χιῦτσι τοῦ δαχλιδ κάτου: ἦβρι ἵ Ἀράπς τῷ ἔκει ἕνα πύργου πλὴ πῖο καλὸ ἀπ τ βασιλέ. Ἀνοῖχ τοῦ ποιογὸ τοῦ παραθῆρ ἰ βασιλές, τοῦ εἶδι: ἦσαν οἶλον μὴ μάλαμα χαιουμένον. Πᾶ τότις ἰ βασιλές, παίρν τὰχ'ουπταρέλ' τοῦ τοῦ μέρισι μὴ ἄ γόο τ μὲς τοῦ βύργου τοῦ ἔβαλι ἕνα Ἀράπ νὰ τς φλάχ.

Τὰχ'ουπταρέλ', νὰ μὴ χᾶς τοῦ δαχλιδ, τοῦ εἶχι πᾶδα μὲς τοῦ στόμα τ. Τώρα ἵ Ἀράπς, ποῦ τς φέλαρι, τῷ ἰ βραῖκα τὰχ'ουπταρέλ' τὰ ψῆσαν μαζῖ. Εἶπι ἵ Ἀράπς τς βραῖκας: „Βορεῖς — λέχ — νὰ πάρος τοῦ δαχλιδ ἀποῦ μὲς ἀπ τοῦ στόμα τ τοῖ νὰ μ τοῦ φέρος ἔδιου;“ — Πᾶ δὲ ἰ βραῖκα, ἔτσι π τσοιμοῦσαν ἵ ἄρας τς, βράχ μ' ἕνα τρόπον ἀποῦ μέσα ἀπ τοῦ στόμα τ τοῦ δαχλιδ, τοῦ ὄωτσι τ Ἀράπ. Ἐφτους ἕμα τοῦ πῆρι ε τὰ χέγια τ, τοῦ χιπαῖ μ' ἄ κάτου, ἦβρι ἵ Ἀράπς ἀποῦ μέσα, λέχ: „Τί οὐρῆς, ἀφιδιζό;“ — „Νὰ πάρος — λέχ — ἔφτους, ποῦ τσοιμαῖτι, ἀπῆνον μὴ τοῦ στρώμα τ μαζῖ τοῖ νὰ τοῦν ἀπουδέχς μὲς τοῦ δρόμου, χουρῖς νὰ τοῦ καταλάβ. Ἐστια νὰ χαλέχς τοῦτον τοῦ βύργου τοῖ νὰ τοῦ κένς καταμῶ ε τοῦ χάλὸ τοῖ νὰ ἔχ μέσα μένα μοναχὰ τοῖ τ βραῖκα μ!“ Πιάν' ἵ Ἀράπς τ δαχλιδιοῦ, χαλᾶ τοῦ βύργου, ἔχιν' τοῦ καχμένον τὰχ'ουπταρέλ' μὲς τ στράτα, ταπὲ κέν' τοῦ βύργου μὲς τοῦ χάλὸ τοῖ βάζ μέσα τοῖν Ἀράπ τοῖ τ βραῖκα τὰχ'ουπταρέλ'. Τοῦ ποιογὸ ἴων' τὰχ'ουπταρέλ', εἶδι τοῖ τσοιμοῦσαν μὲς τοῦ δρόμου τοῖ μῆτι βραῖκα πλὴ μῆτι δαχλιδέλ'. Σκῶντι ἔφτους ἰλαμένους, πᾶ ε τοῦ βασιλέ τοῖ κέν' τὰ παραπῶνα τ. Ἐστια πῆῖ ἰ καῖτιχους ε τοῦ σπῖτ τ τοῖ ἔλιρι.

Σὰν ἰαυράσαν κάθουσις μέρις: „Τοῦτον — λέχ — δὲ θὰ τοῦ βγάλου πέρα, μοναχὰ νὰ πάρον τὰ μάτια μ τοῖ νὰ πάρον νᾶβρον τ μοῖρα μ!“ Παιρν' τοῦ κοντέλ' τοῖ τοῦ κατέλ' τοῖ πᾶχ. Ἐτσι ποῦ διέβρι κατᾶλα, εἶδι ἡ κάτα ἕνα ζαραντῖ¹⁾ μὲς τοῦ πέλαγους: εἶπι τὰχ'ουπταρέλ': „Μὲς ἀφῆ'ς — λέχ — νὰ πᾶμι νὰ δοῦμι, τί εἶν' ἔφτου π φαῖντι μὲς τοῦ πέλαγους;“ Τὰχ'ουπταρέλ' τοῖν δῶτσι τν ἄδεια. Πέφτ ἰ στούλους ε τοῦ κοιλέβ²⁾ τῷ ἡ κάτα

1) „Strömung, starke Wellen.“

2) Der Hund macht sich ans Schwimmen.

καβάλλα ἀπῆνον τ, πῆχαν ε τοῦ πέλαγον. Ἐβραν τοῦ βύργου. Ἀιβαῖν' ἡ κάτα πὸ ε τοῦ ταβέν': ἴσα ἴσα τσῖν' τ βραδιαῖ εἶχαν οἱ ποιτισοὶ γέμον. Χέντι ἡ κάτα, ἤρατσι τοῦ γαθρό. Ἀῖχ ἔφτους, „Ἀφσι μὴ τοῖ ὅτ θέλ'ς νὰ σὶ κάνον.“ — „Βορεῖς — λέχ ἡ κάτα — νὰ πάρος ἀπ τ ἀφιδιζό σ τοῦ στόμα τοῦ δαχλιδ;“ — „Βορεῖς“ — λέχ ἰ ποιτικός. Πᾶ δὲ ἰ ποιτικός, βῆχ μὲς τοῦ μέλ' τν οὐρά τ. Ἐστια πῆρι τοῖ τ τίλιχι μὲς τοῦ πιτέρ' ταπὲ πᾶ τοῖ ἄ δουπῶν' μὲς τ Ἀράπ τ μὲτ, ἔτσι π τσοιμοῦσαν. Φιτινῖστοι ἵ Ἀράπς, πιτάχτσι τοῦ δαχλιδ: τοῦ παίρν' ἰ ποιτικός τοῖ ε ἄ γάτα. Τοῦ παίρν' δὲ ἡ κάτα, κατβαῖν' ἀπ τοῦ ταβέν', εἶπι ε τοῦ στούλου, τίλιχα τὰ κατᾶφιρι.

Ἐστια καβαλλέβ' τοῦ στούλου, πέφτ ἔφτους ε τοῦ κοιλέβ' τοῖ διβαῖναν, νὰ τοῦ πᾶν ε τὰχ'ουπταρέλ'. Ἀμα κουδέβ'αν πλὴ νὰ πᾶν, λέχ ἰ στούλους: „Ἀφσι μ — λέχ — τοῖ μόνα τοῦ δαχλιδ νὰ τοῦ δῶ!“ Ἡ κάτα δὲ τοῦ ἔδιου: τ φουβέριχι ἰ στούλους, ποῦς θὰ τ ἔχ μὲς τοῦ χάλὸ. Φουβῆθτσι ἡ κάτα, πῆρι νὰ πᾶ τοῦ δῶσ — τίλιχα τοῦ κάνον, — τοῦ κατσιροῖξαν: πᾶχ τοῦ δαχλιδ μὲς τ θάλασσα. Σὰν ἦβραν ἔζου, τς ρῶτσι δὲ τὰχ'ουπταρέλ', τί κάνον. Τότις ἡ κάτα εἶπι, ποῦς „μὲς βόχκαμι — λέχ — τοῦ δαχλιδ, μονάχα τοῦτοννας ἔχιν' ἡ αἰτία τοῖ τοῦ χᾶσαμι μὲς τοῦ χάλὸ.“ Ἡ στούλους μῆτι μλῆ. Τὰχ'ουπταρέλ' πάλι πᾶσι τῷ ἔλιρι. Ἐτσι πῶχλιχι, εἶδι ἡ κάτα τοῖ τραβοῦσαν παραπέρα χῶπτον. Οἱ κάτσι, ξέρος, ἀραποῖν τὰ ψάγια: ἦτσι κουδὰ ε τς χριπαῖχῆδισ τοῖ φῶνᾶχι νῆσον, νῆσον. Οἱ χριπαῖχῆδισ τ κᾶθῆχαν, τς ἔχῆσαν καθῶσα ψάγια. Ἐτσι ποῦ τᾶτροχι, ἦβρι μὲς ἕνα τοῦ δαχλιδ. Τοῦ παίρν' μὴ μν' ἄ χερά, τοῦ πᾶ ε τὰχ'ουπταρέλ'.

Τοῦ παίρν' ἔφτους, πᾶ ε τοῦ βασιλέ τοῖ τ λέχ: „Θέλ'ς — λέχ — νὰ σ φέρον τοῖν Ἀράπ τοῖ ἄ γόο σ νὰ τσειτόδι κουδὰ κουδὰ μὲς τοῦ βύργου;“ — „Ἄμ σὰ βορεῖς, λέχ ἰ βασιλές, κᾶθισ' ἀκόμα τοῖ δὲ τοῦ κένς;“ Τότις χιπαῖ τὰχ'ουπταρέλ' τοῦ δαχλιδ κάτου, βραῖν' ἵ Ἀράπς, τ εἶπι: „Τί οὐρῆς, ἀφιδιζό;“ — „Νὰ πάρος — λέχ — τοῦ βύργου, ποῖνι μὲς τοῦ πέλαγους, τοῖ νὰ τοῦ φέρος, σὰ ποῦ εἶνι, νὰ τοῦ βάλ'ς ἔτσι ποῦδαν τοῖ πῶτᾶ.“ Πᾶ δὲ ἵ Ἀράπς τ δαχλιδιοῦ, παίρν' τοῦ βύργου τοῖ τοῦ σῆρ' ἀπ ὄξ' ἀπ τοῦ παλάτ, ἔτσι ποῦδαν τοῖ προντίτιρα. Ἀιβαῖν' ἰ βασιλές ἀπῆνον μ' ἕνα

σπαθὶ τὸ ἔσφαξι τοὶ δ γόοι τ τοὶ τὸν Ἄραπ.
Ἵστορα ἰ βασίλες εἶχι τὸ ἄλλ' κόο, τ δῶτσι
ἡναῖκα ε τὰ γλ' οὐπταρέλ' τὸ εἶχι τὸ τοῦ κα-
τέλ' τοὶ τοῦ στολαρέλ' μὲς τοῦ βύργου τοὶ πέορα
ζουῖ) χαριτομέν'.

22. Οἱ ἡναῖτοις χαλοῦν τοὶ οἱ ἡναῖτοις κάριν τς ἀθροῦπ.

Μν'ὰ φοροῦ ἦσαν ἕνας ῥάφτις. Τῶρα κάριν
ποροῦ σὰν ἦν γι τοῦ μαγαζὶ τ, ἔκει τοῦ στα-
βροῦ τ τὸ ἦλιγι: „Πανατζά μ, τοὶ γλῆτοισί μι
ἀπ τς κατσὲς τοὶ ἡναῖτοις!“ Τοῦ ἦλιγι μν'ὰ,
τοῦ ἦλιγι δρό. Μν'ὰ μέρα πέορα μν'ὰ ἡναῖκα:
τοὶν ἦτσι, βαίν' μὲς τοῦ μαγαζὶ, λέξ ε τοῦ ῥάφτι:
„Τί ἦλιγις ἔφτου μὲς τὰ δόδια σ;“ — „Δὲν
εἶπα (λέξ) γὼ τίποτα.“ — „Εἶπτις, εἶπτις: τοῦ
ἦοσα γὼ. Νά, τί εἶπτις: Πανατζά μ, τοὶ γλῆ-
τοισί μι ἀπ τς κατσὲς τοὶ ἡναῖτοις. Ἄμ ἔν-
ν'ά σ δά, τοὶ σὶ σάζου γὼ.“ Πάτζο' ἀπ ἔτσι
θμομέν'.

Σὰν ἰπέορασι κέουσοις τιορός, ἔρχιτι πάλ'
ἔφτειν' ἡ ἡναῖκα τοὶ λέξ: „Ἡοτα (λέξ) νὰ σ
κάριν μν'ὰ προξιν'ά.“ — „Τί προξιν'ά“ —
λέξ ἔφτους — „θὰ μὶ κάρ'ς;“ — „Νά, τ πα-
δὰ ἡ κόο (λέξ) σ' εἶδι τοὶ σ' ἀγάπσι.“ — „Ἄμ
γὼ (λέξ) ἰ ῥάφτις) δὲν εἶμι γὰ τ παδὰ δ γόο.“
— „Ἄμ σὶ θέλ' (λέξ) τοὶ τριλλαιντι γὰ σένα.“
— „Ἐμ! σὰ μὶ θέλ' (λέξ) πλ'ά, ὡς τόσον ποῦ
λέξ, δ βαίρον τοὶ γὼ.“ Σκόντι ἴστορα ἡ ἡναῖ-
κα, πᾶ ε τοῦ βαδᾶ: „Ἐνα παλλ'κάρ — λέξ —
ἀγάπσι δ γόο σ τοὶ θέλ' νὰ δ βάρ.“ — „Ἄμ
ἔχου (λέξ) γὼ κάρ'ν'ά κόο γὰ παδοιά; Ἐχου
(λέξ) μν'ὰ, τοὶ τσείν' κουλουβῆ εἶνι.“ — „Ἄμ
τσείνοις (λέξ) τ θέλ' τοὶ παλαβῶντι.“ — „Ἐ!
— λέξ ἰ παδᾶς — σὰ τ θέλ' (λέξ), τοὶ γὼ τοὶν
βαίρον.“ Κέορα δὲ τοῦ γάμου: ἀπόμν' ἡ νύφ
μὶ τοῦ γαβρό. Σὰν ἰγῆσι τὸ εἶδι ἔφτους τ
νύφ, τρουμάρα τοὶν ἡέσι: ἦσαν μν'ὰ καθούρα,
μν'ὰ σχαμάδα,¹⁾ ποῦ δὲν ἦξιρι, τί νὰ κάρ'. Βλα-
στήματα πλ'ά, τίλιγα ξιμῶθτι τσείν' τ βραδειά.

Σὰν ἰξμέροντι, κατιβαίν' τοὶ πᾶ μάνι μάνι
ε προξιν'άδινα: „Βοῖ θειά (λέξ), τί ἦν, μεθέ,
τοῦτον, π μ ἔκατις;“ Πιάσι τοῦ παλλ'κάρ τὸ
ἔλι. Τοῦ λ'πίθτις ἔφτειν' τοὶ τ εἶπι: „Ἐν'ά
σ, λέξ, γὼ, ποῦ σ' ἦφιρα ε ἀφτῆ δ γατάστια,
γὼ πάλι θὰ σὶ γλυτώσου. Πήγνι — λέξ —

¹⁾ = σιχαμάδα „Ekel“.

ἔτσι, τρῶμι, πῆνι, διέβιτι ε τῆ δλ'ά σ' ταπέ,
σὰ πιοράσι δρό, τρεῖς μέρις, νὰ πᾶς ε τοῦ βαδᾶ
τοὶ νὰ τ πῆς: „Ἐ! πιθιρέ μ, μ' ἔκατις γαβρό,
ἄμ γὼ δὲν ἰκάλισα τοὶ τς γν'άδις-ι-μ, νὰ τς
ξιδιαδραπῶ.“ Ἐ παδᾶς (λέξ) θὰ σ πῆ, νὰ τς
καλέξ, τοὶ σὸν τόπι νὰ τ πῆς, ποῖς εἶσι ἀπ τοῦ
κορβιτσάδου σή.“¹⁾

Σκόντι τοῦ παλλ'κάρ, σὰν ἰπιράσαν δρό
μέρις, πᾶ ε τοῦ βαδᾶ, τ εἶπι γὰ τοῦ κάλιζμα,
σὰ π τ δῶτσι νὰ καταλάβ ἡ προξιν'άδινα. Ἐ
παδᾶς τοῦ παραδέχτι. Τότις τοῦ παλλ'κάρ
σφαζ ἕνα βόοδ, κάρ' φαζά. Ταπὲ στέρον' ἕναν
ἄθροῖπου τοὶ πᾶ ε τὰ τσαδίρια²⁾ τοὶν κορβι-
τσάδου τοὶ τοὶν λέξ: „Ἄετι, τοὶ σᾶς ἔχ ἰ πα-
δᾶς καλιζμέν'.“ Οἱ κορβιτσάδις δὲ μν'ὰ χαρά:
ἄλλους πῆρι ζουοῖ,³⁾ ἄλλους κάρ'δα,⁴⁾ ἄλλους
τοῦδαου, τοὶ γῆσαν τοὶ διβαίνεν μὶ τς φαμίλις
τοιν. Κάδαρ δὲ τὸ ἰ παδᾶς τσείν' τν ὦρα ε
τοῦ παραδῆρ τοὶ θῶρα μὶ τ γῆστα⁵⁾ τὸ εἶχι
τοὶ τοῦ γαβρό τ κούδα τ. „Ἄμ τούτοια —
λέξ — πάλι τᾶσκέρ, ποῦ κατιβαίν', τί εἶνι;“
— „Νά, ἔφτειν', — λέξ τοῦ παλλ'κάρ — εἶνι
οἱ γν'άδις-ι-μ.“ — „Ἐ! — λέξ ἰ παδᾶς — ἄμ
σὰν εἶσι δὲ ἀπ τοῦ κορβιτσάδου τοῦ σή, νὰ
ξικουδστῆς, νὰ παραίν'ς ἀποὺ δῶ, τοὶ γὼ δὲ
σᾶς κάριν καθόλ γᾶζ.“⁶⁾ Τοῦ παλλ'κάρ δὲν
ἀπάδηξι τὸ ἄλλου λόγου: κατιβαίν' τέσσιρα
τέσσιρα τὰ σκαλονπάτια, τοὶ ε τοῦ μαγαζὶ τ.
Σὶ κῆ ὦρα, νά! τοὶ πᾶ τὸ ἡ προξιν'άδινα
τοὶ τ λέξ: „Σὰ σ δίν' γέο, ἔχι νὰ κάρ'ς πλ'ά
μὶ τς κατσὲς τοὶ ἡναῖτοις!“

23. Τοῦ κτσι.

Μν'ὰ φοροῦ ἦσαν ἕνας φουοχός. Μν'ὰ μέρα
φουοκάλει ἡ ἡναῖκα τ μὲς τν ἀβλή, ἦβρι ἕνα κτσι.
„Ἐ, τοῦτον τοῦ κτσι (λέξ), νὰ τοῦ φάγου, τί
θὰ καταλάβου; Νὰ τοῦ δώσου (λέξ) τᾶδρου μ,
νὰ τοῦ χτέψ,⁷⁾ νὰ γίν' κτσῆν'ά,⁸⁾ νὰ κάρ' κτσᾶ,
νὰ τρῶμι!“ Τοῦ πῆρι δὲ γ' ἄδρας τς, τοῦ ἔχιτι-

¹⁾ „Nomadengeschlecht“. κορβιτσάδου aus κορ-
βιτσάδου von κορβιτσάδεις „Nomaden, Zigeuner“. Türk.
soj „Geschlecht“.

²⁾ Türk. çadır „Zelt“.

³⁾ Türk. zurna „Flöte, Pfeife“.

⁴⁾ „Dudelsack“.

⁵⁾ „Fernglas“ (s. Sp. 429).

⁶⁾ „Vergnügen“.

⁷⁾ = φτεύση.

⁸⁾ κτσῆν'ά „Bohnenpflanze“.

ψι: γίν'τσι ἢ πον'ά. Μιγάλλι, μιγάλλι: δὲν ἔκανι κτάα. Πήρι μν'ά μέρα ἵ ἄθριπους, νά δῆ: δὲν ἦβρι κανέ κισί. Πιάσι ἔφτους τσ' ἔλιγι. Ἡβρι ἕνας γέρουσ βρουστά τ, ἴδαν ἰ Κοτός: „Βοῆ — λέῖ ἰ γέρουσ — τί ἔξς τσι κλαῖς;“ — „Ἄμ τί θέλ'ς — λέῖ — νάχον; Εἴχαμι (λέῖ) ἕνα κισί, τσι τοῦ χτέψαμι νά κάν' κτάα, τσι δὲν ἔκανι μῆτι ἕνα.“ — „Στάσου — λέῖ ἰ Κοτός — νά σ δώσου γώ ἕνα τραπιζέλ', τσι ἄρι του ε τοῦ σπῖτ σ τσι θές του κάτον τσι λέρι: Βγάλι, τραπιζέλ', φαρί, τσι τῶδ θά βγάξ, νά τρῶς.“ Πήρι δά ἵ ἄθριπους τοῦ τραπιζέλ', τσι πῆ ε τοῦ σπῖτ, τοῦ θέτ κάτον, ταπέ λέῖ: „Ἀραγίς-ι-μ, νά πῶ: βγάλι φαρί, θά βγάξ;“ Ὑστια φάναξι: „βγάλι, τραπιζέλ', φαρί!“ Ἡβγαλι: φάγαν μὲ τ ἵναῖα τ.¹⁾

Ἰ ἄθριπους πλ'ά ἦδαν οἴλον χαρά. Τώρα δὲν ἰκάδαν ε τὰ καλά τ, μόν' ἦθιλι νά τοῦ καφ- τοιστή.²⁾ Ἐκανι κάλιζμα: καλεῖ, ὅσ ἦθιλι νά καλέσ: ταπέ κάδαν βρουστά τονν τσι δὲ τς ἔβαξι τραπέξ. Τώρα οὐ καλιζμέν' μὴ βλέπονδας μῆτι φουτιὰ μῆτι χαρονί: „Ἐ! (εἶπαν) τί μᾶς φώ- ναξι δά τοῦτους, νά μᾶς κάν';“ Ἐτσι δά ποῦ τομαζόδιν πλ'ά νά φέγν, φέρον' ἵ ἄθριπους τοῦ τραπιζέλ' καταμοσῆ, τσι φονάξ: „Τραπιζέλ', τώρα σὶ θέλον: βγάλι ἕατσι, χασι, ῥόμ, φαρί!“ Ἡβγαλι δά τοῦ τραπιζέλ' ἀπ οἴλα. Τώρα ἔφ- τειν' φάγαν, μὰ ἰ τοῦς τονν τσ' ἰ στονχαζμός τονν ἦδαν, τίλιχα νά πάριν τοῦ τραπιζέλ' ἀπ τὰ χέρια τ. „Νά μιθόσουμι (λέῖ) τονν ἄθριπου, νά τοῦ πάροουμι!“ Πιάσαν δά ἔφτειν': „Νά σ ἔβρου, γέρου!“ ἵ ἕνας, „Νά σ ἔβρου!“ ἵ ἄλλους. „Νά χαιρίσι τοῦ τραπιζέλ' σ!“ Μι τοῦ σ ἔβρου, μ ἔβρου' μέθσι ἵ ἄθριπους τσ' ἵ ἵναῖα τ, πέ- σαν, τομοῦδαν. Σνονόδιν ἔφτειν', παίρινν τοῦ τραπιζέλ' — τσι δρόμου!

Σκόθτσι ἵ ἄθριπους τσ' ἵ ἵναῖα τοῦ ποουρό, γροβέγαν νάβριν τοῦ τραπιζέλ': φέξι νάβρος τρα- πιζέλ'! Πήρι δά πάλι ἵ ἄθριπους ε τῆ κτῶν'ά τσ' ἔλιγι. Ἡβρι πάλ' ἰ Κοτός, τονν κῶτσι, κατὶ κλαῖ: τ εἶπι, ποῦς τ κλέψαν τοῦ τραπιζέλ'. „Τό- τις νά σ δώσου — λέῖ ἰ Κοτός — τοῦτονα τοῦ μαδλέλ', τσι ὅτ θέλ'ς νά βγάξ, θά τοῦ βγάξ.“ Πήρι δά ἵ ἄθριπους τοῦ μαδλέλ', πῆ ε τοῦ σπῖτ: ἦβγαλι δά τοῦ μαδλέλ' φαρί: φάγαν. — Τώρα

δὲν ἰκάδαν πάλι, μὸ ἦθιλι νά κάν' πάλι κάλιζ- μα. Οἱ καλιζμέν' πάλι σὶν ἀπουφάγαν, τ κάναν τοῦ ἰκράμ:¹⁾ τονν μιθόσαν πάλι τσ' ἔφτους τσι τ ἵναῖα τ, πῆραν τσι τοῦ μαδλέλ'.

Σκονθοῦσαν πάλι: δὲν ἦβραν τοῦ μαδλέλ'. Ἐρχιτι δά πάλι ἵ ἄθριπους ε τῆ κτῶν'ά τσ' ἄρχιτῆ τὰ κλάματα. Ἡβρι πάλι ἰ Κοτός, τονν ρουτιὰ, κατὶ κλαῖ: εἶπι πάλι τὰ πάθια τ. „Ἐ, νά — λέῖ ἰ Κοτός — νά σ δώσου τοῦτεν'ά ἄ- γουτσοῦδα, τσι σά λέῖς: σῆζον, κουτσοῦδα! θά σκῶντι, τσι σά λέῖς: κάτσι, κουτσοῦδα! θά στέτσ.“ Ἐ βῆρι δά ἵ ἄθριπους, πῆρι ε τοῦ σπῖτ: ταπέ λέῖ: „Σῆζον, κουτσοῦδα!“ Σκῶντι δά ἵ κουτσο- ζοῦδα, νά, ε τ γοιὰ πᾶ ε τοῦ τοιφάλ', νά, ε τοῦ γέρου πᾶ ε τοῦ τοιφάλ': κἀδιψι νά τς σκοντόσ. Φάναξ ἵ γέρουσ: „Κάτσι, κουτσοῦδα!“ Παρά- τσι. „Ἄ! — λέῖ ἵ ἄθριπους — τοῦτεν' εἶνι ἵά μένα.“ Κάν' πάλι κάλιζμα, καλεῖ τς ἴδιοι, ποῦ εἶχι τς ἄλλις φουρές: ταπέ βέξ καταμοσῆ ἄ γουτσοῦδα τσι φονάξ: „Τώρα σὶ θέλον. Σῆ- ζον, κουτσοῦδα!“ Ἐτσι σκῶντι ἵ κουτσοῦδα, πιάσι, τς χῆπα πᾶ ε τοιφάλ', τς χῆπα, τς χῆπα. „Βοῆ γέρου (φονάξαν), πιάσ ἄ γουτ- σοῦδα τσι θά μᾶς σκοντόσ.“ — „Ὅξ (λέῖ ἵ ἄθριπους), δὲ ἄ βῆνου, σά δὲ μ φέρι τοῦ τρα- πιζέλ' τσι τοῦ μαδλέλ'.“ Βγάλαν δά τσι τῶδω- καν, τσ' ἔδιξι ἵ κουτσοῦδα παράτσι. — Ἀπὶ τότσι τσ' ἵ γέρουσ ἔβαλι γῶσ, τσ' ἔτρουγι τσ' ἦπαν τσι δὲν ἰκαφτόῦδαν πλ'ά.

24. Ἰ Μσαρβίθς.

Μν'ά φουρά ἦδαν ἕνας ἄθριπους, τσ' εἶχι ἴφτὰ μουρέλα. Τώρα ἵ ἄθριπους ἦδαν πουλι φουγῆς τσι δὲν εἶχι νά ταγῖσ τὰ πιδιὰ τ. Μν'ά μέρα, σὶν ἀπουμειναν μονάχ' μὲς τοῦ σπῖτ τσι πάγαν τὰ μουρά ὄξον, λέῖ ἵ ἄδρας ε τ ἵναῖα τ: „Μεῖς δὲ βουροῦμι πλ'ά νά ζήσουμι τὰ μουρά μας, μονάχα νά τὰ πάροουμι ταχά τσι νά τὰ πᾶμι μὲς τοῦ τσαμλίξ, τσ' ἄς κάνιν ὅτ βουρέσιν.“ Τώρα ἵ μικρός τονν ἵ ἵός, ποῦδαν ἴσα μὲ μν'ά πθαμῆ — τσι ἵ ἀπτό τονν λέγαν Μσαρβίθ — δὲν ἦδαν ὄξον: κάδαν ἀποκῆτον ἀπὶ μν'ά κα- ρέγλα τσι ἵχσι οἴλα, ὅσα εἶπ' ἵ πατέρας τ. Βγαλν' ἵ Μσαρβίθς ὄξον, πῆ ε τοῦ βουταμὸ τσι γιμῶξ τς τσέπς τ λιτροῦδς.²⁾

¹⁾ Vgl. zu dieser syntaktischen Erscheinung oben Sp. 493, Anm. 6.

²⁾ von *καυχῶματι*.

¹⁾ Türk. *ikram* „Ehre“.

²⁾ *λιτροῦδα* „Kieselstein“.

Τὸν ποικρό, σὲν ἰσκουθῆσαν τὰ μουρά, τὰ ταρῖσαν καλὰ: ταπὲ τὰ πῆρι ἰ πατέρας τονν τοῖ τὰ πῆρι ε τοῦ τσαυλίξ. Τὰ μουρά πλαλοῦσαν, πλαλοῦσαν: θάρραμι, ποῦς διβαῖναν σὶ κανὲ πα-
ναγρό, ποῦ νὰ ξέρον τὰ καμμένα, ποῦς ἦθιλ' ἰ πατέρας τονν νὰ τὰφῆσ μὲς τοῦ τσαυλίξ! Μὰ ἰ Μσαρβίθς εἶχι τοῦ νοῦ τ ε τοῦ δρόμου τοῖ διεβνι, διεβνι: ἔρογχι τσ' ἐπ τς τσέπς τ λιτροῦδς, ἴα νὰ γροοῖξ ὕστια τῆ σιγάτα, ποῦ πιάσαν. Σὲν ἰπῆραν δὰ μὲς τοῦ τσαυλίξ, τὰ-
φῆτσι ἰ πατέρας τονν τσ' ἔφχι. Πιάσαν τὰ μουρά, κ'οῦσαν, κ'οῦσαν, γροέβχαν τοῦ βατέρα τονν. Τότις λέξ ἰ Μσαρβίθς: „Αἴτι (λέξ), νὰ σῶς πάγον γὼ ε τοῦ σπῖτ, τοῖ ξέρον γὼ τοῦ δρόμου.“ Πέφτ τσῆνους βροστιά, τὰδέροφια τ ἀπουπίσου, πᾶν ε τοῦ σπῖτ τοῖ τουπουθῆσαν μὲς τοῦ τοῖλλάρ. Σὲν ἰπῆρι ἴ ἔθροπους, κάτσι μὲ τ ἴραῖκα τ, νὰ φῶ. Τώρα ἔκαν, ὅτ ἔκαν, μὰ θμῆθτσι, ὡς φαῖντι, τὰ μουρά τ τσ' εἶπι τς ἴραῖκας τ: „Νῆχαμι (λέξ) τώρα τὰ μουρέλ'α μας, νὰ φᾶμι μαζί τονν!“ Ἔτσι, ποῖλιγ ἀφτὰ ἴ ἔθροπους, φουράξ ἰ Μσαρβίθς: „Βοῆ μητέρα, ἔδιον εἶμιστι.“ Ἀνοῖχν τοῦ τοῖλλάρ, πῆραν πάλι τὰ μουρά τονν.

Τώρα, ἕμα πιάσαν πάλι κάβουσις μέρις, δὲν εἶχαν πάλι νὰ φῶν. Τὰ παῖον' πάλι ἰ πα-
τέρας τονν, τὰ ταρῖξ καλὰ: ταπὲ τὰ πῆρι, νὰ τὰ πᾶ πάλι ε τοῦ τσαυλίξ. ἰ Μσαρβίθς τοῦ καπάλαβι, πῆρι ἀπ τοῦ τραπέξ ἕνα φιλὶ ψουμὶ τοῖ τῶβαλι μὲς τ τσέπ τ. Σ τοῦ δρόμου, ποῦ διβαῖναν, ἰ Μσαρβίθς ἔρογχι ψίχλα¹⁾ ε οἰλον τοῦ δρόμου. Σὰ δάφῆτσι πάλι ἰ πατέρας τσ' ἔφχι, τὰ πῆρι πάλι ἰ Μσαρβίθς νὰ τὰ φέο ε τοῦ χουριό. Γύριβχι δὰ νὰ ἴβρ τοῦ δρόμου — δὲ τονν ἴβροτσι, ἵατὶ τὰ ψίχλα χαθοῦσαν, τὰ φάχαν τὰ πλ'ά. Ἔτσι ποῦ διβαῖναν ε τὰ χα-
μένα, χόρις νὰ ξέρον τοῖ τῶά, ποῦ παραῖν, νη-
τιαστοῦσαν.

Εἶδαν μαζοριὰ μὲν φουτιούδα: πῆραν πὲ
ε τ φουτιούδα: ἴδαν ἕνα σπῖτ, τοῖ κάδαν μὲνὲ
δράτσινα. Χτυποῦν δ ἄροτα, ἀνοῖχν, ἴδαν μέσα.
Ἡ δράτσινα ἕμα τς εἶδι: „Βοῆ μουρέλ'α, λέξ,
ἔμ ποῦ ἴστατι ἔδιον, π θαν' ἔστ τώρα, ὅπ εἶν'
ἰ ἴός-ι-μ, τοῖ θὰ σῶς φᾶ.“ Τὰ μουρά εἶπαν:
„Αἶ βοροῖς, θειά, νὰ μᾶς κρύψς πούβιτε;“ Ἡ
δράτσινα εἶπι: „Αγαποῦτι, πέτσι μὲς σὶ τού-
τοια τονν οὐδᾶ!“ Πῆραν τὰ μουρά, πέσαν.

¹⁾ ψίχουλα „Krümchen“.

Πὰ ε ἰσᾶ τὰ χέρια, νὰ, τοῖ πᾶ τσ' ἰ δράκους.
Ἄμα ἴρτι, πιάσι τοῖ φόνάξι: „Ἄθροποῦ κούρις
μυρῖξ!“ Τοῖ εἶπι ἴ γοιά. „Θὲ πάγον, λέξ,
ἕστια μὲς τονν οὐδᾶ, νὰ τὰ σφᾶζον, τοῖ ταχά,
ἕμα σκουθῶ, νὰ τὰ ἔξς μαζοριένα!“

Τώρα ἰ δράκους εἶχι ἴφτὲ κούρις τοῖ τσαι-
τόδαν μὲς τονν ἴδιον τονν οὐδᾶ, ποῦ ἴδαν τοῖ
τὰ μουρά. Τὶ δράκ οἰ κούρις φουροῦσαν ε τοῦ
τσιγάλ' τονν σιφάν'α, τὰ μουρά φουροῦσαν
σκουφέλ'α. Σκῶντι ἰ Μσαρβίθς τ νύχτα, παῖον'
τὰ σιφάν'α, τὰ βᾶξ ε τὰδέροφια τ τοῖ βᾶξ τὰ
σκουφέλ'α τονν ε τς κούρις τὶ δράκ. Βαῖν' ἰ
δράκους ὕστια, εἶδι τς κούρις τ, φουροῦσαν σκου-
φέλ'α: σκῶν' τοῦ σπαθί, τς ἔσφαξι τοῖ θάρραμι,
ποῦς ἔσφαξι τὰ μουρά. Σὲν ἰπέτσι ἰ δράκους
ἀποῦ μέσα ἀπ τονν οὐδᾶ, προτοῦ νὰ χαρᾶξ
ἀκόμα, σκῶντι ἰ Μσαρβίθς, ἴοσι τὰδέροφια τ
τοῖ φῶχαν.

Ἄμα πῆραν κάβουσου δρόμου, σκῶθτσι ἰ
δράκους, εἶπι τς μάννας τ: „Ποῦ εἶνι τοῦ φαρῖ,
ποῦ σ εἶπα ψές;“ — „Ὅχ, ἔμ σὺ, ἴέ μ, ἔσφα-
ξις τς κούρις σ,“ εἶπι ἴ δράτσινα. Σκῶντι ἔφ-
τους θμομένους τοῖ βᾶξ ἕνα ζιβγάο πουδήματα,
ποῦ σὰ ἀβᾶξι, δὲν ἰθόρει μῆτι ἄλλογου νὲ τονν
φτάξ ε τῆ τριχάλα, ὕστια χτυπᾶ ἕνα κοστού,¹⁾
ἴα νὰ φτάξ τὰ μουρά. Ἄμα τὰ κούρισι πλ'ά,
κουράτσι, ἔπισι πάνον σὶ μὲν ἀράχια,²⁾ νὰ
τομῆθῆ. Πᾶ ἰ Μσαρβίθς ἔτσι, ποῦ το-
μοῦδαν ε τὰ χαιμένα ἰ δράκους, βγάξ ἀγάλ'
ἀγάλ'α τὰ πουδήματα τ, τὰ βᾶξ τῶς: ταπὲ
τρέξ ε τ δράτσινα: „Εἶπι — λέξ — ἰ δράκους,
νὰ δῶξ οἰλα τὰ μαλεματὰ τοῖ τᾶσημῆ τσ'
οἰλα τὰ καλὰ τ πράματα τοῖ ἴα νὰ τοῦ σπέψς,
μ δῶτσι τσ' ἔβαλα τὰ πουδήματα τ.“ Ἡ δρά-
τσινα τονν βῆσιψι, τὰ δῶτσι. Τὰ παῖον' ἰ
Μσαρβίθς, πῆρι ε τὰδέροφια τ. „Αἶδι — λέξ
— δὰ τώρα νὰ πᾶμι ε τοῦ σπῖτ μας!“ Πῆραν,
ἴδαν πάλι μὲς τοῦ τοῖλλάρ. Τώρα ἔτσι, ποῦ
τρῶχαν μὲς τοῦ κατιβατὸ ἰ πατέρας τοῖ ἴ μάννα
τονν, εἶπαν: „Νῆχαμι τώρα τὰ μουρέλ'α μας,
νὰ φᾶμι μαζί μαζί!“ Φόνάξι ἰ Μσαρβίθς:
„Μητέρα, ἔδιον εἶμιστι.“ Πῆραν δὰ πάλι τὰ
πιδιά τονν, τσ' εἶχαν τὶ δράκ τὰ πράματα τοῖ
πιροῦσαν καλὰ, τοῖ μῆς καλύτερα.

¹⁾ „Galopp“; vgl. Sp. 447.

²⁾ „Felsen.“

25. Ἴ παπᾶς.

Μν'ὰ φορὰ ἦδαν ἕνας παπᾶς τὸ ἦ γναῖκα τ εἶχι φίλ'. Τώρα ἡ παπαδιά, ὅπιτι πῆγνι ε τν ἀκλιθά, ἔμπι πῖσ ἀπ ὄλου τοῦ κόζιμου τοῖ σὸν ἀπόμπι μοννάχ μέσα, παρακάλεμ ε τς ἀκόνης¹⁾ βρουστὰ τὸ ἦλιγι: „Παναγιά μ, νὰ στραβουθῆ ἡ παπᾶς! Παναγιά μ, νὰ στραβουθῆ ἡ παπᾶς!“

Μν'ὰ μέρα κάδαν ἀκόμα ἡ παπᾶς μὲς τ' ἔργου βῆμα: τν ἦτσι, ποῦ παρακάλεμ, πᾶ ἀγάλ' ἀγάλα ἀπουπίσ ἀπ τὰκόνζιμα τοῖ λέζ: „Σὰ βῆς, παπαδιά, ε τοῦ σπῖτ, νὰ σφάξς τ πιὸ παχὰ χῆρα σ, νὰ τ παραγμιῖς μὲ πονλὸ πονλὸ ζουκινὰ, νὰ ἔρτ' ἡ παπᾶς σ, νὰ φᾶ, νὰ στραβουθῆ.“ Πᾶ δὰ ἡ παπαδιά ε τοῦ σπῖτ, σφάξ ἀγλήγορα τ χῆρα, ἀ παραγμιῖς σὰ βοῦ τς εἶπ' ἡ Παναγιὰ τοῖ φίλαμ τοῦ βαπᾶ τς. Ἦρτι δὰ ἡ παπᾶς τοῦ μισμέ, ρώτσι, γιατί ἔσφαξι τ χῆρα. „Ἦχ! παπᾶ, πῆρα — λέζ — νὰ ἀ γετσόρου, ἔρριξα ἕνα ἄβδι, ἀπόμπι ε τοῦ δόπου τς τοῖ τν ἔσφαξα τοῖ γὼ νὰ μὴ ψουφῆς.“ — „Ἐ! καλὸ ἔκανς, παπαδιά, καλὸ ἔκανς, μὸ κάτσι τώρα νὰ τ φᾶμι!“ Ἐφαρι δὰ ἡ παπᾶς καλὰ, ταπὲ ἔστιρα σὸν ἰσύρτσι ἀπ τοῦ τραπέζ, εἶπι: „Ὡ παπαδιά, θαδῶσαν — λέζ — τὰ μάτια μ. Ὡ! ἂμ τί πάθαν!“ Εἶπ' ἡ παπαδιά: „Ἄμ ἔξερν — λέζ — τοῖ γὼ, τί πάθαν;“ Ἐπισι δὰ ἡ παπᾶς ε τοῦ νύπνου, σκόθτσι: „Ὀχ! — λέζ — παπαδιά, γὼ δὲ βλέπον πλ'ὰ καθόλ.“ Ἡ παπαδιά πλ'ὰ οἴλον χαρά.

„Γὼ — λέζ — παπαδιά, δὲ βορωῶ πλ'ὰ νὰ κέρον ἔλλ' δλ'ὰ, μὸ νὰ μ δώης ἕνα ἄβδι τοῖ νὰ μὲ βάλ'ς πᾶς τ σκάλα, νὰ κατσέρον τς ὄρδης.“ Τοῦ βαίρν' δὰ ἡ παπαδιά, τοῦ βάζ πᾶς τ σκάλα, τ δῶτσι τς ἕνα ἄβδι ε τοῦ χέρ τ. Ταπὲ πᾶ ε τς φίλ' τς τοῖ τς λέζ: „Ἄπι δὰ πλ'ὰ ε τοῦ σπῖτ ἔφουβα, τὸ ἡ παπᾶς-ι-μ στραβώθτσι!“ Πῆγαν δὰ οἱ φίλ' τς, πᾶν νάμπουδν τ σκάλα. Σκόν' ἡ παπᾶς τοῦ ἄβδι, χτυπᾶ μν'ὰ τοῖν ἕνα πὰ ε τσιφάλ' τοῖ τοῦ σκότσι. Ἡ παπαδιά φώναξι: „Ὡ παπᾶ, φονν'ὸ ἔκανς! Ὡ παπᾶ, φονν'ὸ ἔκανς!“ — „Χμονν'ὸ²⁾ — λέζ ἡ παπᾶς — δὸς τοῖ μόνα ἕνα φίλ'!“ — „Ὡ παπᾶ, λέζ ἡ παπαδιά, ἄθριπου σκότσι, ἄθριπου!“ — „Ἄμ δὲν ἦξιρα, παπαδιά, ποῖς ἦδαν ἄθριπου: δὲν ἦδλιπα.“ — „Ἐ! τώρα πλ'ὰ, παπᾶ, ἔκανς, ὅτ ἔκανς. Ἐλα βῆμι, νὰ τοῦ χῶσουμι

ἔφρα κάτου τοῖ νὰ λέζς δὰ, παπᾶ μ, τὰ καλὸ σ τὰ γράμματα! τὰ καλὸ σ τὰ γράμματα, παπᾶ, νὰ λέζς!“ — Ἴ παπᾶς διέβαξι, διέβαξι. ταπὲ ἦλιγι:

Τὰ σύδαλα — τὰ μύδαλα

Τὰ συδομυδαλλῆματα.

Τρεῖς πᾶν, τὸ ἕνας νὰ γροῖσ!

Τρεῖς πᾶν, τὸ ἕνας νὰ γροῖσ!

Σὸν ἰπῆραν δὰ ἔτσι, ποῦ θέλαν νὰ τοῦ θάψιν, σκάφτ ἡ παπᾶς ἕνα βαθὸ λέκκου, χτυπᾶ μν'ὰ τοῖ ἀ βαπαδιά πὰ ε τσιφάλ', τ σκότσι. Τς ἔρριξι ἔστιρα τς δυὸ μὲς τοῦ λέκκου, τοῖ γλύτσι τοῖ ἀπ ἀ βαπαδιά τὸ ἀπ' τς φίλ' τς.

26. Στύππουσι.

Μν'ὰ φορὰ ἦδαν ἕνας φτουχὸς μοντάφς¹⁾ τοῖ κατᾶσι οἱ τόσ φτουχά, ποῦ δὲν εἶχι μῆτι ψουμὶ νὰ φᾶ. Μν'ὰ μέρα ἔτσι πῶκαν τὰ καζικά,²⁾ λέζ: „Νὰ πάγον βῆριμ νᾶβρον τ μοῖρα μ.“ Πῆρι ἔφτσι τὰ μάτια τ τοῖ διέβινι. Σ τοῦ δρόμου ἦβρι ἕνα χάν' τὸ εἶχι τσιμιδέλ'α: ἄλλου ἔσταξι, ἄλλου ἔτριχι τοῖ καταμσὴ φοῦσα ἕνας πονταμὸς. Κάδαν ἔτσι ἕνας γέρονς τοῖ τ εἶπι: „Τοῖτ — λέζ — οἱ τσιμιδέις εἶνι οἱ Μοῖρις.“ Ρουτᾶ ἡ ἄθριπου: „Ἄμ ποιὰ δὰ εἶν' ἡ θισὴ μ;“ — „Τσεῖνονα — λέζ ἡ γέρονς — τοῦ τσιμιδέλ', ποῦ στάξ, εἶν' ἡ θισὴ σ ἡ μοῖρα.“ — „Ἄμ τούτσινας — λέζ — ἡ πονταμὸς, ποῦ φσι, τίνους μοῖρα εἶνι;“ — „Τούτσινας — λέζ ἡ γέρονς — εἶνι τ βασλέ.“

Πᾶ δὰ ἡ ἄθριπου ε τ μοῖρα τ (ε τοῦ τσιμιδέλ'), ἀπαδέχ νὰ τρέξ: τσεῖνον μοντάφα ἔσταξι. Πέφρα μν'ὰ ὄρα: ἔσταξι μν'ὰ σταλοῦδα — πέφρα πᾶλι μν'ὰ ὄρα, τσάκ! ἔσταξι πᾶλι μν'ὰ σταλά. „Νὰ πάρον — λέζ ἔφτσι — ἕνα ξύλον, νὰ τ ξιφράξου.“ Παιρν' δὰ ἕνα ξύλον, τοῦ βάζ μὲς τοῦ βορωῦ, νὰ τ ξιφράξ: κότσι μέσα τοῦ ξύλου. Ἐτσι πῶσταξι πρῶτα μν'ὰ σταλά, τότε δὲν ἔσταξι καθόλ. Κάτσι τὸ ἔλλιχι τοῖ φώναξι: „Στύππουσι,³⁾ στύππουσι, στύππουσι!“ Σκόντι, πᾶ ε τοῦ μοντάφκου τ. Ἐν ἕταν πλ'ὰ καθόλ δλ'ὰ, μὸ κάδαν καθῆμιονς τὸ ἦλιγι: „Στύππουσι! στύππουσι! στύππουσι!“

1) = εἰκόνας.

2) χειμωνικό „Wassermelone“.

1) „ὄφάντης τριχίνων τσουβαλιών.“

2) „τὸ τριχίνων νῆμα, ὃ χρῆται ὁ μουτάφης.“

3) „sie ist verstopft.“

Τώρα ἡ βασίλειος τοὶ ἡ βιζίτες πιροῦσαν μν'ὰ μέρα τιππίλ¹⁾ ἀπ ὄξου ἀπ τοῦ μαγαζὶ τ: τοὺν ἀκούσαν, ποῦλι: „Στύππουσι! στύππουσι!“ Σὺν ἡπῆραν ε τοῦ παλάτ, ἔστλ' ἡ βασίλειος τοὶ τοὺν φόνταξι. Σὺν ἡρσι ἡ ἄθροιστος, τοὺν ρώτσι ἡ βασίλειος: „Ἰατί — λέῃ — φονάξς κάθα μέρα: στύππουσι;“ Τότις ἡ ἄθροιστος εἶπι οἴλ' τν ἀλήθεια. „Ἄμ τῆ θροῆ μ — λέῃ — τ μοῖρα τν εἶδης καθόλ;“ εἶπ' ἡ βασίλειος. „Ἡ θροῆ σ ἡ μοῖρα — λέῃ ἡ ἄθροιστος — φασῖ πονταμός.“ — „Ἐν'ὰ σ — λέῃ ἡ βασίλειος — τοὶ θὰ φροῖσ τσ' ἡ θροῆ σ.“ Μὴ ταχὲ παραγιμῖς ἡ βασίλειος μν'ὰ χῆρα, τ ψῆρ' ε τοῦ φοῖρονου καλά: ταπὲ βῶξ μν'ὰ φονάξς φλονοῖά μέσα, τ ῥάβῃ καλά, νὰ μὴ φαίντι: ταπὲ τν ἔστλι βακῶῖς ε τοὺν ἄθροιστον.

Τσείν' τν ὦρα ἴσα ἴσα, ποῦ δ ἡπῆραν τ χῆρα, ἡδαν μέσα ε τοῦ μαγαζὶ τ δυὸ ξέν'. „Τὶ νὰ δ γνῶς — λέῃ ἡ ἄθροιστος — κονδζά²⁾ μ, τ χῆρα; Δὲς τνα σὶ μᾶς νὰ τ φῆμι, ποῦμιστι ξέν' ἀθροῖπ, τοὶ σ δίνουμι ἕνα μιδζῖτ!“ Ἄκοῦ ἡ ἄθροιστος ἕνα μιδζῖτ: δῶτσι τ χῆρα, πῆρι τοῦ μιδζῖτ, νὰ δῆ τ φτώχα τ. Δ ἡπῆραν ἡ ἀθροῖπ, πῆρκαν ἀπ τοῦ μαγαζὶ.

Μὴ ταχὲ τοῦ φονάξς πάλι ἡ βασίλειος τοὶ τοῦ ρώτσι ἡ τ χῆρα. ἡ ἄθροιστος τ εἶπι, ποῦς δὲ τν ἔφαρι, μόνι δ βοῦλ'σι ἕνα μιδζῖτ. ἡ βασίλειος θάμαξι ἡ τ μοῖρα τῆθροιστοῦ, μὲ δὲ τ εἶπι τίποντα. Μὴ ταχὲ πάλι ἡ βασίλειος τ ἔστλι μν'ὰ πῆρτα τσ' ἡ μσῆ ἡδαν γιμῖτ φλονοῖά. Τσείν' τν ὦρα, ποῦ δ ἡπῆραν ἀπ τοῦ βασίλειος δ ἡπῆρα, καταλαχοῦ πέρνα μν'ὰ γοῖά τοὶ ζῆτα: κόβῃ ἔφτους τ μσῆ δ ἡπῆρα, ποῦχι τὰ φλονοῖά, τ δῶτσι ε τ γοῖά. Μὴ ταχὲ πάλι τοῦ φονάξς ἡ βασίλειος. „Τὶ ἔκασις — λέῃ — δ ἡπῆρα;“ — „Τ μσῆ — λέῃ — τ δῶκα σὶ μν'ὰ γοῖά τοὶ τν ἄλλ' ἔφαρα γῶ.“ — „Ἐμ, δὲν ἡβρις, βάριμ, τίποντα μέσα;“ — „Ἐμ, τίθιλις — λέῃ — νὰ ἔβρου μὲς δ ἡπῆρα; Μὲν ἡ θροῆ μ ἡ μοῖρα στύππουσι.“ Τότις ἡ βασίλειος τοῦ λ'πῆθισι τοὶ τ εἶπι: „Νά — λέῃ — ποῦ σιὰθισις ἔνυχος ε τ χῆρα τοὶ ε δ ἡπῆρα, πῆρι τοῦτοντα τοῦ μαλαματέν'ου τοῦ μῆλου τοὶ ῥίξ του μ' οἴλ' σ τ δῶκα, τσ' ὄσα σπῖτα πῆρῶ ἀπονάπου τοῦ μῆλου, νὰ εἶνι θκά σ.“ Πῆρ δὲ ἔφτους, νὰ ῥίξ τοῦ μῆλου: τίλιμα τῶκαρι, χτυπῆ τοῦ μῆλου πὰ ε τοῦ τοῖχου,

1) „verkleidet“, vgl. Sp. 460.

2) = türk. *kodice* „Alter, Greis“.

γοῖξ πίσου: τοῦ χτυπῆ μν'ὰ πὰ ε τοῦ κοῦτίλου, τοὺν ἀφῆτσι ε τοῦ δόπου τ. Τσ' ἔν ἡμῆρι πλ'ὰ ἡ καμῆμενος: Στύππουσι!

27. Οἱ τρεῖς κλέφτις.

Μν'ὰ μέρα ἡδαν τρεῖς κλέφτις, τοὶ θέλαν νὰ πᾶν ε τοῦ λουτροῦ. Ἔτσι ποῦ διβαῖταν, ἡβραν ἕνα καλ' βέλ', τοὶ κάδαν μέσα μν'ὰ γοῖά. Εἶχαν ἔφτειν' τρεῖς κιμέρια: ¹⁾ τὰ δῶσαν ε τ γοῖά τοὶ τς εἶπαν: „Μεῖς θὰ πᾶμι ε τοῦ λουτροῦ, τοὶ νὰ φύλαξι τὰ κιμέρια ἀφτά, ἴσα μὴ νῆροτουμι, νὰ σ τὰ γοῖαψουμι, τοὶ νὰ μὴ δῶξς σὶ κανένα μας, σὰ δὲν ἔροτουμι τοὶ οἱ τρεῖς μας!“ Πῆρι δὲ ἡ γοῖά τὰ κιμέρια, τὰ φύλαρι. Τώρα οἱ κλέφτις ξιχάσαν τοῦ χιέν': στείλαν τοὺν ἕνα πίσου ε τ γοῖά, νὰ πᾶ τοῦ πέρ. Πῆρ ἔφτους ε τ γοῖά τοὶ λέῃ: „Μὴ στείλαν — λέῃ — ἡ ἄλλ', νὰ μ δῶξς τὰ κιμέρια.“ Ἀέῃ ἡ γοῖά: „Μόνε μ εἶπατι, νὰ μὴ τὰ δῶσου, σὰ δὲν ἔροτι τοὶ οἱ τρεῖς.“ Ἀέῃ ἡ κλέφτις: „Νά, ἔφρα κάδιν τοὶ ἡ ἄλλ', τοὶ ρώτσι τς!“ Βγαίν' ἡ γοῖά, φονάξς: „Νὰ τὰ δῶσου ἡ νὰ μὴ τὰ δῶσου;“ Φονάξσαν ἔφταν': „Δὲς του! Δὲς του!“ Ἠβγαλι τσ' ἡ γοῖά τὰ κιμέρια, τὰ δῶτσι ε τοῦ γλέφτ. Ἀφτὸς τ' ἀρπῆ, τσ' ἀπονδὸ πᾶν οἱ ξέν'! — ἔφρι.

ἡ ἄλλ' οἱ δυὸ οἱ κλέφτις ἀπαδέχαν, ἀπαδέχαν ε τοῦ λουτροῦ — δὲν ἡρσι ἡ ἄλλους τονν. Σὺν ἀπονπλυθοῦσαν, ἡρσαν ε τ γοῖά τοὶ γοῖαβγαν τοὺν ἄλλον. ἡ γοῖά εἶπι, ποῦς ἡρσι, πῆρι τὰ κιμέρια τσ' ἔφρι. „Ἐμ, ποῦς εἶπαμι (λέγειν οἱ κλέφτις), νὰ μὴ τὰ δῶξς, σὰ δὲν ἔροτουμι τοὶ οἱ τρεῖς;“ ἡ γοῖά φονάξς, ποῦς ἀφτειν' δ διατάξαν, νὰ τ τὰ δῶσ. Οἱ κλέφτις δ γῆσαν ἀγοργῆ. Τώρα ἡ γοῖά διαλογῖζαν τοῦ βιλᾶ, ποῦ ἡρσι ε τοῦ τσιφάλ' τς, τσ' ἡδαν πλ'ὰ ἡ νὰ σκάσ. Κατέφτις ε δ βόρτα, νὰ ξισκάσ: πέρνα ἕνα μουρό. Τοῦ πιδὶ ἔφτου τν εἶδι κλ'αμέν' τσ' εἶπι: „Βοῖ θαιά, τί ἔχς σῆμουα τοὶ κλαῖς;“ — „Ἐ! τοὶ σὸ παλ'όπιδου! Μὴ φτιν' μένα ἡ φοροτοῖνα, ποῦρι ε τοῦ τσιφάλι μ, ἔχου τοὶ σῆνε ἴσα ἴσα. Ἄδι, λείψ' ἀπ τοῦ γδὶ μ!“ Τοῦ μουρό τοὶ καλά, νὰ τοῦ πῆ ἡ γοῖά: „Ἐλα (λέῃ), θαιά, πέτου, πᾶ τοὶ βουρέσου γῶ τοὶ σὶ γλιτώσου.“ Πῆρσι δὲ ἡ γοῖά, τοῦ εἶπι. Τότις τοῦ πιδὶ

1) Türk. *k'emer* „Leibgürtel“, in dem das Geld geborgen wird, daher Geldbörse.

ἔξωτον δ' ἀπογεύθησι τὸ εἶπι: „Σὲ (λέξ) πῶς
 εἰς τὸν ζωντάσ, νὰ πῆς: ἰγὼ ἔχου τὰ κινέρια,
 τοὶ σὲν ἔστιν τοὶ οἱ τρεῖς μαζί, τότες θὰ τοῦν
 τὰ δώσου.“ — Πᾶ τοῦ λοιπὸν ἡ γοιὰ εἰς τὸν
 ζωντάσ τοὶ λέξ: „Ἀφτοὶ ἵ ἀθρόωπ ἦσαν τρεῖς:
 μὲ δῶκαν τρία κινέρια τοὶ μὲ εἶπαν, νὰ μὴ τὰ
 δώσου, σὲ δὲν ἔστιν τοὶ οἱ τρεῖς. Ἄς πᾶν
 νᾶβριν τοὶ τοῦν ἄλλων, νὰ τὰ δώσου!“ Τὸ
 ἔδιετς γλύτουσι ἡ γοιὰ.

28. Ἡ Ἡλ'ουστὰτ.

Μν'ὰ φορὰ ἦσαν μν'ὰ βασιλ'σσα τὸ εἶχι
 μν'ὰ κόρ. Ἀε τν ἔστιρι εἰς τὸν σκονλό, ἵε νὰ
 μὰθ γράμματα, μόνου εἶχι μν'ὰ δασκάλ'σσα μὲς
 τοῦ παλάτ τοὶ δ' διέβαξι. Ἀφτὴ ἡ δασ-
 κάλ'σσα εἶχι μν'ὰ κόρ τοὶ τ λέγειν Μαριγώ. Ἡ
 δασκάλ'σσα μάχιδαν ποὺν δ' βασιλ'σσα τὸ ἤθιλι
 νὰ τ σκοντώσ, ἵε νὰ γίν' ἀφτὴ βασιλ'σσα. Τῶρα
 ἤλιγι τς Ἡλ'ουστὰτ: „Θέλ'ς νὰ κόν'ς ἱμένα
 μάννα;“ Ἀφτὴ (δὲν ἔφταν ἰ τοῦς τς) ἤλιγι:
 „Θέλου.“ Εἶπ' ἡ δασκάλ'σσα: „Σκότουσι τ μάννα
 σ τοὶ νὰ κόν'ς ἱμένα μάννα!“ Εἶπ' ἡ Ἡλ'ου-
 στὰτ: „Τίλιε νὰ τ σκοντώσου;“ Ἡ δασκάλ'σσα
 εἶπι: „Νὲ λέξ, ποῦς θέλ'ς πράματα ἀπ δ' γεσ-
 σέλα σας, τ μαριμαρέν'α, νὰ κλαῖς, νὰ φουρέξ.
 Ἄμα πᾶ νὰ σ δῶσ πράματα τοὶ βάλ' τὸν τσι-
 φάλ' τς μέσα, νὰφῆς τοῦ καπάτ,¹) νὰ τ σκον-
 τώξ.“ Πῆρι δὰ ἡ κόρ εἰς τ μάννα τς, φώναξι:
 „Θέλου πράματα ἀπὸ μὲσ' ἀπ δ' γεσσέλα.
 Ἡλιγι ἡ μάννα: „Βαριὰ εἶνι, κόρη μ, ποιὸς
 θὰ σκῶσ τοῦ καπάτ;“ Εἶπ' ἡ Ἡλ'ουστὰτ: „Γὼ
 θὰ τοῦ σκῶσου.“ Πῆρι ἡ βασιλ'σσα, νὰ δῶσ
 τὰ πράματα: ἔμ' ἔβαλι τοῦ τσιφάλ' τς μέσα,
 ἀφῆτσι τοῦ καπάτ τοὶ σκότουσι τ μάννα τς.
 Ρῶτσι ἰ βασίλ'ς: „Ποῖος σκότουσι τ βασιλ'σσα;“
 Εἶπι: „Μονάξ τς πῆρι νὰ βγάλ' πράματα, τοὶ
 σκοντώθτσι.“ Ὑστிரια φουράξ ἵ Ἡλ'ουστὰτ:
 „Τ δασκάλ'σσα θέλου μάννα.“ Τότες ἰ βασίλ'ς
 πῆρι ἵνεῖκα τ δασκάλ'σσα.

Ἐφτειν' ἡ δασκάλ'σσα ἤθιλι νὰ χαλάσ τν
 Ἡλ'ουστὰτ, ἵε νὰ γίν' ἔστிரια ἡ κόρ τς βασιλ'σσα.
 ἵ ἀφτὸ ἔμα πῆρι ἰ βασίλ'ς εἰς τὸν ταξείδ, ἔστιλι
 τν Ἡλ'ουστὰτ μαζί μὲ δοῦλ, νὰ πᾶν σὶ μα-
 κρινὸ μέρου, νὰ τ σκοντώσιν τοὶ νὰ πᾶν σιμάδ,
 ποῦς τ σκοντώσαν. Οἱ δοῦλ δὲ τ σκοντώσαν,
 μόνου εἶχαν ἕνα στυλοῦ μαζί τουν τοὶ τοῦν

σκοντώσαν τοὶ βάψαν ἕνα ροῦχον μὲ τοῦ αἶμα
 τοὶ τοῦ πῆρι εἰς τ βασιλ'σσα. Ἡ Ἡλ'ουστὰτ
 ἔμα μοναχὴ τς, διέβρι, διέβρι, ἵβρ' ἕνα σπιτ
 τοὶ κέδαν οὐχτὼ δράτς. Ἀφτὴ ἵβ' ἀγάλ' ἀγάλ'ε
 μέσα εἰς τὸν σπιτ τοὶ κρέφτσι ἀπὸ κᾶτον ἀπ τ
 σκάλα. Οἱ δράτς τσεῖν' τν ὥρα τοῦωραν. Ἄμα
 ἀποφάγαν, εἶπι ἵ ἕνας τουν: „Ἄς εἶχαμι μν'ὰ
 κόρ νὰ μᾶς ξισάξ! Τῶρ' εἶμιστι ἀναγασμέν' νὰ
 ξισάξουμι ἀπατοὶ μας τοῦ σπιτ.“ Ὑστிரια ἔμα
 οἱ δράτς βῆσαν ὄξου, ἵ Ἡλ'ουστὰτ βῆαν'
 ἀποκᾶτ' ἀπ τ σκάλα, σκῶν' τοῦ τραπέξ, φου-
 κλαῖ, σιγροῖξ μν'ὰ μονοφιά¹) οἴλου τοῦ σπιτ·
 ταπὲ ἔστிரια κέθσι τοὶ μαριγῶσι. Σὲ τὸ ἔχαν
 οἶλα, κρέφτσι πάλι ἀποκᾶτ' ἀπ τ σκάλα. Ἡρ-
 ταν οἱ δράτς: τὰ ἵβραν οἶλα ἔτοιμα, εἶπαν:
 „Ποῖος μᾶς τοῦ ἔχαν τοῦτου τοῦ καλό;“ Ἄς
 φανηροῦθῆ, τοὶ μεῖς δὲ τοῦν βειράξουμι!“ Ἀφτὴ
 κέδαν κριμμέν', δὲν ἤβρι. Οἱ δράτς πιάσαν,
 δ κρέββαν παδοῦ: δὲν ἰουρέσαν νὰ τν ἔβρι.
 Ἡβραν, παρῆσαν.

Ἐφτειν' πάλι τὰ ξέσασσι οἶλα, ταπὲς ἔστிரια
 τοῦν ἔστρουσι, ἵε νὰ τμηθοῦν. Ἄμα ἀπέ-
 στρουσι, ἵεταν οἱ δράτς. ἵ Ἡλ'ουστὰτ δὲν
 ἰπρόφταξι νὰ κρηφῆ εἰς τ σκάλα, κρηπῶθτσι
 μέσα εἰς τ μισάδρα. Ἀφτοὶ πῆρι νὰνοῖξιν, τν
 ἵβριχαν μέσα. „Σὺ εἶσι — εἶπαν — ποῦ μᾶς
 ἔχανς τόσις δλ'ές, τοὶ δὲν ἤβρις, νὰ σὶ ἔχουμι
 σὲν ἀδιρφή μας;“ Ὑστிரια δ' βγάλαν ὄξου τοὶ
 σὲ τς δῶκαν θάρρους, εἶπι οἶλα τὰ πάθια τς.
 Τότες οἱ δράτς εἶπαν: „Μν'ὰ φορὰ, ποῦ δὲν
 ἔχουμι ἀδιρφή, νὰ κᾶνουμι σένα.“ Τν εἶχαν τοῦ
 λοιπὸν σὲν ἀδιρφή, τοὶ τς ξέσαξι.

Τῶρα ἡ βασιλ'σσα ἤλιγι: „Καλά! Μ εἶπαν,
 ποῦς τ σκοντώσαν, μὲ σὲ δὲ τ σκοντώσαν;“
 Ἡβρι τοῦ λοιπὸν μν'ὰ μέρα, ὅτ γινόδαν ἵ
 ἤλ'ους εἰς τὸν βαλκόν', τοὶ ρῶτσι: „Ἡλ'ε μου,
 παρῆλ'ε μου! ἵ Ἡλ'ουστὰτ ζῆ ἡ ἀπόθαν;“ ἵ
 ἤλ'ους εἶπι: „ἵ Ἡλ'ουστὰτ ζῆ τοὶ βασίλ'ς.“
 Τότες ἡ βασιλ'σσα ρῶτσι πάλι: „Γὼ εἶμι ὁμορφ
 ἡ ἡ κόρ-ι-μ, ἡ Μαριγώ, ἡ Ἡλ'ουστὰτ;“ ἵ
 ἤλ'ους εἶπι: „Τοὶ σὲ ὁμορφ εἶσι τοὶ ἡ κόρ σ,
 ἡ Μαριγώ, ἀλλὲ σὲ τν Ἡλ'ουστὰτ δὲν ἔχ' ἄλλ'
 πιὸ ὁμορφ εἰς τὸν γόξμου.“ Ἡ βασιλ'σσα ἔμα
 τοῦ ἤγσι, κόνιψι νὰ σκῶσ ἀπ τοῦ θυμό τς τὸ
 ἔστιλι μν'ὰ γοιὰ νὰ πᾶ νὰ τν ἔβρ τοὶ νὰ τ σκοντώσ.

Ἡ γοιὰ πῆρι ἕνα δαχτλίδ, τοῦ μάγισσι·
 ἔστிரια διέβρι, διέβρι, ἵβρι τοῦ σπιτ τοῦ δρά-

¹) Türk. kapak „Deckel“.

¹) S. Sp. 450 unter μονοφιά.

ζουν. Ἴσα ἴσα οἱ δράκτιοι λείπουν ὄξον. Ἐφταινὶ τότε ἤρχισι μὴ τὰ κλέματα νὰ φωνάζῃ: „Ἄν εἶν' ἔδιον κερὲς Κοσιανός, νὰ μὲ δώσῃ ἕνα κομματιέλ ψουμέλ;“ Ἰ' Ἠλόστατ σὰ τν ἤρσι, τ λ'πήθ- τσι τοῖ κατέφτσι κάτον τοῖ λέξ: „Εἶμι κλειδου- μέν. Τίλιε θαν' ἀνοῖξον;“ Ἡ γριὰ εἶπι: „Ἄε πειράξ, κόρ-ι-μ, δό μ ἐπ τν ἀραμάδα¹⁾ ἕνα κομματέ ψουμέλ!“ Ἰ' Ἠλόστατ ἔκουψι ἕνα φιλή ψουμί, τοῦ τρέπουσι ἐπ τν ἀραμάδα, τοῦ ἀραπῆ ἡ γριὰ: ταπὲ λέξ: „Ἄν ἔχον, μουρό μ, νὰ σ δώσον τίπουτα γὰ τοῦ ψυγζό τοῦτου, ποῦ μ ἔκαρις, μουράχα τούτουνα τοῦ δαχλιδέλ.“ Ἡ Ἠλόστατ τοῦ πῆρι. Ὅτι τοῦ ἔβαλι ε τοῦ χέο τς, ἔπισι κάτον ἀπουθαμέν. Ἦσαν οἱ δράκτιοι, τν ἤβραν ἀπουθαμέν, εἶπαν: „Ἄω, ποῦ κάδαν κλειδουμέν' ἵ ἀδιοφῆ μας, τίλιε τοῖ ποιός ἤρσι τοῖ τ σότουσι;“ Αουζάξαν ἀπάνου τς, νὰ βροῦν, ποῦ ἦσαν χτυπημέν. Ἐτσι ποῦ κ- τάζαν, βλέπιν τοῦ δαχλιδέλ ε τοῦ χέο τς: τοῦ τραβοῦν μάνι μάνι, τοῦ βγάξιν ἐπ τοῦ χέο τς. Ἄμα τοῦ βγάλεν, ζουδάμπι. Τ ρουτῆσαν οἱ δράκτιοι, τί ἔπαθι. Τότις ἀφτῆ τς εἶπι, ποιός τοῦ δώτσι μν'ὰ γριὰ. Δ γαθουδγέψαν τοῦ λοι- πόν, ἕμα ξανέρετ ἄλλ' μέρα ἀφταιν' ἡ γριὰ ἡ κερὲς ἄλλους, νὰ μὴ τοῦν δίν' τίπουτα.

Τώρα ἡ βασίλισσα πάλι ρώτσι τοῦν Ἠλόν: „Ζῆ ἵ Ἠλόστατ ἡ ἀπόθαι;“ Ἰ' ἤλ'ους πάλι τς εἶπι: „Ζῆ τοῖ βασιλέβῃ.“ Σάν ἰσώτσι πάλι, ποιὰ εἶμι πρὸ ἄμουρφ, ἵ ἤλ'ους πάλι εἶπι, ποιός ἀπ τν Ἠλόστατ ἄλλ' δὲν ἰστάθτσι ε τοῦ δου- νῆ²⁾ πρὸ ἄμουρφ.“ Ἡ βασίλισσα ἔστιλι πάλι τ γριὰ μὴ μν'ὰ μασούδα.³⁾ Πῆρι πάλι ἡ γριὰ ε ἰσπῆνου τοῦ σπῆ, ποῦ ἦσαν ἵ Ἠλόστατ τοῖ φώναξ' ἀπ ὄξον: „Ἄν εἶν' ἔδιον κερὲς Κοσιανός νὰ μὴ λ'πθῆ; ε δ βαινα βεσιῶ, μὰ ε δ δίψα δὲ βορῶ νὰ βεσιάζον. Ἄωσι μ λίγον νιρό, γὰ ἕνονμα τοῦ Θεοῦ!“ Ἰ' Ἠλόστατ τ λ'πήθτσι, κατέφτσι τοῖ τς δώτσι νιρό τσ' ἤπι. Ὅστιρε ἡ γριὰ εἶπι: „Ὁχ! κόρ-ι-μ, ποῦ μὴ δρόξισι,⁴⁾ νὰ σὶ δώσον τοῖ γὼ ἀφτῆ τ μασούδα, γὰ ν' ἀνιμῆς τ φοντιὰ τοῖ νὰ μὴ θμᾶσι.“ Ἄωσι τ μασούδα ἡ γριὰ. Ἰ' Ἠλόστατ, ὅτ ἔπιεσι τ μασούδα, πέθαν. Ἦσαν τὰ δέροφια τς πάλι, τν ἤβραν ἀπουθαμέν. Πιάνιν, βλέπιν ἀπάνου τς, ἤβραν τ μασούδα. Ἄμα δ βγάλεν ἀποῦ

¹⁾ ἀραμάδα „Spalte“.

²⁾ Türk. dünya „Welt“.

³⁾ μασούδα „kleine Zange“.

⁴⁾ = δρόξισις.

πάνου τς, ἀνιρογῶσι.¹⁾ Τ ρουτοῦν πάλι, ποιός δώτσι ἀφτῆ τ μασούδα: εἶπι: ἡ γριὰ. Τότις οἱ δράκτιοι εἶπαν: „Ἄε σ εἶπαμι, νὰ μὴ ἀνοῖξῃς τοῖ δίν'ς τίπουτα οἱ κερὲνα;“

Ἡ βασίλισσα θαροῦσι πλ'ὰ, ποιός ἵ Ἠλό- στατ πέθαν. Γὰ νὰ εἶμι πρὸ σίγνου, ρουτῆ πάλι τοῦν ἤλ'ον: „Ζῆ ἵ Ἠλόστατ ἡ πέθαν;“ Ἰ' ἤλ'ους εἶπι: „Ζῆ τοῖ βασιλέβῃ.“ Ρουτῆ πάλι ἡ βασίλισσα: „Ἄμ ποιὰ εἶμι ἄμουρφ, γὼ ἡ ἡ κόρ-ι-μ, ἡ Μαριγῶ, ἡ Ἠλόστατ;“ Ἰ' ἤλ'ους εἶπι: „Τοῖ σὸ ἄμουρφ εἶσι τσ' ἡ κόρ σ, ἡ Μα- ριγῶ, μὰ σὰ τν Ἠλόστατ δὲν ἔχ ἄλλ' πρὸ ἄμουρφ ε τοῦ γόζμον.“ Ἡ βασίλισσα πάλι θμου- μέν' ἔστιλι τ γριὰ μὴ μν'ὰ σακκουράφ τοῖ τς εἶπι: „Νὰ κἀν'ς τὰ δύνατα δυνατὰ τώρα τοῖ νὰ πᾶς μέσα ε τοῦ σπῆ!“ Τσῆν' τ μέρα ἦσαν βρουχῆ μινάλ' τσ' ἔκαρι κρέου πουλὲ. Τσῆν' τ μέρα κάδαν τσ' ἕνας δράκτους μὲς τοῦ σπῆ. Πῆρι τοῦ λοιπὸν πάλι ἡ γριὰ, φώναξι: „Ἄν εἶν' ἔδιον κερὲς Κοσιανός, νὰ μὴ ἀνοῖξῃ; γὰ μὴ πᾶριν κάτον οἱ πονταμοῖ!“ Τσ' ἔκλιμι τσ' ἔτριμι. Ἰ δρά- κτους τν εἶδι ἀπ τοῦ παραθύρο, εἶπι τς κουνέλας: „Μν'ὰ γριὰ ζημιὰνα εἶμι κάτον. Νὰ πᾶμι νὰ τς ἀνοῖξουμι, τσ' εἶμι κοῖμα.“ Πῆρι δὲ ἵ δράκτους, τς ἀνοῖξ. Ἐφταινὶ κάθσι ἀπὰ ε τ σκέλε τσ' ἔτριμι. Ἰ δράκτους τ λ'πήθτσι τοῖ τς εἶπι: „Ἐλα, θεὰ, ἀπάνου! τσ' ἔχομι φοντιὰ, νὰ ζι- σταθῆς!“ Ἀφτῆ ἀνέφτσι, κάθσι ε δ βαροχόντ, πρῶθτσι: ταπὲ ἤρχισι νὰ λέξ παραμῦθια. Ἰ δράκτους, χουρῆς νὰ τ πιράς τίπουτα ἀπ τοῦ τοῦ τ, εἶπι: „Σῆμιρα, ποῦ ἤρσις ἔδιον τσ' εἶν' ἔσ- τσημιους ἵ τοιρός, κάθσι ἔδιον μὴ τν ἀδιοφῆ μας οὐλ' τ μέρα!“ Τν ἀφῆτσι τοῖ πᾶγ.

Ἡ γριὰ, ἕμα πᾶγτσι ἵ δράκτους, εἶπι: „Ὁχ! σὰ μὴ τῶν τοῦ τοιφά-ι-μ! Ἐλα, κουνέλα μ, νὰ δῆς κομματέλ' ἀπάνου!“ Πῆρι δὲ ἡ κουνέλα. Ὅτι πῆρι δὲ ἡ κουνιλοῦδα τοῖ τ ψεῖρῆσι, πέσαν οἱ βρουλίδις²⁾ τς πὰ ε τ γριὰ. Ἐφταιν' τς πιᾶσι τσ' εἶπι: Ἰ! τί μιταξοντὰ μαλλ'ὰ ἔξς! Ἐλα νὰ δῶ τοῖ πὰ ε τοῦ τοιφά-ι-μ τέτοια εἶμι;“ Ἐσ- τσηψι ἡ κουνέλα, νὰ τὰ δῆ: ἔχοσι ἡ γριὰ τ σακκουράφ μὲς τοῦ τοιφά-ι-μ τοῖ πᾶγτσι. — Ἦσαν οἱ δράκτιοι, τν ἤβραν ἀπουθαμέν. Πιᾶ- σαν πάλι, βλέπιν ἀπάνου τς: δὲν ἰθουρέσαν νὰ ἔβριν τίπουτα. Εἶπαν: „Τώρα πλ'ὰ πέθαν

¹⁾ ἀνιρογῶνον „lebe wieder auf, erhole mich“.

Vgl. ἀραμάδα: πᾶσασθαι ὀδονᾶσθαι Hesych.

²⁾ βρουλίδα „Flechte, Zopf“.

καλά!“ D βάλαν μέσα σὶ μὲ ψάθα τοὶ d διτάξαν ε τοὺ κατέβαλον.

Κατὰ τύχ πέρα ἀπ ἔτσι ἓνα καράβ μὶ ἀράπιδις. Ἄμα εἶδαν τ ψάθα, ἤβραν ὄξον νὰ d βέρον, πᾶν νὰ τν ἀνοίξιν, ἤβραν μέσα d γουπέλα. Τώρα j ἀράπιδις τοὺ ἔχιν σὶ καλό, νὰ κόψιν τὰ μαλλὰ τοῦν Κοτιανοῦν τοὶ νὰ τὰ κᾶνν χαμαλᾶ.¹⁾ Πιάσαν τοὺ λοιποῦν τοὶ βγάξαν τὰ μαλλὰ τς. Τράβηξι ἓνας νὰ βγάλᾶ μαλλὰ: μὶ τὰ μαλλὰ μαζί ἤβρι τοὶ ἡ σακκουράφ, τὸ ἀνοράγουσι ἡ κουπέλα. D ἤβραν οἱ ἀράπιδις μὲς τοὺ καράβ. Τοὺ καράβ κατὰ τύχ ἦδαν τ πατέρα τς τοὶ πηγαῖναν ε τοὺ χοροῦ τς. D ἤβραν δὲ οἱ ἀράπιδις τοὶ τ βάλαν μαζί μὶ τς παρακόρις τοὶ τοῦν ἤλιγ παραμύθια τοὶ γιλοῦσαν. Τς ἤτσι μὲν ἓνα ἡ βασίλῆς, ποῦ γιλοῦσαν, τοὶ ρῶτσι, τί ἔχιν· εἶπαν: „Μνᾶ κουπιλούδα, ποῦ ἤβραν οἱ ἀράπιδις, μᾶς λέξ παραμύθια τοὶ γιλοῦμι.“ J Ἠλῶσιτὲ κατέλαβι, ποῦς ἦδαν τ πατέρα τς τοὺ σπῆτ.

Μνᾶ νύχτα εἶχι κῆφ²⁾ ἡ βασίλῆς, τ φῶναξι, jὰ νὰ τ λέξ πράματα τοὶ νὰ γιλοῦν. Ἄφτι πῆρι, ἤλιγ παραμύθια τοὶ γιλοῦσαν. Πῆρι τρεῖς φουρές. D δῶτι βραδεία εἶπι, νὰ μαζουχοῦν σὶ μνᾶ κάμαρ ἡ βασίλῆσσα τοὶ ἡ κόρ τς τοὶ τσείν ἡ γοιά, ποῦ τς ἔκανι μᾶγις, τὸ οἰλᾶ οἱ παραῖοι, τὸ εἶπι, σὰ πᾶσ τοὶ λέξ παραμύθ, νὰ μὴ βγῆ κανῆς ὄξον. Ἄμα μαζουχοῦκαν οἰλᾶ, πᾶσι τὸ ἤλιγ: „Μνᾶ φουρά ἦδαν ἓνας βασίλῆς, τὸ εἶχι μνᾶ jαῖκα . . . .“ Μὶ λίγα λόγια j Ἠλῶσιτὲ πᾶσι τοὶ εἶπι σὰ παραμύθ οἰλα τὰ πᾶθια τς. Ἠ βασίλῆσσα, ὄσον τν ἤγρι, τόσον ψλᾶζῆδαν τοὶ γῶριβι νὰ βγῆ ὄξον, ἀμὰ j Ἠλῶσιτὲ ἤλιγ: „Στάσον τοὶ κουδέβι νὰ τιλῶσ.“ Τὸ ἡ γοιά ἀπ τᾶλλον τοὺ μέρους ἤλιγ, ποῦς ἔχ δῖψα, jὰ νὰ τν ἀφήσιν νὰ ἔβῃ ὄξον· μὰ ἔφτειν δὲ τς ἤφρι νᾶβριν. Πῆσον πῆσον, σᾶν ἰτέλουνι πλᾶ τοὺ παραμύθ τς, φῶναξι: „Βασίλῆα, γὼ εἶμι ἡ κόρ

σ, Ἠλῶσιτὲ· τοῦτ εἶν ἡ βασίλῆσσα, ποῦ ἔχιν αἰτία τοὶ σκότουσα τ μητέρα μ, τὸ ἀφτῆ ἡ γοιά εἶν ἡ σιρίγλα, ποῦ μὶ τῶν γῶ ἴσα μὶ σῆμιρα.“ Τότις ἡ βασίλῆς σκότουσι d βασίλῆσσα τοὶ d γῶ τς τοὶ τ γοιά· ταπὲ φῶτουσι πᾶνου σὶ ζᾶ ἀπ τῶνα τοὺ μέρους τὰ κουμμάτια τοῦν τὸ ἀπ τᾶλλον κῆφ καροῖδια. Διᾶταξι ἔστιρα τοὶ γοῖζαν μὲς τοὺ χοροῦ. Ἐπιφτι ἓνα κῆφ καροῖδ, ἐπιφτι τὸ ἓνα κουμμάτ καροῖδ, ἴσα μὶ ποῦ τς φέγαν οἱ σπῆλ. Ἐστιρα πῆρι τν Ἠλῶσιτὲ, τ φῶρισι βασιλικὰ ρῶγχα τοὶ τν ἔκανι βασίλῆσσα.

29. Ἠ βασίλῆς ἔχ τσιρατέλ.

Μνᾶ φουρά ἦδαν ἓνας βασίλῆς τὸ εἶχι ε τοὺ τσιράλ ἓνα τσιρατέλ τοὶ τοὺ εἶχι ποῦλῆ ἀκουρά. Ὅποιουν διηδέρ ἔπιρον νὰ τοὺ γουράψ, τοῦν ἔκανι τιβίχ¹⁾ νὰ μὴ τοὺ λέξ ὄξον. Τώρα οἰλᾶ οἱ διηδέρις δὲν ἰδουροῦσαν νὰ τοὺ βαστάξιν ἀκουρά· j ἀφτὸ τς ἔσφαξι.

Πῆσον πῆσον πῆρι ἓνα διηδέρ, τοὶ σὰ δῶδ ἀπουκοῦριπι, τ εἶπι, νὰ μὴ τοὺ πῆ σὶ κανέναν, ποῦς ἔχ τῆρετον, jατὶ θὰ πᾶρ τοὺ τσιράλ τ. Ἠ διηδέρ δὲν ἰδῶσι νὰ βαστάξ, πῆρι, ἔτσιουπι μὲς ἓνα πῆρὰ τοὶ φῶναξι μᾶ οἰλᾶ τ καροῖα τ: „Ἠ βασίλῆς ἔχ τσιρατέλ.“ Τώρα τοὺ πῆρὰ ξιροῦθτσι, φῶτουσι μέσα μνᾶ καλαμνᾶ. Μιγάλῆ ἡ καλαμνᾶ. Πέρα μνᾶ μέρα ἓνας δζουβάνῆς, ἔκουπι d καλαμνᾶ τὸ ἔκανι μνᾶ τσαβοῦνα τοὶ τν ἔπιξι. Ἠ τσαβοῦνα ἤλιγ: „Βί! ἡ βασίλῆς ἔχ τσιρατέλ.“ Τοὺ ἤγσαν, τοὺ εἶπαν τ βασίλῆ. Ἠ βασίλῆς φουράξ τοὺ δζουβάν, λέξ: „Ποῦ τν ἤβρις;“ — „Μὲς τοὺ πῆρὰ,“ λέξ ἡ δζουβάνῆς. Ἐστῆ ἡ βασίλῆς, φῶναξι τοὶ τοὺ διηδέρ, λέξ: „Ποῦ τοῦν εἶπις ἀφτὸ τοὺ λόγουν;“ — „Ἄμ δὲν ἰβάσταξα, λέξ ἡ διηδέρ, τοὶ πῆρα τοὶ τοὺ εἶπα μὲς τοὺ πῆρὰ.“ — Τότις ἡ βασίλῆς τς ἀφῆτσι τοὶ πᾶγαν.

Von der Insel Skopelos.

30. Marditsa und der tote Prinz.

Μνᾶ βουλά κᾶ ἓνα γιρὸ ἦτανι μνᾶ γυναικα κᾶ εἶχι ἓνα κουρίτσ. Τοὺ κουρίτσ ἀφτὸ τοὺ

λέγαν Μαρδίτσα.²⁾ Ἠ Μαρδίτσα ἓμα μιγάλοσι, πᾶν³⁾ ε τοὺ σκουλό. Μνᾶ μέρα ἰκεῖ

¹⁾ „einschärfen“; vgl. Sp. 469.

²⁾ Aus *Μαρουδίτσα*, Koseform von *Μαρουδία* (die Frauennamen sind Neutra auf Skopelos).

³⁾ Die Verbindung eines Vokals mit folgendem *i* durch einen Bogen bedeutet diphthongische Aussprache.

¹⁾ „Amulette“; vgl. Sp. 462.

²⁾ Türk. *k'ejf* „gute Laune“.

ἀπ¹⁾ πῶνι, γλέπ ε τοὺ δρόμοι ἐνα πλάξ²⁾ κί τς φώναξι: „Μαροδίτσα, Μαροδίτσα, κί ἔ γιδῆς κί ἔ δὲ γιδῆς, ἔδρα πιθαμένονι θὰ πάρος.“ Ἡ Μαροδίτσα ἕμα τέτσι, δὲν ἔδουσι πολλὴ προσουχή. Πέρασι πάλι ἀπ τοῦ ἴδιου μέρους (γιατί ἀποὺ κεί ἦταν' οὐ δρόμοι τς), γὰ νὰ πᾶν σπῖτ, κί βρισκ' πάλι τοῦ πλῖ. Τοῦ πλῖ ἕμα τν εἶδι,³⁾ ἔρχισι πάλι νὰ φωνάζ: „Μαροδίτσα, Μαροδίτσα, ἔ γιδῆς κί ἔ δὲ γιδῆς, ἔδρα πιθαμένονι θὰ πάρος.“ Ἡ Μαροδίτσα ἕμα τέτσι πάλι, ἔρχισι νὰ τοῦ συλλογέτι. Πῆρι λοιπὸν σπῖτ κί κάτσι ε τοῦ τραπέξ κί οἴλου σκιπτότανι. Ἄμα ν εἶδι ἡ μάνα τς, ν ἄρουτοῦσι, νὰ τς πῆ, τί ἔχ, κ' ἰκεῖν' δὲ δῆ ὄλι: „Δὲν ἔχον τίποτα,“ ἔλι. Μιτὰ πολλὰ, ἀφ' οἷ ἰπέμινι ἡ μητέρα τς, τς οἴπι: Ἄφτό κί ἀφτό . . . „εἶδα ἰκεῖ ἀπ πᾶνα σκουλό μ, ἕνα πλάξ κί μοῦπι: „Μαροδίτσα, Μαροδίτσα, κί ἔ γιδῆς κί ἔ δὲ γιδῆς κ.τ.λ. — „Ἐν' ἄ σ, πιδί μ, δὲν εἶνι τίποτα. Ἄς τὰ λέγ, ἰσὸ μὴ δάκοῦς!“ τς λέει ἡ μάνα τς. Ὑστισα λοιπὸν φάγανι κί κίμηθήκενι.

Τοῦ προῦ ἀφοῦ σκουθήκενι, δύνθι ἡ Μαροδίτσα νὰ πᾶν σκουλό. Πῆρι λοιπὸν τὰ χαριτὰ τς κί πᾶνι. Ἰκεῖ ἀπ πᾶνι, βρισκ' πάλι ε τοῦ ἴδιου μέρους (γιατί εἶπαμ, πὼς ἀποὺ κεί ἦταν' οὐ δρόμοι τς), βρισκ' πάλι τοῦ πλάξ κί τς λέει: „Μαροδίτσα, Μαροδίτσα, ἔ γιδῆς κί ἔ δὲ γιδῆς, ἔδρα πιθαμένονι θὰ πάρος,“ κ' ὕστισα ἔφρι.⁴⁾ Τότις ἡ Μαροδίτσα ἔρχισι πάλι νὰ στινονγορευέτι. Πῆ ε τοῦ σκουλό, ἀλλὰ δὲ βρόσιχι ε τοῦ μάθημα διόλ. Νὰ μὴ δὰ ποὺλνολογῶμι, ἔτο πιράσανι ποὺλλές μέρις. Ὅλις⁵⁾ πᾶνι ἡ Μαροδίτσα ε τοῦ σκουλό, τοῦ πλῖ οἴλου ἀφτό τς ὄλι.

Μν' ἄ Κυριακῆ τς λένι τς μάνα τς οἱ γιτόν' σσις: „Δὲ μᾶς δίν' ε τ Μαροδίτσα νὰ πᾶμι νὰ μαζέψουμι λίγα λάχανα κί νὰ πορπατήσουμι λ' γὰκ' ε τοὺν ἴλ'ον;“ Ἦταν μν' ἄ μέρα χιμονητάκ⁶⁾ ποὺλὸ ὄρεία: ὅξ ἦτανι χαρὰ Θεοῦ.⁷⁾ „Γατί δὲ σᾶς νὶ δίνου;“ τς λέει κί τς νὶ δίν' τ Μαροδίτσα. Σ τοῦ δρόμοι ἰκεῖ, ἀπ μαζώντανι λάχανα, γλέπνι ἀποὺ μακροῖα ἕνα παλάτ μι-

γέλου. „Ἐνα παλάτ!“ λέει ἡ μν' ἄ. „Δὲ βᾶμι;“ λέει ἡ ἔλλ'. „Πᾶμι;“ — „Πᾶμι!“ λένι ὄλις κί ξικ' ἴσανι γὰ κεί. Ἄμα φτάσανι, σπρώχν' ἡ μν' ἄ δ' ὄρτα νέροῖξ, σπρώχν' ἡ ἔλλ', ἀλλὰ ποῦ; Ἡ ὄρτα δὲν ἔν' γι.¹⁾ Σπρώχν' κ' ἡ Μαροδίτσα: ἀνοῖ²⁾ ἡ ὄρτα κί πάλι σφαλᾶει, ν' ἔλλεισι μέσα. Κέν' ὕστισα νέροῖξ πάλι, ἀλλὰ ποῦ; Ἡ ὄρτα δὲν ἔν' γι.

Τότις τραβᾶει ἡ Μαροδίτσα μέσα ε τοῦ παλάτ. Ἄνοῖ τῆ μν' ἄ κάμαρ: δὲ βρισκ' κανένανι. Ἄνοῖ τν ἔλλ': βρισκ' τρεῖς ἀθρόπ πιθαμέν'. Ἄνοῖ τν ἔλλ': βρισκ' ἔλλ' τρεῖς. Ἄνοῖ δ' ἀλιφταῖα³⁾: βρισκ' ἕνα πιθαμένονι ξαπλομένον καταῖ ε τοῦ κριββάτ κ' εἶχι ε τὰ χέρια ἕνα χαριτ' κ' ἔγραφι: „Ὅποιους μὴ κλάψ σαράδα μέρις κί σαράδα νύχτις, ἔν εἶνι ν' ἄ,⁴⁾ θὰ νὶ πάρον γυνάινα, κί ἔν εἶνι γοιὰ, θὰ νὶ κάμον μητέρα μ. Ἄν εἶνι παλλ' κάρ, θὰ τόννι κάμον ἀδιωφό μ κί ἔν εἶνι γέρους, θὰ τόννι κάμον πατέρα μ.“ Ἄφτός ἦταν' ἕνας νέος ὄς τριτάδα χρονοῦ, ἦτανι βεσλόπλου. Ἄμα τῶδι ἀφτὰ ἡ Μαροδίτσα, σιέφρι καλὰ κ' εἶπι: „Τώρα ἀποὺ δὲν δὲ βορῶ νὰ βγῶ. Λοιπὸν ἔς καθήσον κί ἔς τόννι κλάψου!“ Κί ἔρχισι νὰ τόννι κλάψ [klei].

Τριαδαῖν' ἄ μέρις κί τριαδαῖν' ἄ νύχτις τὸν ἔλλι: δὲ βούλλουσι μάτ. Τοῦ βράδ βράδ σκώθθι ἀποὺ δίπλα τ κί βγήμι ὅξ ε τοῦ χαγιάτ⁵⁾ νὰ πᾶρ λίγον τοὺν ἀνασασμό⁶⁾ τς. Ἰκεῖ ἀπ καθότανι, πιράει ἀπ κάτ μν' ἄ γύφτσα κί φώναξι: „Καροτίτσις, ψαλ' δάμα!“ Ἄμα εἶδι ἡ γύφτσα τ Μαροδίτσα, τς οἴπι: „Κουρτσάκι μ, δὲ μ' ἀνιβάεις κ' ἰμένα ἀπάρ;“ Ἡ Μαροδίτσα τς οἴπι: „Ἀποὺ ποῦ νὰ σ' ἀνιβάσον; Δὲ βορῶ, δὲ ξέρον.“ Τότις ἡ γύφτσα βγάζ ἕνα σκῆ κί τς λέει: „Πᾶρ του ἀφτό τοῦ σκῆ κί τράβα μι!“ Κ' ἔτο ἀρέφρι. Ἄφ' οἷ ἀρέφρι, ν' ἀρώπσ' ἡ γύφτσα: „Πὼς ἦρθις ἰδώ;“ Κ' ἡ Μαροδίτσα κάτσι κί τς τῶπι οἴλα. Ἡ γύφτσα ἕμα τέτσ' ἀφτά, εἶπι τς Μαροδίτσας: „Ἰσὸ, πιδάμι μ, εἶσι ἀπουσταμέν': ἔδι κ' μῆσ κί τόννι κλάψου [kleu] ἰγῶ. Ἄμα ξυπνήσ, σ φωνάζου κί τόννι παίρν' ε

¹⁾ ἰκεῖ ἀπ s. v. a. ὅτε.

²⁾ = ποὺλάτι.

³⁾ Vgl. zu dieser Form Sp. 125², 299 f.

⁴⁾ = ἔφρι.

⁵⁾ ὄντιες d. i. ὅτε.

⁶⁾ = χιμονητάκι.

⁷⁾ s. v. a. heiteres Wetter.

¹⁾ = ἀνοίγει.

²⁾ aní kontrahiert aus anü = ἀνοίγει.

³⁾ = τελευταία.

⁴⁾ = νῆα.

⁵⁾ „ἔξώστης, Terrasse, Balkon“ = türk. *hajat* „Vorhalle, Hausflur“.

⁶⁾ s. v. a. ἀναπνοή.

ἄδρα ἰσὸν κ' ἰγὼ νὰ εἶμι σὰ μητέρα σας.“ Ἡ Μαροδίτσα εἶπι: „Καλά! κ' ἔπις ἰζ' δανὰ κὶ κ' μήθρη.“

Ἀφοῦ λοιπὸν ἦρθαν οἱ σαράδα μέρις κ' οἱ σαράδα νύχτις, σιώνουσι τοῦ βασιλόπλου κὶ τί νὰ ἰδοῖ; — Γλέπ δίπλα τ μὲν ἄ μάρθρη γυναικα μὶ κατ δόξα μινάλα, ἔσκημ ἔσσην νὰ φασασιῆς, κὶ τοὺν ἔκλι. Ἀφοῦ ν εἶδι, τς λέει: „Ἰσὸν μ' ἔλλαψις, ἰσένα θὰ πάρον γυναικα. Ἀφτείν' ἦταν' ἡ μοῖρα μ.“ Ἰζ' δανὰ ἔμοις εἶδι πισμέν' κὶ τ Μαροδίτσα. Ν ἀροντάει λοιπὸν ἄ γύφτσα: „Τί θέλ' ἀφτείν' ἰδῶ;“ — „Ἀφτείν', τ λέει, ν ἦθρα ἔξ κὶ τοῦ δρόμου κὶ νὶ¹⁾ ἰπῆθρα κὶ νὶ πῆρα.“ Κὶ ἀφτὸ νὶ πιστιψι. Οὐδὲς ξῆπτησι τοῦ βασιλόπλου, ξῆπτησση κὶ οἷκ' οἱ ἀθρόπ, σκουθήσαν οἷα τὰ μύρα, τέλογα, οἱ χῆρις, οἱ κῆτις . . . Οἷκ' λοιπὸν οἱ ἀθρόπ πῆσαν πάλι τοῖ δ'έ τς.²⁾ „Τ Μαροδίτσα λοιπὸν, τί νὰ νὶ κάμουμ;“ ἀρώτσι ἄ γύφτσα τοῦ βασιλόπλου. „Νὰ νὶ βάνουμ νὰ φλέη τς χῆρις κὶ νὰ τς βουσκῆη“, εἶπ' ἡ γύφτσα. Κὶ νὶ βάνουμ νὰ φλέη τς χῆρις. Ἄμα τς πῆρι τς χῆρις ἡ Μαροδίτσα, ἔστιρ' ἀποὺ λίγης μέρις παχόνουμ: ματὶ ἔκλι ἡ Μαροδίτσα κὶ τὰ κλέματα τς γινότσασι μαγαριτόρια κὶ τὰ τρώγαν' οἱ χῆρις κὶ παχόνουμ.

Μὲν ἄ μέρα τοῦ βασιλόπλου ἀπουφάσισι νὰ πῆη ταξείδ. Εἶπι λοιπὸν κὶ οἷκ' τς ἐπιρέτις³⁾ τ κὶ κὶ οἷκ' τς δούλις τ, τί θέλου νὰ τς φέρῃ ἀποὺ ταξείδ. Εἶπι λοιπὸν ἡ μὲν ἄ: „Θέλου ἔνα καπέλλου“, ἡ ἄλλ': „Μὲν ἄ οὐμπρέλλα, οὐ ἄλλους ἔνα παντό, κὶ οὐ ἄλλους ἄλλου. Εἶπι κὶ τς Μαροδίτσα: „Ἰσένα, Μαροδίτσα, τί θέλ' κὶ νὰ σ φέρου;“ Κ' ἡ γύφτσα πιταέτι κὶ τ λέει: „Ἄθ θέλ' τίπουτα ἡ Μαροδίτσα.“ — „Ἄμ ἔξ δά, λέει τοῦ βασιλόπλου, οἷκ' θέλου, ἡ Μαροδίτσα δὲ θέλ' τίπουτα;“ — „Ἄθ θέλου τίπουτα“, λέει ἡ Μαροδίτσα. „Πῶς δὲ θέλ' κὶ τίπουτα;“ λέει τοῦ βασιλόπλου. „Ἐλα πῆξ-ι-μ,⁴⁾ τί θέλ' κὶ νὰ σ φέρου;“ — „Νὰ μ φέρς, λέει ἡ Μαροδίτσα, πέτρα τς ἀπουμουῆς, μαχαίρ τς σφαῖς κὶ σκ' νὶ τς κοιμάλας. Ἄ δὴ κὶ δὲ μ τὰ φέρς, νὰ μαρ-

¹⁾ Aus τρι = τῆρι.

²⁾ = τὶς δουλειές τους. Zu dem Wegfall des -s vor τς vgl. Sp. 204.

³⁾ Schriftsprachlicher Ausdruck.

⁴⁾ = (εἰ)πέξ μου.

μαρῶσ ἡ θάλασσα!“ — „Καλά“, τς λέει τοῦ βασιλόπλου κὶ ἔφρι. — Ἀφοῦ λοιπὸν ἔκαμ τοῖ δ'ές τ κὶ ψόν'σι οἷα τς ἄλλουῆς, ἔβημ μέσα κὶ τοῦ παπῶρ ἡ νὰρθῆ πάλι πίσου. Ἄλλὰ μαρ-μέρουσ' ἡ θάλασσα κὶ τοῦ παπῶρ δὲ θρουχου-ροῖσι, στάθμη. Τότις οὐ καπιτάν'ουσι ἀροντάει τοὺν ἔνασι: „Μὴν ἀστοῆσις¹⁾ τίπουτα;“ ἀροντάει τοὺν ἄλλου. „Τίπουτα.“ Ἄν εἶξ' ἀστουχῆς κανέις τίπουτα. Ἀροντάει κὶ τοῦ βασιλόπλου: „Μιγαλότατι, μὴν ἀστοῆσις τίπουτα;“ Ἄκ' τῆξ²⁾ ἀφτὸς κὶ τοῦ διαφέρ τ κ' εἶδι, πῶς εἶξ' ἀστουχῆς νὰ πῶρ τὰ πρόματα τς Μαροδίτσα. Βγαίν' λοιπὸν ἔξ κὶ πῆρι κὶ ἔνα μαγαζὶ κὶ τς τῶροῶξ. Ἰκεῖ ἀπ τῶροῶξ, τ λέει οὐ προμασιφῆς: „Νὰ ἰδοῖς, τί θὰ τὰ κάμ.“ — Πῆρι λοιπὸν μέρς τοῦ παπῶρ κ' ἡ θάλασσα ξιμαρῶρουσι κὶ φρίζου.

Ἄμα ἔφτσασι κὶ τοῦ παλάτ τοῦ βασιλόπλου, μὲν ἄ κὶ δυὸ τρέξ κὶ δὴν' τς Μαροδίτσα ἀφτὰ ἀπ τοῖκαμ κ' ἔστιρα νὶ πῆρ' ἀπ τοῦ κουδὸ νὰ ἰδοῖ, πῶρ θὰ τὰ πῆη κὶ τί θὰ τὰ κάμ. Νὶ γλέπ λοιπὸν κὶ κρέμασι ἀποὺ νὰ δέδρου τοῦ σκ' νὶ κὶ πῆρι νὰ κοιμασιῆ. Ἄλλὰ τότις τς φουνάξ ἡ πέτρα: „Ἀπουμουῆ, ἀπουμουῆ!“ — „Μὰ πῶς νὰ ἀπουμῆν; λέει ἡ Μαροδίτσα. Ἰγὼ τοιμάδαιν' ἄ μέρις κὶ τοιμάδαιν' ἄ νύχτις ἔκλιγα τοῦ βασιλόπλου κὶ ἀπάν κὶ ἀφτῆς νῆοθ' μὲν ἄ γύφτσα, κὶ νὰ τοῖνι κλάψ μὲν ἄ μέρα κὶ νὰ τοῖνι πῶρ ἄδρα κ' ἰγὼ νὰ βουσκῶ τς χῆρις; πῶς νὰ ἀπουμῆν;“ Κ' ἔπιφτι πάλι ἀπάν κὶ τοῦ σκ' νὶ νὰ πιηῆ. Τότις πάλι ἡ πέτρα τς ἄλλ': „Ἀπουμουῆ, ἀπουμουῆ!“ Κ' ἰκεῖν' ἔκλι πάλι τὰ ἰδῶ κ' ἔπιφτι. Τότις τρέξ τοῦ βασιλόπλου κὶ ν' ἀρωῶξ: „Ἰσὸν λοιπὸν, τς λέει, μ' ἔλλαψις; Ἰσένα θὰ πάρον γυναικα μ.“ Ἰστοῖρα πῆρι ἀπάν κὶ τοῦ σπῆτ κὶ ἀροντάει ἄ γύφτσα: „Οποιοὺς χορῆξ ἀδρόῶγα, δὲ μ κῆς τί τοῖνι κάμ;“ — „Ἰσὸν βασί' ἄς, τ λέει ἡ γύφτσα, κὶ δὲ ξέρς, τί τοῖνι κάμ;“

Κάθι πόρτα κὶ κοιμασιῆ

Κ' ἔνα κοῦφιου καροδάξ.“

Ἐπὶ λοιπὸν θὰ σὶ κάμουμ κ' ἰσένα,“ τς λέει κ' ἔπιφτι κὶ ν' ἔκαμ κοιμασιῆ κὶ νὶ πέταξ. Κὶ πῆρι τ Μαροδίτσα κὶ ζῆσαν' ἰκεῖν' καλὰ κ' ἰκεῖς καλῆτιρα.

Aufgezeichnet von Nuz. Γεωργιάδης aus Skopelos.

¹⁾ astoῆσις aus ἀστοῆσις.

²⁾ = κωτάξει.

B. Volkslieder.¹⁾

Aus Mitilini.

1. Hochzeitslied.

Ὦρα καλὴ νὰ δώσ ἰ Θιὸς σὶ τούτη τῆ δουλεία,
Ἡ Παραγγιὰ τοὶ ἰ Χριστὸς νὰ βάλῃ τῆ βλουγία.
Ἄς πῶ τοὶ γὼ ὦρα καλὴ νὰ μιταδιφτιρώσου
Τῆ βγινικὰ τῆ νύφη μας ἀγέρα νὰ τῆ δώσου.
Νύφη μου ὠραιότατη νὰ ζῆς τοὶ νὰ γιράσης,
Νὰ ζήσης χρόνοι περισσοὶ τὸ ὄμουρφα νὰ πι-
ράσης.
Ὁμουρφη ποῦσι, νύφη μου, σὰν τ οὐρανοῦ τς
ἀγγέλοι,
Μεγάλῃς Πέφτης λειτουργιὰ τοὶ τῆς Αἰδοῦς
βγαδζέλι.
Σηρώνω τὰ ματάκια μου μὴ τῆ ταπεινουσῆνη
Ὡσὰν ἰ λόγους, νύφη μου, σ τὸν γόζμου δὲν
ἐγίνῃ.

Τὰ κάλλη σου, νυφούλα μου, δὲν τὰχ ἄλλη καμμία
Σ τὸν γόζμου, εἶνι φαιρό: δὲ θέλει μαρτυρία.

Von derselben Alten wie das Märchen Nr. 2
(Sp. 478—480).

2. Kinderlied.

Ἐβγα, ἦλ' οὐ, πύρουσέ μι,
Τὸ ἐγιους Κουσταδίνους εἶμι.
Ἐβγαλι τὰ μάβρα σου
Τοὶ βάλι τὰ χρυσά σου.
Ἄψι τὰ καθήλ' α σου,
Νὰ φέξ ἡ ἀκκλησά σου.
Κάδαρ ἡ Μαρία
Πὰ σ τὸν παραθύρι
Τοὶ τσέδα τὸν μαδίλι,
Τ παπῶ τὸν πιραχίλι.

Mitgeteilt von Παπαχρυσόπουλου. Es wird von Kin-
dern gesungen, wenn die Sonne von einer Wolke ver-
deckt wird.

¹⁾ Auf das Sammeln von Volksliedern bin ich nicht
ausgegangen, weil sie viel weniger treue Dialektproben
als prosaische Texte bilden. Neigen selbst die Märchen-
erzähler dazu, Formen der Gemeinsprache in den Dia-
lekt einzumischen (vgl. dazu Psichari Essais II S. CXLIX),

Disticha.

3.

Μὲς τοῦ δάμ¹⁾ μας ἤμαδαν τοὶ στουλίζουμαδαν.
Πέρασι τὸ ἰ jaβονγκλός-ι-μ²⁾ τοὶ διμουνίζουμαδαν.

4.

Ἡ Νούνα, ἡ φστανούδα³⁾ ἔχεσι δεῦ κακ' α.⁴⁾
Τύφλις τοὶ μούδζις νάχη,⁵⁾ ὅποιους τὰ φέρῃ πλά!

5.

Ὡ λιγρέ μ τὸ ἀδζιλουμάτ-ι-μ⁶⁾ τὸ ἀδζιλου-
φρόδι μου
Σ τ' Ἀλιφαδά⁷⁾ πονκάτου εἶνι τοῦ σπῆτι μου.

6.

Σὶ δίνου, κόρη, τὴν ἰφτσῆ μὴ οἴλη μ τῆ γαρδία,
Νὰ ζήσιτι σὰ δὰ βονὰ τοὶ μὴ πουλλη πλουσία.

7.

Τς κόρης μου τοῦ ματόφρουδου κὶ τοῦ γοῦ μου
τὰ κάλλη
Ἰψὲς μὴ τὰ ζγοράφησαν⁸⁾ οἱ δικουχτὼ δα-
σκάλοι.

so verhindert bei den Liedern schon das Metrum vielfach
die Anwendung des reinen Dialekts. Dies gilt aber in
erhöhtem Maße für die nordgriechischen Mundarten, in
denen durch den Vokalschwund der metrische Wert vieler
Worte verändert wird. Ich habe die Sprachmischung
natürlich belassen, wo sie sich mir bot, zumal sie gerade
für die Volkslieder charakteristisch ist.

¹⁾ „Hütte.“

²⁾ „Mein Geliebter.“

³⁾ aus φουστανούδα, entweder Spitzname „die ein
φουστάνι (Frauenrock) tragende“ oder Familienname „die
Frau oder Tochter des φουστάνος“.

⁴⁾ κακ' α „Truthahn“, s. Sp. 444.

⁵⁾ Fluch, s. Sp. 465.

⁶⁾ „engeläugig.“

⁷⁾ Dorf westlich von Mitilini.

⁸⁾ = ζογράφησαν; vgl. Sp. 207.

Aus Plomari.

8.

Ἀπ τῆ Πλαῖά¹⁾ ε τοῦ Δοίγωνα²⁾
Ἀγάπησα μὲν ἄ Ρήγνα.
Πέρασα τὸ ἄπ τοῦ Ἀγοῶ³⁾

Ἐν¹⁾ ἴγσα πικρόν²⁾ νὰ κοράζ.
Πέρασα τὸ ἄπ τοῦ βορό³⁾
Ἐν ἴβρα νηὸ νὰ πιῶ.

Aus Eresos.

9. Abzählreim.

Ἰλιφρον πιπίλιφρον⁴⁾
Στάφτον τοῦ ἀήφουρου
Τοὶ βράζον πέδι πέτσισ⁵⁾
Τοὶ πέδι πιδοικού'α.
Ἰὰ μέ, ἰὰ σέ,
Ἰὰ τοῦ μαφρουπέτσι.
Πέτσικας⁶⁾ ἰκάμισι
Μάβρη ἑῶγα γένησι,
Μάβρη τοὶ φερματσιοή.
Φύγα σὺ, μουρὴ κουτσή.

Disticha.

10.

Νῆταν ἡ γῆ καφασουκή,⁷⁾ νᾶμι τοὶ παναθύρα⁸⁾
Νὰ σ' ἴβλιπι ἡ μέννα σου ε τὰ μάκια τὸι ε τὰ
φρύδια.

11.

Νύφη μ, τοῦ νυφουστόλι σου ἀδέξιοι σοῦ τοῦ δάψαν
Τὸ ἄπᾶνου ε τοῦ νυφουστόλι σου σένα τὸι μένα
γραψαν.

12.

Ἄσπρ' εἶσι σὺ τὸ ἔσπρα φουρεῖς τὸ ἔσπρ' εἶν⁹⁾
ἡ φουριῶ σου
Τὸ ἔσπρα λουλούδια πέφτουνι ἄπ τῆ πορπα-
τηκῶ⁹⁾ σου.

13.

Γαβρέ μ τὸ ἄν ἴβις σὶ βαζῶε τὸ ἄν ἔκουψις
ζουβούλι,¹⁰⁾
Καλὰ νὰ τοῦ μωρῖζισι, νὰ σὶ δουλέβριν οἶλοι.

¹⁾ Dorf östlich von Potamos.

²⁾ Τοίγωνα Dorf bei Plaja.

³⁾ Ἀγοῶσι nordwestlich von Potamos.

⁴⁾ Sinnlose Worte. ⁵⁾ = πέδοικες.

⁶⁾ πέτσικας „Hahn“, auch auf Chios, Κωνελλάκης, Anz. S. 166 n. 19. Vgl. Sp. 147, § 30.

⁷⁾ = καφασουκή „vergittert, mit Gitterwerk versehen“ von καφάσι = türk. kafes, serb. kafes, kafaz, rum. cafás „Fenstergitter“ (Miklosich, Türk. Elem. I 85. G. Meyer, Alb. Wtb. u. kafés).

⁸⁾ mit palatalisiertem r = παναθύρια „Fenster“.

⁹⁾ = πορπατηξιά.

¹⁰⁾ Türk. zümbül „Hyazinthe“.

14.

Προυβέλιτι νὰ δοῦτι μὲν ἀγαλιὰ μιτωμέν⁴⁾
Σιοβέτις ε τοῦ λιμό⁵⁾ τονν τσ' ἀξάγωνα⁶⁾ διμέν'.

15.

Βρέ, δά ν' ἴφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾
ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾ ἰφρη⁸⁾
Πάτρωνας κατιβαίνει μὲ τῶσπον τοῦ βρασι.

16.

Ἄφουριζιμὸ θὰ βγάλου τοὶ νὰ τοῦ ξέριτι:
D Βαρθαδζιλῆ⁹⁾ γ' γαῖδάρα νὰ μὴ γ' γαλτσέ-
βριτι.¹⁰⁾

17.

Κ' οὐρῆ τοῦ Θιοῦ νὰ ἔχη ἔφρη ἰ' Ἀραπαριά¹¹⁾
Ποῦ ἔβαλι γ' βαρούτα πάνου ε κὴ ἄραταριά.¹²⁾

Rätsel.

18.

Σιδούκα¹³⁾ ποῦ πάνου,
σιδούκα ποῦ κάτου
τὸι καταμοσῆ ἀνιμῖ.¹⁴⁾

19.

Ποῦ πῖσου πῖ¹⁵⁾ τοῦ σπῖκ' μας
μὲν-ν¹⁶⁾ αἶγα διμουρῖζει.

¹⁾ = δέν. ²⁾ = πετεινόν „Hahn“.

³⁾ Πορός, Dörfchen nordöstlich von Akrafi, auf Kiepers Karte falsch Forós geschrieben.

⁴⁾ ἀγαλιὰ μεθωσμένοι.

⁵⁾ = λιμό. ⁶⁾ = ἔξάγωνα.

⁷⁾ „τί εἶναι“. ⁸⁾ = ἔφρη.

⁹⁾ = τοῦ Βαρθαγγεῆ.

¹⁰⁾ = τὴν καβαλλικέετε.

¹¹⁾ „Mehrenbrut.“

¹²⁾ „Felsen.“

¹³⁾ = σεντούκα.

¹⁴⁾ = ἀνιμῖ. — Auflösung: die Schildkröte.

¹⁵⁾ = ἀπέ.

¹⁶⁾ Zu dem eingeschobenen ν vgl. Sp. 213 § 46. — Auflösung: διάστρια (Frau, die die Kette des Gewebes herstellt).

C. Sprichwörter.¹⁾

1. *Οὐκ οἱ παροῖδις, ποῦ καπνίζω, θαρρεῖς, ποῦς μαγειρέβω;*

„Glaubst du, daß sie überall kochen, wo die Schornsteine rauchen?“

2. *Ὅπου φιλέει τὰ λάχανα, φιλέει τὸν καρόλον.*

„Was dem Kohl nützt, nützt auch dem Lattich.“

3. *Ἰ Θεὸς ὅσον τὸ ἕξι, πέδ' ἕξι ἄνοι καταπονεῖ.*

„So alt Gott wird, mit fünf sechs Heiligen nimmt er es noch auf.“ Vgl. Πολίτης, Παροιμ. III 567. 570.

4. *Κάθι πέρθε καλύτερα.*

„Jedes Vorjahr war besser.“ Die vergangenen Zeiten erscheinen immer besser als die Gegenwart.

5. *Τοὶ ἵ ἄνοι φουβέρεθ' ἑλιν.*

„Auch die Heiligen müssen eingeschüchtert werden.“

6. *Ὅσον ἴ ἀνάγια τὰ σκόρδα, χονδρόνιν.*

„Je dünner der Knoblauch gesät ist, desto stärker wird er.“

7. *Σ τ' αὖτ' ἂν πόρτα, ὅσον θέλεις, βρόδα.*

„An des Tauben Pforte poche so viel du willst!“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon IV 1040 n. 1.

8. *Παπᾶ πιδί — τ' διαβόλ' γόν'.*

„Eines Pfaffen Sohn — des Teufels Enkel.“

9. *Τὰ μιταξοντὰ βρατσὰ θέλιν πιδέζα σέλια.*

¹⁾ Die folgenden Sprichwörter verdanke ich Δρ. Κύριος, Scholarehen in Ajasso, II. Ἐλευθεριάδης in Petra, einen großen Teil aber Σπρ. Αναγνώστου, der sie 1888 in Mandamados gesammelt hat. Letzterer schrieb mir, daß er in seiner Sammlung die echt lesbischen Sprichwörter von den fremden nicht geschieden habe. Sprichwörter sind ja aber, wie fast alle Volksüberlieferung, nicht alleiniger Besitz eines beschränkten Gebietes, sondern größtenteils der ganzen Nation gemeinsam, ja sogar international; man kann da also nicht von echt und fremd sprechen. Zudem sollen die Sprichwörter hier in erster Linie als Sprachproben dienen.

„Seidene Hosen verlangen dazu geeignete Beine.“

10. *Τὸν σακκούλ' ὅπ' τὸ ἕξι, εἰς τὸν μύλον θὰ πᾶ.*

„Wo auch der Sack hingehen mag, er wird in die Mühle gehen.“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon III 1810 n. 52: Es geht ein jeder mit seinem Sack nach der Mühle.

11. *Τέχν' ἕξι τὸν ῥιπᾶν, ποῦ πιάν' εἰς φύλλα τὸν βγαίν' τὸν τσιγάλ'.*

Kunst braucht der Rettig, nimmt man die Blätter, so kommt der Kopf hervor.

12. *Τὸν στῆνι μουνὸ δὲ φτάν' τὸν διπλὸν πρὸς ἕξι.*

„Der Strick reicht einfach nicht aus und doppelt ist er zu lang.“

13. *Ὅποιος πιάν' μέλ', θὰ γλειπὸν τὰ δαχτυλία.*

„Wer Honig anfakt, wird sich die Finger lecken.“ Vgl. Wuk, Volksmärchen d. Serben 336: Wer Honig mit den Händen mengt, leckt die Finger ab. Decourdemanche, 1001 Proverbes tures n. 163.

14. *Πλέβω τὰ μήλα εἰς τὸν ἰαλὸν, πλέβω τὸν οἶ καβαλλίαν.*

„Schwimmen die Äpfel an den Strand, so schwimmen auch die Pferdeäpfel.“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon I Sp. 106 n. 9: Da schwimmen wir Äpfel, sagte der Rossäpfel und schwamm mit den echten.

15. *Τὸν χοῖν' σὰ δὲ δὸν γυρίεις ἀνάστειλα, δὸν Θεὸ δὲ δὸν βλέπ.*

„Wenn man das Schwein nicht auf den Rücken kehrt, so sieht es Gott nicht.“

16. *Ἐνας κοῦκκου δὲ φέρν' καλοντσαίω.*

„Ein Kuckuck bringt keinen Sommer.“

17. *Τὸν φίδ' σὰ δὲ τὸν πειράξω, δὲ σὶ δαγάν'.*

„Wenn du die Schlange nicht reizest, beißt sie dich nicht.“

18. *Οἱ στραβοὶ οἱ γαῖδάρι εἰς τ' χασουφι-γαριὰ βορσοῦν.*

„Die blinden Esel weiden beim Schwinden des Mondes.“

19. Γὼ τὸν λέγον: χαδοῦναι εἰμι, τὸν τῶος ρουτῶ, πόσα μουρά ἔχου.

„Ich sage ihm: ich bin kastriert, und er fragt mich, wieviel Kinder ich habe.“ Vgl. etwa Schleicher, Litanische Sprichwörter 156: Ich frage dich nach den Enten und du redest von den Gänsen.

20. Ἴ καλὸς καπιτάνου ε τ φουρτούνα φαίντι.

„Der tüchtige Kapitän zeigt sich beim Sturm.“

21. Εἶδης παρέδου ἄλουρου, εἶδης τὸν Χ'ὼν ρουσκό.

„Hast du schon einen vernünftigen Chier gesehen, so hast du auch schon ein grünes Pferd gesehen.“ Vgl. Ηελίτης, Ηεζου. III 636: Εἶδες πράσιν' ἄλογο, εἶδες Γιάννη γρόνηρο. I 588, 592.

22. Ἡ κάτα τὰ νύχα πῶξ δὲ δ' ἀλλάξ.

„Die Katze wechselt die Krallen nicht, die sie hat.“

23. Ἀλλ' ε δουν ἀδρειζομένου, ποῦ δουν πιέσιν δυὸ σπασμέν'!

„Wehe dem Tapfern, den zwei Schwächlinge fangen!“ S. Ηελίτης, Ηεζου. IV 555f.

24. Ὅποιος δὲ θέλ' νὰ ζυμῶ, δέξα μέρις κουρνίξ.

„Wer nicht kneten will, der siebt zehn Tage lang.“

25. Ἐνας παλαβὸς ἔχιν' μν'ὰ πέτρα ε τὸν πγάδ, τὸν πᾶν κατὸ καλοὶ τὸν δὲ βορσοῦν νὰ δ βγάλιν.

„Ein Narr wirft einen Stein in den Brunnen und hundert Tüchtige können ihn nicht herausbringen.“

26. Ἴ βορσινὸς ἰ γάδαρος κᾶν' δοῦ πι- σου ρουσκό.

„Der vordere Esel macht den hinteren klug.“

27. Μήτι δέδρου χορὶς ξιράδ, μήτ' ἄθρι- πους χορὶς ψιγάδ.

„Kein Baum ohne trockenen Ast und kein Mensch ohne Fehler.“

28. Ἰ ἀπιδιά, πῶξ ἀπιδιά, τρῶ πιτσιξέξ.

„Der Birnbaum, der Birnen trägt, wird mit Steinen geworfen.“

29. Ἴ λύκος ε τν ἀμμουζέξ καίριτι.

„Der Wolf freut sich beim Sturm.“

30. Ἴ Θεὸς σκάλις ἀνιβάξ τὸν σκάλις κατιβάξ.

„Gott führt treppauf und treppab.“

31. Δοῦ λύκου, δοῦ ρουτῶσαν, γιατί ἔξ τὸν ζυγίξ τ κουρσό. „Γατί, εἶπι, κᾶνον τ δλ'ὰ μ ἀτός-ι-μ.“

„Der Wolf wurde gefragt, warum er einen so dicken Nacken habe. „Weil ich meine Arbeit selbst mache“, erwiderte er.“

32. Εἶπι ἰ γάδαρος τὸν πιτὸν τσιφέλα.

„Der Esel nannte den Hahn Großkopf.“

Wir sagen: Ein Esel nennt den andern Langohr, denken aber dabei an zwei Dummköpfe, während das griechische Sprichwort sich z. B. auch auf zwei Häßliche bezieht.

33. Σὰ βέξ ποτικὸς μέξ τὸν λάδ, δὲ λέγιν: ποτικὸς ἔπισι, ἀλλὰ ποτισοί.

„Wenn eine Maus ins Öl gefallen ist, so sagt man nicht: eine Maus ist hineingefallen, sondern Mäuse.“

34. Φέμα μαγειρέβξ: ἦ τδλ'ὰ σ τὸν βορίστ.

„Du kochst eine Lüge: dein Bauch findet sie,“ d. h. doch wohl: Was du dir eingebrockt hast, mußt du aussessen.

35. Κατὰ τὸν πέπλουμα σ ν' ἀπλόν'ε τὸν τὰ πουδάριε σ.

Vgl. unser „sich nach der Decke strecken“.

36. Ποῦ νὰ ἔβρου τόσα μαδύλ'α νὰ στυπ- πώσου τόσα στόματα; Κάλλ'α μὴ ἕνα στυππῶνου τὸν θρό μ.

„Wo soll ich soviel Tücher hernehmen, um soviel Mäuler zu stopfen? Besser, ich stopfe mit einem das meinige.“

37. Βέλεν δοῦ τριλλὸ νὰ βγάλ' τὸν φιδ' ἀπ δ δρόπιε.

„Sie ließen den Narren die Schlange aus dem Loch nehmen;“ wir sagen: die Kastanien aus dem Feuer holen.

38. Πιὸ πουλὸ ψουμὶ τρώριτι μὴ τὸν μέλ' παρὰ μὴ τὸν ξειδ.

„Es wird mehr Brot mit dem Honig gegessen als mit dem Essig.“

39. Κᾶν τὸν καλὸ νὰ βοῆξ τὸν βιλᾶ σ.

„Tue das Gute und du wirst deine Not haben.“

40. Ὅπου βρέξ, μαβριξ τδ' ἔπου χορνίξ, ἀσπριξ.

„Wo es regnet, wird es schwarz, und wo es schneit, wird es weiß.“ Vgl. unsern Kinderreim:

Ich sage dir was:

Wenn es regnet, wird's naß,

Wenn es schneit, wird's weiß,

Du bist ein kleiner Naseweis.

41. Στραβός σάν ανοίξῃ τὰ μάτια τ, βλέπ
πουλὲ μακριά.

„Wenn der Blinde seine Augen öffnet,
sieht er weit.“

42. Κάθε δὲλ' ἄ θέλ' δοὺ ἑμβάβῃ τς.

„Jede Arbeit verlangt ihren Meister.“

43. Κάστρου χορὴς προῦδοτ δὲ παραδίδοι.

„Keine Festung wird ohne Verräter über-
geben.“

44. Ὅποιος εἶνι στραβός, ἀγοράζ' ψουμί.
Ὅποιος ἔχ' ἕνα μάτ, παίρν' ἀλέβρ. Τὸ ὅποιος
ἔχ' δυὸ μάτια, ἀγοράζ' στάρ.

„Wer blind ist, kauft Brot; wer ein Auge
hat, Mehl und wer zwei Augen hat, Korn.“
(Weil er sonst nicht sicher ist, Brot aus reinem
Korn zu erhalten.)

45. Ἀπὸλὰ ἴνι ἱ Θεός, μὰ χαμλὰ βλέπ.

„Gott ist hoch, aber er blickt tief.“

46. Ἰ στυλὸς ἐτῶσιν ποῦ τρῶ ψουμί, γαβγίξ.

„Der Hund bellt da, wo er sein Brot
frißt.“ Vgl. Schleicher, Litauische Sprichwörter
152: Wo du bellen wirst, da wirst du auch
fressen. 165: Wo der Hund sein Fressen be-
kommt, da bellt er auch.

47. Σὰ δὲ κλέπῃ τὸν μονρό, ἡ μάνα τ δὲ
τ δὲ βζι.

„Wenn das Kind nicht weint, gibt ihm
seine Mutter nicht die Brust.“

48. Ἰ ἀκροὺς πιάτ' τὰ πλ' ἄ ἀπ τς σὺρῆς.

„Der Kluge fängt die Vögel an den
Schwänzen.“

49. Ὅποιος δὲ βοικεῖ νὰ δειρ τὸν γαδου-
ρέλ, δέρν' τὸν σαμερέλ.

„Wer den Esel nicht schlagen kann, schlägt
den Sattel.“

50. Ἰ πιτρός σὰ βαίτ' ἄ νόρτα, χαμλόν'
τὸν τσιφάτ' τ.

„Wenn der Hahn in die Tür tritt, senkt er
seinen Kopf.“ Sagt man von einem Gernegroß.

51. Ἰ λύκος μὲ τς μῆγς δὲ χορταίν'.

„Der Wolf wird nicht von Fliegen satt.“

Vgl. Decourdemanche, 1001 Proverbes tires
n. 614.

52. Ὅδας θέλ' ἱ δζουβάν'ς, τὸ ἀπ δοὺ
δράγον βγάζ' γάλα.

„Wenn der Hirt will, bekommt er auch
vom Boeke Milch.“

53. Τὰ παλ' ἄ βαλόν'ς — τῶσρα σ χάν'ς.

„Alte Sachen flicken heißt sein Geld ver-
lieren.“

54. Ἀπὸ πίσου τὸν δοὺ βαδὲ δοὺ βολζίν.

„Hinter dem Rücken wird auch der König
beschimpft.“

55. Κατὰ τὸν πέπλουμα δὲν' ἱ Θεός τὸν χρέϊον.

„Nach der Decke gibt Gott die Kälte.“
Der Arme empfindet manchen Mangel nicht
so stark, wie ihn ein nicht daran Gewöhnter
empfinden würde.

56. Τὸν ψέμα οὐλόψεμα δὲ γίβτι.

„Die Lüge erweist sich als nicht ganz
Lüge.“ In jeder Lüge pflegt ein Körnchen
Wahrheit zu stecken.

57. Κάλλ' ἄ ἕνας φίλος παρὰ χιλ' ἄ γρόδα.

„Besser ein Freund als tausend Piaster.“

58. Τ' ὄδιντ' μας ἱ στυλὸς ὄδιντ'ους
τὸ ἀφτός.

„Unseres Gevatters Hund ist auch unser
Gevatter.“

59. Ἡ καμήλα δὲ πσαίν' ἀπ τὰφτι.

„Das Kamel lahmt nicht am Ohr.“ D. h.
wenn ein Kamel einen Schaden am Ohr hat,
so ist das nicht so schlimm, als wenn es etwa
lahmen würde. Man wendet das Sprichwort
z. B. an, wenn ein Millionär einen Verlust hat,
den er jedoch überwinden kann.

60. Σ ἕνα μέρως, π δὲ σὶ βάζιν μάγειρα,
νὰ μὴν ἀνκατέβης τὸν χλ' ἄρ σ.

„Wo man dich nicht als Koch anstellt, da
tauche deinen Löffel nicht ein.“

61. Παρηγορεῖς τὸν ἄρροστον, ὥστι νὰ
βγῆ ἡ πόή τ.

„Trost dem Kranken, bis er seine Seele
aushaucht!“

62. Ἰ Χάρος εἶνι ξὸ πέπλουμα.

„Der Tod ist eine goldene Decke.“

63. Ποίος ἔφαγε τὸν μέλ'; Αἰέ: Κόά, μέλ' σσα!

„Wer hat den Honig gegessen? Er sagt: Weg,
Biene!“ (weil sie ihn verdächtig macht). Στεεζν.

64. Τὸν μεγέλον ψάρ τρῶ τὸν μικρό.

„Der große Fisch frißt den kleinen.“

65. Ἀὲ ὄχιν' ἱ Θεός πάδα πῆγτις τὸ ἀβγά.

„Gott wirft nicht immer Kuchen und Eier.“

66. Εἶδης ποτέ τσαρό μὲ τσινούρτα πα-
πούττα;

„Hast du je einen Schuster mit neuen Stiefeln gesehen?“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon IV 399 n. 11: Der Schuster hat die schlimmsten Schuhe; n. 16; Sp. 400 n. 28.

67. Τοὺ ποὺλὲ τοὺ φῶς δὲ βλάπτ.

„Das zuviele Licht schadet nicht.“

68. Κοὺδὰ ε τοὺ ξηρὸ τοὺ κῶλου κάριτι τοῖ τοὺ χλουρό.

„Mit dem dünnen Holz wird auch das grüne verbrannt.“ Vgl. Decourdemanche, 1001 Proverbes tures n. 157; Wuk, Volksmärchen d. Serben 327.

69. Πιριμέναμι τσβάλ τοῖ ἴρι χαράο.

„Wir erwarteten ein Tsuval und es kam ein Charar.“ τσουβάλι ist ein leinener, χαράρι ein härener Sack, größer als das Tsuval.

70. Κάθι τόπους τοῖ σνήθια, κάθι μαχαλάς τοῖ πριάο.

„Jeder Ort hat seine Sitte, jedes Stadtviertel seinen Gebrauch.“

71. Ἄ γέν' τ χοίρ τοὺ μάλλι μιτάξ,

Θὰ γέν' τοῖ τ χοιριάτ τοὺ πιδι μὶ γνῶσ
τοῖ μὶ τάξ.

„Wenn das Haar des Schweines Seide wird, dann wird auch der Bauernjunge Verstand und Artigkeit bekommen.“

72. Τέτοιον τσιφάλ', τέτοιον κῶριζμα.

„Wie der Kopf, so das Rasieren.“

73. Κατὰ μὲν ἀ φονρά εἶπι τσι ἴ Οὐβριγὸς νὰ κὰν' ταζοείδ — ἔτυχι Σάββατον!

„Einmal sagte auch der Jude, er wolle eine Reise machen — da war gerade Sabbat!“

74. Τοὺ στραβὸ τοὺ κῶλου τοὺ σῶξ ἢ φοντιά.
„Das Feuer macht das krumme Holz gerade.“

75. Τρεῖς μέρις μέγα θάμα.

„Ein großes Wunder dauert drei Tage.“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon V 449 n. 9: Una maraviglia dura tre giorni, und: „Ein Wunder dauert nicht länger als neun Tage.“

76. Τέτοια ὄρα, τέτοια λόγια.

„Wie die Stunde, so die Worte“ (z. B. wenn einer, der zuviel getrunken hat, dummes Zeug redet).

77. Τῆ τρηνη τοῖ τοῖ Βαζῶ βαίν' ἰ διὰ βουλους ε τοὺ jaló.

„Zu Karneval und Palmsonntag geht der Teufel ans Meer“ (d. h. wohl: nimmt er am

Fest teil, das in Gegenden, die so liegen, am Meeresstrand stattzufinden pflegt). Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon IV 1058 n. 12: Auch der Teufel juchezt einmal alle Jahre (nämlich um Mitte Fasten, weil in der Fastenzeit die meisten Sünden geschehen).

78. Θέλοντας ἰ ν' κοιτίοις, μὴ θέλοντας ἰ ζουγράφους — φόρισι τοῖ σὺ, Χριστέ μου, κότωνα παπούτσα!

„Wenn der Herr will, mag auch der Maler nicht wollen, dann mußt auch du, mein Christus, rote Schuhe tragen.“

79. Βρέξ, δὲ βρέξ —

τ παραγοῖ ἢ ῥόγα τρέξ.

„Mag es regnen oder nicht regnen — der Lohn des Dieners läuft weiter.“

80. Τοὺ νῆρα τσι νῆβρισα τοὺ σπειραν, ἔμ δὲν ἰφύτροσι.

„Sie haben das ‚O besäß' ich's!‘ und ‚O hätt' ich's gefunden!‘ gesät, aber es ist nicht gewachsen.“

81. Τ διαβόλ οὔτι τσιρί.

„Dem Teufel auch nicht eine Kerze!“ Vgl. das ironisch gefaßte Sprichwort Πλιτρε, Παρωμ. IV 367 und 385 n. 61.

82. Τοὺ χέο, ποῖ δὲ δουρεῖς νὰ δαγάς, φοῖλα του.

„Die Hand, die du nicht beißen kannst, küsse!“ Vgl. Decourdemanche, 1001 Proverbes tures n. 63.

83. Τέτοια χάλ'α ἔξ ἢ ῥόκα, ἴδα π νὰ γιμῶδ τ' ἀδράγι.

„Der Rocken leidet solche Not, bis die Spindel gefüllt ist.“

84. Ὅπου φτώχα, τσι γρίν'α.

„Wo Armut, ist auch Zank.“

85. Κάλ'α ἔνα τσι ε τοὺ χέρι

Παρὰ δέκα τσι καστέρι.

„Besser eines in der Hand als zehn und warten.“

86. Βράσι τοὺ γάβουρα τσι πιε τοὺ ζμί τ.

„Koch den Krebs und trinke seine Brühe!“

87. Κάθι πρῶμα ε τοὺ τσιρό

Τσ' ἰ κοιλ'ὸς τοὺν Ἀβγουστο.

„Jede Sache zu ihrer Zeit und der Kolios [eine Makrelenart] im August!“

88. Ἀογιζ' ἰ ἀγοριδα νὰ γίν' μέλ.

„Die unreife Traube braucht Zeit, um süß zu werden.“

89. Ἡ γωνία ποτιὰς μόλις δὲ γίνῃ.

Nach Στεφανίδης: „Der Eckstein wird niemals ein Füllstein (türk. *molos*).“ Soll wohl soviel bedeuten wie das Sprichwort Ὁ λύκος (oder τὸ γίδι, τὸ γουρούνι) πρόβατο δὲ γίνεται (Ηελίτης, Ηερωμ. III 664, 668).

90. Τοῦ φρονίμου τὰ πιδιά, πρὶν πνάσῃ, μαγειρέβῃν.

„Die Kinder der Verständigen kochen, ehe sie hungern.“

91. Οδβριγὸς, σὰ μουφλονζιάν’.

Τὰ παλιὰ τιφτίρια πιάν’.

„Wenn der Jude Bankerott macht, greift er zu den alten Rechnungen,“ d. h. wohl: hofft er von ihnen Hilfe in seiner Bedrängnis. Ähnlich Ηελίτης, Ηερωμ. IV 636 n. 5.

92. Ἀλὶς π τοῖν δέρον διζουχτώ, τοῖ δὲ δὸν δέρον’ ἰ νοῦς του!

„Wehe dem, den achtzehn prügeln und den nicht der eigene Verstand prügelt!“

93. Ἰ ἀλιποῦ τὰ σταφιλά, ποῦ δὲ φτάν’, τὰ κἀν’ κριμαστόρια.

„Der Fuchs macht die Trauben, die er nicht erreicht, zu Hängeobst“ (das man für den Winter hängen läßt). Bedeutet dasselbe wie unser Sprichwort von den saueren Trauben.

94. Πιρῆ τοῦ νιρὸ ἀπονικῆ ἀπ τ ἔχιρον.

„Erläßt das Wasser unter dem Stroh fließen.“ Sagt man von einem, der seine Schlaueit und seine Pläne verbirgt.

94a. Τὸ λάθ ε τς ἀθρόπ γινόδιν.

„Irren ist menschlich.“

95. Φώρα ῥτι ε τὸν μαχαλᾶ σ: ψουρον-βότανον γίριβῃ!

„Die Krätze ist in dein Revier gekommen: suche Krätzekraut!“ Wenn das Unglück in deine Nachbarschaft kommt, treffe rechtzeitig Vorkehrungen, weil du schon in Gefahr bist. Vgl. Ηελίτης, Ηερωμ. III 446, 12. 462f., 53. 54. 473, 24. 459 ff.

96. Κόφτι τ σκαμν’οῦ μας τὸν πουδά, ἄλλον πουδά.

„Ist der Fuß unserer Bank zerbrochen, ein neuer Fuß (herbei)!“

97. Καλαμύσσαμ τ πιδιοῦ μας τὸν πουδά τὸν τὸν ζέναμ ἀπ τὸ πρῶτα πὸ καλίτιρον.

„Wir haben das [gebroschene] Bein unseres Sohnes in Schienen gelegt und besser gemacht, als es vorher war.“ Ironisch.

Schriften der Balkankommission. I. Heft VI.

98. Ἰ ἀστριὰ κἀν’ κατέστ:

„Gibt der Dornenstrauch einen Mast?“ Zu ἀστριὰ vgl. Sp. 137 f., § 27.

99. Ἀπ ἔξ’ ἀπ δὸν χορὸ πουλλὰ τραγούδια.

„Außerhalb des Reigens gibt es viele Lieder,“ d. h. wenn man nicht selbst bei einer Sache ist, ist es leicht, guten Rat zu geben.

100. Οἶλα καλὰ τοῖ τὸν μέλ’ γλυκό.

„Alles ist gut und der Honig süß,“ d. h. alles ist in bester Ordnung.

101. Τοῦ σέριου τοῦ κδεῖδ’ σπῆ τ’ ἀδζό.

„Der zu scharfe Essig zersprengt das Gefäß.“ Vgl. Ηελίτης, Ηερωμ. II 698. IV 576. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon I 899 n. 17: Scharfer Essig frißt das Faß.

102. Δὸν γόραα ρουτῖσαν, τί κἀνν τὰ μοιρά σ, τῶ εἶπι: ὅσον πᾶν, μαβριζῖν.

„Der Rabe wurde gefragt, was seine Kinder machen, und er antwortete: sie werden schwärzer, je größer sie werden.“

103. Τοῦ μύλου ταιδῆς,

Τὸν σακκούλ’ σ τρουπῆς.

„In die Mühle stichst du und durchlöcherst deinen Sack.“ Statt τὸν μύλου sagt man auch τὸ μύλωνᾶ. Bezieht sich auf einen, der dem schaden will, dem er seine Sache anvertraut hat.

104. Ἀμ ξέο ἰ γάδαρους τὰ φῆ τριφίλλ’;

„Versteht wohl der Esel Klee zu fressen?“ Klee ist ein zu feines Futter für den Esel.

105. Κάποντι ε τὰ λάραα τοῖ φέτους ε τὰ μαροῦλ’α.

„Einstmal im Kohl und heuer im Latich.“ Wird nach Στεφαν. ungefähr in demselben Sinne gebraucht wie Nr. 223.

106. Ὅποιους δὲν ἀκοῦ γων’οῖ, παραγων’ιᾶς καθίτ’.

Wortspiel zwischen γων’οῖ und παραγων’ιᾶς. Vgl. Ηελίτης, Ηερωμ. IV 84 ff.

107. Κάθι βόδιον σὶ καλό.

„Jedes Hindernis ist zum Guten.“ Sagt man z. B., wenn jemand verhindert wird, eine Reise anzutreten, und dadurch vor großem Unglück bewahrt wird.

108. Τοῦ νιρὸ πᾶ δὲ θουλώδ, δὲ καθαρέβῃ.

„Wenn das Wasser nicht trübe wird, wird es nicht rein.“

109. Ἰ γονιᾶς θέλ’ ἐνάμῃ γονιᾶτ.

„Der Bauer braucht anderthalb Bauern.“ Vgl. Goethes:

Auf groben Klotz ein grober Keil,
auf einen Schelmen anderthalbe!

110. Βοῖο, βοῖο — τοῖ δ' ἐβέκ'α ἄφραγα.

„Viel Geräusch — und der Weinberg unverwahrt.“ Von einem Menschen, der sehr geschäftig tut und doch seine Pflicht versäumt.

111. Σὰ δὲ σὶ τρέξ, τί τρέξς; Τοῖ σὰ σὶ τρέξ, πάλι τί τρέξς;

Wortspiel. „Wenn es dir nicht gelingt, was eilst du dann? Und wenn es dir gelingt, (frage ich) wieder: was eilst du dann?“

112. Ἡ ὄρν'θα σκαλιζουδας βγάξ τὰ μάτια τς.

„Die Henne kratzt sich beim Scharren die Augen aus.“ Von einem, der allzu eifrig seinen Vorteil sucht.

113. Ἡ πέτρα, κεῖ ποῦ κάθιτι, μαλλ' ἄξ.

„Der Stein bekommt Haare, wenn er liegt.“ Vgl. Schleicher, Litauische Sprichwörter 180: Der Stein, der auf seinem Platze bleibt, bemoost sich.

114. Ἡ κατσικά, σὰ θέλ' κούλον, τρίβριτις τ δζουδαῖοῦ δ γαδζουρίδα.

„Wenn die Ziege Prügel braucht, reibt sie sich am Hirtenstabe.“ Vgl. Georgeakis et Pineau, Folklore de Lesbos 285.

115. Ἴ Θεός, σὰ καταραστῆ δὸν μύριμα, τ δίν' φριτὰ τοῖ πιτῆ.

„Gott gibt der Ameise Flügel zum Fliegen, wenn er sie verflucht,“ d. h. er erhöht scheinbar den, den er verderben will. Vgl. Burckhardt, Arabische Sprichwörter n. 11: Wenn unser Herrgott das Verderben der Ameise will, so läßt er ihr Flügel wachsen.

116. Δὲ πᾶν μὲ τρία τοῖ ρούπς τὸν παναγύο.

„Man geht nicht mit dreieinviertel Piastern zur Kirmeß.“

117. Πέσι, πῆντα, νὰ σὶ φάγον.

„Falle, Kuchen, daß ich dich esse.“

118. Τὰ μ'ἀλά σ τοῖ μ'ἀ λίρα τοῖ τ βουjadζῆ ἰ κόπανους.

„Dein Verstand und ein Goldstück und ein Färberschlägel“ (sind alle gleichviel wert). Statt τ βουjadζῆ ἰ κόπανους sagt man auch τοῖ λίθου σφραγισθέντος, wohl ein ungenaues Zitat von Matth. 27, 66 σφραγισαντες τὸν λίθον (von den Pharisäern, die Christi Grab versiegeln). Die sinnlose Zusammenstellung

von Dingen, die nicht zusammen gehören, ist natürlich spöttisch gemeint.

119. Ἄ δὲ γᾶν' φουροῖνα, δὲ βουνασέρον'.

„Wenn es keinen Sturm gibt, gibt es auch keine Windstille.“

120. Ἴδω σὶ θέλον, κάβουρα,

Ἰὰ νὰ πιθῆς τὰ κάβουρα.

Ἔσου ἰὰ δὸν ποταμό,

Δὸν ποτῶ τοῖ γό.

„Hier will ich, Krebs, daß du über die Kohlen springst. Was den Fluß betrifft, so überschreite auch ich ihn.“ Der Krebs wird in Griechenland auf Kohlen gerüstet. — Vgl. *Hic Rhodus, hic salta*, Fab. Aesop. 203.

121. Ἔπον δυό, τοῖ γὼ τρεῖς.

„Wo zwei durchkommen, schlage ich mich als dritter auch durch.“ So spricht ein Leichtsinniger, der sich um seinen Lebensunterhalt keine Sorgen macht.

122. Ἡ παπῶς παπῶς ἢ ζιβγῶς ζιβγῶς.

Soviel als: Schuster, bleib bei deinem Leisten.

123. Θέλ'ς νὰ κἀν'ς δὸν φτουγὸ νὰ σκάῃ, γέριψι τ νὰ τ χαλάῃς μ'ἄ λίρα.

„Willst du den Armen (vor Ärger) krepieren lassen, so verlange von ihm, daß du ihm ein Goldstück wechselst.“

124. Τοῦ κατὸ μὲ τοῦ κατὸ.

„Böses mit Bösem“ (vergeltet).

125. Ἄπ τὰ μιτρομένα τρεῖ ἰ λίκους.

„Der Wolf frißt (sogar) von den abgezählten (Schafen).“ Der Gierige scheut sich auch da nicht zu rauben, wo man seinen Raub sofort bemerken muß.

126. Οἶλα τὰ λόγια λόγια, μὰ τὰ μακαρόν'α ἔχιν τὸν φαγί.

Worte sind nur Worte, aber Makkaroni kann man essen.

127. Ἄλλοῦ νὰ φᾶμι τῶ' ἄλλοῦ νὰ τραγδῆσομε.

„Hier wollen wir essen und da wollen wir singen!“ Sagt man, wenn jemand einem andern als dem Geber dankt.

128. Ἄτ' οἶλ' οἱ τριλλοί, νὰ φᾶτι τ παλαβοῦ τὸν βιό.

„Kommt alle her, ihr Narren, und verzehrt das Gut des Verrückten!“

129. Ἔδες βλέπς τοῖ τρεῖν δὸν βιό σ, τότις νὰ τρεῖς μὲ τὰ δυό σ.

„Wenn du siehst, daß man dein Vermögen verzehrt, dann iß mit beiden Händen!“

130. Ὅποιος φλάγ δὸν ρουῖα,
Τρώϊ δὸν ἀζουοβᾶ.

„Wer das Zimmer hütet, ißt die Suppe.“

131. Κάθι πλέλ' εἰ δ' γουπριούδα τ χείριτι.

„Jedes Huhn freut sich auf seinem Misthaufen.“

132. Ὅποιος φλάγ τὰ ρουῖα τ, τσιροδίζ τὰ μιά.

„Wer seine Kleider in acht nimmt, gewinnt sie halb,“ d. h. trägt sie noch einmal so lange.

133. Μήτι δὸν διὰβουλου νὰπαδίης, μήτι δὸν σταβρό σ νὰ κάρ'ς!

„Mögest du weder dem Teufel begegnen noch dein Kreuz schlagen!“ Vgl. Πολίτης, Ηερομ. IV 386 f.

134. Πιάσ δὸν γυμνὸ, πᾶρ τὰ ρουῖα τ.

„Packe den Nackten und nimm seine Kleider!“ Ironisch gesprochen. Wo nichts ist, sagen wir, hat der Kaiser sein Recht verloren. Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon III 856 n. 6.

135. Θέλ' τὸν στύλον χοιριῆτον τοῦ τοῦ ψουμὶ ἄκουπον.

„Er möchte den Hand satt und das Brot unzerschnitten sehen.“ Wenn jemand einen Zweck erreichen und doch nichts dafür aufwenden will.

136. Φίλους δὸν φίλου ἔκραζι τὸ' ἰ ν'κου- τούος ἔκραζι.

„Ein Freund rief den andern noch hinzu und der Hausherr platzte (vor Ärger).“

137. Βγάλι τ σκούφια σ τοῦ χύπια μι.

„Nimm deine Mütze ab und schlage mich (damit).“ Sagt man zu jemandem, der einem Vorwürfe macht, aber selbst nicht besser ist.

138. Ἄ γουμάσιν οὐλ' τς ἵατροί, θὰ πα- γαν' τὸ' ἀφτός κῆμα.

„Wenn alle Ärzte [beispielsweise, oder alle Richter usf.] gehängt werden, wird auch der (unverdiente) Strafe leiden.“ D. h. der verdient nicht einmal, mit den anderen Ärzten zusammen gehängt zu werden: ein so schlechter Arzt ist er.

139. Φόφσι τὸν βόδ, πᾶν τὸν ζιβγάρ.

„Ist der (eine) Ochse krepirt, so ist das (ganze) Gespann hin.“

140. Ἀνάμισα ε τ μαμῆ τῶ ε τ λιχοῖσα χάρτοι τὸν μουρό.

„Zwischen der Hebamme und der Wüch- nerin ging das Kind zugrunde.“ Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon II 448 n. 9. 685 n. 70.

141. Ἄλις ποῦ δὲν ἔχ νύχα νὰ ξιστῆ ἀτός τ, μὸ τὸν ξοῦν ἔλλ'!

„Wehe dem, der nicht Nägel hat, sich selbst zu kratzen, sondern den andere kratzen!“

142. Φιῖς ἀπέρον, φτιῖς δὸν Θιό· φτιῖς κάτον, φτιῖς τὰ γέν'α σ.

„Spuckst du nach oben, so spuckst du Gott an; spuckst du nach unten, so spuckst du in deinen Bart.“ In Epirus sagt man: ὁποιος φτῶ ἀπάνω, φτῶ τὰ μοῦτρα του.

143. Τὸν θύμ'ατὸ τὰ ξιπαστρέβ'.

„Das Weihrauchfaß bringt es ins Reine.“ D. h. nach dem Tode stellt sich alles heraus.

144. Τὰ θνά σ εἶνι ὄνα τοῦ ζιῶδων· τὰ θνά μας εἶνι καρύδια τοῦ βρουδοῦν.

„Deine Taten sind Feigen, die sich zusammendrücken lassen; unsere Taten sind Nüsse, die klappern.“

145. Μὴ τς παραζιῖς χαζῆς δὲ γίνισι.

„Auf Bestellung kannst du nicht ‚Pilger‘ werden.“

146. Ἀνὸ λόγια ε τὸν βουζαζῆ:

Ἄος τς παρᾶδισ, πᾶρ τὸν βρατσι.

„Dem Färber zwei Worte: gib das Geld, nimm die Hose!“

147. Τὰ μν'ὰ βραδαῖα τοῦ τ λαγοῦ ἢ προ- βιὰ βασιῖ.

„Für einen Abend hält auch das Fell des Hasen aus.“ Sonst verwendet man Schläuche aus Ziegenfell für Wein, aus Schaffell für Käse.

148. Σ τν ἀνδοῖα καλό 'νι τοῦ χαλάζ.

„Bei Dürre ist auch der Hagel gut.“

149. Οὐλα σάζιν, μὸν τ σπανοῦ τὰ γέν'α δὲ βγαίνιν.

„Alles gelingt, nur des Bartlosen Bart kommt nicht heraus.“

150. Χύθιν τὸν λάδ μας, μὲς τὸν τηγνὸ' μας.

„Unser Öl ist weggegossen, aber in unsere Pfanne.“ Die Aufwendungen, die wir gemacht haben, sind uns selbst zugute gekommen.

151. Τὰ κάτον τῶεῖάμνα σιῶν' τοῦ γάτις τὰ τρῶν.

„Was unten liegt, fressen Hunde und Katzen.“ *C'est pour le garçon*, sagt der Franzose.

152. *Καθώς ποῦ μαρτυροῦν τὰ πιό, μήτι φέτος λαβή, μήτι τ' ζοὸν βασιέμ.*

„Wie die Bohnen beweisen, ist weder heuer Ostern noch übers Jahr Baïram.“ Das Sprichwort beruht auf der Anekdote von Nasred-din Hodja, der die Fastentage, wie sie vor dem Baïramfest (im Monat Ramazan) und vor den Ostern statthaben, nach den Bohnen zählte, deren er soviel, wie es Fastentage gibt, in die Tasche steckte und von denen er jeden Fastentag eine herausnahm. Seine Frau tat aber ohne sein Wissen immer neue Bohnen in seine Tasche. Als ihn daher seine Freunde fragten, ob noch nicht Baïram sei, erwiderte er obige geflügelte Worte.

153. *Ὅποιος πῦρ, ἢ τ' ἀρχονδίν',*

Μὸν ἢ πείνα τ' ἱπουμείν'!

„Wer hungert, um reich zu werden, dem wird nur der Hunger bleiben.“

154. *Σαρὰφα γρόδα διαβόλ' τὰ τῶν.*

„Wuchergroschen verzehren die Teufel.“

155. *Ποντιὸς δὲν ἰχουροῦσι ε τ' γουλά τ' τοῖ ζλουτῶθουρὸς τραβοῦσι.*

„Die Maus ging (schon allein) nicht in ihr Loch und schleppte (doch) große Kürbisse mit sich.“ Von jemandem, der über seine Verhältnisse lebt.

156. *Σὰν ἔχῃ πολὺν πιπέρ, βιάῃς τὸ ἀπέου ε τὰ πιό.*

„Wenn du viel Pfeffer hast, tust du ihn auch auf die Bohnen“ (wo er überflüssig ist).

157. *Κένν οἱ βαβοῦρ μέλ';*

„Machen die Hummeln Honig?“

158. *Σὰν δὲ τὸ ἢ ζούτρα νὰ κατιβέξ ψείρις!*

(Was soll man machen) „wenn der Kopf nicht imstande ist, Läuse herunterlaufen zu lassen!“ d. h. wenn er nicht das Zeug zum Lernen hat.

159. *Σὰν ἀπλών' ε τ' ἀβγὴ τὰ ζουλόπανα, τὰ κατουροῦν οἱ Νιραγίδε.*

„Wenn du die Windeln des Morgens ausbreitest (zum Trocknen), bepissen sie die Nereiden,“ d. h. so regnet es.

169. *Σκότουνι διαβόλ', πλήρουνι δ' ζιουμέδτε.*

„Schlage Teufel tot, so mußt du doch Strafe zahlen.“ Vgl. *Ηελέτηε, Ηεζερ. IV 397 n. 103.*

161. *Δὲν εἶν ποῖς ἀσαιθαῖου,*

Μὸν ὅσον γρονῶ, μαθαῖου.

„Nicht daß ich sterbe, bekümmert mich, aber so alt ich werde, lerne ich“ (und deshalb möchte ich leben bleiben).

162. *Κόρδα τοῖ γαβρὸ μὴ διαλέξ!*

„Bei Saiten und beim Schwiegersohn sei nicht wählerisch!“ Bei beiden weiß man doch nicht voraus, wie sie sein werden.

163. *Τὰ παραμύθια σὰ δὲν ἴδαν, δὲ θὰ λέγαν.*

„Wenn die Märchen nicht wahr wären, würde man sie nicht erzählen.“ Vgl. Grimms Märchen n. 187 (Der Hase und der Igel), Anfang: „Wahr mutt se [die Geschichte] doch sien, anners kunn man se jo nich vertellen.“

164. *Μηδὲ τοῦ Μέζου σταρῶς*

Μηδὲ τοῖν Ἀβγουστον λαδῶς.

„Weder (möchte ich) im Mai Kornhändler noch im August Ölhändler sein.“

165. *Σῶρι μι, τὸ ἔς κλαίγον τὸ ὄλας.*

„Zwinge mich, und wenn ich noch soschr weine!“ Sagt jemand, der sich gern zu etwas überreden läßt.

166. *Ἐχῃ ζάτου Θιό, ἔχῃ τὸ ἀπέου Θιό.*

„Hast du unten einen Gott, so hast du auch oben Gott.“ Hast du auf Erden einen mächtigen Gönner, so fehlt es dir auch an Gottes Segen nicht. Vgl. *γερθεεεε* „Gönner“.

167. *Τῶνὸρζου ζόστῶνου τοῖ ποῦ νὰ σὶ ζουμάσου; — Παλ'ὸ τοῖ ποῦ νὰ σὶ πιτάξου;*

„Ein neues Sieb — wo soll ich dich aufhängen? Ein altes — wo soll ich dich hinwerfen?“ Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon IV 551 n. 1: Ein neues Sieb hängt man an den Nagel, das alte wirft man auf die Erde.

168. *Θὰ δεγὰδ γάλ'α γάλ'α δ βῆττα, νὰ βρῆ τοῖν ἄμμου.*

„Er wird nach und nach in den Kuchen beißen, um den Sand (darin) zu finden.“ Von einem, der enttäuscht werden wird.

169. *Ἴ Τοῖρζουε τρώζ τοῖ ψουμὶ ε τὰ γόατα.*

„Der Türke ißt das Brot auf den Knien.“

170. *Ἐρεα τὰ ἴβριε, ἀραγ'αζιμένα ἄψι τα.*

„Fandest du es öde und leer, so lass es mit Spinnweben bedeckt!“ D. h. rühre es nicht an, sondern lasse es, wie es ist, damit

man dir nicht nachsagt, daß du dich daran vergriffen hast.

171. *Κουδὸς ψαλμός: Ἀλληλοῦја!*

„Ein kurzer Psalm: Halleluja!“ S. v. a. kurz und gut!

172. *Ἡ πολλὴ ἢ δὲ τρώη δοῖν ἀγα τς.*

„Die viele Arbeit verzehrt ihren Herrn.“

Vgl. *Πολίτης, Περσικ. IV 530 n. 35.*

173. *Ἄε σὶ θέλου τσι λέγον, ποῦς βρουμοῦν τὰ χνώτα σ.*

„Wenn ich dich nicht will, so sage ich, daß dein Atem stinkt.“

174. *Σὲ δὲ δουρεῖς, ἐγοῖλουν!*

„Wenn du (etwas selbst) nicht kannst, so mache große Augen!“

175. *Ὅποιους δὲ μιλῆ, τὸν θάφτιν.*

„Wer nicht spricht, wird begraben.“ Vgl. *Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon IV 739 n. 72.*

176. *Μάβρον ἢ τοῦ καροφύλλ', μὰ πλεῖτι μὴ τοῦ δράμ' ἔσπρου ἢ τοῦ χόν', μὰ τοῦ κατουροῦν οἱ γαδάρ.*

„Schwarz ist die Gewürznelke, aber sie wird mit dem Drami verkauft; der Schnee ist weiß, aber es bepissen ihn die Esel.“

177. *Τρῶς, ἔρρουσι, τσιροῦ;*

„Ißt du, Kranker, Suppe?“ Sagt einer, dem man das Notwendigste vorenthalten will.

178. *Τῶς, πῶς τὰ γέν'α,*

Ἐξ τῶν τὰ χιέν'α.

„Wer den Bart hat, hat auch den Kamm.“

Vgl. *Πολίτης, Περσικ. III 524.*

179. *Ἴ ἀχιλῶνα τοῦ πιδί τς, μουσκάρ θαρρεῖ ποῦς εἶνι.*

„Die Schildkröte glaubt, daß ihr Kind ein Kalb sei.“

180. *Ἰὰ χατίρ καμ'ὰ φουρὸ τρώη κανεῖς τῶν πῶμέν' ὄρθα.*

„Aus Gefälligkeit ißt mancher zuweilen auch ein gebratenes Huhn.“

181. *Ὅποιους βιάζιτι, σκονδουφλά.*

„Wer eilt, der stößt sich.“

182. *Σὶ στεῖλαν ἴα μαμμή, τσ' ἀπόμεις ἴα λιχοῦσα.*

„Sie haben dich als Hebamme geschickt und du bist als Wüchenerin dageblieben.“

183. *Μὴ βιάζισι σὰ δ χήρα σ τοῦ χριββάν.*

„Eile nicht so wie die Witwe ins Bett!“

184. *Ἄεν εἶμι γιάρς,*

Μὰ ἢμι παραπον'άρς.

Ich bin nicht gierig, aber ich bin empfindlich.

185. *Ζῶ δὲν ἔχς: ζωνή δὲν ἔχς — ζῶ ἔχς: πάλι ζωνή δὲν ἔχς.*

„Hast du kein Tier (Pferd, Maultier oder Esel), so hast du kein Leben; hast du Tiere, so hast du wiederum kein Leben.“ Wortspiel mit *ζῶα* und *ζωή*.

186. *Οἶλα δύστρουφα τσ' ἢ νύφ ἀγαστρομμέν'.*

„Alles mißlungen und die Braut schwanger!“

187. *Παπᾶ βόδ, παπᾶ χοροῦφ.*

„Des Pfarrers Ochse, des Pfarrers Feld.“

188. *Ἴ τῶτος τὰ πλεῖ τὰ κῶλα τῶ ἢ φουρ- τούνα τ ἀγοροῦζ.*

„Das (gute) Wetter verkauft das Holz und das Unwetter kauft es.“

189. *Τὸν χέρ ἀρουπιῶζ τὸν μοῦτρον.*

„Die Hand macht das Gesicht erröten.“ Das Gesicht muß sich dessen schämen, was die Hand verbrochen hat.

190. *Οἶλ'-ι-μ ἴ ἔν'α τσι δ ἀδροῦ μ ἴ θάνατος!*

„Das ist meine ganze Sorge: der Tod meines Mannes!“ Ironisch.

191. *Οἶλα τὰ δαχτύλ'α δὲν εἶν' ἔνα.*

„Alle Finger sind nicht gleich.“ Vgl. *Πολίτης, Περσικ. IV 307 ff.*

192. *Ἄπ τοῦ χοροῦ σ τσ' ἔς εἶνι τὸν πα- λουπάπτου.*

„Nur aus deinem Dorf und wäre es auch ein alter Schuh.“ Für solche, die nur nach ihren Verhältnissen heiraten sollten.

193. *Σὲ δὲν εἶσ' ἀτὸς σ τ δλ'ά σ, μὴ θαρ- ρῆς, ποῦς γίντ' ἢ δλ'ά σ. Σὲ δὲν εἶσ' ἀτὸς σ τοῦ γάμου σ, μὴ θαρρεῖς, ποῦς γίντ' ἢ γάμου σ.*

„Wenn du nicht selbst bei deiner Arbeit bist, so glaube nicht, daß deine Arbeit vor sich geht. Wenn du nicht selbst bei deiner Hochzeit bist, so glaube nicht, daß deine Hochzeit vor sich geht.“

194. *Τώρα ποῦ βραμὶ τοῦ βαπᾶ, ἔς θά- ψουμι πέδι δέκα.*

„Jetzt, wo wir den Pfarrer bekommen haben, laßt uns gleich fünf oder zehn begraben.“ Wenn man die Gelegenheit hat, muß man sie ordentlich ausnützen.

195. *Νηστεῖβ τὸν λάδ, τὸν καταπίν' δοῖ λαδᾶ.*

„Er enthält sich in den Fasten des Öls und verschlingt den Ölhändler.“ Von einem heuchlerischen Halsabschneider.

196. *Σὰ φουβάσι τὸν βαπᾶ, πῶς τοῦς τυρί;*
„Wenn du den Pfarrer fürchtest, warum ißt du [in den Fasten] Käse?“

197. *Ἡ πῆπτα, ποῦ θὰ μὴ φράν', ἀπ τὸν φούρον φαίνεται.*

„Der Kuchen, der mich erfreut, zeigt sich (als solcher) schon im Ofen.“

198. *Δὲν ἀργίξ τὸν Σάββατον, ἢ νῆρι ἢ Τόρμαϊδῆ.*

„Der Samstag zögert nicht, daß der Sonntag komme.“ Vom Samstag bis Sonntag dauert es nicht lange. Vgl. Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon III n. 6: Wenn 's nur a mol Samstag ist, Sonntag ist 's glei.

199. *Αεῖπ ἢ Μάρτις ἀπ τ Σαρακουστή;*
„Fehlt der März in der Fastenzeit?“ Von einem, der nirgends fehlt.

200. *Σὲν ἔστ ἓνα κακό, ἀπάδιχι τὸ ἕλλον.*
„Wenn ein Unglück kommt, erwarte auch ein anderes.“ Ein Unglück kommt nie allein.

201. *Ὅσον βιάζιτι ἢ γριῖά, τόσον κόβριτ' ἢ κλουστή τς.*

„Je mehr sich die Alte beeilt, desto mehr reißt ihr Faden.“

202. *Κάλλια ἓνα χρόνον κακό, παρὰ ἓνα γριτουνια κακό.*

„Lieber ein schlechtes Jahr als einen schlechten Nachbarn!“

203. *Ἐβρ' ἢ Ἄδς δὸν Παδικό*
Τὸν τιμάσαν τὸν τὰ ὄγν.

„Es fand der Fritz den Friedrich und die beiden paßten zusammen.“ *Ἄδς* ist Koseform zu *Παντελός* = *Παντελής*. Gleich und gleich gesellt sich gern.

204. *Ἀβουλους νοῦς: διπλοῦς ἢ κόπους.*
„Unbesonnener Sinn — doppelt ist die Arbeit.“ Vgl. *Κανελλάνης* XI. Ἀνθλ. 217.

205. *Μὴ τὸν μεγαλύτερον σ σκόρδα νὰ μὴ χτέβης.*

„Mit dem, der mächtiger ist als du, pflanze keinen Knoblauch.“ Wir sagen: Mit großen Herren ist schlecht Kirschen essen.

206. *Ἀγαπᾶ ἢ Θεὸς δὸν γλέφτ, μὲ ἀγαπᾶ τὸν δὸν ν'ζουτσό.*

„Gott liebt den Dieb, aber liebt auch den Reichen.“

207. *Στόλου, π δὲ δαγάν', ἔφσι τονν νὰ γαβῆξ.*

„Den Hund, der nicht beißt, laß bellen.“

208. *Ὅποιους ἔπατι τὸν καρφί, χάν' τὸν τὸν πέταλον.*

„Wer den Nagel spart, verliert das Hufeisen.“

209. *Ποῦ τόνγγᾶ πολλοὶ λαγοί, κανένα δὲ πιάν'.*

„Wer viele Hasen jagt, fängt keinen.“ Vgl. *Περίτης, Περρωμ.* IV 602. 607 ff.

210. *Πολλὲς φουρές ἢ οὐγγὴ τ Θεοῦ κατιβαίν' ἀπ τὰ τῶραμίδια.*

„Oft steigt Gottes Zorn vom Dache herab.“

211. *Ἦ Θεὸς ἀργίξ, μὲ δὲ ξιχέν'.*

„Gott zögert, aber vergift nicht.“

212. *Τὸ ἄνα χέρι νίφτ τ' ἕλλον τὸν τὰ ὄγν τὸν πρόσοντον.*

„Eine Hand wäscht die andere und beide das Gesicht.“

213. *Ἦ δὸν λαγὸ νὰ μὴ σπειροῦμι.*

„Für den Hasen wollen wir nicht säen.“

214. *Ἦ καλὸς καλὸ δὲν ἔχ!*

„Der Gute hat es nicht gut.“

215. *Τὸν δέδρον σὲν εἶνι μικρό, νὰ τὸν σάζς, ἢ νὰ μὴ γίν' στραβό.*

„Du mußt den Baum gerade richten, wenn er noch jung ist, damit er nicht krumm werde.“

216. *Πιρίπιξ' ἰκούτρονλας τὸν παράχλου κιάρ.*
κούτρονλας heißt ein Krug mit abgebrochenem Halse, *παράχειλο* wohl etwa dasselbe; *κιάρ* = *κουμέρι* „Krug“. Der Sinn ist also ähnlich wie der von Nr. 32.

217. *Τὸν φρέζου ψάρ ἀπ τὸν τσιφάλλ φαίνεται.*

„Der frische Fisch zeigt sich am Kopfe.“

218. *Σὰ βάρ φουτιὰ τὸν σπίντ, τὸ σὶ πουτσοὶ καλὸ δὲ βλέπιν.*

„Wenn das Haus Feuer fängt, dann erleben auch die Mäuse nichts Gutes.“

219. *Οἱ στραβοὶ παγαίνν ἢ ἓνας πῖσ δὸν ἕλλον.*

„Die Blinden gehen der eine hinter dem andern.“

220. *Σὰ βιθάν' ἢ γραικα, χηρέβγιν τὰ πιδιά, τὸν σὰ βιθάν' ἢ ἄδρας, χηρέβγιν τὰ χτήματα.*

„Wenn die Frau stirbt, sind die Kinder verwaist; und wenn der Mann stirbt, ist das Gut verwaist.“

221. Ἴ ψέφτε τὸ ἰ κλέφτε δοὶ πρώτου χρόνου χρόδιν.

„Der Lügner und der Dieb freuen sich (nur) das erste Jahr.“

222. Ὅτ κέρην οἱ διάκῶ, ἰ διαπότης τοῦ ξέρο.

„Was die Diakone machen, weiß der Bischof.“

223. Πέρῶ ψόφσ' ἰ γάδαρους μας τὸν φέ-
τους βρώμισι.

„Voriges Jahr kreperte unser Esel und heuer stank er.“ Wird gesagt, wenn jemand veraltete Nachrichten aufwärmt.

224. Οἱ παρῶδες εἶνι στρουδῶλοὶ τὸν θέλιον
καλὸ φύλαμα, γὰρ κατατόλων τὸν φέβριν.

„Die Geldstücke sind rund und bedürfen guter Bewachung, weil sie dahinrollen und fliehen.“

225. Τοὺν οὐκὸν σὲν ἔξῃς, τί δοὺν θέλις
δοὶ βρουφήτ;

„Wenn du den Faulen hast, was brauchst du den Propheten?“

226. Ὅτ ἀκοῦς ποικίλῃ τῶν ῥῶσα, νὰ παῖρῃς
μικρὸ καλάθ?

„Wenn du von vielen Kirschen hörst, so nimm einen kleinen Korb!“ Wo von „viel“ gesprochen wird, kannst du darauf rechnen, daß übertrieben wird, und dich auf wenig versehen. S. Παλίτης, Παρῶν. I 404 n. 52.

227. Γὼ τ λέγου „καλημέρα“, τὸν τὸς μ
λέξ „κτὸν σπέρου“.

„Ich sage zu ihm ‚Guten Tag‘ und er sagt zu mir: ‚Ieh säe Bohnen‘.“ Wenn jemand eine unpassende Antwort gibt.

228. Ἄκου, τί σ λέγειν ἰ ἔλλ' τὸ ἀπ δ
βουλή σ μὴ βγαίνῃς.

„Höre, was dir die anderen sagen, und gehe von deinem Entschluß nicht ab!“

229. Ἴ κατορέφτε, ποῖ σπάῶ, δὲ κατορέφτε.

„Der Spiegel, der zerbricht, wird nicht wieder heil.“

230. Ὅποιους δὲ γορέβῃ δοὶ βαρῶ τ, δὲν
ἀκὸν ἕνα παρῶ.

„Wer nicht seinen Pará sucht, ist nicht einen Pará wert.“

231. Ὅπου ἢ ποικίλοι πιτροί, ἀργῆ νὰ
κῶμωδῶ.

„Wo viele Hähne sind, wird es spät Tag.“

232. Τοῦ χονδρὸ πονδῶ ἀπ δοὶ πονδῶ-
μῶν φαίντι.

„Der große Fuß zeigt sich am Kleider-
saum.“

233. Τοῦ κάτω τῶφάλ' σπῶ τ' ἀπάνον.

„Der untere Kopf [der Penis] zerbricht den oberen.“ Die Sinnlichkeit siegt über den Verstand.

234. Ἴ φτουχὸς τὸ ἢ μοῖρα τ!

„Der Arme und sein Schicksal!“ Ein Märchen aus Karpathos, das ich Manolakakis verdanke, erzählt die Entstehung dieser sprichwörtlichen Redensart.

235. Ἀπὸν χεῖλ' βγαίν' τὸν σὶ χιλ' βαίν'.

„Aus den Lippen geht es [das Wort] heraus und in Tausende geht es hinein.“ Wortspiel mit χεῖλα und χίλιοι.

236. Κρίταμα ἔφαγες τὸν δὲν ἀκοῦς;

„Hast du Meerfenchel gegessen, daß du nicht hörst?“

237. Κλουτσύθια ἔφαγες τὸν κηθάτῶς;

„Hast du Kürbisse gegessen und bist taub geworden?“

238. Ἢ ἀρκοῦδα, ἢ δὲ φῶ, δὲ χορρέβῃ.

„Der Bär tanzt nicht, wenn er nicht frißt.“

239. Μὴ βλέψ τοῦ ζουκρόδου σὰ τῶν γῶν,
ἀλλὰ σὰ δοὺν τῶν γῶν.

„Sieh nicht auf den Köter, wenn er jagt, sondern wenn er gejagt wird.“

240. Γιρὸ τῶφάλ' ἀπουκίτου ἀπ τοῦ βγαδ-
ξέλ' τί γορέβῃ;

„Was sucht ein gesunder Kopf unter dem Evangelium?“ Der Priester hält über den Kopf eines Kranken das Evangelium und liest einen Text, um die Krankheit zu beschwören. Wozu bedarf aber ein Gesunder des Gesundheits?

241. Τοῦ φίδ μικρὸ νὰ τοῦ σκουτῶς!

„Töte die Schlange, wenn sie noch klein ist.“

242. Μάτια ποῦ δὲ βλέποδιν, ἔφαγον ἰα
λῶζμονόδιν.

„Augen, die sich nicht sehen, vergessen sich leicht.“

243. Κομυδιὰ δώκαμι, ἀλ' γαρονζούκτισα
πῆραμι.

„Wir haben Algen gegeben und Weidenkerne bekommen.“

244. Τὸν δὲ καλὸν χορῶφ, μὰ τὸν γὼ καλὸν
δοιπῶν'.

„Du hast ein gutes Feld, aber ich habe eine gute Sichel.“

245. *Λίγον λίγον τὸν λαδὲλ'.*

Τὸ εἶν' ἰ χρόνους περιχάδελ'.

„Immer ein wenig Öl und im Jahr ist's ein Brunnen.“

246. *Γρόσσα ἔχιν τῶν ἰ ἀδζζάν'!*

„Geld haben auch die Zigeuner.“ Variante: *Μοιτάσσα ἔχιν τὸ οἶ γάτις.* „Schnurrbärte haben auch die Katzen.“

247. *Κόστσι ἰ ζούζζους ἀρδόν'!*

„Der Kuckuck hat eine Nachtigall gekostet.“ D. h. eine billige Sache ist wie eine kostbare bezahlt worden.

248. *Τὸν στῆνι ὅσον τὸν τραβῆς, τόσου μαζοίν'.*

„Der Strick wird so lang, wie du ihn ziehst.“

249. *Κατὰ ποῦ δῆς τὸν γαιρέφτ, θὰ σὶ δῆ.*

„Wie du den Spiegel ansiehst, sieht er dich an.“

250. *Ἰ φόβους φλάῖ τὰ ἔρμα.*

„Die Furcht bewacht die Einöde.“

251. *Ἦρτ' ἰ Τέτραδους, πᾶν ἰ Βδόμαδους.*

„Ist der Mittwoch gekommen, so ist die Woche dahin.“

252. *Ἄλλ' τρῶν τὰ δαμάσσα τσ' ἔλλ' ἰμδιάζιν.*

„Die einen essen die Pflaumen und die anderen haben die stumpfen Zähne.“ Vgl. die ähnlichen Sprichwörter bei *Περίτης, Περουμ.* I S. 529 ff., besonders 539 n. 106.

253. *Σ τὸν βαχτσαβάν' πλεῖς πράσα.*

„Du verkaufst dem Gärtner Lauch“ s. v. a. du trägst Eulen nach Athen.

254. *Πές-ι-μ, ποῦς σ' ἔδειραν, τσὶ γὼ ξέ-ρου, πόσις ἦφαις.*

„Sage mir, daß sie dich geprügelt haben, und ich weiß, wieviel du bekommen hast.“ S. jetzt *Περίτης, Περουμ.* IV 349.

255. *Εἶδα γὼ πολλοὶ σπανοί, μὰ εἶχαν τρίχα τῶν μαλλί, μὰ σὺ οὔτι τρίχα ἔχς οὔτι μαλλί.*

Gegen solche, die alles Maß überschreiten.

256. *Καθαρός οὐρανός ἀστραπεῖς δὲ φουβᾶτι.*

„Ein reiner Himmel fürchtet keine Blitze.“

257. *Τόλαῖ τὰβγὸ, ἀλλὶ ε τὰβγὸ: τόλαῖ ἦη πῆτρα, πάλ' ἀλλὶ ε τὰβγὸ!*

„Rollt das Ei, wehe dem Ei! rollt der Fels, wieder wehe dem Ei.“ Vgl. *Περίτης, Περουμ.* II 597 n. 23.

258. *Σένα τὰ λέγον, πιθιρά, ἰὰ νὰ τ' ἀκούῃ ἦη νύφ.*

„Dir sag ich's, Schwiegermutter, damit die Braut es höre.“

259. *Ἀπ ἀκοιρὸ τρῶς, ἀποὸ γλάρ δὲ τρῶς.*

„Bei einem Knauser bekommst du zu essen, bei einem Fresser nicht.“

260. *Τὰ γέν'α μ καζόδι, τῶν δὲ λέξς: στέκα, νανάψου τὸν τσιγάρου μ.*

„Mein Bart brennt und du sagst: bitte um Feuer!“

261. *Ξένου στόλου τριγῆς, τὰ ψομιν'ά σ γέν'ς.*

„Fütterst du einen fremden Hund, so verschwendest du dein Brot.“

262. *Μὴ γέρου γάτου κάθισι, τὸν ποτιδοὶ γυρέβῆς;*

„Du sitzt bei einem alten Kater und suchst Mäuse?“

263. *Σὰ δὰ χάσον γὼ τὰ μέτια, τὰ φρόδια τί τὰ θέλου;*

„Wenn ich die Augen verliere, was soll ich mit den Brauen?“

264. *Σ κασιδιάρ τὸν τσιφάλλ' ἔμαθι βιρβέρος.*

„Am Kopf des Grindigen hat der Barbier gelernt.“ Vgl. *Wander, Deutsches Sprichwörterlexikon* I 237 n. 1: Am Kopf des Narren lernt man scheren.

265. *Λουλὸς κουδοίν' δὲ φουρεῖ, τσ' ἀτός τ κουδοινίζιτι.*

„Der Narr trägt keine Schelle: er schellt sich schon selbst aus.“

266. *Τὰ λόζα εἶνι σὰ δὰ τσιράσα.*

„Die Worte sind wie die Kirschen“; wohl s. v. a. ein Wort gibt das andere.

267. *Ἐνας ποτικὸς πέφτ μὲς τὸν λάδ, τῶν βλέκαν οἰλ'.*

„Eine Maus fällt in das Öl und alle sind (in den Sturz) verwickelt.“

268. *Τί θὰ κέν' γὼν κρηῖς τὸν παγου-μένου;*

„Was kann der Kalte dem Erfrorenen nützen?“

269. *Τὸν μλάρ ψουφᾶ ε τὸν βνό, μὰ ἦη ζηνι'ά γίντι ε τὸν ν'ζουτσούρ.*

„Das Maultier kriecht auf dem Berge, aber den Schaden hat der Besitzer.“

270. *Ἰ' ἀλιποῦ δλέπ πιτναρέλ'α ε τὸν νύπ-ρου τς.*

„Der Fuchs sieht im Traume Hähnchen.“
Vgl. Burekhardt, Arabische Sprichwörter n. 225:
Die Katze träumt von nichts als von Mäusen.“

271. *Ἴη πάντα κάστρον παραδίν'.*

„Der Hunger übergibt eine Festung.“

272. *Πόχ τ μῦξα, μυζᾶζει.*

„Wer die Fliege hat, fühlt sich getroffen.“

Die Spitze liegt im Wortspiel.

273. *Ἐποῦ καὶ εἰς τὴν μαγειρίαν,*

Φυσᾶ τὰ εἰς τὸν γαγούρι.

„Wer sich am Gekochten verbrannt hat,
bläst auch ins Jagurti.“ — *γαγούρι*, in Za-

gori *διαούρι*, aus türk. *jogurt, johurt* ist kalte, dicke saure Milch, die in Griechenland als erfrischende Speise etwa die Rolle unseres Gefrorenen spielt. Eine Variante des Sprichwortes aus Ajasso hat *εἰς τὸν τραχανό* für *εἰς τὴν μαγειρίαν*. — Die Beibehaltung der gemeinsprachlichen Formen ist z. T. durch das Metrum bedingt.

274. *Θέ μ, γλήτουςί μ ἐποῦ μ' ἂ κατὸν ὄρα, καὶ ζήσου χίλ' α χροῖα.*

„Gott, rette mich vor einer bösen Stunde,
so lebe ich tausend Jahre.“